

SEKCIA SLUŽIEB ZAMESTNANOSTI
SEKCIA RIADENIA

**VYHODNOTENIE
UPLATŇOVANIA AKTÍVNYCH OPATRENÍ NA TRHU PRÁCE
ZA ROK 2014**

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A SYMBOLOV	4
1 SITUÁCIA NA TRHU PRÁCE V ROKU 2014	6
1.1 Stav uchádzačov o zamestnanie a miera nezamestnanosti	6
1.1.1 Štruktúra UoZ podľa regiónov	10
1.1.2 SK NACE Rev. 2 – odvetvová klasifikácia ekonomických činností	13
1.1.3 Štruktúra UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie v SR (SK ISCO-08)	15
1.1.4 Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie	18
1.1.5 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie	21
1.1.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie	23
1.1.7 Štruktúra UoZ z rodového hľadiska	26
1.1.8 Znevýhodnení UoZ	27
1.1.9 UoZ vyradení z evidencie	32
1.2 Hromadné prepúšťanie	33
1.3 Voľné pracovné miesta	37
1.4 Deficit pracovnej sily v roku 2014	38
1.5 Faktory ovplyvňujúce vývoj nezamestnanosti	39
2 AKTÍVNA POLITIKA TRHU PRÁCE A ZNIŽOVANIE NEROVNOVÁHY NA TRHU PRÁCE	40
2.1 Nástroje aktívnych opatrení na trhu práce	40
2.1.1 Zvyšovanie zamestnateľnosti	40
2.1.2 Zvyšovanie zamestnanosti	40
2.1.3 Udržanie existujúcich pracovných miest	41
2.2 Využívanie nástrojov AOTP v roku 2014	42
3 VYHODNOTENIE ČINNOSTI INFORMAČNÝCH A SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB ZA ROK 2014 V PÔSOBNOSTI ÚSTREDIA A ÚRADOV - § 32, § 42 ZÁKONA	47
3.1 Vyhodnotenie činnosti úradov	47
3.1.1 Spolupráca so zamestnávateľmi	48
3.1.2 Kontakt so zamestnávateľmi	48
3.1.3 Burzy práce	48
3.1.4 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre zamestnávateľov	52
3.2 Sprostredkovanie zamestnania	54
3.3 Informačné a poradenské služby pre UoZ a ZoZ	56
3.4 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných	60
3.5 Projekty úradov v rámci partnerstiev	63
4. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP NA PODPORU ZAMESTNATEĽNOSTI	64
4.1 Náhrada časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa alebo s účasťou na skupinovom sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizuje ústredie alebo úrad na území Slovenskej republiky pre zamestnávateľa alebo pre zamestnávateľa z členského štátu Európskej únie - § 32 ods. 12 písm. d) zákona	64

4.2 Informačné a poradenské služby pri voľbe povolania - § 42 ods. 2 písm. a).....	65
4.3 Odborné poradenské služby § 43 zákona	68
4.4 Vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ - § 46 zákona.....	73
4.5 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona	78
4.6 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona	83
4.7 Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a zákona	84
4.8 Príspevok na rekvalifikáciu (§ 54 ods. 1 písm. d) REPAS	85
5. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA ZVÝŠENIE ZAMESTNANOSTI	88
5.1 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona	88
5.2 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ - § 50 zákona	92
5.3 Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti – § 50j zákona.....	94
5.4 Príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska - § 56 zákona	96
5.5 Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ - § 57 zákona	98
6 VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA UDRŽANIE ZAMESTNANOSTI (UDRŽANIE EXISTUJÚCICH PM).....	102
6.1 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca - § 47 zákona.....	102
6.2 Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami - § 50a ..	102
6.3 Príspevok na podporu udržania pracovných miest - § 50k zákona.....	103
6.4 Príspevok na dochádzku za prácou - § 53 zákona.....	104
6.5 Príspevok na presťahovanie za prácou - § 53a zákona	105
6.6 Príspevok na dopravu do zamestnania - § 53b zákona	106
6.7 Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní - § 56a zákona	106
6.8 Príspevok na činnosť pracovného asistenta - § 59 zákona.....	107
6.9 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov - § 60 zákona	108
7. PROJEKTY A PROGRAMY - § 54 ZÁKONA	110
7.1. Realizácia projektov a programov (§ 54)	110
7.2. Projekt Poradenská činnosť/ vzdelávanie a príprava pre trh práce	112
7.3 Projekt č. XX „ Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“	112
7.4 Projekt č. XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“	112
7.5 Projekt č. XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest - 2“	115
7.6 Projekt č. XXI/B „Podpora vytvárania pracovných miest - 3“	117
7.7 NP č. XXXIV-2 „ Podpora zamestnávania UoZ bez BSK“	118
7.8 Projekt č. XXXVII „Podpora vytvárania pracovných miest pre UoZ do 29 rokov v BSK“	120

7.9 Projekt „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva - 2“	122
8 POSKYTNUTÁ ŠTÁTNA POMOC INVESTOROM V ROKU 2014.....	125
9 ZÁVER	127

Zoznam použitých skratiek a symbolov

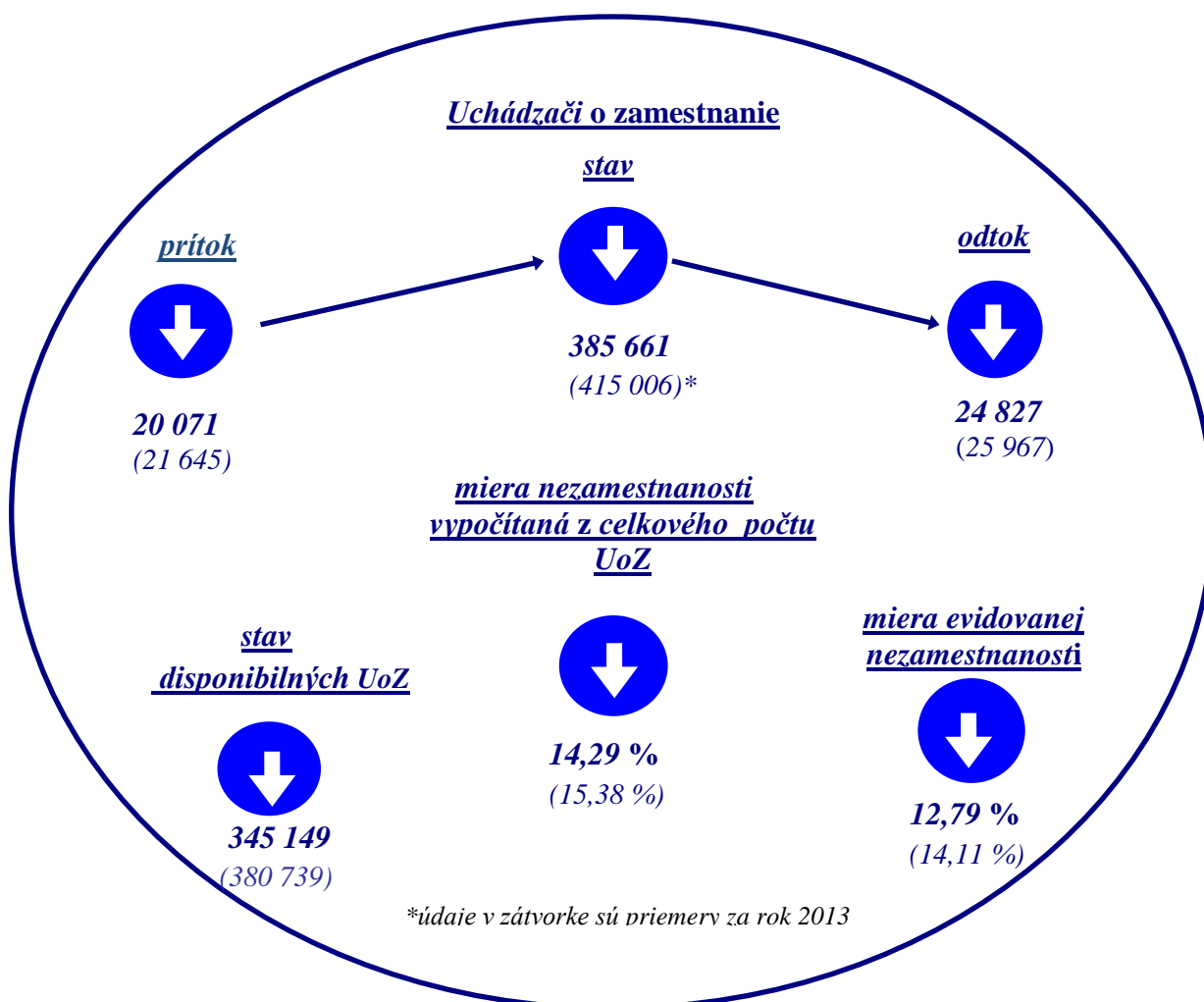
ADZ	agentúra dočasného zamestnávania
AOTP	aktívne opatrenia na trhu práce
APTP	aktívna politika trhu práce
APZ	agentúra podporovaného zamestnávania
BI	burza informácií
BP	burza práce
EHP	európsky hospodársky priestor
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
EURES	Európske služby zamestnanosti
EÚ	Európska únia
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domáci produkt
HP	hromadné prepúšťanie
IAP	individuálny akčný plán
IaPS služby	informačné a poradenské služby
IPS	informačno – poradenské stredisko
ISCED	medzinárodná klasifikácia vzdelávania
ISTP	integrovaný systém typových pozícií
MEN	miera evidovanej nezamestnanosti
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MK SR	Ministerstvo kultúry SR
MSP	malé a stredné podniky
NP	národný projekt
NARMSP	Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
OECD	Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (the Organisation for Economic Co-operation and Development)
OISS	odbor informačných a sprostredkovateľských služieb

OP ZSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OPS	odborné poradenské služby
p. b.	percentuálny bod
PM	pracovné miesto
PO	právnická osoba
RO pre OP ZSI	riadiaci orgán pre OP ZSI (MPSVR SR)
SK NACE rev 2.	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SP	sociálny podnik
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
SZ	sprostredkovanie zamestnania
SZČ	samostatná zárobková činnosť
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	uchádzač o zamestnanie
úrad	úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ústredie	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
útvar IaSS	oddelenie informačných a sprostredkovateľských služieb úradu
VK	výberové konanie
VPM	voľné pracovné miesto
VŠ	vysoká škola
VzPrTP	vzdelávanie a príprava pre trh práce
Z. z.	zbierka zákonov
Zákonník práce	zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce
zákon / zákon o službách zamestnanosti	zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o z mene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZoZ	záujemca o zamestnanie
ZP	zdravotné postihnutie
ZŠ	základná škola
€ /EUR/Eur	mena euro

1 SITUÁCIA NA TRHU PRÁCE V ROKU 2014

1.1 Stav uchádzačov o zamestnanie a miera nezamestnanosti

Základné štatistické ukazovatele o trhu práce v SR - priemer za rok 2014 – dokumentuje nasledovný obrázok.

Priemerný stav uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v evidencii úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (UPSVR) dosiahol v roku 2014 385 661 osôb. V porovnaní s rokom 2013 (415 006 osôb) je to pokles o 29 345 osôb, o 7,07 %.

Stav celkového počtu UoZ dosiahol v decembri 2014 373 754 osôb. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2014 (374 018 osôb), poklesol o 264 osôb (o 0,07 %). Medziročne poklesol o 25 122 osôb, čo je o 6,30 % menej (v decembri 2013 398 876 osôb).

Priemerný počet disponibilných UoZ dosiahol roku 2014 počet 345 149 osôb. V medziročnom porovnaní je to pokles o 35 590 osôb, o 9,35 % (v roku 2013 bolo evidovaných v priemere 380 739 UoZ).

Stav disponibilných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) dosiahol v decembri 2014 331 733 osôb. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2014 (330 517 osôb), vzrástol o 1 216 osôb (o 0,37 %). Medziročne poklesol o 32 492 osôb, čo je o 8,92 % menej (v decembri 2013 364 225 osôb).

Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ dosiahla v priemere za rok 2014 úroveň 14,29 % čo predstavuje oproti roku 2013 (15,38 %) pokles o 1,09 p. b.

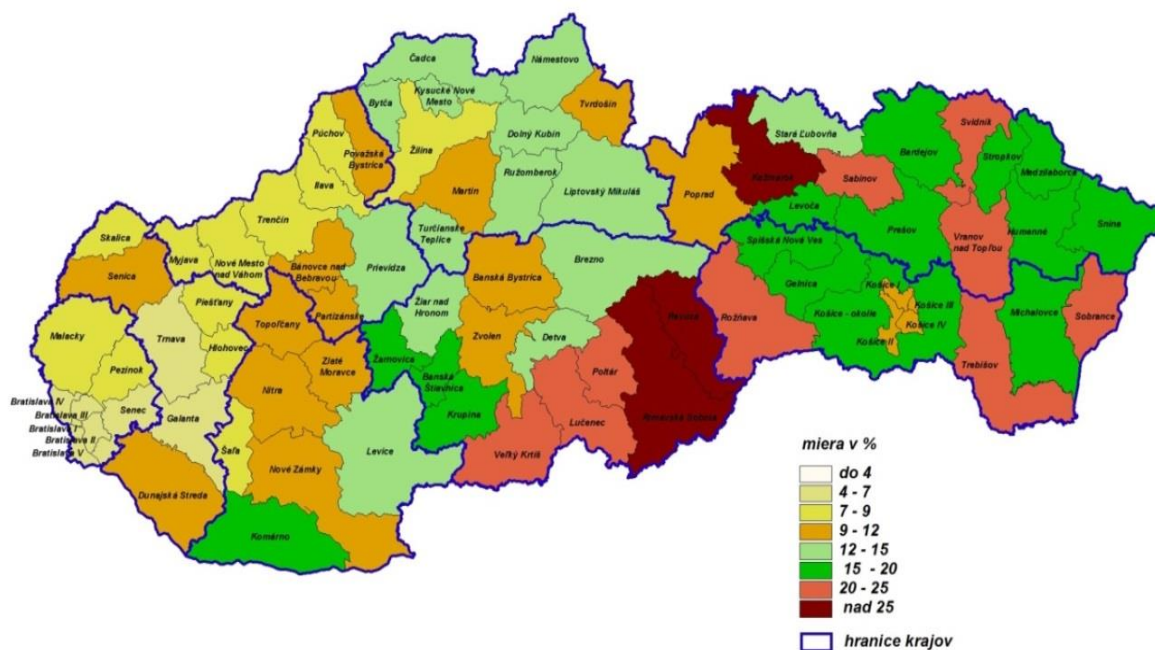
Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ dosiahla v decembri 2014 13,85 %. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2014 (13,86 %) poklesla o 0,01 p.b.. Medziročne poklesla o 0,93 p.b. (v decembri 2013 14,78 %).

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v priemere za rok 2014 12,79 %, čo v porovnaní s rokom 2013 (14,11 %) predstavuje medziročný pokles o 1,32 p.b.

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v decembri 2014 12,29 %. Medzimesačne, v porovnaní s novembrom 2014 (12,25 %) vzrástla o 0,04 percentuálneho bodu (p.b.). Medziročne poklesla o 1,21 p. b. (v decembri 2013 13,50 %).

Na ilustráciu uvádzame mapu priemernej MEN v roku 2014, ktorá dokumentuje pretrvávajúcu polarizáciu úrovne tohto indikátora z regionálneho pohľadu:

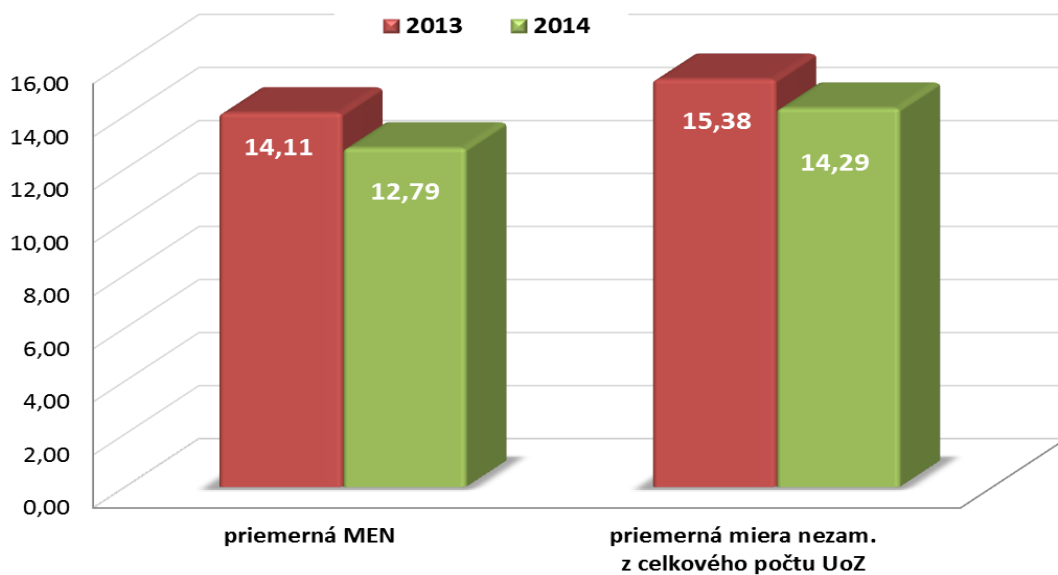
Priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR za rok 2014

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava

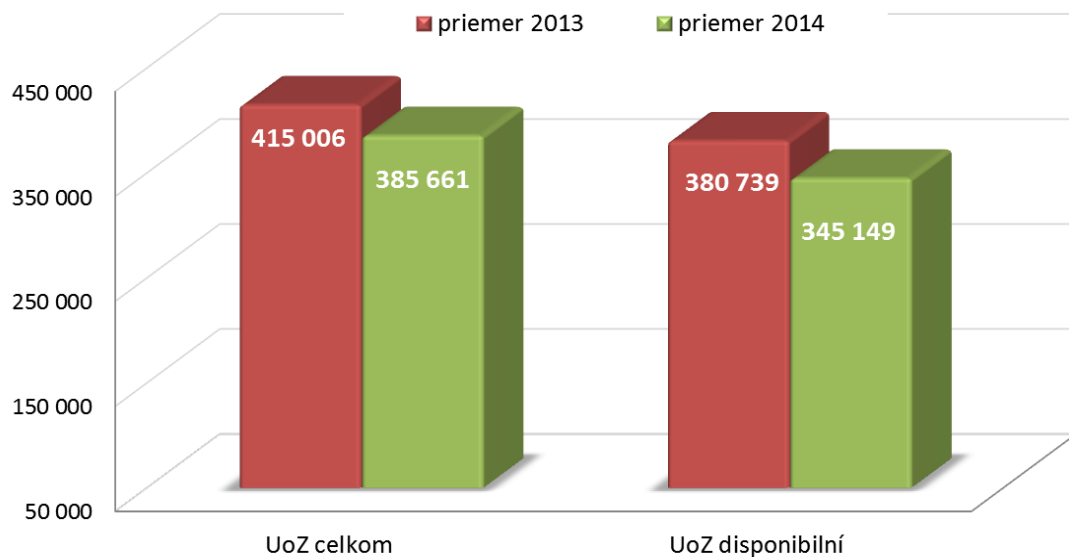
Porovnanie priemerných mier nezamestnanosti a stavov UoZ 2013 a 2014 ilustrujú grafy č. 1 a 2
GRAF Č. 1

Porovnanie priemerných mier nezamestnanosti v rokoch 2014 a 2013

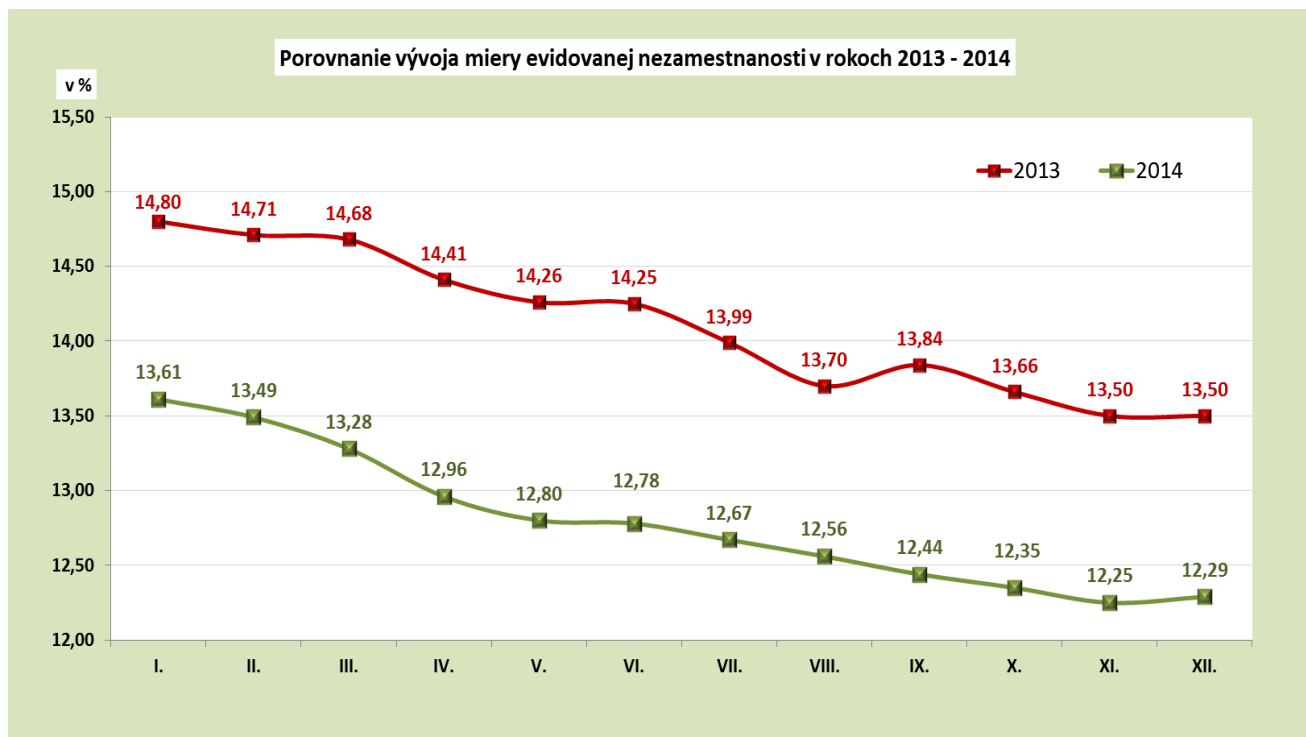
GRAF Č. 2

Porovnanie priemerných stavov UoZ v rokoch 2014 a 2013

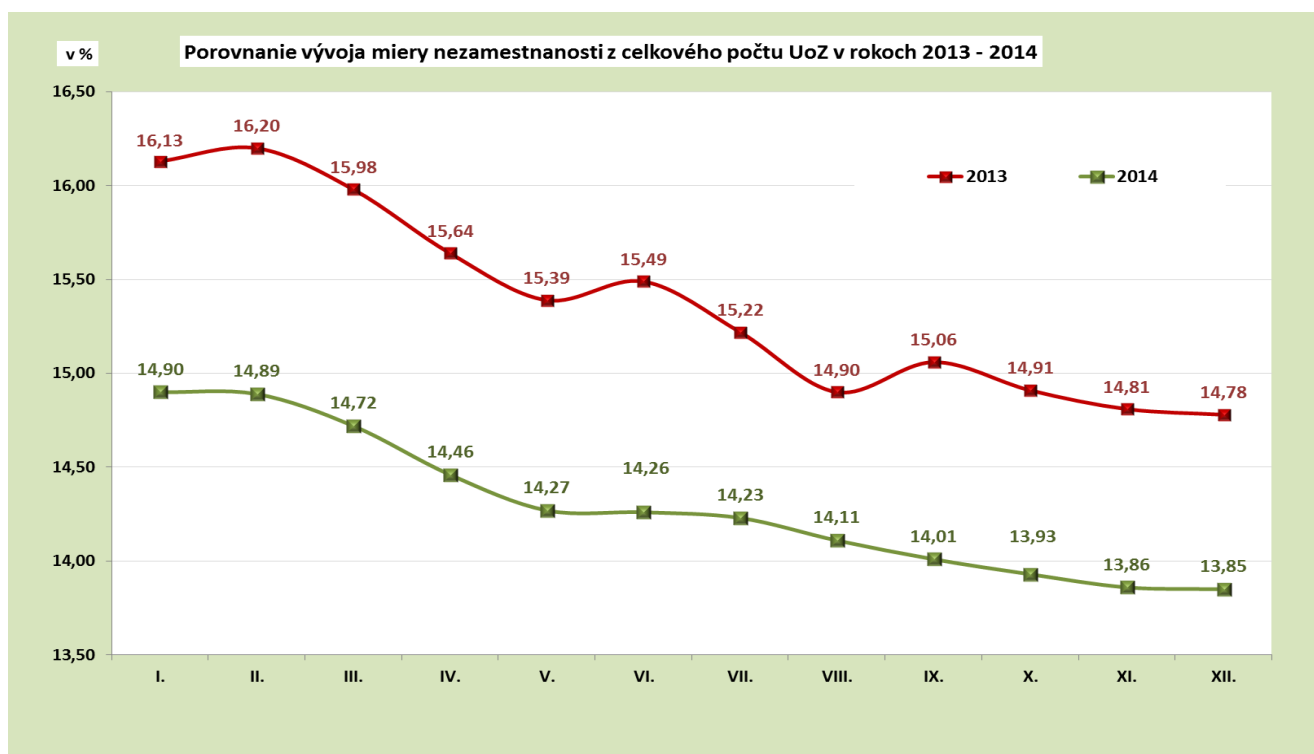

Porovnanie vývoja mier nezamestnanosti v roku 2013 a 2014 podľa jednotlivých mesiacov ilustrujú graf č. 3 a 4

GRAF Č. 3

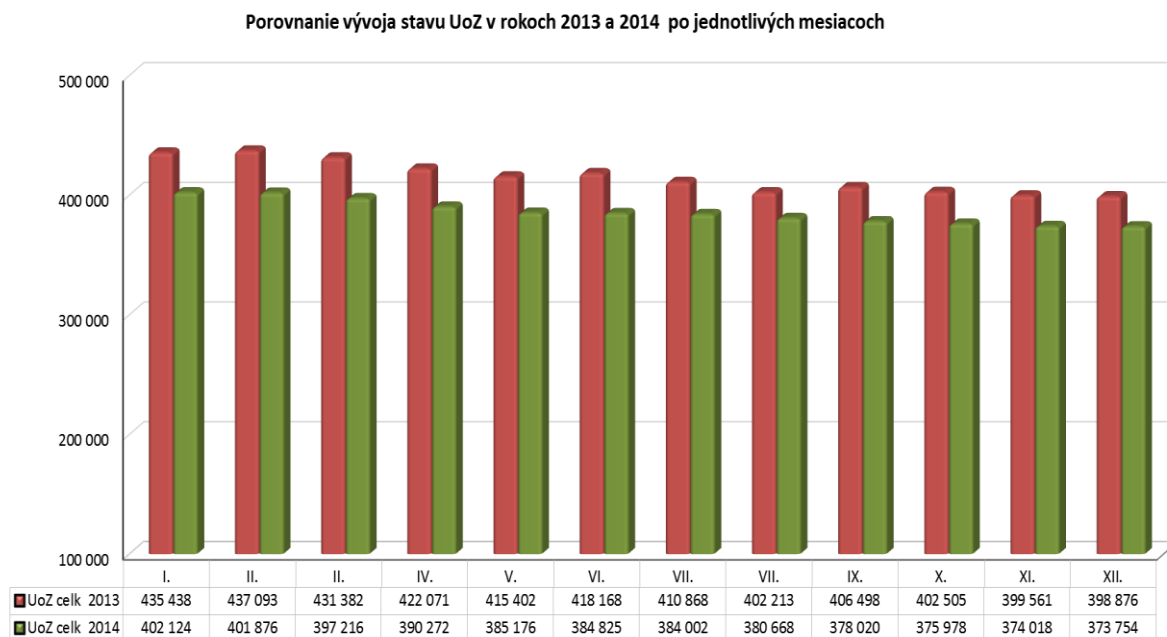

GRAF Č. 4

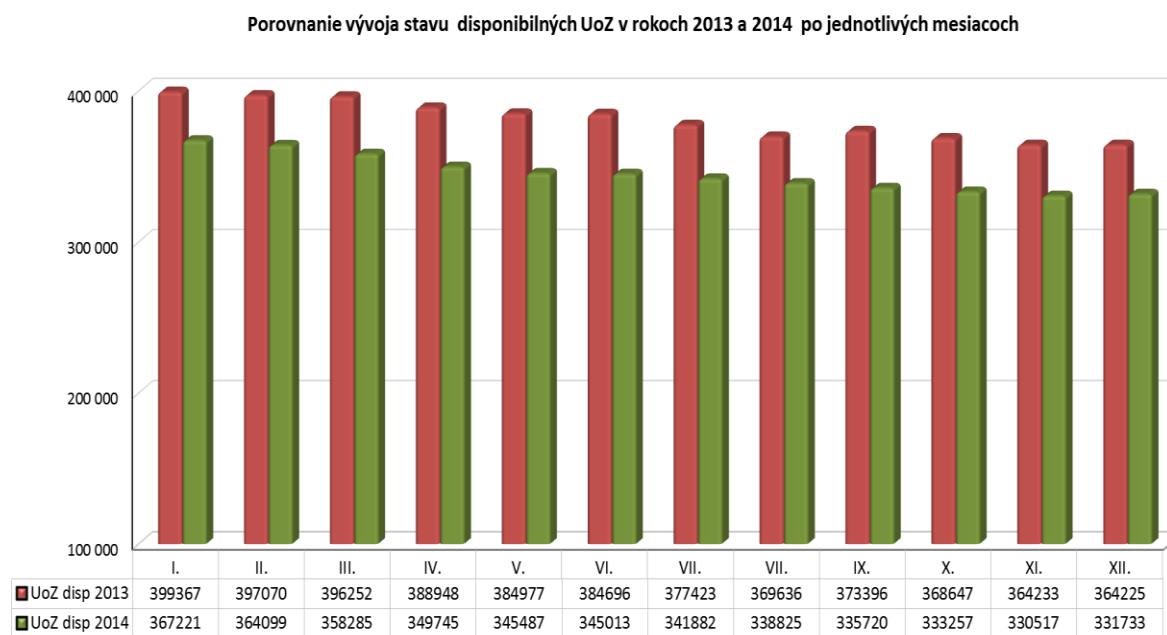

Porovnanie vývoja stavov UoZ v rokoch 2013 a 2014 podľa jednotlivých mesiacov ilustrujú grafy č. 5 a 6.

GRAF Č. 5

GRAF Č. 6

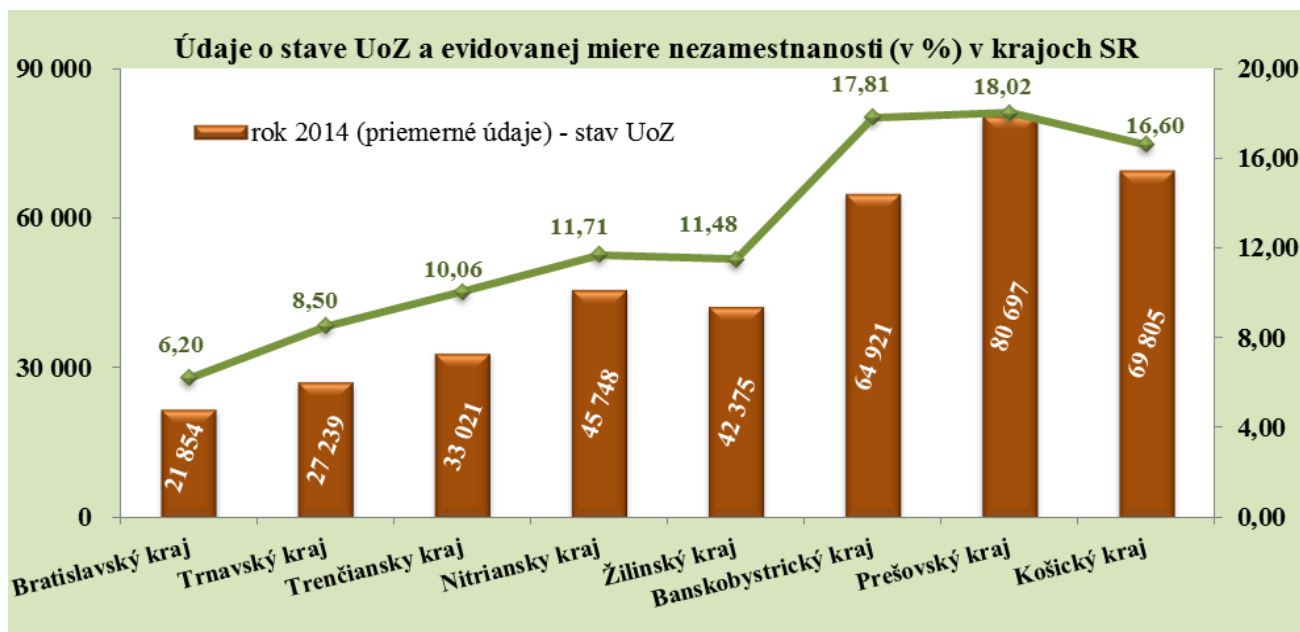
1.1.1 Štruktúra UoZ podľa regiónov

Z regionálneho hľadiska najvyššiu úroveň priemernej miery evidovanej nezamestnanosti za rok 2014 dosiahol prešovský kraj (18,02%). Najnižšiu, už tradične, bratislavský kraj (6,20%). Nad úroveň celoslovenského priemeru MEN (12,79%) sa dostali okrem už vyššie spomínaného ešte dva kraje, a to košický s ročným priemerom 16,60% a banskobystrický kraj s hodnotou 17,81%.

Medziročný pokles priemernej miery evidovanej nezamestnanosti, s výnimkou bratislavského (nezmenená hodnota na úrovni 6,20%), zaznamenali všetky ostatné kraje, a to trnavský o 1,12 p.b., banskobystrický o 1,39 p.b., trenčiansky o 0,94 p.b., nitriansky o 1,94 p.b., žilinský o 1,23 p.b., prešovský o 2,02 p.b. a košický kraj o 1,69 p.b..

Najvyšší priemerný počet UoZ v roku 2014 (80 697 osôb) bol zaznamenaný v prešovskom kraji. Vo všetkých krajoch bol dosiahnutý medziročný pokles v priemernom počte UoZ, najvýraznejší v nitrianskom kraji (o 6 198 osôb) a v prešovskom kraji (o 5 346 osôb); v rámci SR medziročný pokles činil 29 345 tis. osôb, t.j. 7,07%. Priemerný stav UoZ a priemerná MEN za rok 2014 sú zobrazené v grafe č. 7.

GRAF Č. 7: Priemerný stav a priemerná MEN v krajoch za rok 2014

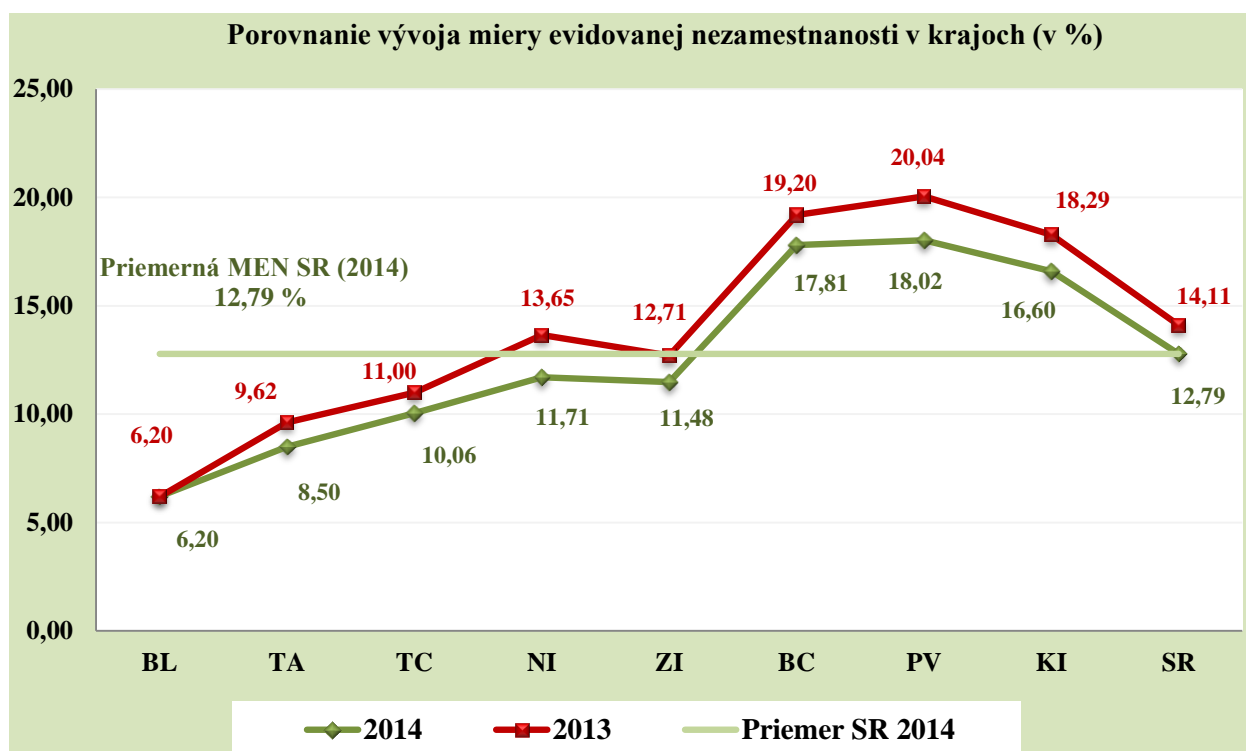

Vývoj priemerných stavov UoZ a priemernej MEN v krajoch ilustrujú nasledovné tabuľka č. 2 a ako aj grafy č. 10 a 11.

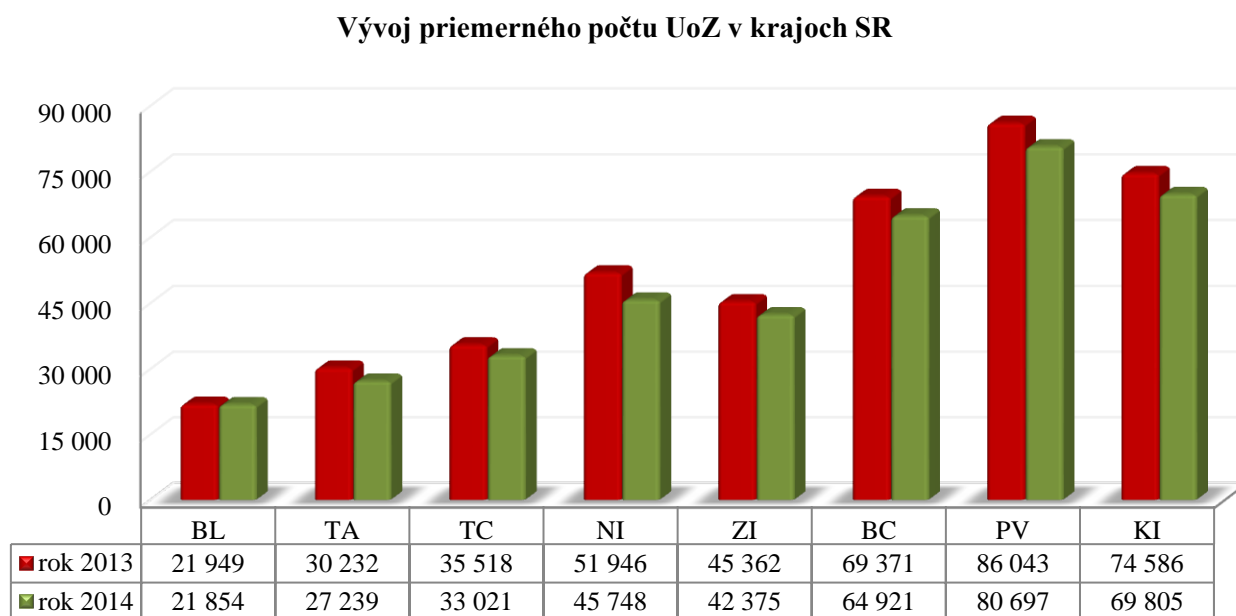
TABUĽKA Č. 2: Priemerná MEN v krajoch 2014 - 2013

Územie		Priemerná MEN 2013 (v %)	Priemerná MEN 2014 (v %)	Rozdiel (v %)
Bratislavský kraj	BL	6,20	6,20	0,00
Trnavský kraj	TA	9,62	8,50	-1,12
Trenčiansky kraj	TC	11,00	10,06	-0,94
Nitriansky kraj	NI	13,65	11,71	-1,94
Žilinský kraj	ZI	12,71	11,48	-1,23
Banskobystrický	BC	19,20	17,81	-1,39
Prešovský kraj	PV	20,04	18,02	-2,02
Košický kraj	KI	18,29	16,60	-1,69
SR	SR	14,11	12,79	-1,32

GRAF Č. 10: Priemerná MEN v krajoch 2014 – 2013

GRAF Č. 11: Priemerný počet UoZ v krajoch 2014 – 2013

1.1.2 SK NACE Rev. 2 – odvetvová klasifikácia ekonomických činností

V roku 2014 bol priemerný počet UoZ, ktorí pred evidenciou pracovali 139 337 osôb, čo je medziročne o 15 273 UoZ menej (pokles o 9,88%). Z tabuľky č. 3, v ktorej sú uvedené priemerné počty UoZ podľa klasifikácie SK NACE Rev. 2 je zrejmé, že najviac nezamestnaných evidovali úrady práce zo sekcie priemyslu. V percentuálnom vyjadrení najväčšia je skupina nezistené, resp. bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania (ďalej len nezistené).

TABUĽKA Č. 3:

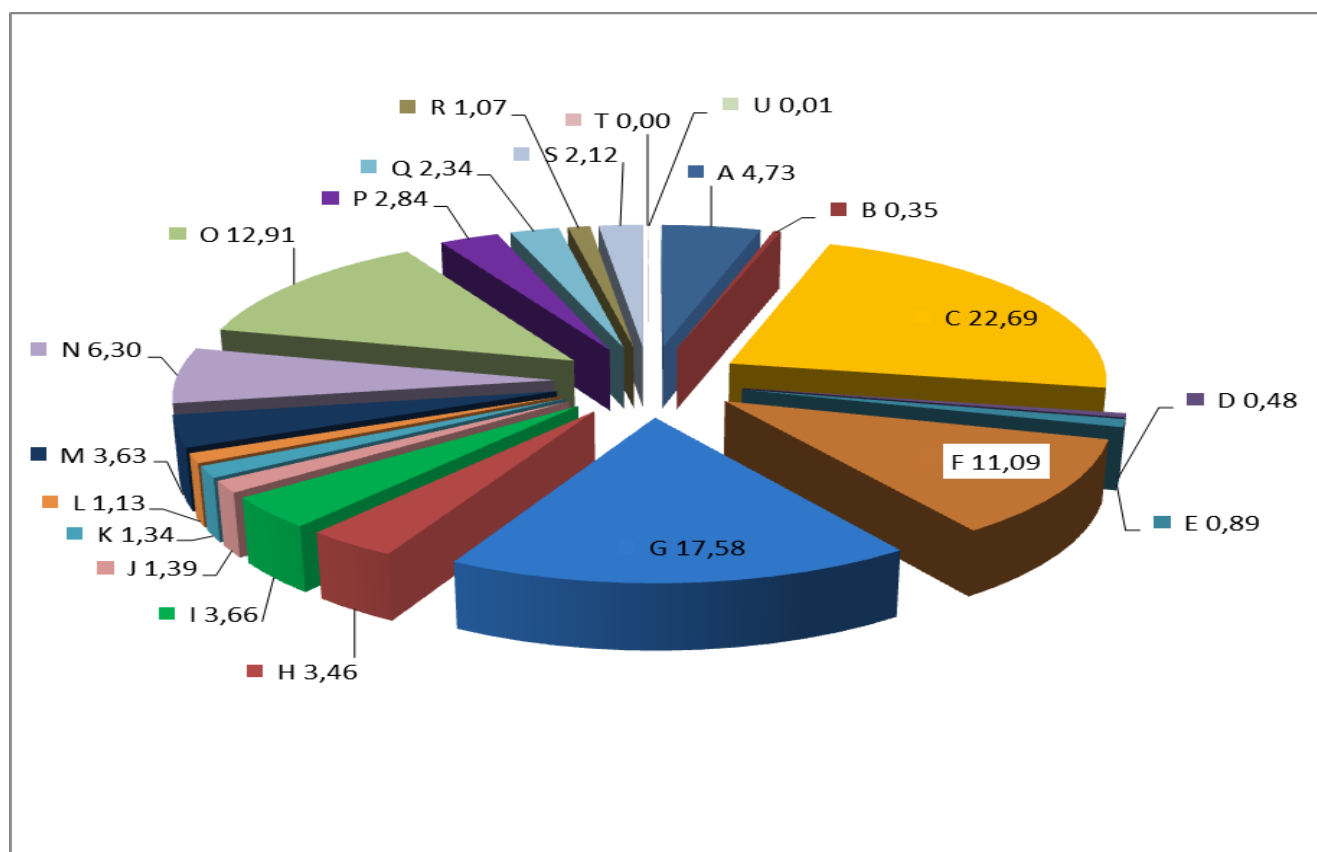
SK NACE	Ø počet	v %	SK NACE	Ø počet	v %
A	6589	1,71	L	1568	0,41
B	484	0,13	M	5057	1,31
C	31620	8,20	N	8781	2,28
D	669	0,17	O	17990	4,66
E	1238	0,32	P	3951	1,02
F	15452	4,01	Q	3267	0,85
G	24498	6,35	R	1489	0,39
H	4818	1,25	S	2950	0,76
I	5103	1,32	T	1	0,00
J	1930	0,50	U	12	0,00
K	1870	0,48	nezistené	246324	63,87

Legenda:

A poľnohospodárstvo., lesníctvo a rybolov B ťažba a dobývanie C priemyselná výroba D dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu E dodávka vody, čistenie a odvod odp. vôd, odpady a služby F stavebníctvo G veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. voz. a motocyklov H doprava a skladovanie I ubytovacie a stravovacie služby J informácie a komunikácia K finančné a poisťovacie služby	L činnosti v oblasti nehnuteľností M odborné, vedecké a technické. činnosti administratívne a podporné služby O verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie P vzdelávanie Q zdravotníctvo a sociálna pomoc R umenie, zábava a rekreácia S ostatné činnosti T činnosti domácností ako zamestnávateľov U činnosti extrateritoriálnych organizácií. a združení
---	--

V nasledujúcom grafickom znázornení podielu jednotlivých sekcií v % na celkovom počte UoZ je vylúčená skupina „nezistené“.

GRAF Č. 12

Rozhodujúcou skupinou UoZ podľa sekcie posledného zamestnávateľa je **C** – priemyselná výroba. Keďže táto skupina je veľmi rozsiahla, nasledujúca tabuľka č. 4 zobrazuje percentuálne zastúpenie najpočetnejších podskupín v rámci tejto skupiny.

TABUĽKA Č. 4:

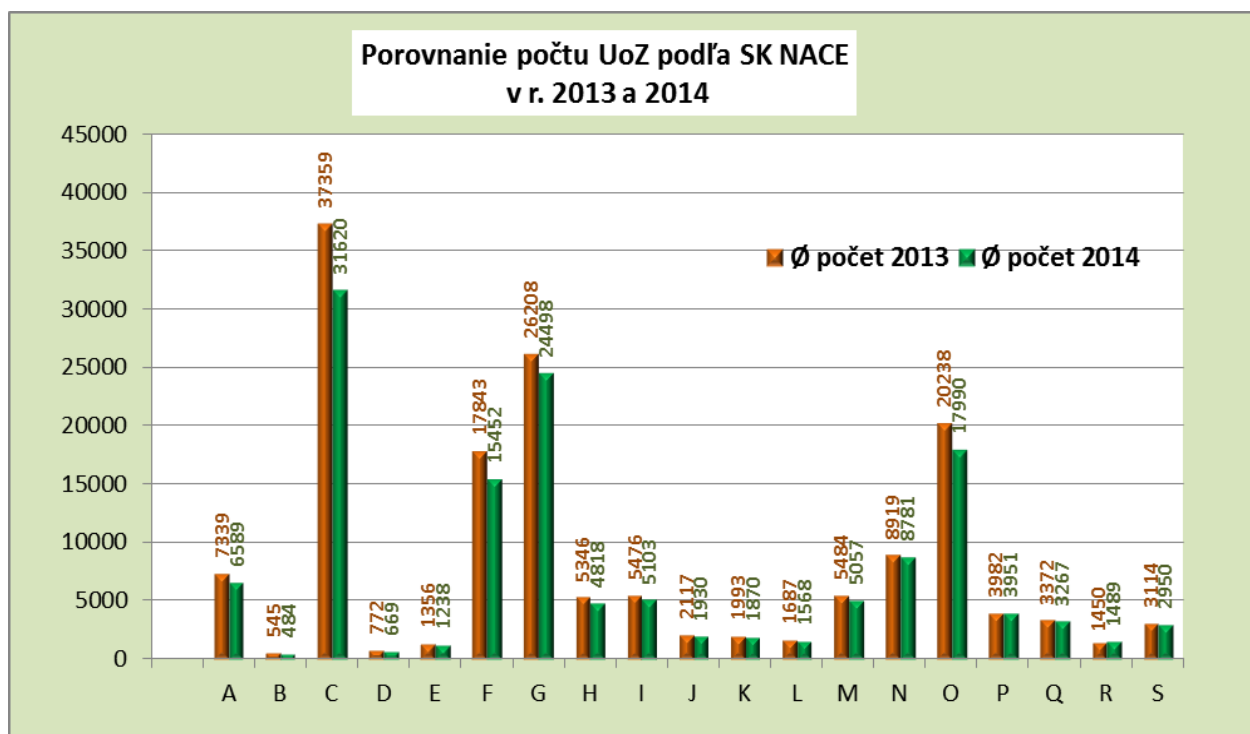
25 - Výroba kovových konštrukcií	11,38 %
29 - Výroba motor. vozidiel	11,20 %
10 - Výroba potravín	10,20 %
16 - Spracovanie dreva	9,19 %
14 - Výroba odevov	8,09 %
27 - Výroba elektrických zariadení	6,63 %
22 - Výroba výrobkov z gumy	5,96 %
23 - Výroba ostat. nekov. výrobkov	4,89 %
28 - Výroba strojov a zariadení	4,72 %
15 - Výroba kože	4,26 %
31 - Výroba nábytku	3,74 %

Druhou najpočetnejšou skupinou je sekcia **G** - Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, v rámci tejto skupiny rozhodujúce podskupiny sú: 47 – Maloobchod okrem motorových vozidiel 58,99 % a 46 – Veľkoobchod okrem motorových vozidiel 34,40 %.

Ďalšie skupiny s vyšším percentuálnym podielom sú **O** - Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie a **F** - Stavebníctvo.

Porovnanie s rokom 2013 ilustruje graf č. 13 a tabuľka č. 5

GRAF Č. 13

TABUĽKA Č. 5:

SK NACE	Ø počet 2013	Ø počet 2014
A	7339	6589
B	545	484
C	37359	31620
D	772	669
E	1356	1238
F	17843	15452
G	26208	24498
H	5346	4818
I	5476	5103
J	2117	1930
K	1993	1870

SK NACE	Ø počet 2013	Ø počet 2014
L	1687	1568
M	5484	5057
N	8919	8781
O	20238	17990
P	3982	3951
Q	3372	3267
R	1450	1489
S	3114	2950
T	1	1
U	9	12
nezistené	260396	246324

1.1.3 Štruktúra UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie v SR (SK ISCO-08)

Podľa klasifikácie zamestnaní SK ISCO 08 *najväčšie percentuálne zastúpenie má skupina nezistené (62,04%)*. Druhá najpočetnejšia trieda je 9 (10,89%). Táto trieda zahŕňa pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov v rôznych odvetviach výroby aj nevýrobnej sféry. Treťou v poradí je trieda 5 (6,49%), táto skupina ako jej názov zahŕňa všetkých pracovníkov vo sfére obchodu, stravovania, ubytovania, v oblasti služieb osobných aj verejných, opatrovateľov. V tejto triede sú rozhodujúce profesie: čašníci, kuchári, pracovníci v oblasti súkromnej bezpečnosti,

opatrovatelia a asistenti starších a zdravotne postihnutých osôb, vedúci predajní, pokladníci. Ďalšou početnou triedou je 7 (6,43%), rozhodujúce profesie v tejto skupine sú kvalifikovaní pracovníci v stavebníctve, zámočníci, nástrojári a podobní pracovníci, šičky a podobní pracovníci, stolári – výrobcovia z dreva. Triedu 8 (4,18%) tvoria predovšetkým montážni pracovníci a vodiči. Štruktúru UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred evidenciou znázorňuje nasledovná tabuľka č. 6 a graf č. 14.

TABUĽKA Č. 6:

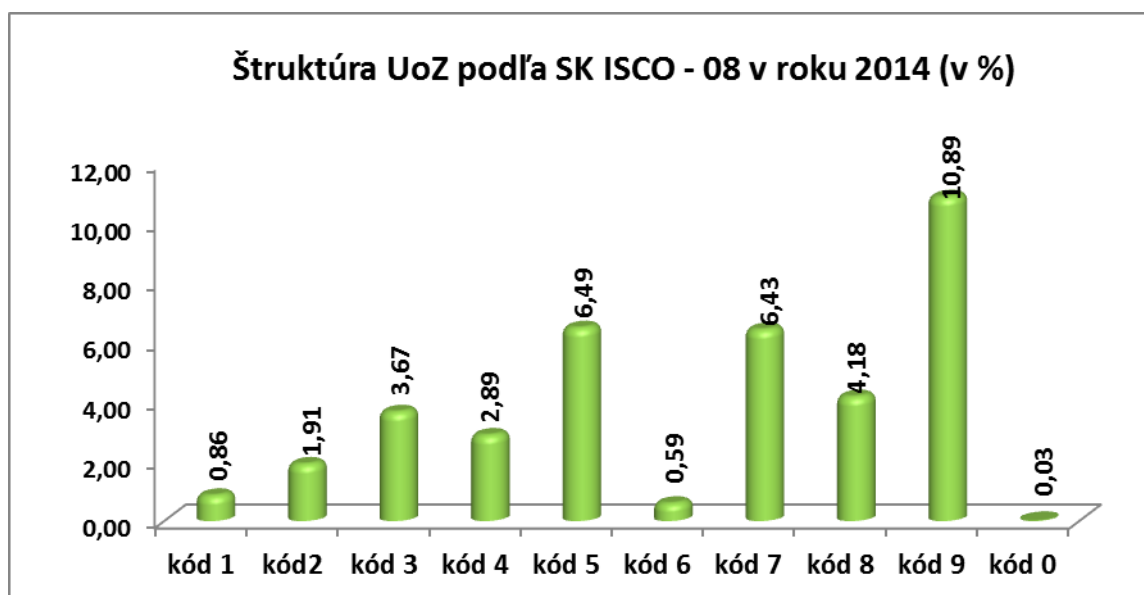
Legenda:

- 1 *Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci*
 - 2 *Špecialisti*
 - 3 *Technici a odborní pracovníci*
 - 4 *Administratívni pracovníci*
 - 5 *Pracovníci v službách a obchode*
 - 6 *Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp. lesníctve a rybárstve*
 - 7 *Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci*
 - 8 *Operátori a montéri strojov a zariadení*
 - 9 *Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci*
 - 0 *Príslušníci ozbrojených síl*
- nezistené – bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania*

SK ISCO	Ø	v %
Trieda 1	3318	0,86
Trieda 2	7384	1,91
Trieda 3	14149	3,67
Trieda 4	11138	2,89
Trieda 5	25043	6,49
Trieda 6	2290	0,59
Trieda 7	24814	6,43
Trieda 8	16118	4,18
Trieda 9	42014	10,89
Trieda 0	110	0,03
nezistené	239283	62,04

V nasledujúcom grafe č. 14 je vylúčená skupina nezistené.

GRAF Č. 14

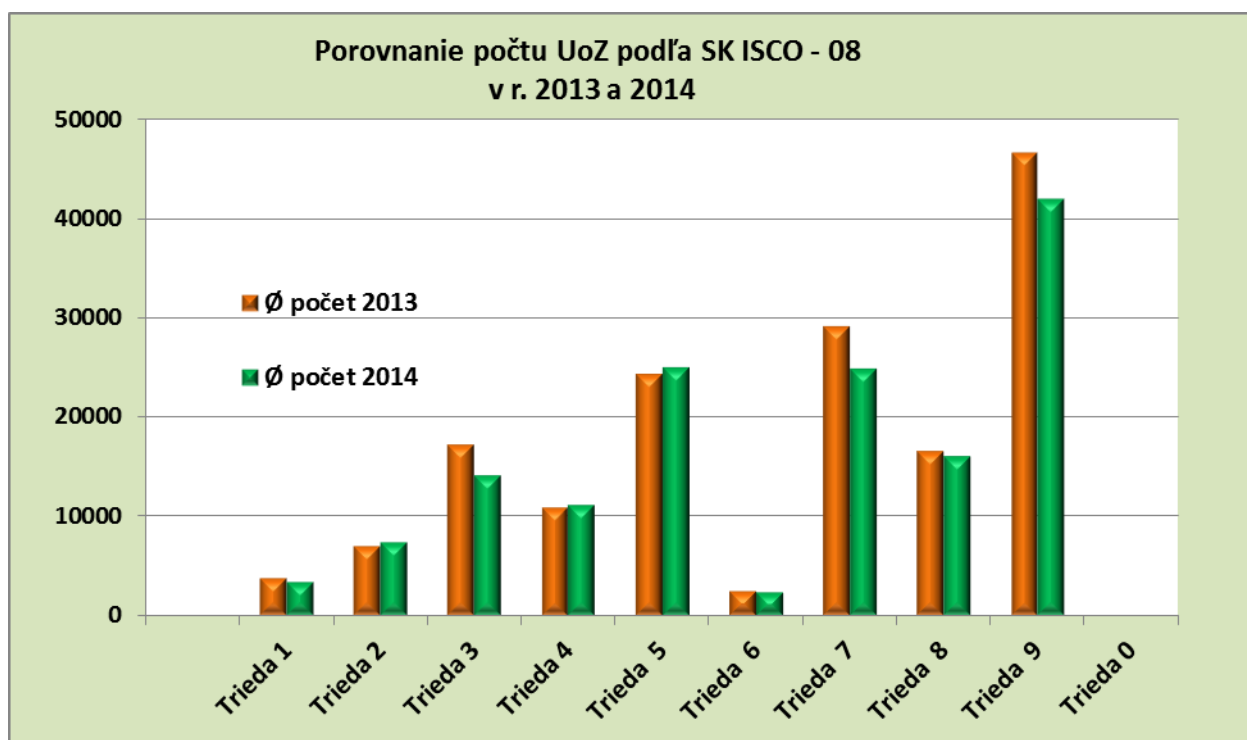

Najčastejšie profesie UoZ podľa profesie vykonávanej bezprostredne pred evidenciou znázorňuje tabuľka č. 7 (počty UoZ predstavujú priemer z mesačných stavov v roku 2014)

TABUĽKA Č. 7:

Profesia podľa ISCO SK	Ø počty 2014
9333 - Manipulační pracovníci, nosiči	24979
5223 - Predavači	18338
9329 - Pomocní pracovníci vo výrobe	16560
9629 - Pomocní pracovníci inde neuvedení	14231
9112 - Upratovačky	8599
9313 - Pomocní pracovníci na stavbách budov	7517
4110 - Všeobecní administrativní pracovníci	6878
5131 - Čašníci a someliéri	5916
7112 - Muráři a podobní pracovníci	5909
8219 - Montážní pracovníci inde neuvedení	5675
4321 - Pracovníci v sklade	4570
3343 - Odborní administrativní asistenti	4500
7119 - Kvalifikovaní stavební pracovníci a remeselníci inde neuvedení	4448
7222 - Zámočníci, nástrojári a podobní pracovníci	4434
8212 - Montážní pracovníci elektrických a elektronických zařízení	4037
9311 - Pomocní pracovníci v ťažobnom priemysle	4035
5120 - Kucháři (okrem šéfkuchárov)	4007
8332 - Vodiči nákladných automobilov a kamiónov	3785
9613 - Zametači a podobní pomocníci	3459
7533 - Šičky, vyšivačky a podobní pracovníci	3317
5414 - Pracovníci v oblasti súkromnej bezpečnosti	2924
8211 - Montážní pracovníci (operátori) v strojárскеj výrobe	2906
3322 - Obchodní zástupcovia	2859
9312 - Pomocní pracovníci pri výstavbe a údržbe inžinierskych stavieb	2847
8322 - Vodiči osobných motorových vozidiel, dodávok a taxíkov	2626

Porovnanie s rokom 2013 ilustruje graf č. 15.

S klesajúcim počtom UoZ v roku 2014, bol zaznamenaný aj pokles počtov UoZ v jednotlivých triedach. Mierne zvýšenie vidíme v triede 2, 4, a 5

1.1.4 Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Štruktúra evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie sa v porovnaní s minulými rokmi nezmenila a zostala v prospech nezamestnaných s vyšším stupňom vzdelania.

Najpočetnejšou skupinou medzi nezamestnanými k 31.12.2014 boli s 29,96 %-ným podielom a počtom 111 971 UoZ s ukončeným stredným odborným vzdelaním (st. vzd. 13), pričom medziročne klesol ich počet o 11 125 osôb. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili počtom 96 026 osôb a podielom 25,70 % osoby s úplným stredným odborným vzdelaním (st. vzd. 14), medziročne klesol počet týchto osôb o 8 645. Trojicu najpočetnejších skupín uzatvárajú s počtom 88 880 osôb a 23,78 %-ným podielom UoZ so základným vzdelaním (st. vzd. 11), pričom medziročný pokles predstavoval 4 886 osôb. Uchádzačov o zamestnanie, ktorí nemajú ukončenú ani základnú školu (st. vzd. 10) bolo ku koncu sledovaného roka 18 209 osôb a ich percentuálny podiel predstavoval 4,87 % (medziročne pokles o 321 osôb). Posledné dve menované skupiny UoZ bez vzdelania tvoria viac ako štvrtinu z celkového počtu UoZ na Slovensku a majú veľmi malé šance uplatniť sa na trhu práce.

Menej početnými skupinami UoZ so stredoškolským vzdelaním boli osoby s úplným stredným všeobecným vzdelaním, t.j. absolventi gymnázií (st. vzd. 15) s počtom 13 243 a podielom 3,54 %, UoZ s nižším stredným vzdelaním (st. vzd. 12) s počtom 9 228 osôb a podielom 2,47 % a UoZ s vyšším odborným vzdelaním (st. vzd. 16) v počte 1 928 osôb a s podielom 0,42 %.

Medzi UoZ s vysokoškolským vzdelaním bola najväčšia skupina so st. vzd. 18, t.j. s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v počte 27 414 osôb a so 7,34 %-ným podielom (medziročný pokles predstavoval 1 381 osôb). Uchádzačov o zamestnanie s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa, t.j. s bakalárskym vzdelaním (st. vzd. 17) bolo menej a to 6 028 osôb s percent. podielom 1,6 % (medziročne nárast o 467 osôb). Najmenšiu skupinu z počtu vysokoškolsky vzdelaných UoZ a tiež z celkového počtu UoZ tvorili osoby s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa (st. vzd. 19) v počte 766 a s podielom 0,2 % (medziročne nárast o 90 osôb).

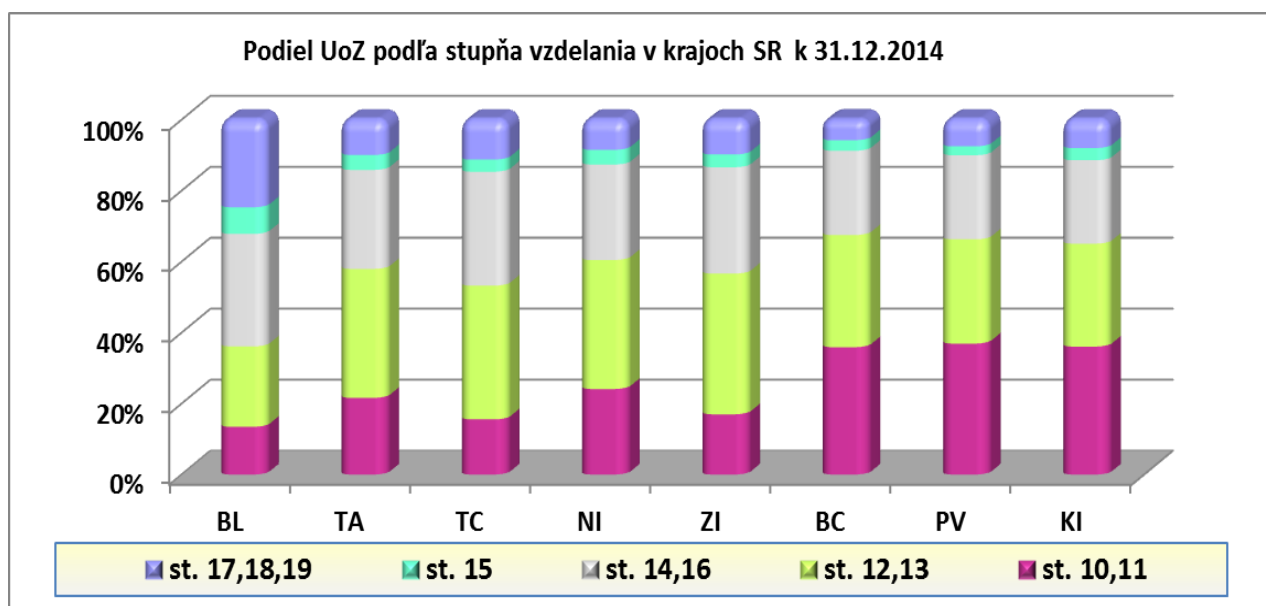
Podiel UoZ podľa stupňa vzdelania v krajoch ukazuje nasledovný graf č. 16 a tabuľka č. 8:

Legenda

10 - Neukončené základné vzdelanie
11 - Základné vzdelanie
12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie
13 - Stredné odborné vzdelanie
14 - Úplné stredné odborné vzdelanie

15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie
16 - Vyššie odborné vzdelanie
17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa
18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa
19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa

GRAF Č. 16

TABUĽKA Č. 8:

Vzdelanostná štruktúra UoZ v krajoch a na Slovensku k 31. 12. 2014 (v %)

Územie	st. 10	st. 11	st. 12	st. 13	st. 14	st. 15	st. 16	st. 17	st. 18	st. 19
Bratislavský kraj	0,5	13,0	4,5	18,1	30,6	7,5	1,1	2,6	21,3	0,7
Trnavský kraj	1,0	20,6	1,2	35,1	27,5	4,2	0,4	1,8	7,9	0,3
Trenčiansky kraj	0,2	15,4	3,3	34,4	31,8	3,4	0,3	2,3	8,8	0,2
Nitriansky kraj	2,1	22,0	1,3	35,0	25,9	4,1	1,0	1,6	6,7	0,2
Žilinský kraj	0,4	16,6	3,4	36,2	29,4	3,6	0,6	1,9	7,7	0,2
Banskobystrický kraj	7,0	28,9	1,7	29,9	22,8	3,0	0,9	1,1	4,5	0,1
Prešovský kraj	10,1	26,8	3,9	25,5	23,6	2,5	0,1	1,5	5,9	0,1
Košický kraj	6,4	29,6	1,1	27,9	23,3	3,4	0,2	1,4	6,4	0,2
Slovensko	4,9	23,8	2,5	30,0	25,7	3,5	0,5	1,6	7,3	0,2

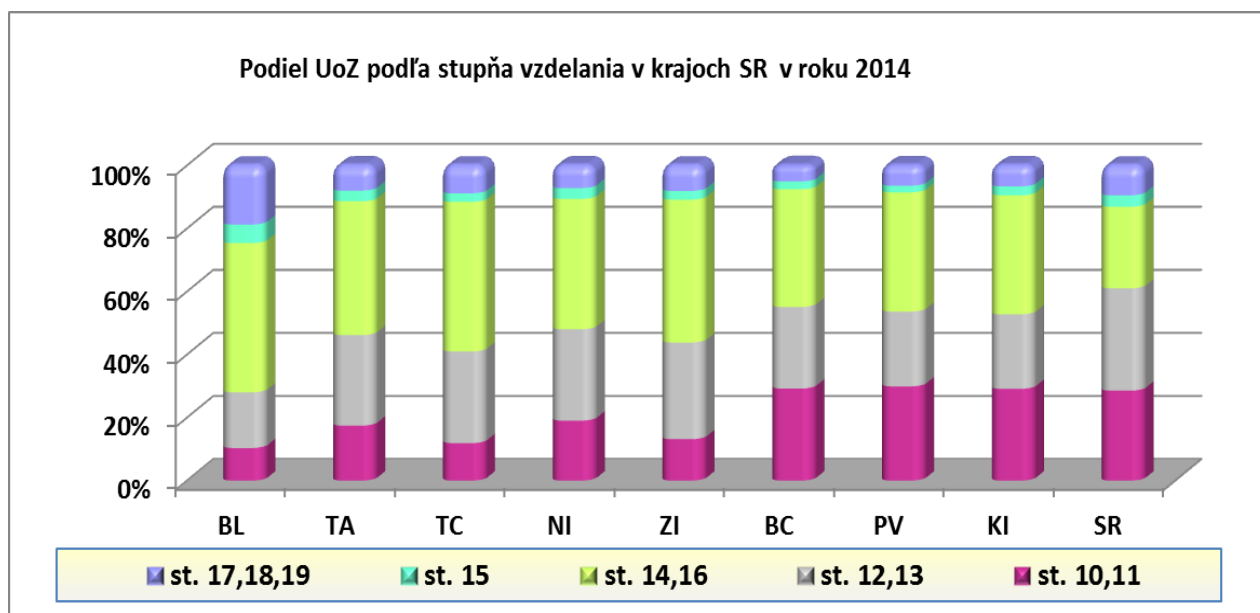
Priemerný ročný počet bol za rok 2014 už tradične najvyšší u UoZ so stredným odborným vzdelaním (vrátane nižšieho, t.j. st.12 a 13) , v počte 125 116 osôb a v percentuálnom vyjadrení 32,45 % a bez akéhokoľvek vzdelania (st. 10 a 11) v počte 109 936 osôb a v percentuálnom vyjadrení 28,51 %. Nasleduje skupina UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním (st. 14), v počte 98 253 osôb a s podielom 25,48 %. Menej početnú skupinu tvorili vysokoškolsky vzdelaní UoZ (st. vzd. 17, 18 a 19) v počte 36 613 a s podielom 9,5 %, pričom najviac bolo UoZ s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, v počte 29 412 osôb a s podielom 7,63 %. Najmenšie zastúpenie mali UoZ s vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa, s priemerným počtom 727 osôb a s podielom 0,19 %. K najmenej početným skupinám patrili aj UoZ s vyšším odborným vzdelaním (st. vzd. 16) s počtom 1 608 a s podielom 0,42 % a UoZ s úplným stredným všeobecným vzdelaním (st.vzd. 15) s počtom 14 007 a podielom 3,63 %. V tabuľke č. 9 je znázornená štruktúra UoZ podľa stupňov vzdelania a priemerný ročný počet v roku 2014.

TABUĽKA Č. 9: Štruktúra UoZ podľa stupňov vzdelania a priemerný ročný počet v roku 2014

Rok 2014	st. 10	st. 11	st. 12	st. 13	st. 14	st. 15	st. 16	st. 17	st. 18	st. 19
Január	18 604	94 225	9 437	125 399	104 990	13 948	1 078	5 742	27 875	666
Február	18 771	94 901	10 049	124 881	104 264	14 220	1 259	5 815	26 930	648
Marec	18 862	94 592	9 012	123 543	102 519	14 723	1 408	5 784	26 048	634
Apríl	18 839	93 863	8 660	120 762	100 286	14 713	1 427	5 740	25 222	630
Máj	18 715	92 688	8 269	117 720	97 666	14 556	1 432	6 072	27 219	635
Jún	18 596	91 206	8 199	114 617	94 262	14 117	1 509	7 552	33 994	636
Júl	18 431	90 089	8 196	112 793	93 763	14 182	1 603	8 179	35 925	756
August	18 283	89 316	8 264	111 621	93 881	14 335	1 693	7 869	34 443	826
September	18 282	89 160	8 582	110 884	97 501	13 406	1 985	6 524	30 663	892
Október	18 323	89 153	8 784	110 656	97 230	13 381	1 996	6 262	29 261	845
November	18 286	88 949	8 945	110 920	96 642	13 260	1 975	6 122	27 950	794
December	18 209	88 880	9 228	111 971	96 026	13 243	1 928	6 028	27 414	766
Priemer	18 517	91 419	8 802	116 314	98 253	14 007	1 608	6 474	29 412	727

Z hľadiska krajov v troch bolo najviac nezamestnaných evidovaných uchádzačov so základným alebo neukončeným základným vzdelaním (st. vzd. 10,11). V košickom ich bolo 36,05 %, prešovskom 36,90 % a v banskobystrickom kraji 35,87 %. V žilinskom (39,63 %), trenčianskom (37,68 %), nitrianskom (36,35 %) a v trnavskom kraji (36,32 %) sa na nezamestnanosti najvyšším počtom podieľali UoZ s nižším stredným a so stredným odborným vzdelaním (st. vzd. 12,13). Najvyšším podielom (31,68 %) sa na počte evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie v bratislavskom kraji podieľali stredoškolsky vzdelané osoby so st. vzd. 14 a 16, t.j. UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním a vyšším odborným vzdelaním. Z hľadiska medziročného porovnania si zastúpenie jednotlivých vzdelanostných skupín UoZ v krajoch zachovalo rovnaké pozície. Štruktúra UoZ podľa stupňov vzdelania v % ilustrujú graf č. 17 a tabuľka č. 10.

GRAF Č. 17

TABUĽKA Č. 10:

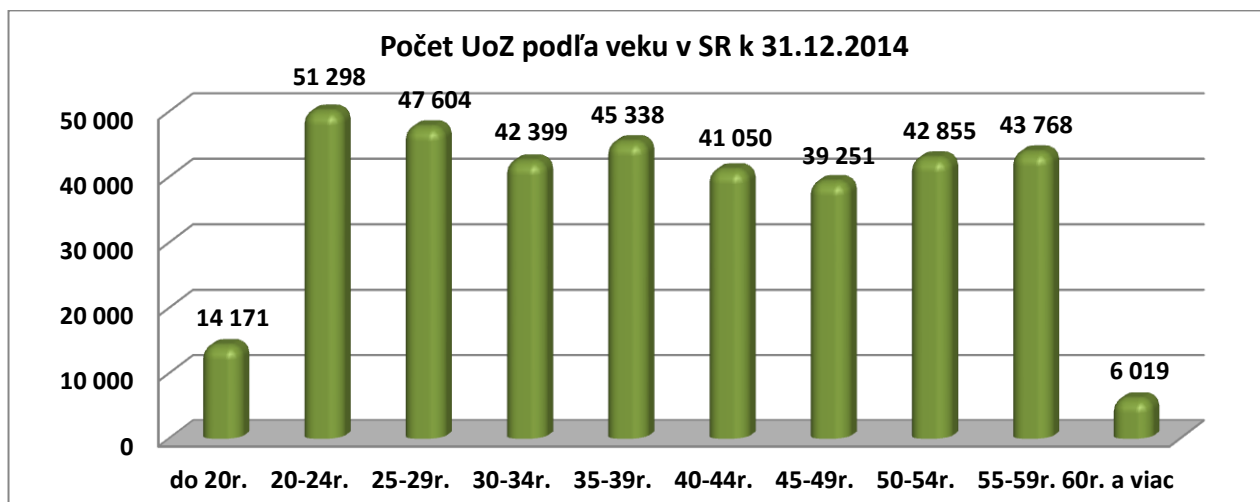
Územie	v tom (stupeň vzdelania)									
	10 - Neukončené základné vzdelanie	11 - Základné vzdelanie	12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	13 - Stredné odborné vzdelanie	14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 - Vyššie odborné vzdelanie	17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa
	st. 10	st. 11	st. 12	st. 13	st. 14	st. 15	st. 16	st. 17	st. 18	st. 19
BL	0,37%	13,05%	3,35%	19,59%	30,75%	7,68%	30,75%	2,45%	21,22%	0,69%
TA	0,91%	21,13%	1,04%	35,25%	26,83%	4,29%	26,83%	1,80%	8,07%	0,24%
TC	0,20%	15,35%	2,90%	35,14%	31,04%	3,57%	31,04%	2,43%	8,99%	0,16%
NI	2,06%	21,76%	1,27%	35,01%	25,88%	4,26%	25,88%	1,69%	7,15%	0,19%
ZI	0,35%	16,54%	4,19%	35,25%	29,14%	3,57%	29,14%	2,05%	8,21%	0,15%
BC	6,87%	28,77%	1,70%	29,89%	22,81%	3,05%	22,81%	1,15%	4,94%	0,14%
PV	10,05%	26,78%	3,29%	25,95%	23,30%	2,59%	23,30%	1,55%	6,29%	0,11%
KI	6,40%	29,39%	1,03%	28,03%	23,22%	3,52%	23,22%	1,44%	6,58%	0,18%
SR	4,80%	23,71%	2,28%	30,17%	25,48%	3,63%	0,42%	1,68%	7,63%	0,19%

1.1.5 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Počet evidovaných uchádzačov z pohľadu vekovej štruktúry je podobný ako v predchádzajúcich dvoch rokoch. Postupne však klesá podiel UoZ do 34 rokov a narastá podiel UoZ nad 50 rokov.

K 31.12.2014 tvorili najpočetnejšiu skupinu medzi uchádzačmi o zamestnanie osoby vo veku 20–24 rokov. Ich podiel tvoril 13,73 % a počet 51 298 osôb. Druhá pozícia patrila osobám vo vekovej kategórii 25–29 rokov počtom 47 604 osôb a podielom 12,74 %, tretia osobám 35–39-ročným počtom 45 338 osôb a podielom 12,13 % (graf č.19). V porovnaní so stavom k 31.12.2013 sa poradie prvých troch kategórií nezmenilo. V skupine 20–24 ročných UoZ nastal výrazný pokles počtu UoZ – o 5 427 osôb, resp. o 0,5 p. b. Oproti minulému roku výrazne stúpol podiel UoZ nad 55 rokov – o 0,64 p. b. Počet UoZ podľa veku k 31.12.2014 ilustruje graf č. 18.

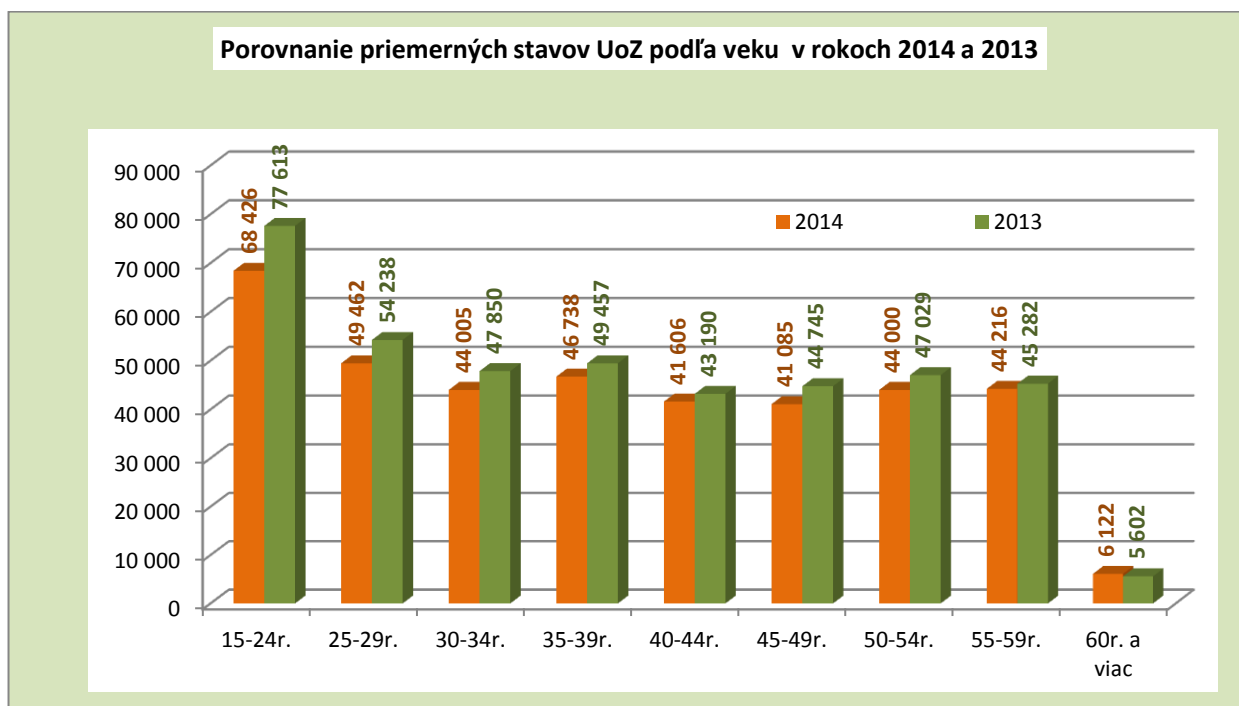
GRAF Č. 18

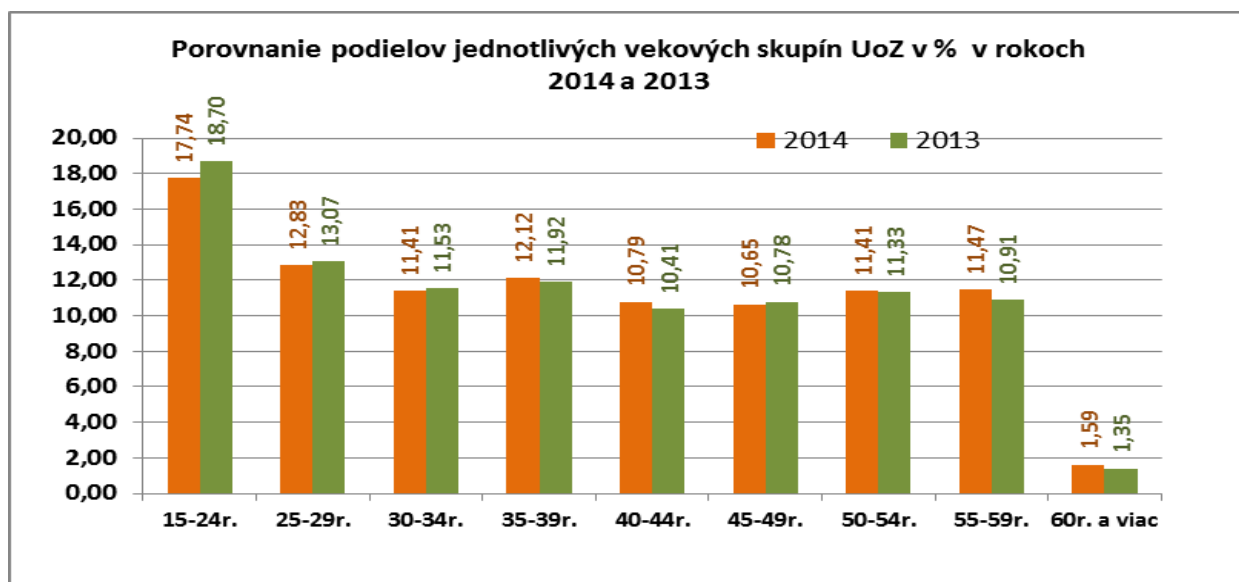
V priemere za rok 2014 tvorili najpočetnejšiu skupinu medzi uchádzačmi o zamestnanie osoby vo veku 15–24 rokov. Ich podiel tvoril 17,74 % a počet 68 426 osôb. Druhá pozícia patrila osobám vo vekovej kategórii 25–29 rokov počtom 49 462 osôb a podielom 12,83 %, tretia osobám 35–39-ročným počtom 46 738 osôb a podielom 12,12 %. V porovnaní so stavom za rok 2013 sa poradie prvých troch kategórií nezmenilo. Vo vekovej skupine 15–24 ročných UoZ nastal výrazný pokles

počtu UoZ – o 9 187 osôb, resp. o 11,84 %. Oproti minulému roku výrazne stúpol podiel UoZ nad 55 rokov – o 0,56 p.b. a klesol podiel UoZ v kategórii 15 – 24 r. o 0,96 p.b. Porovnanie priemerných počtov UoZ podľa veku a podielov jednotlivých vekových skupín v rokoch 2013 a 2014 ilustrujú graf č. 19 a 20.

GRAF Č. 19

GRAF Č. 20

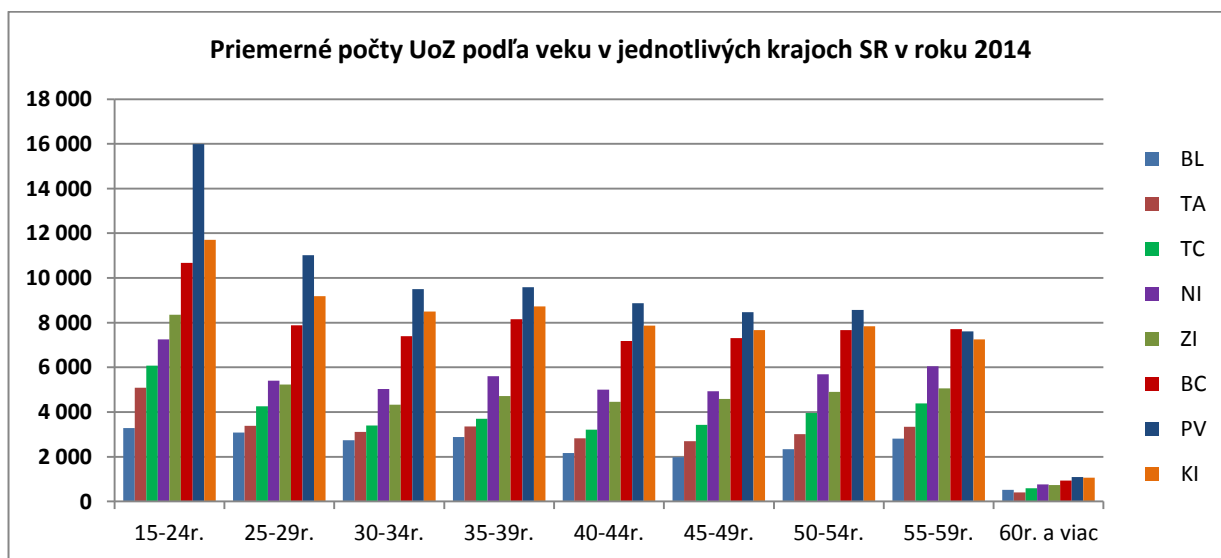

V roku 2014 vo všetkých krajoch bol zaznamenaný najvyšší počet aj podiel UoZ vo vekovej kategórii 15-24 ročných UoZ. Naopak najnižší počet aj podiel dosiahla vo skupina 60 a viac-ročných UoZ. Situáciu názorne ilustrujú tabuľky č. 11 a graf č. 21.

TABUĽKA Č. 11:

Územie (kraje, SR)	Priemerné počty UoZ vo vekových skupinách v jednotlivých krajoch SR									spolu
	15-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	
Bratislavský	3 288	3 092	2 745	2 891	2 168	1 988	2 344	2 819	521	21 854
Trnavský	5 085	3 387	3 117	3 353	2 825	2 702	3 018	3 337	414	27 239
Trenčiansky	6 071	4 253	3 399	3 707	3 214	3 433	3 965	4 388	591	33 021
Nitriansky	7 253	5 411	5 029	5 601	5 009	4 938	5 691	6 048	769	45 748
Žilinský	8 354	5 229	4 330	4 719	4 465	4 587	4 906	5 055	731	42 375
Banskobystrický	10 680	7 879	7 394	8 155	7 178	7 313	7 671	7 710	944	64 921
Prešovský	15 986	11 020	9 498	9 584	8 876	8 464	8 567	7 614	1 089	80 697
Košický	11 711	9 191	8 495	8 728	7 872	7 662	7 838	7 246	1 063	69 805
Slovensko	68 426	49 462	44 005	46 738	41 606	41 085	44 000	44 216	6 122	385 661

GRAF Č. 21

1.1.6 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie

V roku 2014 pokračoval trend znižovania podielu UoZ s dobou evidencie menšou ako 12 mesiacov. Kým v r. 2013 počet takto evidovaných dosiahol priemerný stav 201 416 osôb a podiel 48,53 %, v r. 2014 to bolo 176 166 osôb a podiel 45,68 %.

K 31.12.2014 bolo najviac UoZ – 75 811 osôb (podiel 20,28%) s dobou evidencie nad 48 mesiacov, za nimi nasledovali uchádzači s dobou v evidencii úradov práce 4–6 mesiacov s počtom 54 603 osôb (podielom 14,61 %) a UoZ s dobou evidencie do 3 mesiacov (počet 53 681 osôb, podiel 14,36 %). Medziročný pokles sme zaznamenali u tých UoZ, ktorí zotrvali v evidencii 4–30 mesiacov (z nich najvýraznejšie skupina 13–18 mesiacov, a to o 8 655 osôb, resp. o 1,6p.b.), ostatní zaznamenali nárast (z nich najvýraznejšie skupina nad 48 mesiacov, a to o 2 416 osôb, resp. o 1,88p.b.).

V roku 2014 najväčší počet UoZ bol v evidencii nad 48 mesiacov a predstavoval 74 865 osôb, s podielom 19,41 %. Druhý najvyšší počet UoZ bol v evidencii do 3 mesiacov a predstavoval 62 117 osôb, s podielom 16,11 %. Medziročný nárast bol zaznamenaný u UoZ v evidencii 31 –36

mesiacov, 37 - 42 mesiacov a nad 48 mesiacov. Štruktúru uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie vo fyzických osobách a v % zobrazujú nasledovné tabuľky č. 12 a 13.

TABUĽKA Č. 12:

Priemerný počet UoZ podľa doby evidencie (v absolútnych číslach)

Územie (kraje, SR)	Priemerný počet UoZ podľa doby evidencie v mesiacoch											Spolu
	do 3	4-6	7-9	10-12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	nad 48	
Bratislavský	5 025	4 321	2 815	1 922	2 431	1 590	1 033	751	583	398	986	21 854
Trnavský	5 919	4 838	3 250	2 251	2 926	1 968	1 385	1 009	857	585	2 251	27 239
Trenčiansky	6 674	5 230	3 551	2 568	3 545	2 587	1 855	1 364	1 116	847	3 685	33 021
Nitriansky	7 940	6 646	4 552	3 375	4 792	3 593	2 730	2 116	1 804	1 352	6 848	45 748
Žilinský	7 874	6 460	4 462	3 349	4 671	3 429	2 495	1 810	1 501	1 121	5 205	42 375
Banskobystrický	8 686	7 053	5 118	3 913	5 857	4 786	3 934	3 034	2 534	2 001	18 005	64 921
Prešovský	10 767	8 861	6 443	5 109	7 527	6 184	5 239	4 044	3 354	2 684	20 486	80 697
Košický	9 232	7 797	5 737	4 429	6 586	5 371	4 322	3 466	3 013	2 454	17 400	69 805
Slovensko	62 117	51 207	35 926	26 916	38 334	29 508	22 991	17 595	14 761	11 441	74 865	385 661

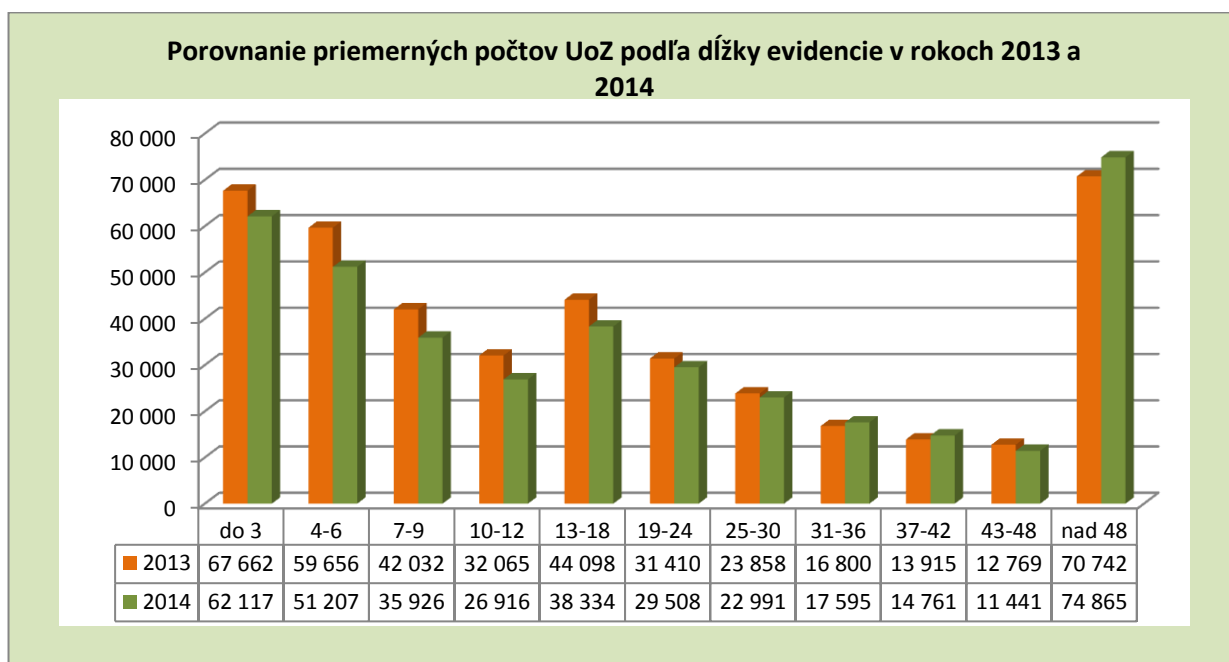
TABUĽKA Č. 13:

Priemerný počet UoZ podľa doby evidencie (v %)

Územie (kraje, SR)	Priemerný počet UoZ podľa doby evidencie v mesiacoch											Spolu
	do 3	4-6	7-9	10-12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	nad 48	
Bratislavský	22,99	19,77	12,88	8,79	11,12	7,28	4,73	3,44	2,67	1,82	4,51	100,00
Trnavský	21,73	17,76	11,93	8,26	10,74	7,23	5,08	3,71	3,15	2,15	8,26	100,00
Trenčiansky	20,21	15,84	10,75	7,78	10,74	7,83	5,62	4,13	3,38	2,56	11,16	100,00
Nitriansky	17,36	14,53	9,95	7,38	10,47	7,85	5,97	4,63	3,94	2,96	14,97	100,00
Žilinský	18,58	15,25	10,53	7,90	11,02	8,09	5,89	4,27	3,54	2,65	12,28	100,00
Banskobystrický	13,38	10,86	7,88	6,03	9,02	7,37	6,06	4,67	3,90	3,08	27,73	100,00
Prešovský	13,34	10,98	7,98	6,33	9,33	7,66	6,49	5,01	4,16	3,33	25,39	100,00
Košický	13,23	11,17	8,22	6,35	9,43	7,69	6,19	4,97	4,32	3,52	24,93	100,00
Slovensko	16,11	13,28	9,32	6,98	9,94	7,65	5,96	4,56	3,83	2,97	19,41	100,00

V grafe č. 22 je znázornené medziročné porovnanie priemerných počtov UoZ podľa dĺžky evidencie.

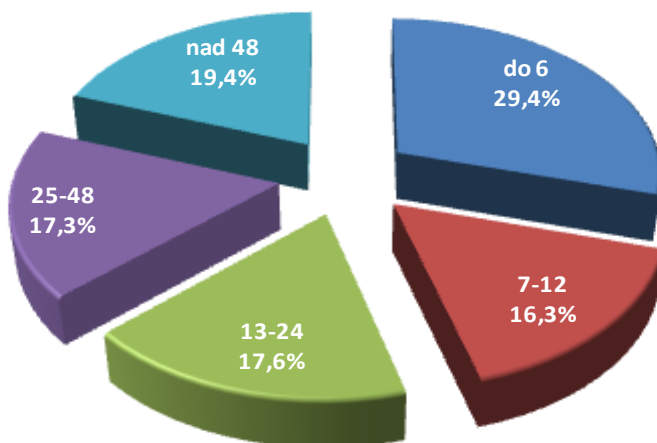
GRAF Č. 22

Grafy č. 23 a 24 ilustrujú štruktúru UoZ podľa doby evidencie a podiely UoZ podľa doby evidencie v krajocho.

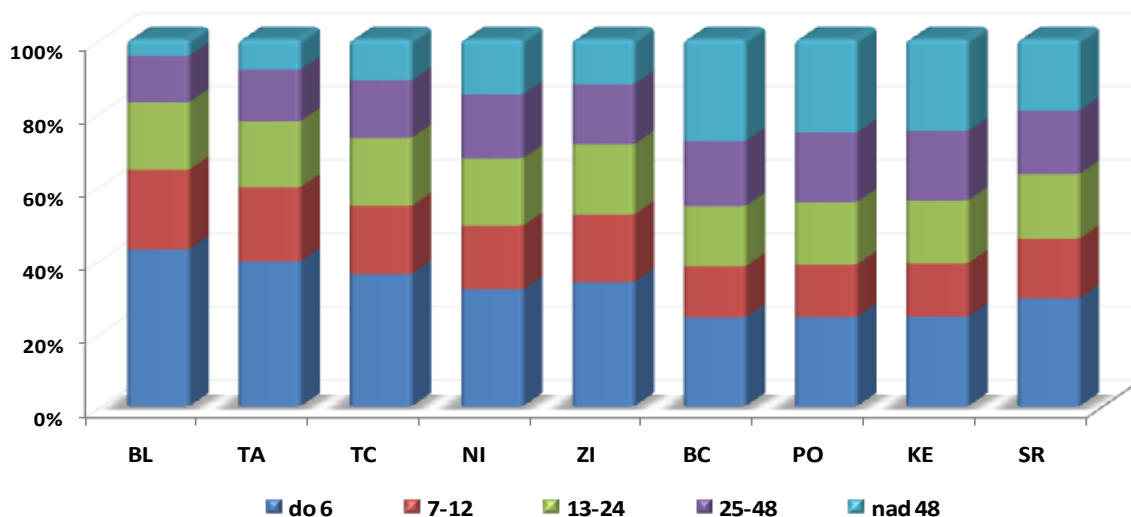
GRAF Č. 23

Štruktúra UoZ podľa doby evidencie v SR v roku 2014
(priemerné počty)

GRAF Č. 24

Podiel UoZ podľa doby evidencie v krajocho SR v roku 2014
(priemerné počty)

Priemerná doba evidencie za SR bola v roku 2014 rovnaká ako v roku 2013 – 17,4 mesiaca.

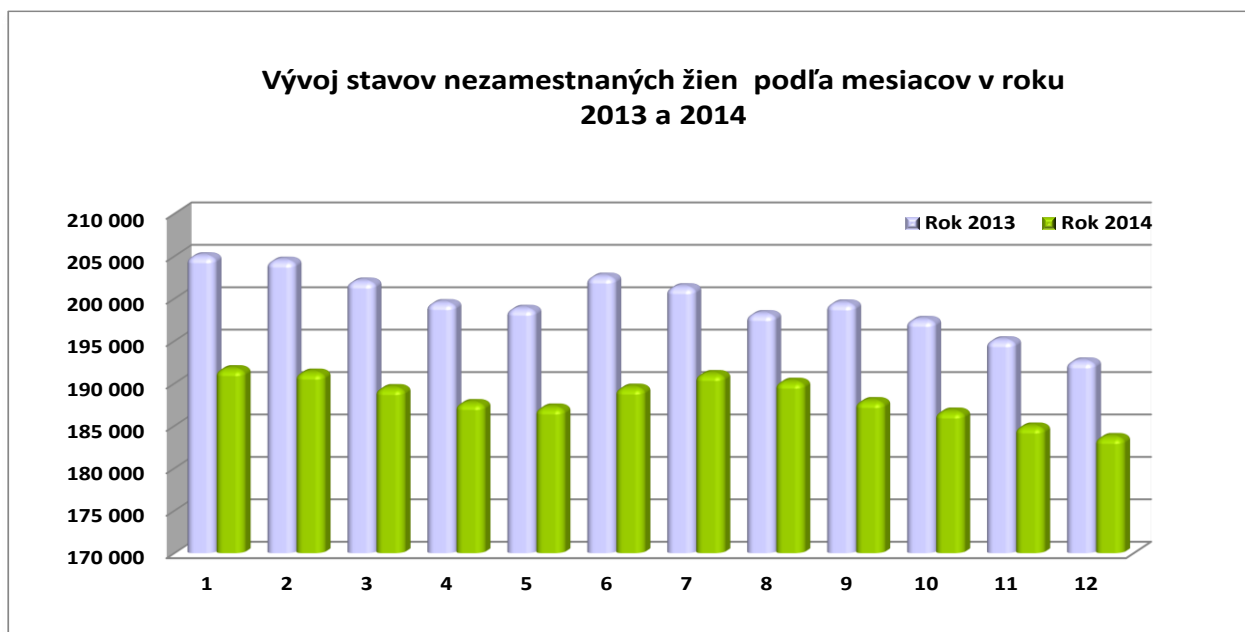
1.1.7 Štruktúra UoZ z rodového hľadiska

K 31.12.2014 bolo v evidencii 183 706 nezamestnaných žien. Podiel na celkovom počte UoZ predstavoval 49,15 %. V porovnaní so stavom ku koncu decembra 2013 (192 628) bol zaznamenaný ich medziročný pokles o 8 922. Absolútne počty v tejto skupine UoZ mali v porovnaní s rokom 2013 klesajúci trend, ako ukazuje graf. č. 22. Podiel na celkových počtoch UoZ v porovnaní s decembrom 2013 (48,29 %) vzrástol o 0,86 p. b..

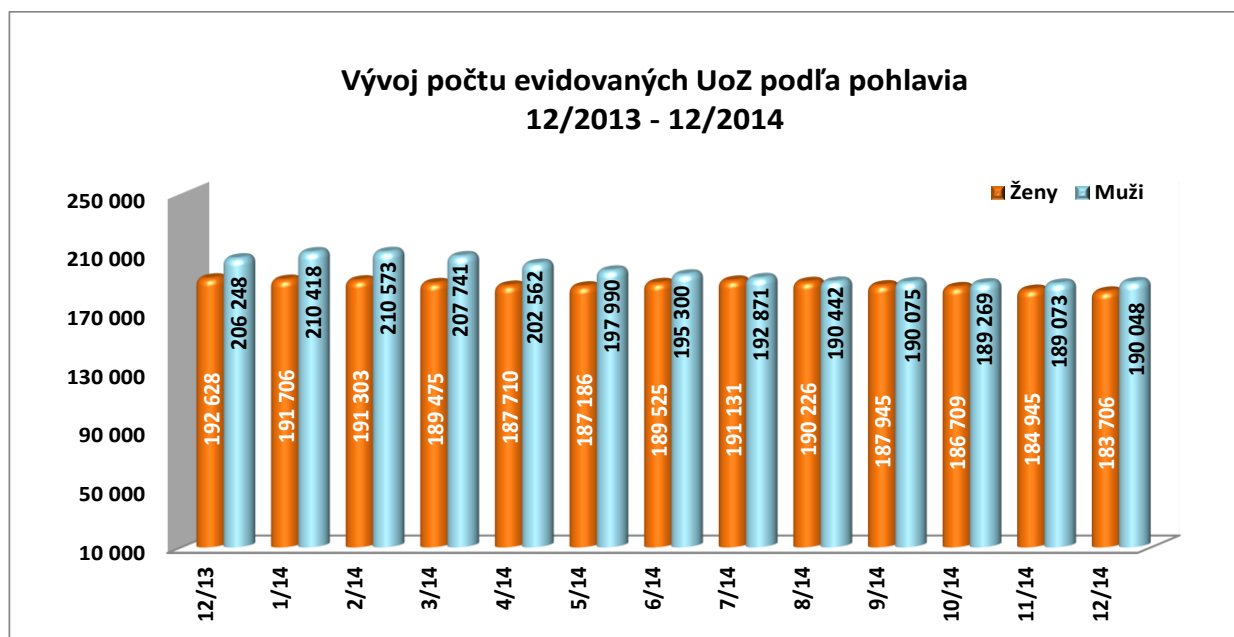
V roku 2014 bolo v priemere nezamestnaných 188 464 žien, čo v porovnaní s rokom 2013 (199 735 žien), predstavuje pokles o 11 271 (relatívne o 5,64 %). Podiel vypočítaný z priemerných počtov evidovaných žien v roku 2014 predstavoval 48,87 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom (48,13 %), je to nárast o 0,74 percentuálneho bodu.

Vývoj počtov UoZ z rodového hľadiska ilustrujú nasledovné grafy č. 25 a 26.

GRAF Č. 25

GRAF Č. 26

Najvyšší podiel žien na celkových počtoch UoZ v roku 2014 bol v Nitrianskom kraji (52,76 %), v ostatných krajoch sa podiel pohyboval v rozmedzí od 46,09 % (Prešovský kraj) do 52,50 % (Trnavský kraj).

1.1.8 Znevýhodnení UoZ

Priemerné počty znevýhodnených UoZ za rok 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka č. 14.

TABUĽKA Č. 14: Priemerný počet znevýhodnených UoZ v roku 2014 podľa regiónov SR (v osobách)

Územie	Znevýhodnení UoZ podľa § 8 zák. č. 5/2004 Zb.							
	písm. a)	písm. b)	písm. c)	písm. d)	písm. e)	písm. f)	písm. g)	písm. h)
Bratislavský kraj	1 698	5 673	7 930	3 406	12 134	0	132	405
Trnavský kraj	2 382	6 761	11 129	6 142	16 682	1	85	823
Trenčiansky kraj	2 968	8 929	15 198	5 938	20 010	0	200	1 871
Nitriansky kraj	3 229	12 488	23 458	11 270	29 823	0	491	1 088
Žilinský kraj	4 089	10 679	20 510	8 485	28 351	0	112	1 650
Banskobystrický kraj	3 492	16 310	40 407	24 002	45 942	2	367	1 848
Prešovský kraj	5 661	17 246	49 887	32 024	59 526	0	210	3 167
Košický kraj	4 210	16 128	42 903	25 369	50 931	3	362	1 949
Slovensko	27 728	94 215	211 422	116 636	263 398	6	1 950	12 800

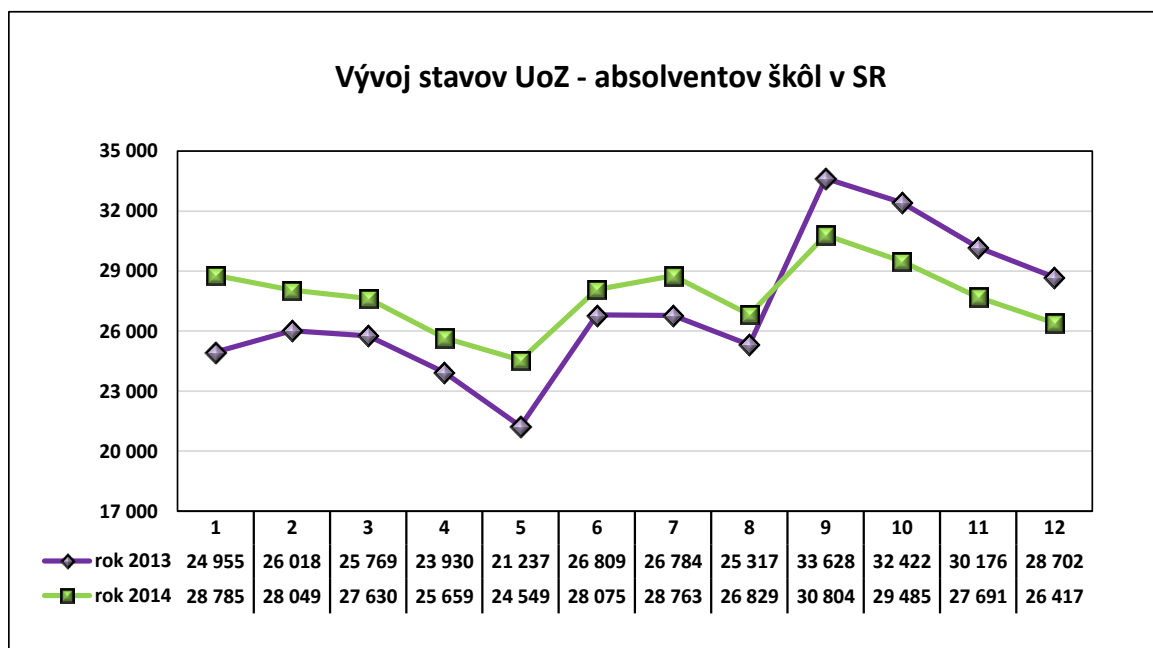
Číselník typov znevýhodnených UoZ podľa zák. č. 5/2004 Zb. § 8 písm.:

- a) absolvent školy
- b) občan starší ako 50 rokov veku
- c) dlhodobo nezamestnaný občan
- d) občan - vzdelanie nižšie ako stredné odborné
- e) občan - 12 kal. mes. nemal pravidelne platené zamestnanie
- f) štátny príslušník tretej krajiny – azyl/doplňková ochrana
- g) osamelý občan – starostlivosť o odkázanú osobu/starajúci sa o dieťa
- h) občan so zdravotným postihnutím

Priemerný mesačný počet UoZ z radov absolventov škôl dosiahol v roku 2014 27 728 osôb. V porovnaní s rokom 2013 (27 085 UoZ) vzrástol o 643 osôb. Podiel na celkovom priemerom počte UoZ v porovnaní s rokom 2013 vzrástol o 0,66 p. b., zo 6,53 % v roku 2013 na 7,19 % v roku 2014. Vývoj stavov UoZ absolventov má cyklický charakter. Výraznejšie nárasty zaznamenávame v júni (UoZ – absolventi VŠ) a v septembri (UoZ – absolventi SŠ).

K 31. decembru 2014 bolo v evidencii na úradoch práce 26 417 nezamestnaných absolventov škôl denného štúdia, čo predstavovalo 7,1 % na celkovom počte všetkých UoZ. V porovnaní s rovnakým obdobím 2014 (28 702 osôb) to znamenalo pokles o 2 285 absolventov (relatívne o 8 %). Percentuálny podiel na celkových počtoch ku koncu roka 2013 predstavoval 7,2%.

GRAF Č. 27

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry, najpočetnejšiu skupinu v roku 2014 tvorili absolventi s úplným stredným odborným vzdelaním, ktoré získali na SOŠ, v počte 3 070 osôb (49,5 % zo všetkých evidovaných absolventov). Špecifickú skupinu reprezentovali absolventi s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa s počtom 5 044 a podielom 19,1 % na celkovom počte evidovaných absolventov škôl.

Z pohľadu študijného odboru, najväčší podiel 53,6% tvorili absolventi v oblasti „Spoločenské vedy, náuky a služby“, a to v počte takmer 14,2 tis. osôb. Táto skupina zaznamenala ku koncu roka 2014 medziročný pokles absolventov o 947 osôb, pričom percentuálny podiel vzrástol medziročne o 1,0 p. b.. Druhou najpočetnejšou skupinou boli absolventi v odbore „Technické vedy a náuky“, v počte 9,0 tis. osôb a s podielom 34,2 %.

K 31.12.2014 bolo v evidencii úradov PSVR najviac evidovaných absolventov z Technickej univerzity Košice, a to v počte 601 osôb (9,5 % z celkového počtu absolventov VŠ). Druhými v poradí boli absolventi z Univerzity Komenského v Bratislave v počte 493 a s podielom 7,8 %.

V roku 2014 bolo priemerne mesačne evidovaných 94 215 UoZ starších ako 50 rokov. V porovnaní s rokom 2013 (97 632 osôb) to predstavovalo pokles o 3 417 osôb (o 3,50 %). Na celkovom počte UoZ predstavoval podiel UoZ starších ako 50 rokov 24,43 %, čo bol v porovnaní s rokom 2013 (23,53 %) nárast o 0,90 p. b.

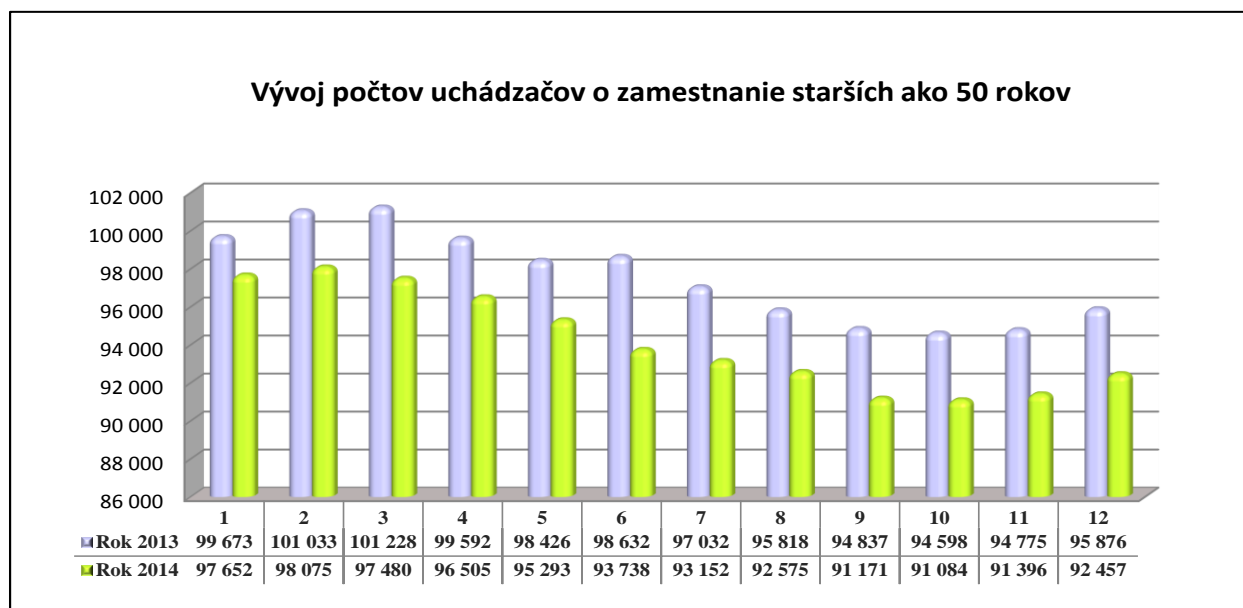
K 31.12. 2014 bolo v evidencii 92 457 UoZ nad 50 rokov, čo je 24,74 % z celkového počtu UoZ. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka (95 876) to predstavovalo pokles o 3 419. V porovnaní s rokom 2013 (24,03 %), je to nárast o 0,71 perc. bodu.

Mnohí znevýhodnení UoZ nad 50 rokov veku sú súčasne aj dlhodobo evidovaní. Z pohľadu vzdelania až 68,7 % UoZ spadá do nižších stupňov vzdelania (10-neukončené základné, 11-základné, 12-nižšie stredné odborné a 13-stredné odborné). Tieto tri faktory ako sú vek, vzdelanie a dĺžka evidencie ich podstatne obmedzujú v uplatnení sa na reálnom trhu práce.

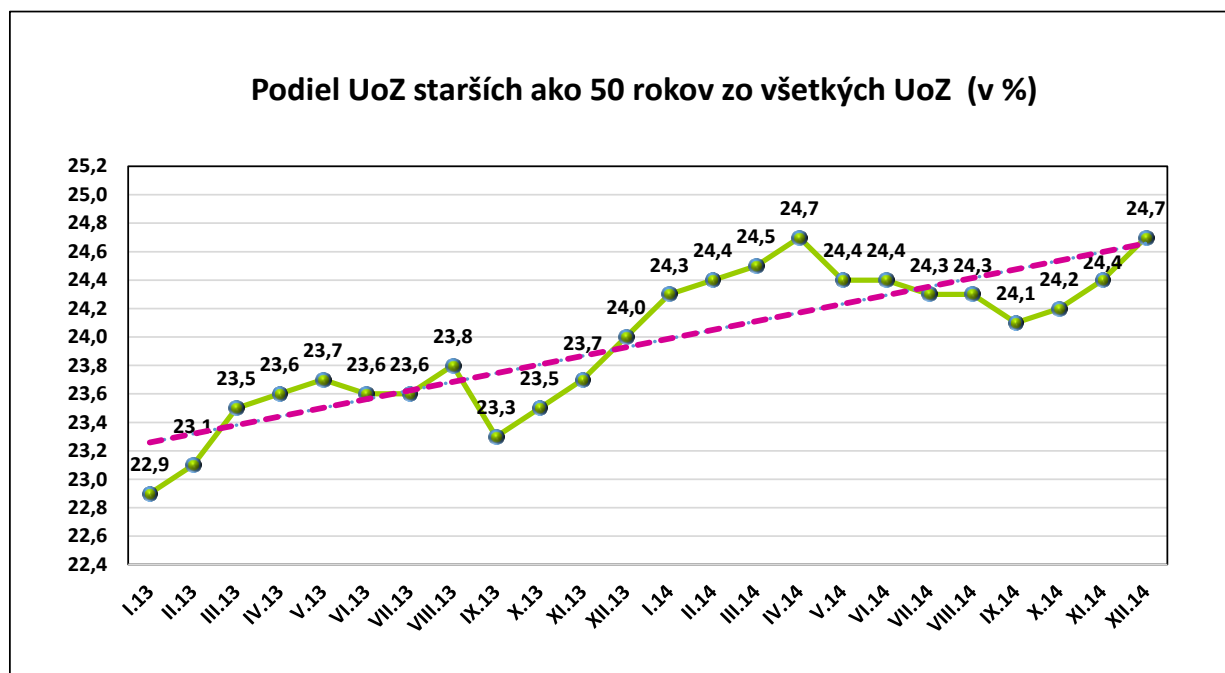
Z rodového hľadiska bolo k 31.12.2014 v evidencii 45 334 žien nad 50 rokov (podiel na celkovom počte znevýhodnených UoZ 49,0%), čo v porovnaní s rokom 2013 (45 999 žien, podiel 47,97 %), znamenalo pokles o 665 osôb, ale percentuálny podiel žien na celkovom počte

znevýhodnených UoZ medziročne vzrástol o 1,03 p. b.. Vývoj počtov a podielov UoZ starších ako 50 rokov na celkových počtoch UoZ ilustrujú grafy č. 28 a 29.

GRAF Č. 28

GRAF Č. 29

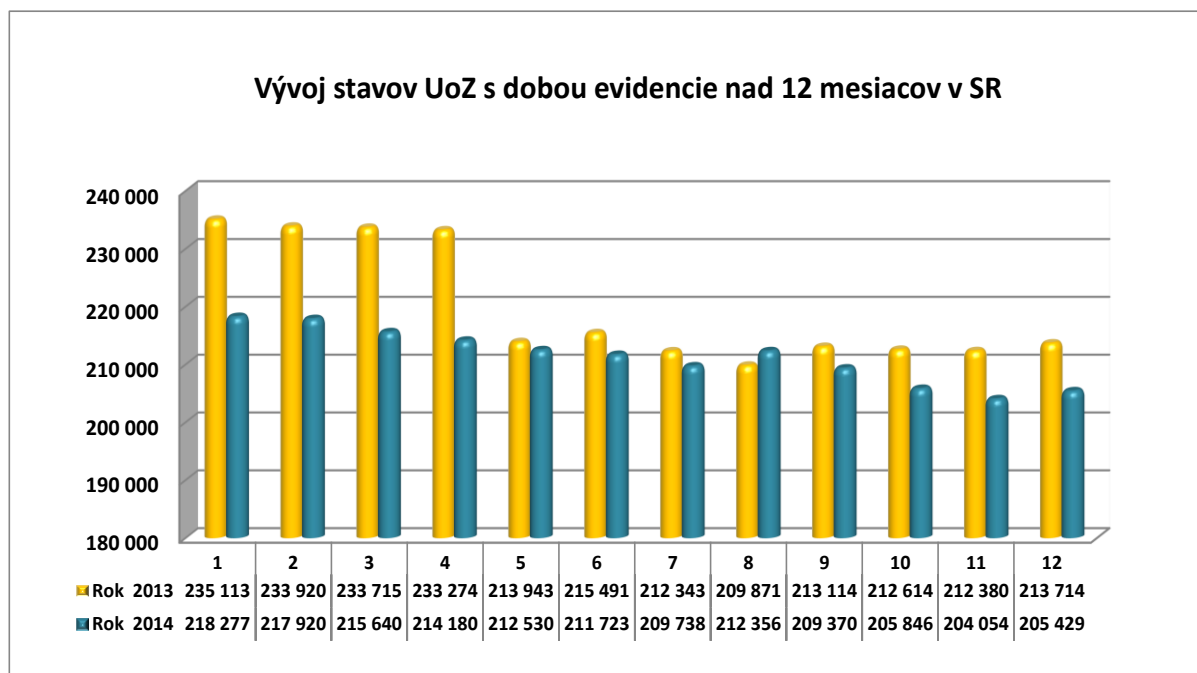
V priemere bolo v roku 2014 211 422 UoZ v evidencii nad 12 mesiacov. Ich absolútny počet v porovnaní s rokom 2013 poklesol o 2 169 osôb (o 1,02 %). Podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte UoZ v roku 2014 predstavoval v priemere 54,82 %, čo v porovnaní s rokom 2013 (51,47 %) bol nárast o 3,35 p. b.

Ku koncu roka 2014 ich bolo v evidencii 205 429, čo predstavovalo 54,96% z celkového počtu UoZ. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka (213 714), bol zaznamenaný pokles o 8 285 osôb a podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte UoZ v roku 2013 predstavoval 53,57% . Medziročne zaznamenávame nárast o 1,4 p. b..

Z celkového počtu UoZ nad 12 mesiacov bolo ku koncu roka 2014 na Slovensku najviac nezamestnaných vo veku od 55-60 rokov 30 639 (čo je 14,9 %). Stredná generácia vo veku od 45 do 60 rokov predstavovala 85 732 nezamestnaných občanov, čo je až 41,7% zo všetkých UoZ nad 12 mesiacov.

Z celkového počtu UoZ nad 12 mesiacov bolo ku koncu roka 2014 až 36,5 % evidovaných so základným vzdelaním (stupeň vzdelania 0,1), čo predstavuje 75 008 nezamestnaných. Ďalšiu vysokú početnosť, až 66 839 osôb, registrujeme u nezamestnaných so stredným odborným vzdelaním (so stupňom vzdelania 13). Tento podiel predstavoval 32,5 %. Vývoj počtov UoZ v evidencii nad 12 mesiacov v rokoch 2013 a 2014 po mesiacoch dokumentuje graf č. 30.

GRAF Č. 30

V priemere bolo v roku 2014 v evidencii 116 636 UoZ so vzdelaním nižším ako stredné odborné vzdelanie. Ich absolútny počet v porovnaní s rokom 2013 vzrástol o 753 osôb (o 1,67 %). Podiel tejto skupiny znevýhodnených UoZ na celkovom počte UoZ v roku 2014 predstavoval v priemere 30,24 %, čo v porovnaní s rokom 2013 (27,64 %) bol nárast o 2,6 p. b..

Najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ sú občania, ktorí 12 kalendárnych mesiacov nemali pravidelne platené zamestnanie. V roku 2014 ich bolo v priemere v evidencii 263 398 UoZ, čo predstavovalo nárast oproti roku 2013 (250 227) o 13 171 osôb. Podiel na celkovom priemernom počte UoZ predstavoval 68,29 %, čo v porovnaní s rokom 2013 (60,29 %) znamenalo nárast o 8,0 p. b..

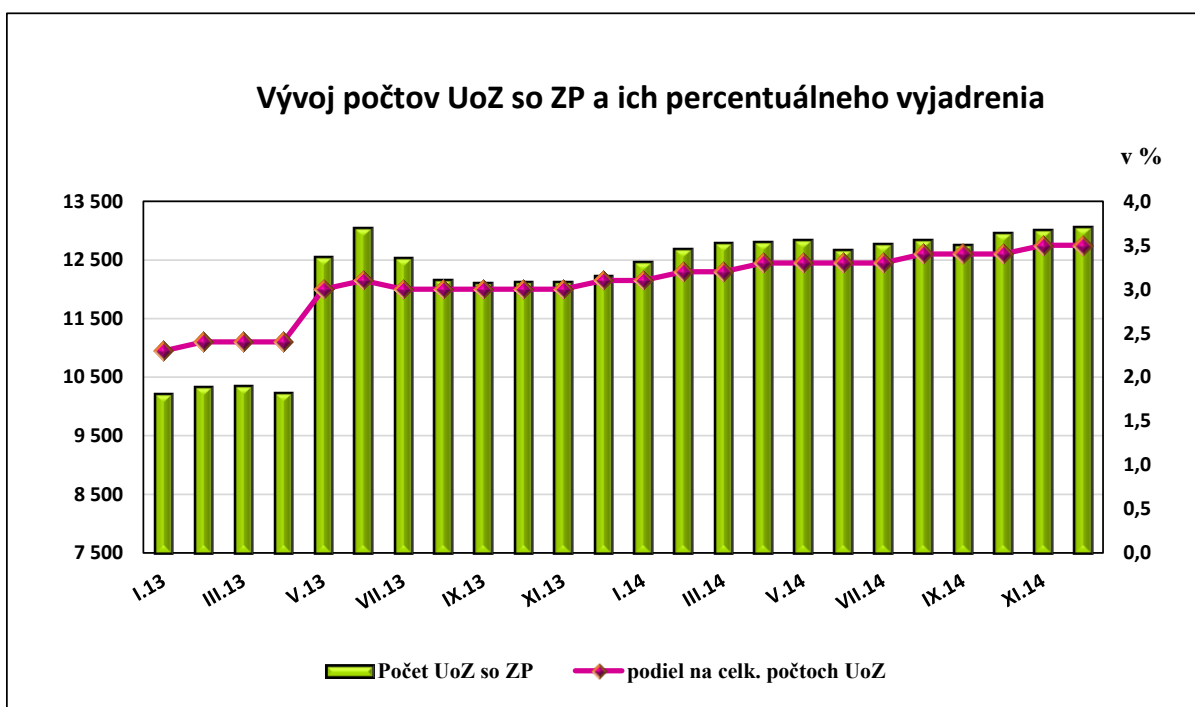
K 31.12.2014 bolo v evidencii 256 439 občanov ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelné zamestnanie, čo bolo 68,6 % z celkového počtu UoZ. V porovnaní s decembrom 2013, kedy ich bolo v evidencii na úradoch práce 246 042, došlo k ich medziročnému nárastu o 10 397 ľudí (relatívne o 4,2 %). Percentuálny podiel na celkovom počte UoZ ku koncu decembra 2013 činil 61,7 %. Medziročne došlo k nárastu podielu o 6,9 p. b. Ku koncu roka 2014 bolo v tejto skupine znevýhodnených UoZ najviac osôb vo veku od 20 do 30 rokov 78 590 (30,65 %). Podľa stupňa vzdelania bolo najviac evidovaných so stupňom vzdelania 13-stredné odborné vzdelanie a 14-úplné stredné odborné vzdelanie, ich podiel tvoril 50,7 %.

V roku 2014 bolo v evidencii v priemere 12 800 občanov so zdravotným postihnutím a ich počet medziročne vzrástol o 1 141 osôb. Podiel UoZ so zdravotným postihnutím na celkovom počte UoZ v roku 2014 predstavoval 3,32 %, pričom v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol o 0,51 p. b..

Z celkového počtu UoZ so ZP bolo evidovaných ku koncu roka 2014 až 40,7 % (5 314 UoZ) so stupňom vzdelania 13 - stredné odborné vzdelanie a so stupňom vzdelania 14 - úplné stredné odborné vzdelanie bolo v evidencii 3 232 UoZ (podiel 24,7 %) a 1 232 UoZ bolo s vyššími stupňami vzdelania, čo je dobrý predpoklad na umiestnenie sa na trhu práce. Mnohým však zdravotné obmedzenia neumožňujú pracovať dlhodobo a na plný úväzok. Ďalšou obmedzujúcou stránkou je vek, až 55 % UoZ so ZP bolo vo veku 45 rokov a viac.

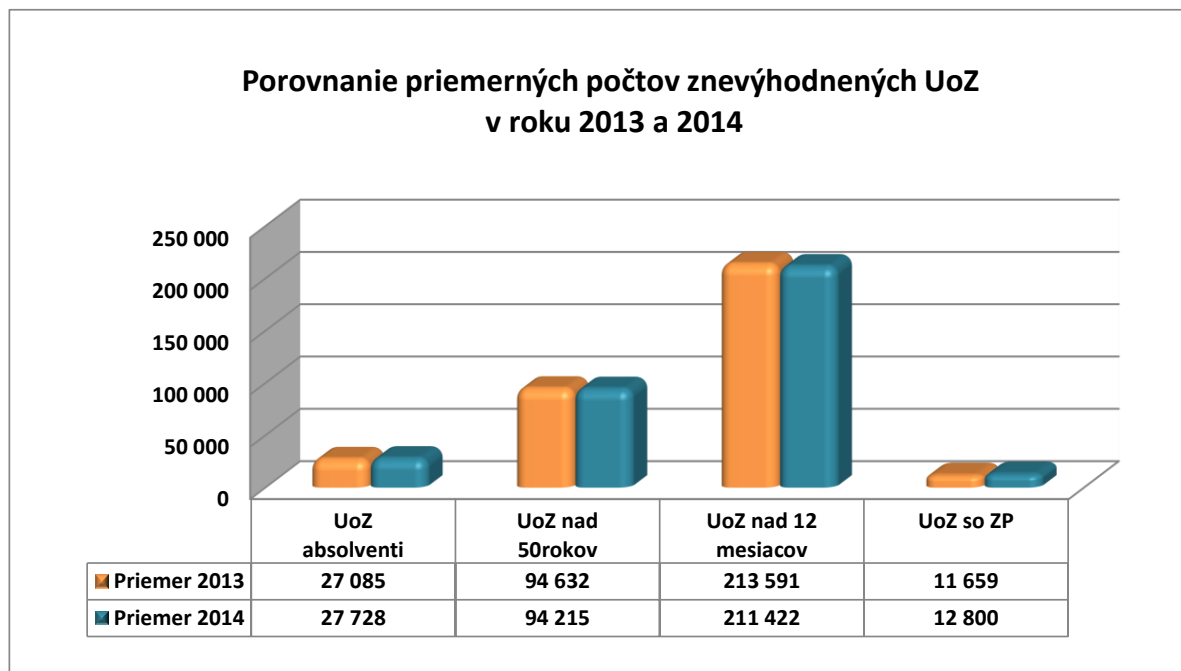
Ku koncu roka 2014 bolo v evidencii 13 051 občanov so zdravotným postihnutím, čo je 3,49 % z celkového počtu UoZ. V porovnaní s rokom 2013 (12 223), bol zaznamenaný nárast o 828 ľudí (relatívne o 6,77 %). Ich podiel na celkovom počte UoZ ku koncu 2013 bol 3,06 %, čo predstavuje nárast o 0,43 p. b.. Vývoj počtu UoZ so ZP a ich percentuálnych podielov ilustruje graf č. 31.

GRAF Č. 31

Ako vyplýva z grafu č. 32 v roku 2014 sme zaznamenali v priemerných počtoch u znevýhodnených nad 50 rokov a nad 12 mesiacov klesajúci trend u absolventov a UoZ so ZP v porovnaní s rokom 2013 rastúci trend.

GRAF Č. 32

Podiely znevýhodnených uchádzačov, (vypočítané z priemerných počtov), mali v roku 2014 rastúci trend vo všetkých skupinách.

TABUĽKA Č. 15: Podiely znevýhodnených skupín UoZ na celkových počtoch UoZ (v %)

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie	2013	2014	medziročný rast/pokles (p.b.)
Absolventi škôl	6,53	7,19	0,66
UoZ starší ako 50 rokov	23,53	24,43	0,89
UoZ nad 12 mesiacov	51,47	54,82	3,35
UoZ so zdravotným postihnutím	2,81	3,32	0,51

1.1.9 UoZ vyradení z evidencie

V jednotlivých mesiacoch roka 2014 počty UoZ vyradených z evidencie na úradoch práce v SR mali rastúci trend. Od začiatku roka 2014 bolo z evidencie vyradených 291 443 osôb. Kumulatív v roku 2013 predstavoval 311 608 ľudí, ktorí z rôznych dôvodov opustili rady nezamestnaných.

Najväčší počet vyradených z evidencie v roku 2014 sme zaregistrovali v mesiaci september, kedy dosiahol až 33 947 UoZ. Podobný vývoj sme zaznamenali aj v roku 2013, kedy bolo v tom istom mesiaci vyradených až 35 251 UoZ. Od októbra 2014 do konca roka počty vyradených uchádzačov klesali. V decembri bolo vyradených už len 14 925 UoZ.

V grafe č. 30 je znázornený vývoj počtov UoZ vyradených a umiestnených UoZ na TP v jednotlivých mesiacoch roka 2014.

Z celkového počtu vyradených UoZ v SR v roku 2014 nastúpilo do zamestnania 195 866 (čo je 67,2%) a v porovnaní s rokom 2013 (197 863), to predstavuje pokles o 1 997 ľudí.

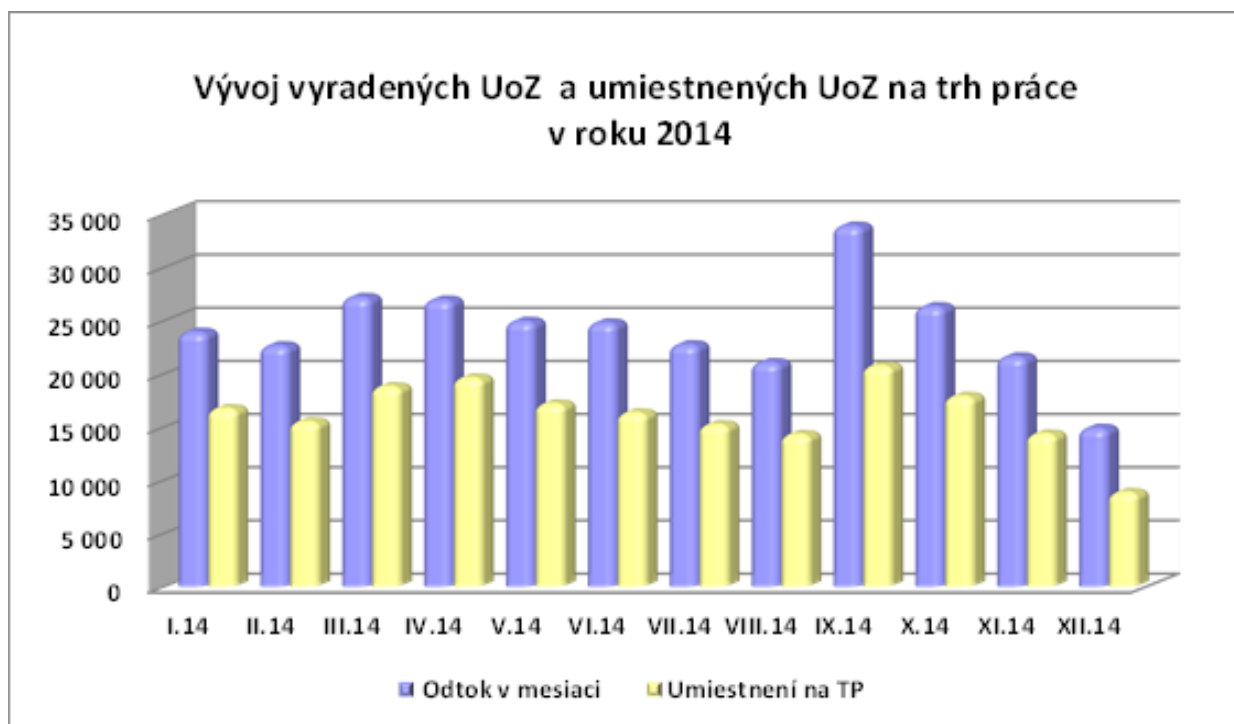
Z tohto počtu bolo v roku 2014 cez úrady práce umiestnených 46 435 ľudí. V medziročnom porovnaní (38 140) to predstavuje nárast o 8 295 ľudí (relatívne o 21,7 %).

Pre nespoluprácu bolo v roku 2014 z evidencie vyradených 33 564 osôb. V medziročnom porovnaní (38 747) je to o 5 183 ľudí menej. Vývoj vyradených UoZ a UoZ umiestnených na trhu práce ilustruje tabuľka č. 16 a graf č. 33.

TABUĽKA Č. 16:

UoZ	Mesiac											
	I.14	II.14	III.14	IV.14	V.14	VI.14	VII.14	VIII.14	IX.14	X.14	XI.14	XII.14
Odtok v mesiaci	23 964	22 683	27 226	26 981	24 982	24 836	22 784	21 108	33 947	26 368	21 639	14 925
Umiestnení na TP	16 766	15 529	18 837	19 656	17 209	16 363	15 249	14 320	20 773	17 913	14 379	8 872

GRAF Č. 33

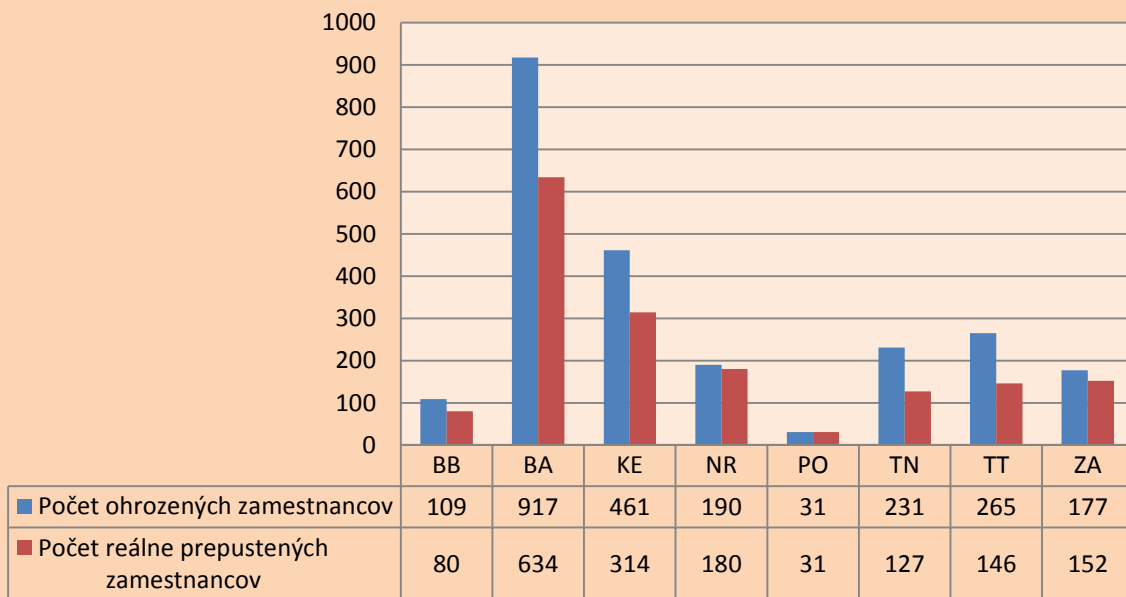
1.2 Hromadné prepúšťanie

V období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 zamestnávateľia oznámili **40 HP**, z toho 4 HP boli zrušené. Z celkového počtu **2 381** zamestnancov ohrozených stratou zamestnania, bolo reálne prepustených **1 664** zamestnancov, čo predstavuje **69,88%**.

K 31.12.2014 bol zaznamenaný najväčší počet reálne prepustených zamestnancov v Bratislavskom kraji - **634 osôb**. Najmenej prepustených zamestnancov bolo v Prešovskom kraji - **31 osôb**.

Základný prehľad o situácii v HP v roku 2014 je vyjadrený v grafe:

Prehľad zrealizovaných HP v roku 2014

HP bolo v roku 2014 nahlásené vo všetkých **8** krajoch. Najviac – **5** HP bolo nahlásených v mesiaci február 2014, najvyšší počet ohrozených zamestnancov – **533** osôb bol v mesiaci október 2014.

Zamestnávateľia, ktorí nahlásili HP **vykonávali svoju činnosť najmä v priemyselnej výrobe.**

TABUĽKA Č. 17:

Hromadné prepúšťanie v roku 2014 podľa odvetví:

Kraj	Počet HP	Plánovaný počet ohrozených zamestnancov	Počet reálne prepustených zamestnancov k 31.12.2014
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	1	41	24
Priemyselná výroba	13	1116	795
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	4	422	362
Stavebníctvo	3	104	62
Veľkoobchod a maloobchod	3	116	81
Doprava a skladovanie	3	270	74
Ubytovacie a stravovacie služby	1	18	0
Informácie a komunikácia	2	44	34
Administratívne a podporné služby	3	176	176
Vzdelávanie	3	74	56
Spolu	70	2381	1664

V roku 2014 zamestnávateľa *nenahlásili žiadne hromadné prepúšťanie* v oblasti:

- „Ťažba a dobývanie“
- „Dodávka vody“,
- „Finančné a poisťovacie činnosti“,
- „Činnosti v oblasti nehnuteľností“,
- „Odborné, vedecké a technické činnosti“,
- „Verejná správa a obrana“,
- „Zdravotníctvo a sociálna pomoc“,
- „Umenie, zábava a rekreácia“,
- „Ostatné činnosti“,
- „Činnosti domácností ako zamestnávateľov“,
- „Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení“.

V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2013 **klesol počet nahlásených HP o 34 HP, znížil sa počet ohrozených zamestnancov o 2 004 osôb a znížil sa aj počet reálne prepustených zamestnancov o 693 osôb.**

TABUĽKA Č. 18:

Porovnanie HP v rokoch 2013 a 2014

Rok	Počet nahlásených HP (bez zrušených a stornovaných)	Rozdiel	Počet ohrozených zamestnancov	Rozdiel	Počet reálne prepustených zamestnancov	Rozdiel
2013	70	-34	4385	-2004	2357	-693
2014	36		2381		1664	

Dvaja zamestnávateľa v roku 2014 nahlásili viaceré HP:

2 HP - nahlásil zamestnávateľ **Železnice Slovenskej republiky**,

3 HP – nahlásil zamestnávateľ **Slovenské elektrárne, a.s.** (z celkového počtu **370** ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených **319** zamestnancov).

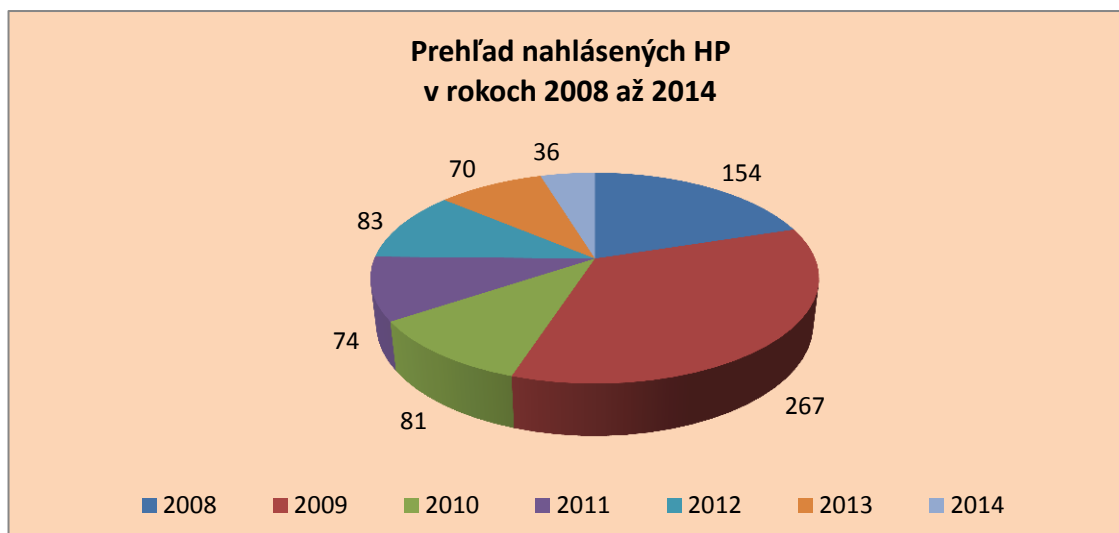
Úrady v snahe predísť následkom HP na trh práce v roku 2014 prerokovávali so zamestnávateľmi opatrenia, ktoré by umožnili predísť HP, alebo ho aspoň čiastočne obmedzili. Išlo najmä o podmienky udržania zamestnanosti – možnosti umiestnenia zamestnancov vo vhodnom zamestnaní na iných svojich pracoviskách, možnosť zamestnávať uvoľnených zamestnancov u iných zamestnávateľov, ako aj možnosti pracovného uplatnenia zamestnancov v prípade ich vzdelávania a prípravy pre trh práce.

Úrady ohrozeným zamestnancom u zamestnávateľov poskytovali aktuálne zoznamy VPM a informácie/informačné letáky (o pripravovaných výberových konaniach, o burzách práce, o podmienkach evidencie UoZ, ZoZ, o podmienkach poskytnutia dávky v nezamestnanosti a o príspevkoch poskytovaných v rámci AOTP).

Od začiatku globálnej hospodárskej krízy – od roku 2008 zamestnávateľa nahlásili **765 HP** (bez zrušených a stornovaných). Najvyšší počet HP bol nahlásený v roku 2009 – 267 HP.

Porovnanie počtu nahlásených HP v rokoch 2008 až 2014 znázorňuje nasledujúci graf.

GRAF Č. 35

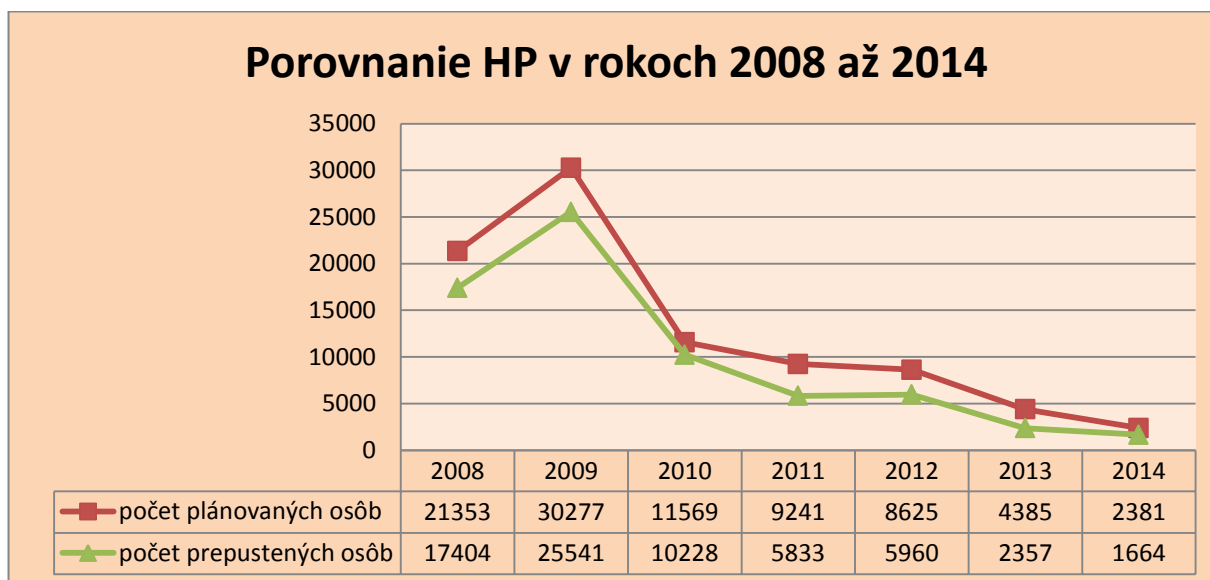

V rokoch 2008 až 2014 zamestnávateľa oznámili **87 817 ohrozených zamestnancov**, z ktorých reálne prepustili **69 781 zamestnancov**.

Najvyšší počet ohrozených zamestnancov (**1 208**) v sledovanom období nahlásil (v roku 2010) v Trenčianskom kraji (na UPSVR Prievidza) zamestnávateľ **YAZAKI SLOVAKIA, spol. s r.o., „v likvidácii“**, ktorý sa zaoberal výrobou elektronických komponentov. Spoločnosť bola zrušená a dňa 29.06.2011 vymazaná z obchodného registra.

Porovnanie počtu ohrozených a reálne prepustených zamestnancov v rokoch 2008 až 2014 znázorňuje nasledujúca tabuľka.

TABUĽKA Č. 19:

Niektorí zamestnávateľa v období rokov 2008 až 2014 nahlásili viacero HP:

- 2 HP - 73 zamestnávateľov,**
- 3 HP - 15 zamestnávateľov,**
- 4 HP - 3 zamestnávateľov (Doprastav, I.C.A., PALMA Group),**

- 5 HP - 3 zamestnávateľa (Slovenské energetické strojárne, Slovenský plynárenský priemysel, Eustream),**
6 HP - 2 zamestnávateľa (IKEA Industry, ŽS Cargo Slovakia),
7 HP - 1 zamestnávateľ (Železnice Slovenskej republiky),
8 HP - 1 zamestnávateľ (Slovak Telekom),
9 HP – 2 zamestnávateľa:

- **Ministerstvo obrany** (z celkového počtu **1 537** ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených **819** zamestnancov)
- **Slovenská pošta** (z celkového počtu **3 159** ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených **1 118** zamestnancov)

10 HP – 1 zamestnávateľ:

- **Slovenské elektrárne** (z celkového počtu **1 724** ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených **1 463** zamestnancov)

K 31.12.2014 z celkového počtu nahlásených HP (**765 HP**) za obdobie rokov 2008 až 2014 bolo:

728 ukončených (zo 80 890 ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených 65 870 zamestnancov),

26 HP je v realizácii (z 5 899 ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených už 3 911 zamestnancov) a

11 HP je v stave plánovaných (s počtom ohrozených zamestnancov 1 028).

1.3 Voľné pracovné miesta

V za kalendárny rok 2014 bolo dispozícií v priemere **8 318 VPM**, čo predstavovalo medziročne nárast o 2 642 miest (v roku 2013 v priemere 5 676 VPM). Najvyšší počet **11 415 VPM** bol k dispozícii v mesiaci október. Najmenej **4 189 VPM** bolo k dispozícii v mesiaci január.

Aktuálny stav VPM dosiahol k 31.12.2014 hodnotu **9 169 VPM**.

Za kalendárny rok 2014 bol priemerný prítok **4 064 VPM** (v roku 2013 v priemere 2 480 VPM). Najvyšší prítok VPM bol zaznamenaný v mesiaci október **6 106 VPM** a najnižší v mesiaci január **1 976 VPM**.

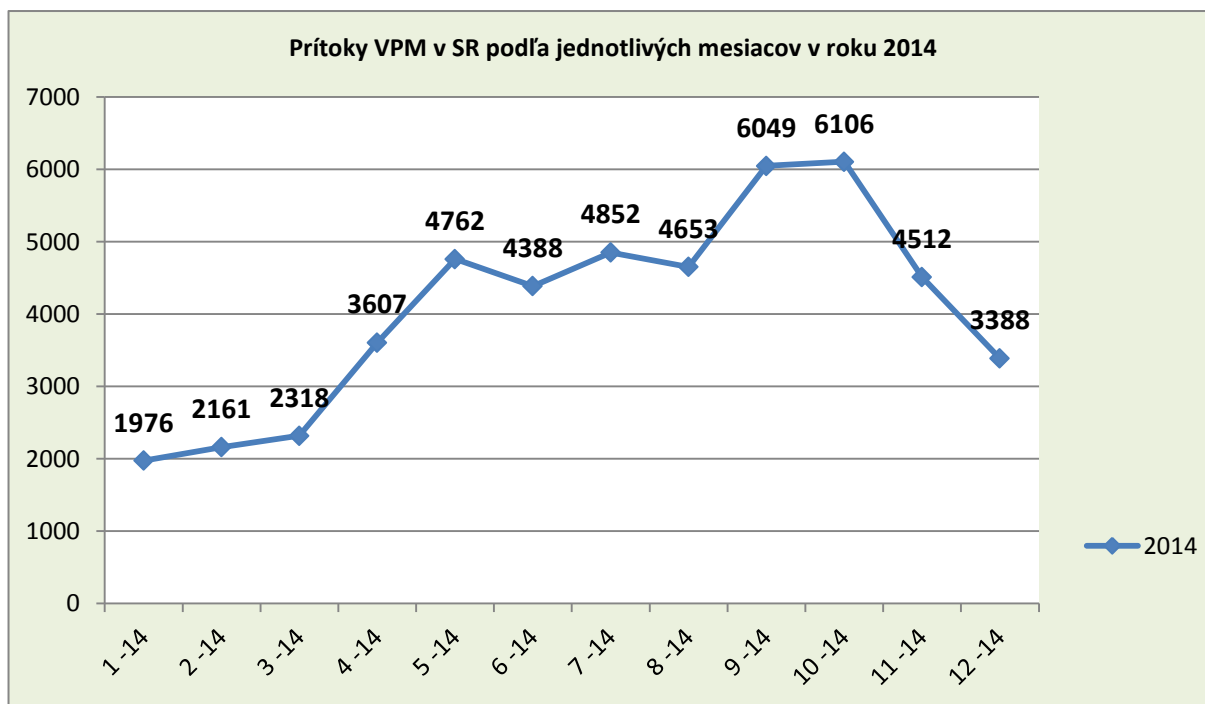
TABUĽKA Č. 20:

Voľné pracovné miesta za rok 2014 po mesiacoch

Voľné pracovné miesta za rok 2014 po mesiacoch		
Mesiac	Stav VPM	Prítok VPM
január	4 189	1 976
február	4 510	2 161
marec	4 888	2 318
apríl	6 242	3 607
máj	8 633	4 762
jún	9 215	4 388
júl	9 486	4 852
august	10 446	4 653
september	10 718	6 049
október	11 415	6 106
november	10 906	4 512
december	9 169	3 388
Spolu za rok 2014	99 817	48 772
Priemer za rok 2014	8 318	4 064

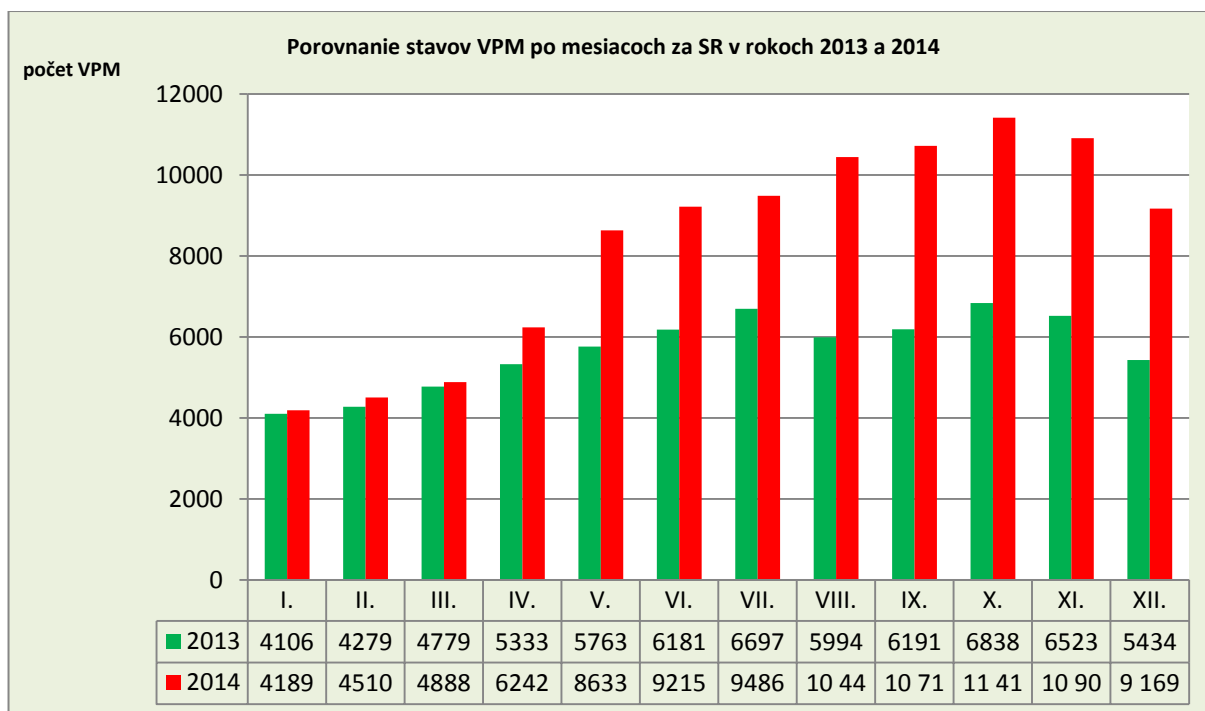
Zdroj : štatistiky ústredia PSVR

GRAF Č. 36

Vývoj počtu VPM ilustruje aj nasledovný graf č. 37

GRAF Č. 37

Z grafu je zrejmé, od začiatku roka sa presadili rastúce tendencie v počte VPM. Mierny pokles počtu sa prejavil v mesiacoch november a december.

1.4 Deficit pracovnej sily v roku 2014

Z dôvodu zložitej situácii na trhu práce boli zamestnávateľmi aj v tomto roku žiadané profesie, po ktorých dopyt nedokázali úrady uspokojiť. K 31.12.2014 boli najväčšie požiadavky na kvalifikované pracovné sily v profesiách: operátor vysokozdvížneho vozíka, pracovník fyzickej

ochrany majetku (strážnik), obchodný zástupca, vodič nákladného motorového vozidla, kamiónu, zvarač kovov, kuchár (okrem šéfkuchára), montážny pracovník (operátor) v strojárскеj výrobe, pomocný pracovník v sklade (skladový manipulant), čašník, servírka, obrábač kovov, zdravotná sestra, krajčír, opatrovatel' starších osôb so zdravotným postihnutím, šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe, upratovačka (chyžná).

Ovplyvnené to bolo vo veľkej miere aj počtom a štruktúrou VPM, ktorými úrady disponovali na základe konkrétnej ponuky zamestnávateľských subjektov. Dopyt a ponuka VPM bola v rámci regiónov rozdielna z dôvodu nerovnomerného rozloženia zamestnávateľov a priemyselných parkov a z dôvodu, že zamestnávateľom nevyplýva zo zákona o službách zamestnanosti povinnosť nahlasovať VPM.

1.5 Faktory ovplyvňujúce vývoj nezamestnanosti

Na vývojové tendencie nezamestnanosti pôsobili v roku 2014 pozitívne, ale aj negatívne činitele. V pozitívnom smere začínajú pôsobiť vo väčšom rozsahu cielene orientované aktívne opatrenia na trhu práce SR, najmä prostredníctvom projektov podľa § 54 zákona o službách zamestnanosti, regionálnych projektov a národných projektov s plošným pôsobením. Tiež nárast sezónnych prác v závislosti od poveternostných podmienok ovplyvňuje tvorbu dočasných pracovných miest.

Medzi negatívne vplyvy patrili hlavne:

- nedostatok voľných pracovných miest a nesúlad medzi štruktúrou voľných pracovných miest a štruktúrou UoZ (zhoršuje sa kvalita pracovnej sily – vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných UoZ, UoZ - absolventov, UoZ nad 50 rokov),
- značný previs ponuky práce nad dopytom po práci, hlavne v najslabších regiónoch (počet UoZ na 1 VPM – BL 14 UoZ, TA 23 UoZ, TC 46 UoZ, NI 49 UoZ, ZI 38 UoZ, BC 95 UoZ, PV 55 UoZ, KI 104 UoZ, SR 46 UoZ),
- útlmy resp. poklesy sezónnych prác v závislosti od poveternostných podmienok,
- cyklické prítoky UoZ absolventov (jún – UoZ abs. - VŠ, september UoZ abs. – SŠ),
- klesajúci počet UoZ so sklonom k priestorovej mobilite,
- spomalená mobilita za prácou do zahraničia (pokles pracovných ponúk z EÚ)
- ukončenie pracovných pomerov na dobu určitú a pracovných pomerov v agentúrach dočasného zamestnávania,
- zneužívanie PN, hlavne pri nedostavení sa na kontakt, výberových konaniach, aktivačných prácach,
- nízka úroveň motivácie rizikových skupín UoZ zamestnať sa, nízka úroveň stimulácie zamestnávateľov zamestnávať tieto skupiny nezamestnaných občanov, úzke roztvorenie tzv. nožníc medzi mzdovými ponukami v komparácii so sociálnymi dávkami,
- poklesy zamestnanosti, ktoré sa negatívne premietali do prítokov UoZ, najmä zo sekcie priemysel, veľkoobchod a maloobchod, stavebníctvo a pod.

2 AKTÍVNA POLITIKA TRHU PRÁCE A ZNIŽOVANIE NEROVNOVÁHY NA TRHU PRÁCE

Úlohou APTP je predovšetkým uľahčiť a urýchliť prechod nezamestnaných občanov do práce a prostredníctvom špecifických programov udržiavať schopnosť ľudí pracovať a nájsť si miesto na trhu práce. V rámci APTP sa realizujú a podporujú opatrenia, programy, projekty a aktivity, ktoré uľahčujú integráciu a reintegráciu UoZ, najmä skupín osôb znevýhodnených na trhu práce, prostredníctvom nástrojov AOTP. Okrem toho nástroje AOTP napomáhajú aj rozvoju podnikania podporou vytvárania nových PM a udržiavania existujúcich PM a zamestnancov zamestnaných na týchto podporovaných miestach.

Väčšina z nástrojov AOTP bola realizovaná prostredníctvom národných projektov, ako prostriedku na získanie a transfer zdrojov z EÚ, konkrétne z ESF v rámci OP ZaSI. V zmysle prijatých pravidiel ESF boli tieto nástroje AOTP spolufinancované aj z prostriedkov ŠR SR spravidla v pomere 85 % : 15 %.

APTP sa premietla do hlavných cieľov národných a iných projektov, orientovaných na zvýšenie zamestnateľnosti UoZ a podporu zamestnanosti v roku 2013. Bola ovplyvňovaná existujúcimi nariadeniami ES a pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci.

2.1 Aktívne opatrenia na trhu práce

Jednotlivé AOTP možno členiť podľa ich zacielenia na nástroje zvyšujúce **zamestnateľnosť**, nástroje zvyšujúce **zamestnanosť** a nástroje podporujúce **udržanie existujúcich PM**.

2.1.1 Zvyšovanie zamestnateľnosti

AOTP orientované na ponukovú stránku trhu práce, t. j. na rozvoj potenciálu pracovnej sily a zvyšovanie jej zamestnateľnosti a pracovnej mobility, sú:

- poskytovanie náhrady častí cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa (§ 32ods. 12 písm. d) zákona),
- informačné a poradenské služby (§ 42 zákona),
- odborné poradenské služby (§ 43 zákona),
- vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ a ZoZ (§ 46 zákona),
- príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51 zákona),
- príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52 zákona),
- príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby (§ 52a zákona).

2.1.2 Zvyšovanie zamestnanosti

AOTP orientované na stimulovanie dopytu po pracovnej sile najmä formou poskytovania príspevkov zamestnávateľom a UoZ na vytváranie nových pracovných miest sú:

- sprostredkovanie zamestnania (§ 32 zákona, okrem § 32 ods. 12 písm. d) zákona),
- príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49 zákona),
- príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ (§ 50 zákona),
- príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti (§ 50i zákona),
- príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti,
- príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta (§ 53d zákona),
- príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska (§ 56 zákona),
- príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti (§ 57 zákona).

2.1.3 Udržanie existujúcich pracovných miest

AOTP zamerané na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní, udržanie existujúcich PM a predchádzanie zrušenia PM alebo hromadného prepúšťania zamestnancov sú:

- vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca (§ 47 zákona),
- príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami (§ 50a zákona účinný do 30. 4. 2013),
- príspevok na podporu udržania pracovných miest (§ 50k zákona účinný od 1. 5. 2013),
- príspevok na dochádzku za prácou (§ 53 zákona),
- príspevok na presťahovanie za prácou (§ 53a zákona),
- príspevok na dopravu do zamestnania (§ 53b zákona),
- finančná pomoc na podporu udržania zamestnanosti v malých podnikoch alebo stredných podnikoch,
- príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní (§ 56a zákona),
- príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59 zákona),
- príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60 zákona).

Osobitné postavenie v systéme týchto AOTP majú programy a projekty podľa § 54 zákona, ktoré, podľa svojho konkrétneho cieľového zamerania môžu byť orientované na hociktorú s vyššie uvedených skupín aktívnych opatrení na trhu práce. V rámci tohto paragrafu sa vytvoril okrem celoštátnych projektov aj priestor na realizáciu regionálnych projektov, riešiacich regionálne potreby a špecifiká trhu práce v jednotlivých územných obvodoch úradov. Takýto prístup vytvára väčšiu flexibilitu a priestor pre úrady na rýchlu reakciu v prípade vzniku lokálnych problémov (ekonomické a prevádzkové problémy zamestnávateľov, odchod investora, prepúšťanie a pod.) a na pružnú reakciu pri saturovaní dopytu po pracovnej sile na lokálnych a regionálnych trhoch práce.

2.2 Využívanie AOTP v roku 2014

TABUĽKA Č. 21 Aktívne opatrenia na trhu práce v SR - porovnanie rokov 2013 a 2014

Nástroj APTP	Rok 2013		Rok 2014	
	Počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených PM/UoZ/osôb	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)	Počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených PM/UoZ/osôb	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
§ 32	5 455	67 847	5 620	67 682
§ 42 *	143 962	155 660	271 645	283 537
§ 43	179 002	17 384	145 236	11 035
§ 46	1 438	280 252	6 659	2 497 323
§ 51	9 858	8 790 098	9 482	4 426 804
§ 52	16 991	2 185 422	26 200	4 213 568
§ 52a	3 488	3 511 583	6 460	5 734 928
Nástroje na zvyšovanie zamestnateľnosti	360 194	15 008 246	471 302	17 234 877
§ 49	4 897	16 269 868	2 715	6 908 844
§ 50	1 506	1 681 817	3 178	5 359 649
§ 50c	128	688 742	6	281 527
§ 50j	4 902	9 748 048	3 999	12 466 006
§ 53d **	529	1 897 543	451	2 672 310
§ 54	13 409	24 391 520	17 188	39 863 208
§ 56	1 710	17 623 407	994	12 640 458
§ 57	296	2 543 153	96	431 095
Nástroje na zvyšovanie zamestnanosti	27 377	74 844 098	28 627	80 623 097
§ 47	8	4 052	1 609	563 679
§ 50a	2 027	11 196 720	370	5 513 613
§ 50k	1 867	6 147	0	44 050
§ 53	12 776	4 076 189	7 059	1 590 039
§ 53a	66	66 223	38	66 193
§ 56a	232	775 557	31	169 643
§ 59	764	3 662 677	770	3 220 722
§ 60	6 809	17 745 247	9 728	20 258 100
Nástroje na udržanie existujúcich PM	24 549	37 532 812	19 605	31 426 039
Spolu	412 120	127 385 152	519 534	129 284 014

*§ 42 Informačné a poradenské služby - ide o AOTP, aj keď je zabezpečované vlastnými zamestnancami úradov PSVR, bez finančných nárokov na zdroje AOTP. Finančné prostriedky uvedené v stĺpci čerpanie sú prostriedky vynaložené na zabezpečenie JOB EXPO 2013 a 2014.

** § 53d - celkové FP na § 53d v roku 2014 boli vyčerpané na investičnú pomoc vo forme príspevku na vytvorenie nových pracovných miest v celkovej výške 2 672 310,44 Eur a boli použité na podporu vytvorenia 570 PM, z toho 451 PM udržaných 1 rok a 119 PM udržaných 2. rok.

Každé AOTP má svoje špecifiká a osobitné využitie, preto je možné porovnanie jednotlivých opatrení len vybranými ukazovateľmi. Zároveň je porovnávané aj uplatňovanie AOTP medzi jednotlivými úradmi v rámci Slovenska. Vzhľadom na to, že niektoré AOTP majú aj svoju regionálnu dimenziu (závislosť výšky a dĺžky príspevku na miere nezamestnanosti) a tiež iné osobitosti (napr. závislosť výšky príspevku na právnej forme a predmete činnosti zamestnávateľa, na miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u osôb so ZP a pod.).

Vo všeobecnosti je potrebné uviesť, že AOTP a v ich rámci poskytované finančné príspevky sú z makroekonomického hľadiska len doplnkovým prostriedkom zmiernenia nerovnováhy na pracovnom trhu v SR. Nie sú, ako sa často v novinárskych, laických, ale niekedy i v odborných kruhoch mylne interpretuje, rozhodujúcim generátorom PM. Tým sú jednoznačne podniky a zamestnávateľia vo všetkých sférach a odvetviach hospodárstva, vo verejnej správe i v treťom sektore. Z hľadiska množstva pracovných príležitostí rozhodujúci podiel na tvorbe PM stále majú MSP.

Je potrebné poznamenať, že aktívna politika trhu práce nebola z hľadiska jej finančného zabezpečenia nastavená, najmä v rokoch 2011 a 2012, optimálne. Pôsobila skôr opačne, ako by si to vyžadovala rastúca nezamestnanosť. Kým nezamestnanosť od roku 2008 plynulé narastala do roku 2012 a zásadný zvrat nastal až v roku 2014, čerpanie finančných prostriedkov klesalo. Tento trend sa v roku 2014 otočil.

Podiel výdavkov na AOTP v porovnaní s HDP Slovenska dlhodobo (od r. 2010) klesá, čo je do istej miery prirodzené ak HDP rastie ale čerpanie finančných prostriedkov na AOTP vyjadrené v absolútnych číslach sa skôr znižovalo, s výnimkou nepatrného nárastu v hodnotenom roku 2014.

Výdavky štátu na AOTP vo vzťahu k tvorbe HDP sú jedny z najnižších v porovnaní s členskými krajinami OECD, v ktorých priemerný podiel výdavkov na aktívne politiky trhu práce na HDP bol napr. v roku 2010 až 0,7%.

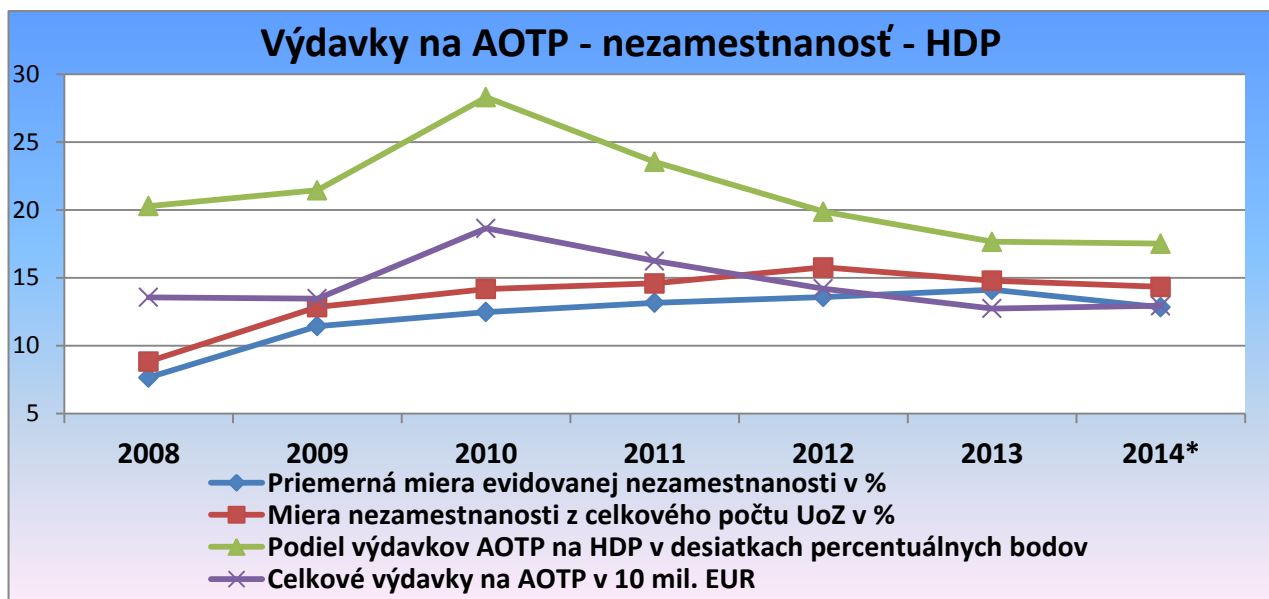
TABUĽKA Č. 22

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Priemerná miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	11,44	12,48	13,16	13,59	14,11	12,79
Priemerná miera nezamestnanosti (v %)	12,84	14,17	14,59	15,76	14,78	14,29
Výdavky na AOTP (skutočné čerpanie v €)	134 694 037	186 460 222	162 313 830	141 966 321	127 325 813	129 284 014
HDP v bežných cenách (v mil. EUR)	62 794	65 897	68 974	71 463	72 134	75 214
Podiel výdavkov na AOTP na HDP v % (priemer krajín OECD v roku 2010 bol 0,7%)	0,215	0,283	0,235	0,199	0,177	0,172

* Predbežné dáta o HDP k 7.4.2015 - zdroj: ŠÚ SR;

Uvedené čísla sú premietnuté do nasledujúceho grafu č. 38, ktorý názorne ukazuje tento vývoj.

GRAF Č. 38

TABUĽKA Č. 23

**Priemerná dohodnutá suma finančných prostriedkov na jedno vytvorené/obsadené PM,
resp. zaradenú osobu, resp. podporené existujúce pracovné miesto (v €)**

Nástroj AOTP	rok 2013	rok 2014	Nástroj AOTP	rok 2013	rok 2014
§ 46	195	312	§ 52	192	259
§ 47	719	630	§ 52a	1 116	1270
§ 49	3 575	3 757	§ 53	307	355
§ 49a	673	-	§ 53a	947	819
§ 50	3 985	4152	§ 54	5 289	4 386
§ 50a	4 020	-	§ 55a	0	0
§ 50c	4 674	0	§ 56	8 314	4 097
§ 50j	2 898	3824	§ 56a	2 406	1 143
§ 50k	132	0	§ 57	8 327	4 708
§ 51	736	650	§ 59	6 615	5 226

Poznámka:

Priemerná dohodnutá suma na jednotlivé AOTP nezodpovedá reálne čerpanej sume, tá je spravidla nižšia z rôznych dôvodov (vytvorenie nižšieho počtu PM ako bolo dohodnuté, dočasné neobsadenie PM, PN zamestnanca, zníženie príspevku z dôvodu neoprávnených výdavkov a pod.)

TABUĽKA Č. 24 Nákladovosť AOTP vo vzťahu k umiestňovaniu UoZ na TP, resp. ich aktivizácii a MEN

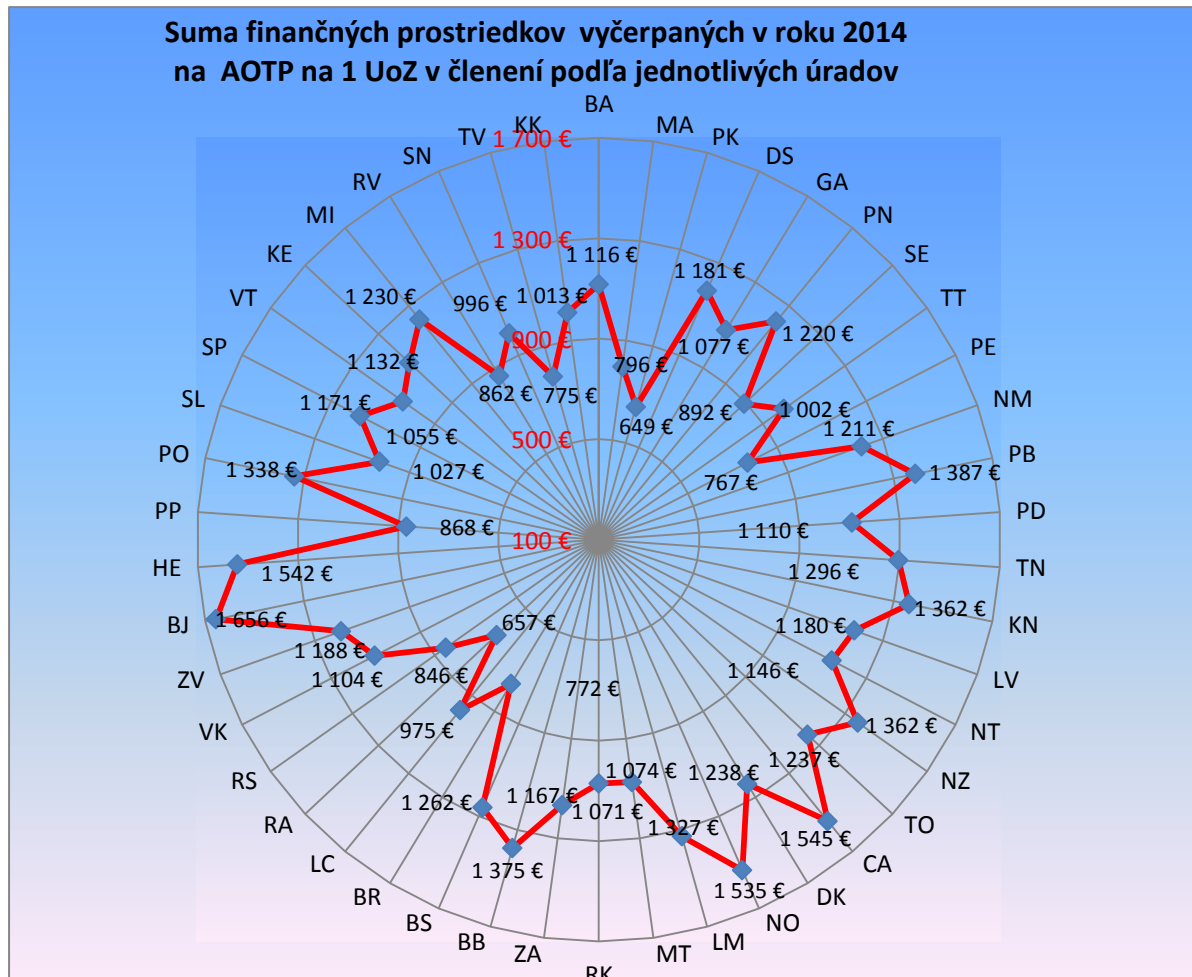
Úrad PSVR	Celkový počet aktivizovaných UoZ prostredníctvom AOTP v r. 2013*	Celkový počet aktivizovaných UoZ prostredníctvom AOTP v r. 2014*	Celková suma čerpaných fin. prostriedkov na AOTP v r. 2013 (bez výdavkov Ústredia PSVR) (v €)	Celková suma čerpaných fin. prostriedkov na AOTP v r. 2014 (bez výdavkov Ústredia PSVR) (v €)	Suma čerpaných fin. prostriedkov na AOTP na aktivizovaného 1 UoZ v r. 2013 (v €)	Suma čerpaných fin. prostriedkov na AOTP na aktivizovaného 1 UoZ v r. 2014 (v €)	Zmena MEN za rok 2013 (31.12.2012-31.12.2013) (v p.b.)	Zmena MEN za rok 2014 (31.12.2013-31.12.2014) (v p.b.)
stĺ. 1	stĺ. 2	stĺ. 3	stĺ. 4	stĺ. 5	stĺ. 6 (stĺ.4/stĺ.2)	stĺ. 7 (stĺ.5 / stĺ.3)	stĺ. 8	stĺ. 9
Bratislava	1 445	1 751	2 064 443,21	1 953 972,05	1 428,68	1 115,92	0,74	-0,03
Malacky	860	921	800 456,42	732 687,59	930,76	795,53	-1,47	0,21
Pezinok	1 270	1 949	1 257 603,18	1 264 688,85	990,24	648,89	0,13	-0,24
Dunajská Streda	1 594	1 842	1 809 351,26	2 175 332,49	1 135,10	1 180,96	-1,18	-1,44
Galanta	971	1 086	1 268 722,14	1 169 556,08	1 306,61	1 076,94	-0,45	-1,32
Piešťany	1 540	1 170	1 370 271,28	1 427 326,63	889,79	1 219,94	0,66	-1,74
Senica	1 617	2 525	1 942 741,67	2 252 198,85	1 201,45	891,96	0,5	-0,96
Trnava	1 474	1 416	1 253 625,83	1 419 243,35	850,49	1 002,29	-0,82	-0,29
Partizánske	1 320	1 814	1 246 221,48	1 391 683,57	944,11	767,19	-0,74	-1,68
Nové Mesto n/V	1 281	1 547	1 836 652,02	1 872 748,52	1 433,76	1 210,57	-0,16	-0,86
Považská Bystrica	2 008	1 787	2 496 154,52	2 478 807,08	1 243,10	1 387,13	-0,69	-1,01
Prievidza	4 866	4 508	5 685 465,69	5 005 598,64	1 168,41	1 110,38	0,92	-1,42
Trenčín	2 677	2 359	2 958 242,09	3 057 460,67	1 105,06	1 296,08	-0,33	-1,03
Komárno	1 677	1 836	2 274 957,75	2 500 668,53	1 356,56	1 362,02	-1,46	-2,20
Levice	2 583	2 730	3 712 202,17	3 220 366,68	1 437,17	1 179,62	-1,89	-0,90
Nitra	2 252	2 273	2 834 258,67	2 604 128,36	1 258,55	1 145,68	-1,02	-0,91
Nové Zámky	3 523	3 094	3 886 647,27	4 213 905,54	1 103,22	1 361,96	-2,38	-1,54
Topoľčany	1 234	1 315	1 481 299,74	1 627 239,39	1 200,40	1 237,44	-0,39	-1,33
Čadca	2 354	2 284	3 494 954,15	3 527 876,49	1 484,69	1 544,60	0,08	-1,35
Dolný Kubín	809	859	1 218 814,12	1 063 817,24	1 506,57	1 238,44	-1,24	-1,56
Námestovo	2 261	2 077	3 226 993,72	3 187 778,31	1 427,24	1 534,80	-1,42	-2,28
Liptovský Mikuláš	1 713	1 673	1 802 491,80	2 219 306,47	1 052,24	1 326,54	-0,08	-1,80
Martin	1 845	1 999	2 200 415,77	2 147 161,83	1 192,64	1 074,12	0,40	-1,78
Ružomberok	1 197	1 505	1 615 010,51	1 611 202,98	1 349,22	1 070,57	0,57	-2,05
Žilina	2 394	2 271	2 946 512,79	2 650 289,88	1 230,79	1 167,01	-0,55	-1,14
Banská Bystrica	1 789	2 110	2 832 788,13	2 901 067,98	1 583,45	1 374,91	-0,6	-0,33
Banská Štiavnica	2 020	2 017	2 896 939,34	2 545 319,41	1 434,13	1 261,93	-1,37	-1,35
Brezno	1 505	2 444	1 973 346,80	1 887 380,34	1 311,19	772,25	-3,18	-2,57
Lučenec	2 054	2 351	1 845 374,59	2 291 959,26	898,43	974,89	-3,51	-1,64
Revúca	1 509	2 663	1 393 335,22	1 748 405,70	923,35	656,55	-3	-2,73
Rimavská Sobota	2 654	3 597	2 748 468,33	3 044 320,22	1 035,59	846,35	-4,35	-1,40
Veľký Krtíš	2 235	2 011	2 758 172,47	2 220 874,53	1 234,08	1 104,36	-2,5	-1,19
Zvolen	2 535	2 688	3 042 022,39	3 194 077,04	1 200,01	1 188,27	-2,88	0,27
Bardejov	3 323	2 955	4 904 339,92	4 894 793,21	1 475,88	1 656,44	-1,8	-1,12
Humenné	2 158	1 739	2 285 288,60	2 682 213,10	1 058,98	1 542,39	-0,93	-1,10
Poprad	2 495	3 483	2 591 609,37	3 022 356,80	1 038,72	867,75	1,02	-3,33
Prešov	5 861	4 984	6 921 147,93	6 668 403,26	1 180,88	1 337,96	-2,44	-2,01
Stará Ľubovňa	2 201	2 495	2 591 684,71	2 561 337,69	1 177,50	1 026,59	-2,37	-1,26
Stropkov	1 715	1 639	2 181 178,16	1 918 774,39	1 271,82	1 170,70	-3,26	-0,18
Vranov n/T	4 051	3 492	4 061 259,34	3 682 650,43	1 002,53	1 054,60	-0,77	-2,00
Košice	6 901	6 720	6 885 505,33	7 603 953,88	997,75	1 131,54	-1,12	-1,09
Michalovce	3 735	3 186	4 250 784,22	3 919 075,64	1 138,09	1 230,09	-2,75	-0,88
Rožňava	4 050	3 033	2 576 810,03	2 615 580,69	636,25	862,37	-4,21	-0,56
Spišská Nová Ves	4 271	4 013	3 855 947,64	3 997 100,03	902,82	996,04	-3,18	-1,40
Trebišov	3 441	3 935	2 977 531,44	3 047 910,24	865,31	774,56	-4,45	-2,39
Kežmarok	2 406	2 013	2 040 835,67	2 039 442,30	848,23	1 013,14	-2,25	-2,21
SR	109 674	112 159	124 298 879	125 262 042	1 133,35	1 125,88	-0,94	-1,20

*do počtu aktivizovaných sa zarátavajú nielen UoZ, ale aj podporení zamestnanci napríklad nástrojmi na udržanie PM zamestnanci v CHD. V tabuľke sú napočítaní zaktivizované osoby konkrétne za §§ 43, 46, 47, 49, 50, 50a, 50c, 50j, 51, 52, 52a, 52a, 53, 53a, 54, 54-REPAS, 56, 56a, 57, 59, 60. **Pozn.:** Zelenou farbou je označený pokles miery evidovanej nezamestnanosti a červenou farbou zvýšenie miery evidovanej nezamestnanosti.

Najvýraznejšie v roku 2014 znížili MEN úrady Poprad (o 3,33 p. b.), Revúca (o 2,73 p. b.), Brezno (o 2,57 p. b.), Trebišov (o 2,39 p. b.) a Námestovo (o 2,28 p. b.).

Naopak, pri úradoch Malacky a Zvolen bolo zaznamenané zvýšenie MEN v ich územných obvodoch.

GRAF Č. 39

Na AOTP boli v roku 2014 v rámci jednotlivých úradov vynakladané finančné prostriedky v rôznej výške a rôznou efektívnosťou z hľadiska účinnosti ich vynaloženia pretransformovanej do umiestnenia UoZ na trhu práce, podporených, resp. aktivizovaných UoZ vrátane nástrojov podpory udržiavania existujúcich PM. Rozdiely vo vynakladaní finančných prostriedkov boli ovplyvnené regionálnymi disparitami v oblasti ponuky a dopytu na trhu práce a tiež individuálnym prístupom ku klientom na jednotlivých úradoch.

Relatívne **najviac** finančných prostriedkov na AOTP na 1 UoZ bolo vynaložených úradom **Bardejov** - až **1 656 €** na jedného podporeného klienta. „Najefektívnejším“ bol v tomto zmysle úrad **Pezinok**, ktorý vynaložil v priemere na jedného klienta **iba 649 €**. Rovnako dobre si z hľadiska nákladovosti AOTP počínali úrady **Rožňava, Partizánske, Trebišov, Brezno** ale i ďalšie, kým k tým „drahším“ poskytovateľom príspevkov patrili úrady **Námestovo, Humenné, Čadca, Považská Bystrica** atď. (viď graf č. 39). Tieto údaje však nemožno absolutizovať, nakoľko sú veľmi závislé od druhu použitých AOTP, štruktúry UoZ, počtu zamestnávateľov a ďalších (ekonomických, prírodných, infraštruktúrnych, politických a iných) faktorov v jednotlivých územných celkoch.

3 VYHODNOTENIE ČINNOSTI INFORMAČNÝCH A SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB ZA ROK 2014 V PÔSOBNOSTI ÚSTREDIA A ÚRADOV - § 32, § 42 ZÁKONA

3.1 Vyhodnotenie činnosti úradov

Úrady na celom území SR pokračovali s realizáciou 3 – zónového systému poskytovania služieb zamestnanosti, v rámci ktorého boli klientom poskytované služby zamestnanosti viac individuálnou formou zameranou na akceptáciu osobnostných predpokladov s možnosťami zamestnať sa.

V rámci 3 – zónového systému na úradoch využívali UoZ aj služby poskytované v IPS zriadených za účelom samoobslužného vyhľadávania VPM a informácií o trhu práce prostredníctvom PC s bezplatným prístupom na internet. V prípade potreby mali UoZ možnosť využiť odbornú pomoc zamestnanca úradu a taktiež im bolo umožnené pripraviť a vytlačiť materiály potrebné pre uchádzanie sa o zamestnanie – žiadosť o zamestnanie/sprievodný list, životopis, motivačný list.

Výzvou vo vzťahu k poskytovaniu efektívnych služieb zamestnanosti bolo v priebehu roku 2013 pre zamestnancov úradov predovšetkým zabezpečenie a motivovanie čo najväčšieho počtu UoZ a zamestnávateľov k využívaniu programovej aplikácie integrovaného systému typových pozícií, prezentovaný verejnosti ako ISTP - www.istp.sk.

Nové metódy a cesty ako efektívne napredovať v riešení úloh vyplývajúcich pre rezort práce, ústredia a úradov zo strategických dokumentov EÚ, Programového vyhlásenia vlády SR a Národného programu reforiem v oblasti zamestnanosti a sociálneho začlenenia prinieslo uzatvorenie zmluvy medzi ústredím a TREXIMOU Bratislava, spol. s.r.o. za účelom zabezpečenia realizácie aktivity č. 5.1, NP VII-2 pod názvom: „Podpora sprostredkovania zamestnania a odborných poradenských služieb poskytovaných úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny“.

V rámci zabezpečovania uvedenej aktivity bolo zrealizované rozšírenie funkcionality ISTP, tak aby všetky jeho nástroje priniesli pozitívne prvky do poskytovania služieb zamestnanosti, najmä v oblasti IPaSS zabezpečovaných pre UoZ, ZoZ a zamestnávateľov.

ISTP bol vytvorený ako informačno-poradenský nástroj ústredia zameraný na pomoc nezamestnaným teda aj evidovaným UoZ pri hľadaní vhodných pracovných miest zodpovedajúcich ich osobným predpokladom.

Jeho najväčšie prínosy sú najmä v :

- znížení administratívnej záťaže v rámci zabezpečovaných IPaSS,
- možnosti sprostredkovania profilov klientov úradov zamestnávateľom,
- efektívnom sledovaní a vyhodnocovaní aktivity UoZ pri práci s ISTP,
- podnetoch na prijímanie účinnejších opatrení na zapájanie nezamestnaných do pracovných činností na trhu práce,
- zlepšení orientácie žiakov ZŠ a SŠ v požiadavkách zamestnávateľov a ich oboznámení sa s poradenskými nástrojmi ISTP,
- zintenzívnení spolupráce úradov s regionálnymi zamestnávateľmi v procese skvalitňovania sprostredkovateľských služieb,
- zvýšení kvality a odbornosti poskytovaných služieb na základe elektronizácie (osobné profily, informácie o vhodnosti klientov pre zamestnávateľov, nahlasovanie VPM a pod.),
- podpore motivácie všetkých klientov úradov pracovať so svojim pracovným potenciálom.

3.1.1 Spolupráca so zamestnávateľmi

Agenti pre PM úradov za účelom získavania aktuálnych informácií o situácii, požiadavkách a potrebách trhu práce vo svojej územnej pôsobnosti naďalej pravidelne kontaktovali formou osobnej návštevy zamestnávateľov pôsobiacich v príslušných regiónoch. Pri osobných návštevách, ktoré boli realizované po predchádzajúcej dohode so zástupcami zamestnávateľov kládli agenti pre PM dôraz predovšetkým na informácie o službách poskytovaných úradom, o možnostiach vyhľadávania VPM, o možnosti bezplatnej registrácie do programu ISTP a možnosti zverejniť VPM elektronicky on-line prostredníctvom stránky www.istp.sk, o možnosti účasti na VK, BI, BP, o ponuke nástrojov AOTP a možnej spolupráci pri riešení problémov v oblasti zamestnanosti vzniknutých z dôvodu HP.

Z dôvodu dobrých skúseností získaných počas predchádzajúcich rokov úrady naďalej ponúkali zamestnávateľom tiež možnosť poskytnutia svojich služieb priamo v ich priestoroch, aby vyšli v ústrety prepúšťaným zamestnancom. Zamestnanci ohrození prepúšťaním z pracovného pomeru boli informovaní o ponuke VPM a o možnosti účasti na VK organizovaných úradmi. Agenti pre PM pri osobných stretnutiach priamo u zamestnávateľov spoznávali v omnoho väčšom rozsahu výrobný proces, druh poskytovaných služieb a hlavne problémy a otázky, ktorými sa zamestnávatelia v poslednom období najviac zaoberali.

Vyhľadávanie VPM osobnou návštevou priamo u zamestnávateľov, ponuka VPM medzi jednotlivými regiónmi za pomoci sieťových agentov pre PM opäť pozitívne ovplyvňovali zvyšovanie pracovnej mobility.

3.1.2 Kontakt so zamestnávateľmi

Zamestnávateľom prostredníctvom agentov pre PM boli poskytované informácie o:

- výbere vhodného zamestnanca na požadovanú pracovnú pozíciu,
- možnostiach a podmienkach účasti na jednotlivých AOTP – aktívnej činnosti, absolventskej praxi, podpory zamestnávania občanov so ZP, poskytnutí príspevku na zamestnanie znevýhodnených UoZ,
- výzve na predkladanie projektov na zamestnávanie znevýhodnených UoZ a o podmienkach účasti v partnerstvách,
- možnosti účasti na VK, BI, BP,
- situácii na trhu práce,
- povinnostiach zamestnávateľa pri zamestnávaní občanov so ZP,
- podmienkach súvisiacich so zamestnávaním cudzincov a občanov EÚ,
- nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní,
- o možnostiach využitia služieb ADZ, APZ, SZÚ,
- súvisiace s HP a s pracovno-právnymi vzťahmi,
- o možnosti bezplatnej registrácie do programu ISTP a možnosti zverejniť VPM elektronicky on-line prostredníctvom stránky www.istp.sk.

3.1.3 Burzy práce

Za jednu z významných a úspešných aktivít takéhoto druhu možno označiť 4.ročník „**Veľtrhu práce – Job Expo 2014**“, ktorý sa konal v dňoch 29. a 30. apríla 2014 spolu so XVI. Medzinárodnou BP „European Job Days“ 2014. Zúčastnilo sa ho celkovo 113 zamestnávateľov zo Slovenska, 26 zahraničných zamestnávateľov v rámci Medzinárodnej BP, ktorá sa konala na rovnakom mieste a v rovnakom čase a 13 odborných partnerov.

Viac ako 37 000 návštevníkom bolo ponúkaných 16 747 VPM z toho priamo na podujatí 4 795 VPM od zúčastnených zamestnávateľov a z databázy všetkých úradov v SR 6 052 VPM zo SR a tiež v rámci Medzinárodnej burzy práce 900 pracovných miest zo zahraničia, najmä z oblasti strojárstva, stavebníctva, zdravotníctva a sociálnej oblasti. Viac ako 17 500 návštevníkov sa zaujímalo o zamestnanie priamo v stánkoch a v časti EURES viac ako 4 700 návštevníkov.

Súčasťou veľtrhu boli aj množstvo sprievodných seminárov s témami pomoc pri hľadaní uplatnenia sa na trhu práce, bezplatné osobné poradenstvo a testovanie schopností, zručností a predpokladov (poskytli odborní partneri) - jazykové testovanie, testovanie PC zručností, kariérne poradenstvo, pomoc občanom so zdravotným postihnutím, poradenstvo pri začatí podnikania, poradenstvo na tému súvisiacu s hľadaním zamestnania, poradenstvo pre vytvorenie profilu na www.istp.sk doma podľa pokynov a priamo na podujatí, poradenstvo z oblasti pracovno-právnych vzťahov, poradenstvo v oblasti profesionálneho rodičovstva.

Počas XVI. Medzinárodnej burzy práce zamestnávateľa a EURES poradcovia spolu informovali 4 700 UoZ o VPM a zrealizovali 3 700 pohovorov. Prísľub zamestnania získalo viac ako 900 uchádzačov v časti EURES 132 uchádzačov.

V roku 2014 **úrady zorganizovali 15 BP** (o 12 viac ako v roku 2013), na ktorých boli prezentované VPM. Pracovníci úradov poskytli klientom odborné poradenstvo v oblasti kariérneho plánovania, informácie o národných aktivačných programoch a o možnosti vykonávania absolventskej praxe u zamestnávateľa, o príspevku na dochádzku za prácou a tiež o možnostiach VzPrTP, o príspevku na aktivačnú činnosť - ako aj o ďalších aktivačných a ochranných príspevkoch. Pracovníci siete EURES ponúkali informácie a poradenstvo v oblasti pracovných možností v EU/EHP a Švajčiarsku. Klienti tak mohli „pod jednou strechou“ získať ucelený obraz o aktuálnej ponuke na trhu práce a možnostiach pracovného uplatnenia.

BP boli zorganizované na úradoch Brezno(1), Komárno(1), Košice(2), Levice(1), Liptovský Mikuláš(3), Martin(1), Považská Bystrica(4), Revúca(1), Trnava(1) a ich návštevníci mali okrem možnosti nájsť si zamestnanie aj príležitosť nadobudnúť komplexnejšie informácie o trhu práce a o spôsoboch uplatnenia sa na ňom, pričom výhodou bol najmä osobný kontakt a možnosť informovať sa na vybrané pracovné pozície priamo u konkrétnych zamestnávateľov.

Príklady dobrej praxe

Burzy práce organizované úradmi

V priestoroch úradu **Liptovský Mikuláš** sa dňa 29. 1. 2014 konala BP, ktorej sa zúčastnilo 9 zamestnávateľov so zameraním na výrobnú sféru. Pozvanie na BP prijali aj dve stredné školy – Stredná odborná škola stavebná a Stredná polytechnická škola. Celkovo zamestnávateľa ponúkali 39 VPM. BP sa zúčastnilo 234 klientov a rovnaký počet klientov prejavilo záujmom o VPM. Klienti sa priamo na Burze Práce zúčastnili pohovorov, prezentovali sa svojimi životopismi alebo sa formou dotazníkov zaevidovali do databázy zamestnávateľov. BP sa zúčastnili zamestnávateľa, ktorí predpokladajú rozšírenie svojich prevádzok a nárast počtu VPM.

V priestoroch úradu **Považská Bystrica** sa dňa 25. 3. 2014 konala BP, ktorej sa zúčastnilo 8 zamestnávateľov a spoločne ponúkli 212 VPM. BP sa zúčastnilo 311 klientov z toho bolo 259 UoZ. O VPM prejavilo záujem 220 UoZ. Do užšieho výberu k zamestnávateľovi postúpilo 76 klientov. Vzhľadom k stúpajúcim požiadavkám na sprostredkovanie zamestnania v oblasti poľnohospodárstva, úrad na BP pozval agentúru Lugera & Makler, spol. s r. o., Trenčín, ktorá uvedenými pozíciami disponuje.

V priestoroch úradu Považská Bystrica, **pracovisko Púchov** sa dňa 26. 3. 2014 konala BP. Burzy sa zúčastnilo 6 zamestnávateľov, ktoré ponúkali 149 VPM. Na burzu bolo pozvaných 245 klientov,

z toho 189 UoZ. Klienti sa priamo na BP zúčastnili výberových konaní, zamestnávateľia ich zaradili do svojich databáz a následne podľa potreby budú miesta obsadzovať.

Dňa 2. 4. 2014 sa v priestoroch úradu **Košice** konala BP, ktorej sa zúčastnilo 20 zamestnávateľov a ponúkali 100 pracovných pozícií. Na BP sa zúčastnilo 982 UoZ. Z uvedeného počtu UoZ prejavilo 532 UoZ záujem o VPM. Do užšieho výberu k zamestnávateľom postúpilo 156 UoZ. 36 UoZ bolo prijatých do zamestnania. Najviac UoZ (140) sa zaujímalo o pozíciu operátor výroby, z toho 55 UoZ postúpilo do užšieho výberu a 16 UoZ bolo prijatých do zamestnania.

Na BP zamestnávateľia ponúkali pracovné pozície najmä v oblasti služieb na Slovensku. Pracovné agentúry sprostredkovali zamestnanie prevažne v priemyselnej výrobe a ponúkali prácu v zahraničí. Alternatívnu realizáciu práce ponúkala dobrovoľnícka organizácia. EURES poskytoval informácie a poradenstvo v oblasti pracovných príležitostí v EÚ.

V dňoch 4. - 5. 6. 2014 sa v priestoroch Steel Aréna Košice konala BP – SVET PRÁCE 2014. BP sa zúčastnilo 18 zamestnávateľov, ktorí ponúkali 1 411 VPM. BP sa zúčastnilo 1 555, z toho 1 455 uchádzačov o zamestnanie. Celkovo prejavilo záujem o VPM 1200 klientov, z toho 203 klientov postúpilo do užšieho výberu a prijatých do zamestnania bolo 81 klientov.

Cieľom BP – veľtrhu SVET PRÁCE 2014 bolo poskytnúť informačné a poradenské služby zamestnávateľom pri hľadaní vhodného zamestnanca a uchádzačom o zamestnanie informácie o potrebných odborných zručnostiach a ostatných predpokladoch na výkon povolania. Súčasťou bola aj prezentácia portálu www.istp.sk.

V priestoroch Spojenej školy, Laskomerského 3, **Brezno** sa dňa 9. 6. 2014 sa konala Burza práce. BP sa zúčastnilo 8 zamestnávateľov, 6 personálnych agentúr a Informačné centrum mladých Banská Bystrica. Na BP bolo ponúkaných 55 VPM.

Agentúry ponúkali uchádzačom o zamestnanie možnosť ďalšieho vzdelávania v profesiách, ktoré sú žiadané na trhu práce s tým, že po vyškolení im bude zabezpečené zamestnanie. Úrad prezentoval služby EURES a portál ISTP.

Dňa 11. 6. 2014 sa v úrade **Liptovský Mikuláš** konala BP. Zúčastnilo sa jej 8 zamestnávateľov so zameraním na výrobnú-stavebnú oblasť, a ktorí predpokladajú rozšírenie svojich prevádzok a nárast počtu VPM. Na BP bolo ponúkaných celkovo 36 pracovných pozícií. Na BP bolo pozvaných 139 UoZ, z toho sa aktivity zúčastnilo 127 UoZ. 127 UoZ prejavilo záujem o ponúkané pozície.

Dňa 24. 6. 2014 sa v priestoroch úradu **Považská Bystrica**, pracovisko Púchov konala BP, ktorej sa zúčastnilo 7 zamestnávateľov a ponúkali 131 VPM. Na BP bolo pozvaných 207 klientov, z toho sa zúčastnilo 156 UoZ. Klienti priamo na BP absolvovali výberové konania. O VPM prejavilo záujem celkovo 60 UoZ. Zamestnávateľia budú obsadzovať VPM priebežne v nasledujúcich mesiacoch. Agent pre PM informoval UoZ o spôsobe vyhľadávania VPM prostredníctvom www.istp.sk a o výhodách aktívnych klientov v systéme ISTP.

Dňa 25. 6. 2014 sa v úrade Považská Bystrica konala BP. Zúčastnilo sa 7 zamestnávateľov, ktorí ponúkali 180 VPM. Na BP bolo pozvaných 365 klientov. BP sa zúčastnilo 460 klientov z toho 438 UoZ. O VPM prejavilo záujem 293 klientov, z toho 271 UoZ. Do užšieho výberu k zamestnávateľovi postúpilo 67 klientov. Zamestnávateľia budú obsadzovať VPM priebežne v nasledujúcich mesiacoch. Agent pre PM informoval UoZ o spôsobe vyhľadávania VPM prostredníctvom www.istp.sk a o výhodách aktívnych klientov v systéme ISTP.

Dňa 25. 9. 2014 sa v priestoroch Mestského kultúrneho strediska ALFA v **Revúcej** konala BP. BP sa zúčastnilo 9 zamestnávateľov, ktoré ponúkali 1 400 VPM. Na BP bolo pozvaných 226 klientov. BP sa zúčastnilo 218 klientov z toho 218 UoZ. O VPM prejavilo záujem 99 klientov, z toho 99 UoZ.

Do užšieho výberu k zamestnávateľovi postúpilo 98 klientov. Zamestnávateľa a agentúry si vhodných UoZ zaradili do svojich databáz a podľa potreby ich budú kontaktovať. Úrad zabezpečil publicitu podujatia prostredníctvom oznamu o konaní BP, ktorý bol zverejnený cez obecné a mestské rozhlas v príslušných mestách a obciach okresu Revúca, tiež v miestnej tlači Revúcke listy a na webových stránkach mesta Revúca a úrad Revúca. Pre účastníkov BP boli k dispozícii informačné materiály, ponuky voľných pracovných miest v regióne i mimo neho. Klientom boli k dispozícii aj aktuálne ponuky voľných pracovných miest v krajinách EÚ/EHP, ako aj informačné a propagačné materiály siete EURES. Pracovníci úradu práce poskytovali informácie o národných projektoch, aktivačných programoch, možnosti vykonávania absolventskej praxe u zamestnávateľa, o príspevku na dochádzku za prácou, o možnostiach vzdelávania a prípravy pre trh práce, o príspevku na aktivačnú činnosť. V rámci odborného poradenstva prebiehali prezentácie pod názvom: „Hľadáme zamestnanie“, „Ako sa pripraviť na prijímací pohovor“, „Strata zamestnania“, „ISTP“, „Informácie o evidencii na úrade práce a o právach a povinnostiach UoZ“.

Klientom boli poskytnuté individuálne pohovory so zameraním sa na tvorbu životopisu, žiadosti do zamestnania, motivačného listu, príprava na prijímacie konanie, registrácia na web stránky ISTP. Podľa záujmu si klienti prevzali prezentačné letáky a materiály k daným témam. Najväčší záujem bol o vzory životopisu, europasu, letákov web stránky ISTP, základných informačných letákov OPS a letákov o právach a povinnostiach UoZ.

Úrad očakával väčší záujem tak zo strany miestnych zamestnávateľov, ako aj zo strany UoZ. Napriek skutočnosti, že úrad dlhodobo eviduje VPM zamestnávateľov v pôsobnosti okresu, títo neprejavili záujem využiť možnosť stretnutia s UoZ na BP. Napriek širokej ponuke VPM v rôznych odvetviach, vyhovovalo zamestnávateľom na tieto ponuky len 20% z prítomných, respektíve takých, ktorí boli ochotní za prácou vycestovať. Úrad pozitívne hodnotí najmä záujem personálnych agentúr o účasť na BP.

Dňa 16. 10. 2014 sa v Športovej hale **v Komárne** konala BP a informácii v spolupráci s Európskym zoskupením územnej spolupráce Pons Danubii. BP sa zúčastnilo 24 zamestnávateľských subjektov zo Slovenska - z toho 17 zamestnávateľov a ADZ zo Slovenska a 7 zamestnávateľov a ADZ z Maďarska. Na podujatí bolo ponúkaných 2 896 VPM. Najviac ponúkaných VPM bolo v profesiách - operátor výroby - 1 220 VPM, vodič VZV – 315 VPM, manipulačný robotník vo výrobe – 265 VPM, výrobný/montážny pracovník – 257 VPM, zvárač – 150 VPM, kvalitár, kontrolór kvality – 125 VPM, obsluha CNC strojov – 113 VPM.

Na BP bolo pozvaných 927 UoZ. Úrad vyberal vhodných UoZ na základe ponúkaných profesií. Celkov sa BP zúčastnilo viac ako 1 095 občanov z Komárna a širokého okolia.

Rokovania za okrúhlym stolom sa zúčastnili predstavitelia rôznych inštitúcií (SŠ stavebná Hurbanovo, starosta obce Sokolce, Centrum karietového poradenstva Univerzity Jánoša Seleyeho v Komárne, LZ STROJE A MECHANIZMY v Komárne, Lehel Coachbuilder 2000 Maďarsko, Úrad PSVR Komárno). Témou rokovania bola Podpora cezhraničnej spolupráce trhov práce. Prítomní sa zhodli, že cezhraničná spolupráca by mala byť súhrnom inovatívnych aktivít zameraných na zamestnávateľov, študentov a neštátnych poskytovateľov služieb zamestnanosti. Dôležité je zamerať sa na mobilitu nezamestnaných občanov.

V dňoch 21. a 22. 10. 2014 sa v hoteli Holiday Inn **v Trnave** uskutočnila BP – prvý veľtrh pracovných príležitostí Práca a kariéra 2014. Svoje ponuky prezentovalo viac ako 30 vystavovateľov z mnohých oblastí pracovného trhu. Veľtrh bol zameraný na tri kategórie: nezamestnaní a mladí ľudia, ktorí hľadajú svoje prvé zamestnanie, na rozvoj, budovanie kariéry a personálny manažment a na pomoc začínajúcim podnikateľom. Veľtrhu sa zúčastnili spoločnosti: HKS Forge, ZF Sachs, Boge Elastmetall Slovakia, Allianz SP, Swan, GTS Slovakia, PSA

Peugeot Citroen, Amazon, PricewaterhouseCoopers, Accenture, ŽOS Trnava, Železnice SR, Streit Trnava, Magna Slovteca, Your Choice, ČSOB, Datalogic Slovakia, Trnavská univerzita, UCM Trnava, MTF STU, Wüstenrot, Union Poistovňa, Trexima, Luto Automotive a ďalšie.

Na veľtrh bolo pozvaných 1 531 UoZ z Trnavy a okolitých miest (Sereď, Hlohovec, Galanta, Leopoldov, Piešťany).

Dňa 29. 10. 2014 sa v priestoroch úradu **v Liptovskom Mikuláši** konala BP zameraná na gastronómiu. BP sa zúčastnilo 11 zamestnávateľov, ktoré ponúkali 25 VPM. Pozvanie prijala aj hotelová akadémia. Na BP bolo pozvaných 218 klientov, z toho sa burzy zúčastnilo 166 klientov. O VPM prejavilo záujem 166 UoZ. BP sa zúčastnili zamestnávatelia, ktorí predpokladajú rozšírenie prevádzok a nárast počtu VPM a prejavili záujem o účasť na ďalších podobných aktivitách úradu, ktoré bude úrad realizovať v budúcnosti.

Dňa 05. 11. 2014 sa v priestoroch Turčianskej knižnice **v Martine** konala BP na regionálnej úrovni zameraná na strojárstvo. Zúčastnilo sa 6 zamestnávateľov, ktoré ponúkali 103 VPM. Celkom sa burzy práce zúčastnilo 119 UoZ. BP sa zúčastnilo 87 študentov končiacich ročníkov zameraných na strojársku profesie. O VPM prejavilo záujem 137 UoZ. K 31. 12. 2014 bolo 30 pracovných miest obsadených niektorým z UoZ, ktorí sa tejto burzy práce zúčastnili a prezentovali zamestnávateľovi. BP sa zúčastnili zamestnávatelia, ktorí v súčasnosti a blízkej budúcnosti hľadajú kvalifikovaných zamestnancov. Cieľom BP bolo sprostredkovať pracovný pohovor – predvýber UoZ pre zamestnávateľov. Zúčastnení zamestnávatelia vyjadrili spokojnosť s priebehom BP a prejavili záujem o účasť na ďalších podobných aktivitách úradu, ktoré bude úrad realizovať v budúcnosti. Podobnú aktivitu plánuje úrad realizovať častejšie /minimálne 1x štvrťročne/ a so zameraním na rôzne profesie. Najbližšie pripravuje so zameraním na profesie v službách.

Dňa 13. 11. 2014 sa v priestoroch Športovej haly, Turecký rad **v Leviciach** konala BP spojená s Burzou informácií. BP sa zúčastnilo 17 vystavovateľov, z toho 12 bolo regionálnych zamestnávateľov, ktorí ponúkali 292 VPM. Ponúkané VPM boli prevažne zo strojárkeho odvetvia – napr. operátor výroby, výrobný technolog, údržbár, zámočník, obsluha strojov, elektrikár a pod. Na burzu bolo pozvaných 719 UoZ, z toho sa zúčastnilo 690 UoZ. Navyše sa burzy zúčastnilo 97 študentov SOŠ a viac ako 125 ZoZ a iných návštevníkov. O VPM prejavilo záujem 704 občanov a do užšieho výberu postúpilo 162 občanov. V regrutačnom stredisku MO SR prejavilo záujem o službu v OS SR cca 250 záujemcov. BP sa zúčastnila aj spoločnosť TREXIMA Bratislava s.r.o., ktorá prostredníctvom svojich zástupcov prezentovala portál ISTEP. Približne 150 návštevníkov malo záujem o informácie ohľadom aktuálnej pracovnej ponuky voľných miest v rámci krajín EÚ. Záujemcovia získali rozšírené informácie o možnosti zamestnať sa ako „pomocnica v domácnosti s postihnutým členom rodiny“ v Nemecku, ktoré spadajú v rámci bilaterálnych zmlúv v Nemecku pod Centrálu pre sprostredkovanie práce v Bonne. Tento ročník BP bol zameraný najmä na mladých ľudí, preto boli na podujatie aj inštitúcie – IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže a EUROPE DIRECT, ktoré informovali o možnostiach ďalšieho vzdelávania, práce, ale aj životných podmienkach v krajinách EÚ. Prezentujúce spoločnosti vyjadrili poďakovanie úradu za možnosť zúčastniť sa na burze, za vynikajúcu organizáciu a kvalitnú úroveň zabezpečenia podujatia.

3.1.4 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre zamestnávateľov

Spolupráca medzi sieťou EURES SK a zamestnávateľmi z krajín EÚ/EHP pokračovala aj naďalej v roku 2014 cez mnohé účelové aktivity podporujúce uplatnenia sa na trhu práce v krajinách EÚ/EHP.

V priebehu roka mohli zahraniční zamestnávateľia využiť nasledujúce aktivity a služby poskytované sieťou EURES:

Výberové pohovory

Celkový počet EURES výberových pohovorov organizovaných v priestoroch úradov bol 48. Zamestnávateľia ponúkali pracovné pozície do 8 nasledujúcich krajín: Holandsko – 19, Veľká Británia – 4, Maďarsko – 14, ČR – 5, Rakúsko – 1, Taliansko – 1, Nemecko – 3, Dánsko – 1.

Celkový počet účastníkov na výberových pohovoroch bol 1 113, v počte 180 účastníkov bolo vybraných cez výberové pohovory najmä do nasledujúcich odvetví: priemyselná výroba, doprava a skladovanie, upratovacie a stravovacie služby.

Najväčší počet výberových pohovorov bol organizovaných EURES poradcami v mestách Košice a Banská Bystrica pre holandského zamestnávateľa SAGIUS B.V., ktorý s našou firmou dlhodobejšie spolupracuje a ponúka pracovné pozície – brusič, odlievač, výrobca jadier, CNC operátor, sústružník a ďalšie v oblasti strojárstva.

Medzinárodná burza práce

Šestnásty ročník medzinárodného veľtrhu práce bol organizovaný v spolupráci s Veľtrhom práce - **Job Expo 2014** v Nitre v dňoch 29.-30. apríla 2014. Na veľtrhu práce sa zúčastnili slovenskí ako i zahraniční zamestnávateľia, EURES poradcovia a asistenti zo Slovenska a krajín EÚ, súkromné sprostredkovateľské agentúry, odborní partneri, ako i UoZ, ZoZ a absolventi škôl. Veľtrhu práce sa celkovo zúčastnilo viac ako 37 000 návštevníkov.

Medzinárodného veľtrhu práce sa zúčastnili EURES poradcovia z 10 krajín – Česká republika, Francúzsko, Bulharsko, Rakúsko, Holandsko, Poľsko, Chorvátsko, Maďarsko, Švédsko a Nemecko. EURES partneri ponúkli viac ako 500 voľných pracovných miest a poskytli informácie o životných a pracovných podmienkach vo svojich krajinách. Zamestnávateľia z Holandska, Rakúska, Nemecka, Českej republiky, Lichtenštajnska a Veľkej Británie ponúkli približne 430 voľných pracovných miest predovšetkým v stavebníctve (stavební robotníci, elektrikári, maliari, murári), strojárnej výrobe (brusič a obrábač kovov, CNC operátor, zvarač, montér ťažkých strojov, sústružník a iné), v zdravotníctve a sociálnej oblasti (zdravotnícky personál, opatrovníctvo), a profesie ako stolári, montéri, inštalatéri, vodári, elektromontéri, šoféri a podobne.

Rakúsko-Nemecký deň 2014

Na uvedenej aktivite, ktorá sa uskutočnila v októbri 2014 v Bratislave sa celkovo zúčastnilo 19 z toho bolo 6 z Rakúska a 9 z Nemecka, poradenské služby poskytoval stánok siete EURES Slovensko.

Celkový počet ponúkaných voľných pracovných miest bolo 408 v nasledujúcich oblastiach:

Hotelové a reštauračné služby: kuchár, čašník, pomocný čašník, účtujúci čašník, pomocník do kuchyne, chýžná, upratovačka, pracovník systémovej gastronómie.

Školstvo: sociálny pedagóg, sociálny pracovník v školstve.

Stavebníctvo: murár, pomocný stavbár, maliar, stavebný zámočník, pomocný stavbár, stavebný dozor, kamenár, pokrývač, omietač, frézar, štukatér, robotník pre šalotovanie.

Priemysel: elektrikár, elektroinštalatér, elektrotechnik, pomocný elektrikár, zvarač, zvarač WIG/MAG, izolatér, montážnici satelitných zariadení, mechanici zariadení klimatizácií, kúrenia, sanity, inštalatér vody a kúrenia, montéri stabilných hasiacich zariadení, montéri klimatizačných zariadení, zámočník, CNC operátor, robotník pre strojársky priemysel, GWH inštalatér, stolár, stolár na montovanie nábytku, operátor call centra, výrobný robotník, vedúci operátor a operátor vo výrobe, tkáč, zamestnanci pri konečnej úprave textílií.

IT: softvérový inžinier, strojný inžinier, IT servisný technik, informatik, softvérový vývojár.

Raňajky so slovenskými zamestnávateľmi

Hlavnými témami na uvedenej aktivite boli prezentácie ohľadom situácie na trhu práce, prezentácia aktivít siete EURES zameraných na zamestnávateľov, náborové projekty, Veľtrh práce – Job Expo 2014 a služby úradov poskytované zamestnávateľom.

Uvedená aktivita bola organizovaná sieťou EURES na každom úrade v mesiacoch február – marec 2014 v celkovom počte 854 zástupcov zamestnávateľov.

Veľtrh Profesia days 2014

EURES pôsobil aj v tomto roku na „Veľtrhu Profesia days 2014“ ako exkluzívny partner spoločnosti Profesia s.r.o., kde vo svojich priestoroch propagoval svoju sieť ponúkaním VPM. Zahraniční partneri a zamestnávatelia siete EURES si tak mali možnosť priamo na mieste vybrať potenciálnych zamestnancov.

Celkový počet návštevníkov veľtrhu bol 20 000, počet slovenských a zahraničných zamestnávateľov bol 140, ktorí celkovo ponúkali 2 400 pracovných miest. 575 záujemcov sa zaujímalo o ponúkanú prácu u našich partnerov z Rakúska, Nemecka, Holandska a Českej republiky.

3.2 Sprostredkovanie zamestnania

Situácia na trhu práce, sprostredkovanie zamestnania UoZ, ZoZ

Aj v roku 2014 medzi najdôležitejšie činnosti úradov patrilo sprostredkovanie zamestnania pre UoZ a ZoZ, ponuka účasti na niektorom z nástrojov AOTP a poskytovanie laPS.

Pri zaradení do evidencie UoZ boli občania v rámci poskytovania laPS informovaní o svojich právach a povinnostiach počas evidencie a službách, ktoré im môže poskytnúť úrad za účelom sprostredkovania nového zamestnania. Súčasne im boli tiež poskytnuté základné informácie o podmienkach vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti, ktorú vypláca Sociálna poisťovňa.

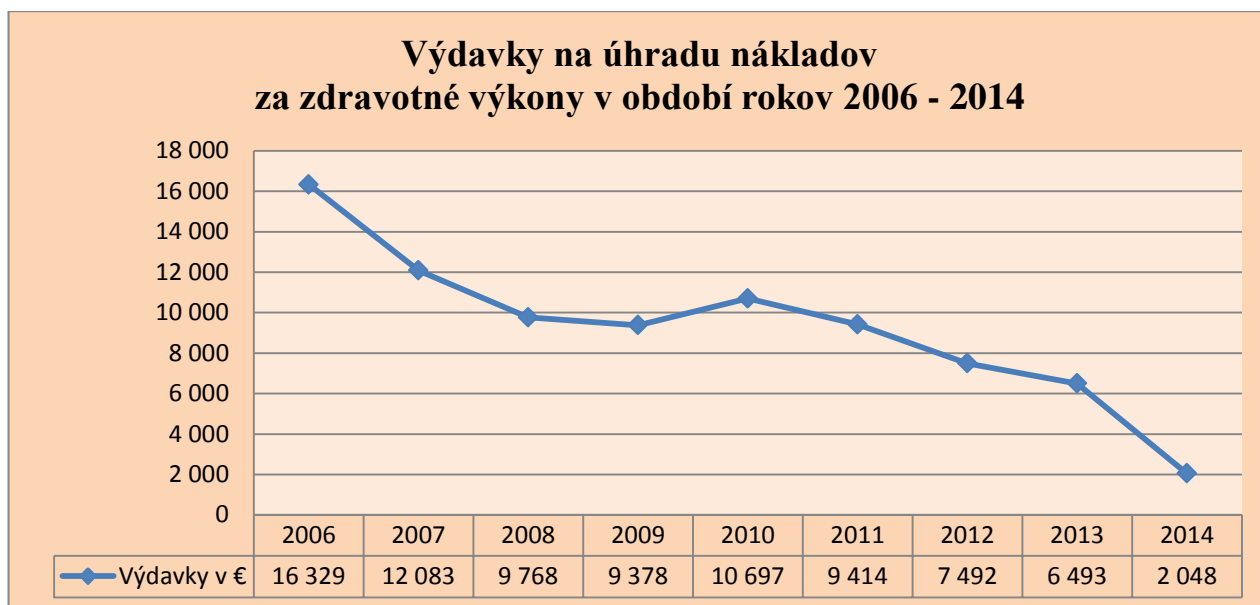
Za účelom sprostredkovania zamestnania boli UoZ priebežne poskytované informácie o VPM v regióne, v SR, v zahraničí a vydávali sa im odporúčania do zamestnania. Súčasťou sprostredkovania zamestnania bolo vyhľadávanie a ponúkanie vhodných zamestnancov zamestnávateľovi a organizovanie BP, BI a VK. V zmysle zákona určovali sprostredkovatelia zamestnania UoZ termíny kontaktov na úrade, odporúčali poskytnutie odborných poradenských služieb, účasť na aktivitách realizovaných v rámci laPS alebo využitie niektorého z nástrojov AOTP.

Na všetkých úradoch mohli UoZ v IPS za účelom hľadania zamestnania využívať samoobslužné vyhľadávanie informácií o podmienkach a požiadavkách trhu práce vrátane možnosti využitia internetového portálu www.istp.sk, kde zamestnávatelia zverejňujú voľné pracovné miesta a kde si UoZ môžu vytvoriť profil, na základe ktorého systém UoZ vygeneruje vhodné voľné pracovné miesta a vytvorí životopis. Tento portál je v súčasnosti najúčinnnejší nástroj pre párovanie požiadaviek, vedomostí, schopností, zručností občana hľadajúceho zamestnanie s aktuálnou ponukou VPM.

Ústredie aj v roku 2014 uhrádzalo poskytovateľom zdravotnej starostlivosti náklady za zdravotný výkon na účely posudzovania zdravotnej spôsobilosti UoZ (vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti UoZ). Celkové výdavky v roku 2014 **na úhradu nákladov za zdravotné výkony**, vo výške 1,00 € za zdravotný výkon v zmysle Rámcovej dohody o spolupráci zo dňa 30.3.2009 čl. V - Tlačivo - „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti“ vystavené pre UoZ

evidovaných na úrade boli vo výške **2 048 €**, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2013 (6 493 €) predstavuje **zníženie o 4 445 €**.

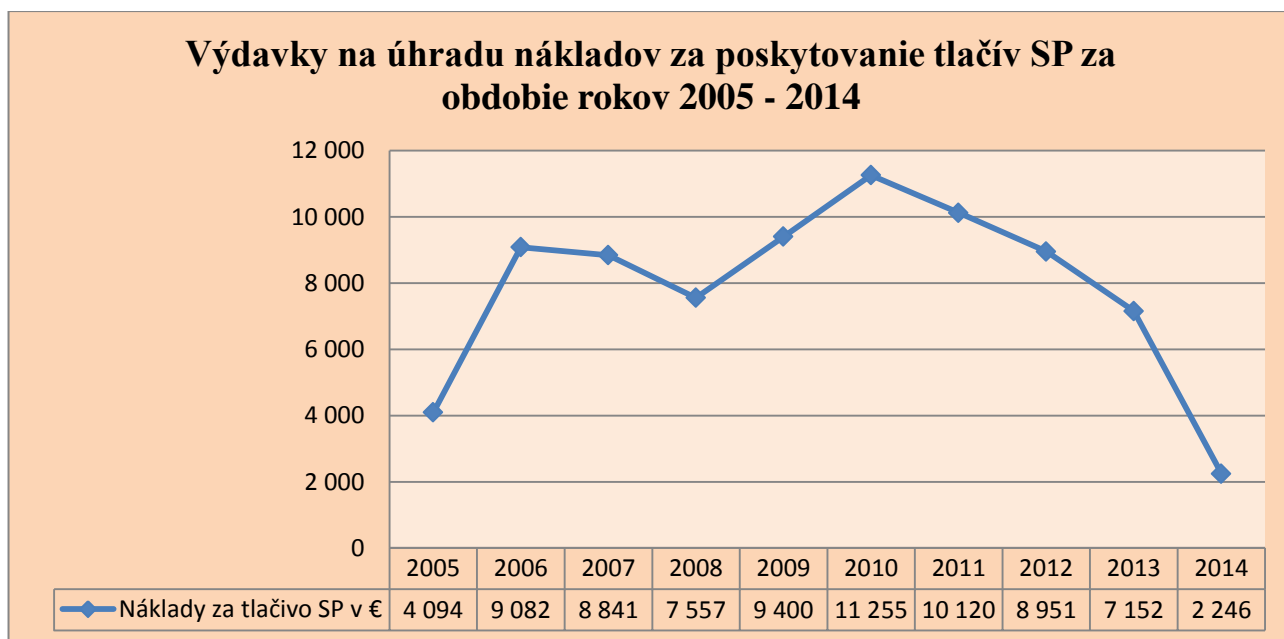
GRAF Č. 40

Celkové výdavky v roku 2014 na úhradu nákladov za poskytovanie tlačív Sociálnej poisťovne „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti“ vystavených pre UoZ boli vo výške **2 246 €**. V roku 2013 boli výdavky na úhradu týchto nákladov vo výške **7 152 €**, čo v porovnaní s rokom 2014 predstavuje **pokles o 4 906 €**.

Ústredie v období rokov 2005 až 2014 uhradilo SP za poskytovanie tlačív „Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti“ pre uchádzačov o zamestnanie sumu **78 698 €**.

GRAF Č. 41

3.3 Informačné a poradenské služby pre UoZ a ZoZ

V systéme služieb zamestnanosti sú informačné a poradenské služby jedným z nástrojov pomoci a podpory účastníkom trhu práce pri voľbe povolania, výbere zamestnania vrátane jeho zmeny a pri výbere zamestnanca a adaptácii zamestnanca v novom zamestnaní. Tieto služby úrad poskytuje v súlade s §42 zákona o službách zamestnanosti občanom, UoZ, ZoZ a zamestnávateľom.

Aj v priebehu kalendárneho roku 2014 predstavovali IaPS dôležitú súčasť ovplyvňovania trhu práce súvisiacu so sprostredkovaním zamestnania (nielen ponuka pracovných miest pre klientov, ale aj ponuka aktivít, ktorých ambíciou bolo podporiť úsilie UoZ/ZoZ pri ich začleňovaní na trh práce poskytnutím potrebných informácií a sprostredkovaním užitočných kontaktov). IaPS boli všetkým klientom úradov poskytované individuálnou alebo skupinovou formou, a to v IPS, priamo u zamestnávateľov a na ZŠ a SŠ.

V IPS klienti mohli využívať možnosť samoobslužného vyhľadávania informácií o podmienkach a požiadavkách trhu práce, ktoré sú za týmto účelom vybavené PC, tlačiarňami a multifunkčnými zariadeniami. Taktiež si tu klienti mohli pripraviť a vytlačiť písomnosti potrebné pre uchádzanie sa o pracovné miesto (žiadost' o zamestnanie, životopis, motivačný list...), pričom im tu boli k dispozícii vzory týchto písomností a tiež rôzne informačné materiály nápomocné pri uchádzaní sa o zamestnanie a orientácii na trhu práce v regionálnom, slovenskom a európskom meradle. Zodpovední zamestnanci úradov pomáhali individuálne klientom, ktorí nemali počítačové zručnosti, prípadne mali problém s vyhotovením písomností.

Klienti IPS mali možnosť využiť aj portál www.istp.sk, ktorého zámerom je sprístupniť pre záujemcov, ktorí sú zamestnanci, zamestnávatelia, žiaci ZŠ/SŠ, študenti VŠ alebo UoZ/ZoZ, čo najviac aktuálnych informácií o vzdelávaní a svete práce, vrátane zabezpečovaných služieb zamestnanosti. Pre UoZ, ale aj pre ZoZ systém ISTP zahŕňa databázu všetkých zamestnaní existujúcich na slovenskom trhu práce, ktoré sú využiteľné pri hľadaní si pracovného miesta rešpektujúc dosiahnuté vzdelanie, schopnosti, zručnosti a vedomosti používateľa tohto internetového nástroja. Pre skupinu občanov hľadajúcich si zamestnanie je najdôležitejší nástroj „Pracovný kompas“, prostredníctvom ktorého si vytvárajú osobný profil, ktorý môžu sprístupniť zamestnávateľom pri vyhľadávaní a obsadzovaní voľných pracovných miest.

Prístup k informáciám v rámci programu ISTP je bezplatný. V rámci prvého kontaktu občana na úrade dochádza k profilácii a následne je každému UoZ umožnené vypracovať profil prostredníctvom tohto webového portálu (zamestnanci úradov vydávali prístupové údaje k registrácii na stránke www.istp.sk a poskytovali základné informácie o práci s uvedeným portálom a potrebe aktívnych profilov, čím sa umožňuje zviditeľnenie u zamestnávateľov). Aplikácia je nastavená tak, aby umožňovala užívateľovi jednoduchý a pohodlný pohyb na stránke. Zamestnanci úradov boli nápomocní pri registrácii UoZ do systému ISTP, kde technicky menej zdatným UoZ pomáhali pri vytváraní osobného profilu klienta v ISTP.

Sprístupnením nového internetového spôsobu registrácie a obsadzovania voľných pracovných miest prostredníctvom portálu www.istp.sk sa v roku 2014 podstatne zvýšil počet VPM nahlásených zamestnávateľmi cez ISTP. Zamestnávatelia sa môžu sami zaregistrovať na stránke a po zaregistrovaní majú možnosť bezplatne inzerovať a ponúkať VPM v rámci celej SR.

Za rok 2014 už môžeme zhodnotiť funkčnosť a opodstatnenosť systému ISTP na trhu práce. Systém má svojich stálych klientov zo strany zamestnávateľov a neustále pribúdajúci počet klientov z radov UoZ ako aj ZoZ.

Na základe skúseností z praxe môžeme zhodnotiť vysokú účelnosť tohto systému, ako aj pozitívne ohlasy zamestnávateľských subjektov na tento systém, ktorý vyplnil chýbajúcu medzeru na trhu práce. Výrazne napomáha UoZ pri vyhľadávaní vhodných VPM a zamestnávateľom pri ponuke VPM a vyhľadávaní vhodných zamestnancov.

Po vyše roku fungovania môžeme s istotou uviesť tento systém ako príklad pozitívneho fungovania a odozvy na prácu úradov, kde prišlo k spojeniu služieb tých, ktorí sa pre trh práce pripravujú, tých, ktorí im v príprave povolania pomáhajú, tých, ktorí z rôznych dôvodov zamestnanie hľadajú a zároveň aj tvorcov pracovných príležitostí.

V rámci IaPS boli prioritne poskytované UoZ a ZoZ najmä informácie o:

- podmienkach zaradenia, vedenia a vyradenia z evidencie UoZ, ZoZ a o ich právach a povinnostiach;
- podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti a v hmotnej núdzi;
- trhu práce (aktuálna situácia, predpoklady vývoja);
- VPM v regióne, v SR, v zahraničí a EÚ;
- možnosti sprostredkovania zamestnania za úhradu, o ADZ a APZ;
- druhoch povolaní a predpokladoch a požiadavkách na ich výkon;
- zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto;
- využívaní portálu IŠTP a jeho prínose pri hľadaní zamestnania (prístup do programu IŠTP/možnosti registrácie na stránke IŠTP, práca v programe IŠTP/sprístupnenie profilu pre zamestnávateľov, vzájomné prepojenie s informačným systémom služieb zamestnanosti;
- možnostiach a podmienkach účasti na AOTP, AČ a vzdelávaní (možnosť ďalšieho štúdia a rekvalifikácie - informácie o poskytovaní príspevku na rekvalifikáciu RE-PAS – rekvalifikačný pas, ktorý umožňuje bezplatne uchádzačom o zamestnanie absolvovať rekvalifikačný kurz podľa vlastného výberu);
- ponuke účasti na BI, BP a VK;
- realizácii národných projektov;
- práci s PC a internetom;
- možnosti využitia služieb poskytovaných v IPS;
- ponuke služieb odborného poradenstva;
- aktívnom uchádzaní sa o zamestnanie – vzory písomností (žiadosť o prijatie do zamestnania/sprievodný list, motivačný list, životopis), zásady komunikácie so zamestnávateľom, príprava na výberové konanie alebo na prijímací pohovor;
- pracovno-právnych vzťahoch.

ZoZ, ktorí sú špecifickou kategóriou klientov úradov využívali všetky dostupné formy kontaktu - osobne, písomne, telefonicky, e-mailom, pričom najviac sa využíva dištančná forma spolupráce, ktorá je zo strany ZoZ najviac žiadaná. Agenda poskytovaných IaPS pre ZoZ sa vykonáva priebežne s akcentom na individuálne potreby a požiadavky klientov. Služby sú zamerané na vyhľadávanie pracovného miesta a ponúkajú vhodné zamestnanie. Väčšina ZoZ má záujem hlavne o poskytnutie informácií o aktuálnych pracovných miestach z dôvodu, že sú to občania, ktorí chcú zmeniť svoje doterajšie zamestnanie alebo si touto formou hľadajú iné vhodné zamestnanie. ZoZ bola ponúknutá aj možnosť využívať služby IPS zameraná na samoobslužné vyhľadávanie potrebných informácií o trhu práce.

Úradmi bolo v priebehu kalendárneho roku 2014 poskytnutých 961 103 IaPS podľa §42 zákona o službách zamestnanosti pre celkovo 271 645 143 962 UoZ/ZoZ, z toho individuálnou formou 527 841 (54,92%) a skupinovou formou 433 262 (45,08%). Z toho bolo napríklad:

- 14 241 odborných rád o druhoch povolaní a predpokladoch a požiadavkách na ich výkon,
- 212 410 informácií o VPM,
- 29 471 informácií o aktuálnej situácii na trhu práce,

- 70 229 informácií o možnosti účasti na BP a VK,
- 8 673 informácií o možnosti využitia služieb poskytovaných PIC pre občanov so ZP,
- 17 945 informácií o zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto.

Príklady dobrej praxe

Zamestnanci oddelenia sprostredkovania a poradenstva úradu **Nitra** zorganizovali dňa **25. februára 2014 „Deň príležitostí a výziev pre poľnohospodárov“** so zameraním na cieľovú skupinu mladých ľudí do 29 rokov, ktorí sú v evidencii UoZ a sú absolventmi Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Cieľom stretnutia, ktorého sa zúčastnilo 47 UoZ, bolo ponúknuť informácie o novom pracovnom portáli www.agrowork.eu, ktorý ponúka voľné pracovné miesta v oblasti poľnohospodárskej a potravinárskej výroby, príklady dobrej praxe zo strany predsedov poľnohospodárskych družstiev z Nových Sádov a Prašíc a zástupcu Združenia mladých farmárov Slovenska.

UoZ mali príležitosť porozprávať sa aj so štyrmi zamestnávateľmi, ktorí prišli s konkrétnymi pracovnými ponukami na agronómov, mechanizátorov, obchodných zástupcov. Samotní zamestnávatelia počas predstavovania svojich spoločností motivovali mladých ľudí vlastnými životnými príbehmi.

Aktivita bola inšpirovaná podobnou aktivitou Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, ktorá Deň príležitostí pre poľnohospodárov organizovala pre končiacich študentov v decembri 2013 a s ktorou úrad aktívne spolupracuje pri rozličných podujatiach.

Ďalšou významnou a zaujímavou aktivitou úradu **Nitra**, ktorú organizuje spoločne s informačným centrom /IC/ EUROPE DIRECT Nitra bol **„Európsky deň pre absolventov“**.

Cieľom tohto podujatia bolo informovať klientov o službách IC EUROPE DIRECT, poskytnúť užitočné informácie o Európskej únii a právach občanov EÚ, priblížiť služby siete EURES – Európske služby zamestnanosti na európskom trhu práce, vysvetliť legislatívu Slovenskej republiky, ktorá priamo súvisí s možným odchodom za prácou a tým zvýšiť právne povedomie klientov.

Aktivita bola určená absolventom vysokých škôl, ktorí po vykonaní štátnej záverečnej skúšky požiadali o zaradenie do evidencie nezamestnaných občanov. Títo mladí ľudia sú psychicky zrelší a zdatnejší v komunikácii v cudzom jazyku a tým sú lepšie pripravení na prácu v zahraničí. **19. septembra 2014** sa jej zúčastnilo 32 mladých ľudí.

Počas tohto dňa zástupcovia IC EUROPE DIRECT prezentovali užitočné informácie o EÚ, portálu EÚ so zameraním na život a prácu v členských krajinách EÚ, právach občanov EÚ, možnostiach zamestnania alebo sťaží v inštitúciách EÚ. Súčasťou programu bolo aj vystúpenie zamestnankyne úradu – EURES poradcu, ktorá informovali o VPM EÚ.

Zástupcovia zdravotnej a sociálnej poisťovne ponúkali praktické informácie o spôsobe spolupráce s obidvoma inštitúciami, o postupoch pri vybavovaní potrebných dokladov pri odchode zo Slovenska a pri návrate späť, aj o podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti, kedy sa stať platiteľom zdravotného poistenia, nemocenského a dôchodkového zabezpečenia, v ktorom štáte a za akých podmienok.

S touto aktivitou bol prihlásený úrad Nitra do súťaže **Národná cena kariérového poradenstva**, ktorú už niekoľko rokov organizuje európske centrum pre kariérové poradenstvo Euroguidance Bratislava a ktorá získala **čestné uznanie za podporu európskej dimenzie**.

Za účelom zlepšenia postavenia UoZ na trhu práce v územnom obvode úradu **Prievidza pripravil úrad regionálny projekt na zapracovanie mladého uchádzača o zamestnanie „Úspešný štart k**

zamestnaníu“. Cieľom projektu je umožnenie praktického zapracovania nových zamestnancov, čo bude podstatný krok k získaniu kvalitnej a kvalifikovanej pracovnej sily pre zamestnávateľa. Projekt podporuje zdravú súťaživosť a prestíž medzi mladými ľuďmi pre úspešný vstup na trhu práce. Cieľovou skupinou sú mladí nezamestnaní vo veku do 29 rokov vrátane, ktorí v maximálnej dĺžke troch mesiacov budú vykonávať zapracovanie u zamestnávateľa. Rozsah vykonávania zapracovania je 25,5 hodiny týždenne. Na jedno voľné pracovné miesto môžu byť zaradení maximálne traja z cieľovej skupiny. Do konca roka bolo informovaných telefonickou, osobnou a mailovou formou 95 zamestnávateľov. O projekt prejavili záujem 4 zamestnávatelia, ktorí si podali aj žiadosť.

Informačné a poradenské služby pre občanov so ZP

Zodpovední zamestnanci úradov zabezpečovali poskytovanie IaPS počas kalendárneho roka 2014 aj realizáciou aktivít pre občanov/UoZ so ZP, ktoré boli opätovne zamerané predovšetkým na zabezpečenie informovanosti tejto skupiny klientov o možnostiach riešenia ich situácie v podmienkach súčasného trhu práce.

V zmysle § 42 zákona o službách zamestnanosti bolo UoZ so ZP poskytnutých za týmto účelom celkovo 343 odborných rád o druhoch povolání a predpokladoch a požiadavkách na ich výkon, čo bolo o 23 viac ako v roku 2013; 10 393 informácií o VPM, čo bolo o 5 789 viac ako v roku 2013; 758 informácií o aktuálnej situácii na trhu práce, čo bolo o 372 menej ako v roku 2013; 2 455 informácií a ponúk účasti na BP a VK, čo bolo o 476 viac ako v roku 2013; 952 informácií o možnosti využitia služieb poskytovaných PIC pre občanov so ZP, čo bolo o 512 viac ako v roku 2013 a 718 informácií o zdravotných a kvalifikačných požiadavkách na pracovné miesto, čo bolo o 205 viac ako v roku 2013.

Príklady dobrej praxe

Aj v roku 2014 úrad Malacky spolupracoval s Inštitútom pre pracovnú rehabilitáciu občanov so ZP Mokrohájska 1, Bratislava, ktorého zástupkyne poskytovali UoZ so ZP individuálne a skupinové poradenstvo pri voľbe vhodného vzdelávania, rekvalifikácií, pomoc pri zriadení chránených dielní alebo pracovísk, právne poradenstvo, pomoc pri vybavovaní invalidných dôchodkov, príspevkov. Zástupkyne inštitútu prichádzali každú druhú stredu v mesiaci na úrad, okrem UoZ bola táto služba poskytovaná aj ostatným občanom so zdravotným postihnutím. Informácie o termínoch stretnutí boli zverejnené na výveskách úradu. Zo strany UoZ so ZP bola táto poradenská aktivita hodnotená pozitívne.

Úrad Malacky naďalej pokračoval v dlhoročnej spolupráci s n.o. Dom Svitania v Jakubove, ktoré je neštátnym zariadením a poskytuje svojim klientom sociálne služby v rehabilitačnom stredisku a zamestnáva ich v chránenej dielni. Cieľovou skupinou sú mladí ľudia s mentálnym a kombinovaným postihnutím, starší ako 18 rokov. Úrad podporuje činnosť tohto zariadenia poskytnutím príspevkov v rámci AOTP. Zamestnanci úradu sa už niekoľko rokov pravidelne zúčastňujú „Dňa otvorených“ dverí v tomto zariadení v peknom prostredí rodinného domu v Jakubove, klienti sprevádzajú návštevníkov a podrobne prezentujú svoju prácu v jednotlivých dielnach (tri chránené dielne: montáž a balenie, krajčírstvo a kníhviazačstvo), sami pripravujú pohostenie a prezentácie svojich úspechov doma a v zahraničí. Úrad poskytuje v predvianočnom období priestory Domu Svitania na predajnú prezentáciu svojich výrobkov zameranú najmä na vianočné motívy, úžitkové šité predmety do kuchyne a drobné darčeky. Počas rokov sa vyvinuli dobré vzťahy s klientmi „Svitania“ a pracovníkmi úradu, niekoľkí UoZ sa v CHD zamestnali ako asistenti.

3.4 Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných

Výberové pohovory

Celkový počet EURES výberových pohovorov organizovaných v priestoroch úradov bol 48. Zamestnávateľia ponúkali pracovné pozície do 8 krajín EÚ/EHP.

Celkový počet účastníkov na výberových pohovorov bol 1 113, v počte 180 účastníkov bolo vybraných cez výberové pohovory najmä do nasledujúcich odvetví: priemyselná výroba, doprava a skladovanie, upratovacie a stravovacie služby.

TABUĽKA Č. 25 Vyhodnotenie výberových pohovorov siete EURES v roku 2014

Krajina (EÚ/EHP)	Celkový počet výberových pohovorov pre danú krajinu	Celkový počet účastníkov pohovorov pre danú krajinu	Celkový počet vybraných účastníkov pre danú krajinu
Holandsko	19	184	51
Rakúsko	1	38	9
Veľká Británie	4	69	7
Maďarsko	14	614	76
Dánsko	1	35	1
Česká republika	5	98	19
Nemecko	3	69	11
Taliansko	1	6	6
Spolu	48	1 113	180

Medzinárodná burza práce

Šestnásty ročník medzinárodného veľtrhu práce bol organizovaný v spolupráci s Veľtrhom práce - Job Expo 2014 v Nitre v dňoch 29.-30. apríla 2014. Veľtrhu práce sa celkovo zúčastnilo viac ako 37 000 návštevníkov. Zamestnávateľia z krajín EÚ/EHP ponúkli približne 430 voľných pracovných miest predovšetkým v stavebníctve (stavební robotníci, elektrikári, maliari, murári), strojárnej výrobe (brúsič a obrábač kovov, CNC operátor, zvarač, montér ťažkých strojov, sústružník a iné), v zdravotníctve a sociálnej oblasti (zdravotnícky personál, opatrovníctvo), a profesie ako stolári, montéri, inštalatéri, vodári, elektromontéri, šoféri a podobne.

Zamestnávateľia a EURES poradcovia zrealizovali spolu viac ako 3 700 interview s uchádzačmi o zamestnanie a prísľub zamestnania bol udelený 132 uchádzačom o zamestnanie.

Rakúsko-Nemecký deň 2014

Uvedená aktivita sa uskutočnila v októbri 2014 zúčastnilo sa 600 návštevníkov, poradenské služby poskytoval stánok siete EURES Slovensko a priestor na prezentovanie svojich služieb využila aj Sociálna poisťovňa a Všeobecná zdravotná poisťovňa a informácie z oblasti pracovného práca a sociálneho systému v Rakúsku ÖGB Österreichischer Gewerkschaftsbund.

Vyhodnotenie dotazníkov od zamestnávateľov		Počet
1.	Počet ponúkaných pracovných pozícií	408
2.	Počet záujemcov zaujímajúcich sa o pracovné pozície u zamestnávateľov	583
3.	Počet pohovorov so záujemcami u vystavovateľa	501
4.	Počet prísľubov na zamestnanie	87
5.	Celkový počet návštevníkov	600

Veľtrh Svet práce

Koncom septembra 2014 sa uskutočnil „Veľtrh Svet práce“ s celkovým počtom návštevníkov 9 680, s celkovým počtom zamestnávateľov zo SR a krajín EÚ/EHP 53. Sieť EURES sa na uvedenej aktivite zúčastnila ako vystavovateľ, kde mala k dispozícii svoj stánok, v ktorom poskytla informácie 1 000 záujemcom a 1 407 záujemcov sledovalo veľtrh on-line. Hľadali informácie o pracovných príležitostiach, stážach, možnostiach štúdia v zahraničí, o životných a pracovných podmienkach v krajinách EÚ/EHP. Návštevníci sa zaujímali predovšetkým o pracovné miesta v oblasti IT, stavebníctva, zdravotníctva a gastronomických služieb.

K najatraktívnejším krajinám, o ktoré majú Slováci trvalý záujem patria najmä Nemecko, Rakúsko, Veľká Británia, Holandsko a severské krajiny.

Veľtrh ProEDUCO & ProJOB

V dňoch od 25. – 27.11.2014 sa sieť EURES Slovensko opätovne zúčastnila ako partner podujatia, ktoré bolo voľne prístupné študentom, žiakom základných škôl a ich rodičom, uchádzačom o zamestnanie, záujemcom o zamestnanie, ako aj širokej verejnosti. Sprievodnými akciami bol okrúhly stôl, workshopy, prednášky a semináre. Témou okrúhleho stola bolo „Dobre a včas nasmerovať kariéru“ – určiť správny smer pre budúcnosť mladých ľudí na Slovensku a v krajinách EÚ/EHP.

Na veľtrhu sa zúčastnilo 71 vystavovateľov, z toho 26 zamestnávateľov, poradenských agentúr a mimoškolských vzdelávacích inštitúcií, 17 vysokých a 28 stredných škôl. Celkový počet účastníkov 7 820.

Veľtrh Akadémia&VAPAC

Najväčší medzinárodný veľtrh štúdia a kariéry na Slovensku Akadémia&VAPAC sa koná každoročne na jeseň v Bratislave. Počas veľtrhu sme poskytovali poradenstvo a užitočné informácie jednak prostredníctvom osobných rozhovorov so záujemcami – študentmi a výchovnými poradcami, ako aj prostredníctvom širokého spektra letákov. Uvedený veľtrh sa uskutočnil v dňoch od 7. – 9.10.2014 s celkovým počtom 8 189 návštevníkov a 225 vystavovateľov.

Pri sprostredkovaní zamestnania boli aj v roku 2014 veľkým prínosom pre UoZ/ZoZ a iných občanov Európske služby zamestnanosti zamerané na poskytovanie informácií o situácii na európskom trhu práce a pracovných a životných podmienkach v jednotlivých krajinách.

Za týmto účelom bolo EURES poradcami a asistentmi na úradoch poskytované pre UoZ, ZoZ a iných záujemcov o prácu v krajinách EÚ/EHP, poradenstvo pri výbere VPM, vyhľadávanie vhodného VPM, pomoc pri tvorbe životopisu a motivačného listu a príprava na výberový pohovor.

Aktivity pre mladých organizované sieťou EURES Slovensko

Vzhľadom na súčasný stav nezamestnanosti mladých ľudí na Slovensku, ako aj celkovo v Európskej únii sú podporované a žiadané aktivity, podporujúce uvedenú cieľovú skupinu.

Počas mesiacov október – november 2014 sme v rámci Slovenska zorganizovali 20 búrз informácií v mestách: Partizánske, Revúca, Rožňava, Čadca, Stropkov, Vranov nad Topľou, Žilina, Dunajská Streda, Dolný Kubín, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Banská Bystrica, Veľký Krtíš, Komárno, Považská Bystrica, Martin, Levice, Prešov, Košice a Kežmarok.

Medzi pozvanými vystavovateľmi boli zamestnávateľia, stredné, vysoké a jazykové školy, sprostredkovateľské agentúry a európske inštitúcie. Celkový počet vystavovateľov bol 431, celkový počet zúčastnených študentov 13 410.

Európa na dosah

Predmetom seminára Európa na dosah bolo prezentovať výchovným poradcom stredných škôl služby a aktivity európskych sietí a inštitúcií pôsobiacich na Slovensku, s cieľom poskytnúť výchovným poradcom kvalifikované informácie o možnostiach štúdia a práce v krajinách EÚ/EHP. Oboznámiť ich s možnou participáciou na medzinárodných výmenných programoch pre študentov, študijných a štipendijných pobytoch a projektoch, dobrovoľníckej práci, možnostiach získavania praktických zručností pre život a zamestnanie ako aj so situáciou na trhu práce v regióne vzhľadom na možnosti uplatnenia sa absolventov škôl podľa ich študijného zamerania.

Aktivita sa uskutočnila v troch mestách: v Trenčíne, Lučenci a Prešove v mesiaci marec 2014. Cieľovou skupinou boli východní poradcovia z uvedených miest a regiónov. Celkový počet výchovných poradcov bolo 113. Počet študentov, ktorým boli doručené informácie 20 000.

Prezentujúce inštitúcie: IUVENTA, CARDO – Národné dobrovoľnícke centrum, EUROPE DIRECT, AIESEC, SAIA, n.o. – Slovenská akademická informačná agentúra, Europe Direct, Slovenská Akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu SAAIC – Národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu, Centrum Euroguidance, Komprax, Praktik, Mládež v akcii, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Prešovská univerzita, 9 regionálnych úradov práce a EURES Slovensko.

Prezentácie siete EURES na školách a úradoch PSVR v roku 2014

Ďalšou dôležitou aktivitou orientovanou na mladých ľudí sú prezentácie na základných, stredných a vysokých školách. Prezentácie sa uskutočňujú po celom Slovensku prostredníctvom našich EURES poradcov a EURES asistentov.

Cieľom prezentácií je šírenie a poskytnutie informácií o našich poskytovaných službách uvedenej cieľovej skupine. Počet prezentácií, ktoré sa uskutočnili na školách bolo 275 s celkovým počtom 8 278 študentov.

Na ZŠ bolo 80 prezentácií s účasťou 2 681 žiakov.

Na SŠ bolo 188 prezentácií s účasťou 7 297 študentov.

Na VŠ bolo 7 prezentácií s účasťou 465 študentov

Prezentácie siete EURES v rámci Úradov PSVR v roku 2014

EURES poradcovia a EURES asistenti poskytovali informácie prostredníctvom prezentácií aj v priestoroch úradov práce. Celkový počet účastníkov na prezentáciách bol 17 516 v nasledujúcich cieľových skupinách:

124 prezentácií sa uskutočnilo pre cieľovú skupinu absolventi škôl v počte 2 174 účastníkov.

699 prezentácií sa uskutočnilo pre cieľovú skupinu UoZ v počte 14 639 účastníkov.

40 prezentácií sa uskutočnilo pre kolegov z úradov práce v počte 703 účastníkov.

3.5 Projekty úradov v rámci partnerstiev

V priebehu kalendárneho roku 2014 sa v rámci partnerstva podľa § 10 zákona o službách zamestnanosti zapojili úrady do nasledovných projektov a aktivít:

Úrady Bardejov, Kežmarok, Poprad, Stará Ľubovňa realizoval od apríla 2011 projekt „Partnerstvo na cezhraničnom trhu práce“ EURES – „ZAMAGURIE“ – Dunajec. Partneri projektu sú Nowy Sacz, Nowy Targ a Gorlice. Cieľom projektu bolo participovať na aktivitách pracovných skupín oblastiach vzdelávania na trhu práce, pracovnej mobility a sociálno- pracovnej integrácie. V rámci partnerstva realizovali od 1.6.2013 do 31.12.2014 projekt „Cezhraničná spolupráca s Poľskom – ZAMAGURIE – G6“. Partneri tohto projektu boli Regionálna rozvojová agentúra Senec - Pezinok (SR), CRP Henri Tudor (Luxembursko), RubiScon (Luxembursko), Zukunftszenrum Tirol (Rakúsko), ABIF (Rakúsko), KABA (SR). Cieľom bolo zlepšiť kvalitu kariérneho poradenstva prostredníctvom adaptácie a prenosu metód KOB a Join In do Úradov práce a súkromných poradenských centier v troch členských krajinách EÚ.

Úrad Bratislava realizuje projekt „Efektívna práca služieb zamestnanosti v podmienkach ekonomickej recesie“, ktorého obdobie realizácie je od 1. 7.2013 do 30.6.2015. Partneri tohto projektu sú Úrad práce ČR Brno, Hrvatski zavod za zapošljavanje Čakovec – Chorvátsko, Job Transfair Gemeinnutze Rakúsko

Úrady Čadca, Námestovo a Žilina pokračovali v realizácii partnerstva pod názvom: "Cezhraničné partnerstvo EURES-T Beskydy", v ktorom je zapojených celkovo 35 partnerov, z toho 17 z Poľska, 12 z Českej republiky a 6 zo SR. Aktivita projektu sú zamerané na podporu cezhraničnej mobility, informačné a poradenské aktivity, organizovanie BP, vzdelávanie, semináre a konferencie, spoluprácu s úradmi sociálneho a zdravotného zabezpečenia v ČR, v Poľsku a v SR.

Úrad Dunajská Streda realizoval od 1.8.2012 do 31.7.2014 projekt Leonardo da Vinci - Partnerstvá v rámci Programu celoživotného vzdelávania s názvom: "Vzdelanie ako základ úspechu - Prepojenie medzi odbornými školami, celoživotným vzdelávaním a svetom práce"

Úrad Dunajská Streda realizuje od 1.9.2014 do 31.8.2016 projekt „Vysoká úroveň stredného odborného vzdelávania a prípravy – Najlepšie Európske metódy na zlepšovanie systému odborného vzdelávania a prípravy“ – HQVET. Programom projektu je Spolupráca v oblasti inovácií a výmena osvedčených postupov. Zámerom je analýza požiadaviek študentov stredných odborných škôl, nakoľko v predchádzajúcom projekte: "EKS - vzdelanie ako základ úspechu - Prepojenie medzi odbornými školami, celoživotným vzdelávaním a svetom práce". Boli zmapované požiadavky zamestnávateľov v oblasti ponuky a dopytu na trhu práce. Následne je v pláne získať informácie o tom, aké sú názory žiakov na danú problematiku (ich spokojnosť, potreby, plány).

Úrady Dunajská Streda, Komárno, Levice a Nové Zámky pokračovali v realizácii partnerstva pod názvom: „Cezhraničné Partnerstvo EURES - T Danubius,,. Realizácia projektu skončila ku dňu 31.8.2014. Aktivita partnerstva boli zamerané na podporu cezhraničnej mobility, odstraňovanie administratívnych, daňových a právnych prekážok mobility, harmonizáciu legislatívy v oblasti zamestnanosti, informačné a poradenské aktivity, organizovanie BP, vzdelávanie, semináre a konferencie.

Úrad Komárno realizoval od 1.11.2013 do 31.10.2014 projekt s názvom „Podpora cezhraničnej spolupráce trhov práce cez rozvoj sietí trhov práce pomocou školení“, ktorého cieľom bolo uskutočnenie prieskumu trhu o možnostiach zamestnancov a zamestnávateľov na oboch stranách hranice a vypracovanie analýzy, realizovanie vzdelávacích aktivít a školení.

Úrad Košice realizuje projekt „MA-SLO-W, MAgyar SLOvensky Workforve“ v spolupráci s Vládnym úradom Ústredie úradu práce v Miskolci. Cieľom projektu je údržba a kontinuálna aktualizácia databázy – Prevádzkovanie informačných bodov Medzinárodný zamestnávateľský pakt. Trvalá udržateľnosť projektu je min. do 14.10.2015.

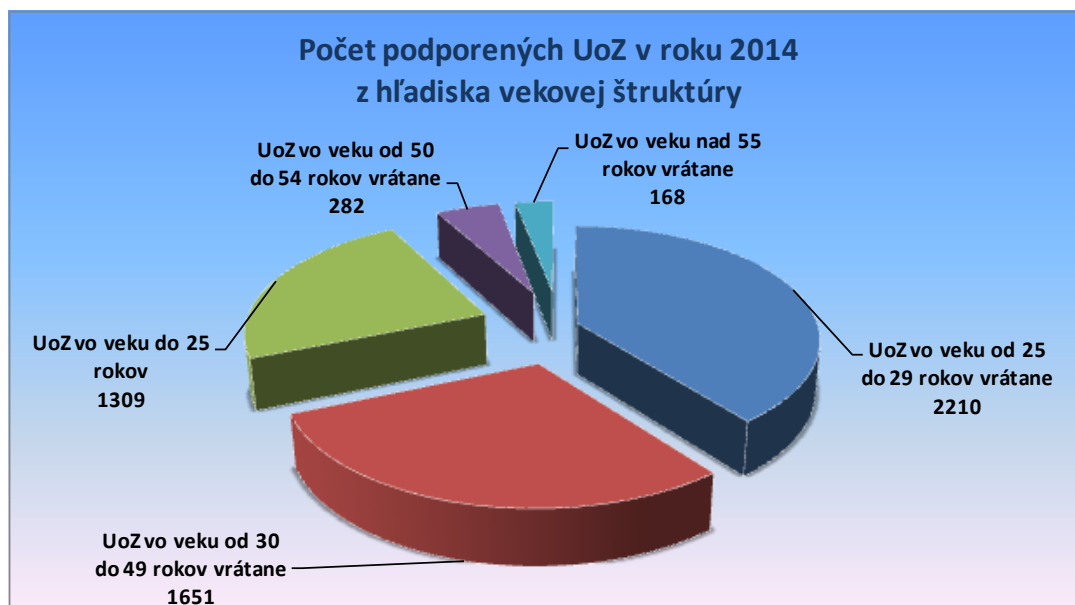
4. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP NA PODPORU ZAMESTNATEĽNOSTI

4.1 Náhrada časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa alebo s účasťou na skupinovom sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizuje ústredie alebo úrad na území Slovenskej republiky pre zamestnávateľa alebo pre zamestnávateľa z členského štátu Európskej únie - § 32 ods. 12 písm. d) zákona

V roku 2014 náhrada časti cestovných výdavkov bola poskytnutá celkom 5 620 UoZ, z toho 2 642 mužom a 2 978 ženám v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 67 682,26 €. Finančné prostriedky na náhradu časti cestovných výdavkov súvisiacich s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa alebo s účasťou na skupinovom sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizovalo ústredie alebo úrad na území Slovenskej republiky pre zamestnávateľa alebo pre zamestnávateľa z členského štátu Európskej únie, boli poskytované len zo ŠR. V roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 celkový počet UoZ vzrástol o 165 UoZ. V roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 bolo zaznamenané zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 164,84 €.

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo podporených 2 210 UoZ vo veku od 25 do 29 rokov vrátane, 1 651 UoZ vo veku od 30 do 49 rokov vrátane, 1 309 UoZ vo veku do 25 rokov, 282 UoZ vo veku od 50 do 54 rokov vrátane a 168 UoZ vo veku nad 55 rokov vrátane, čo je znázornené v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 42

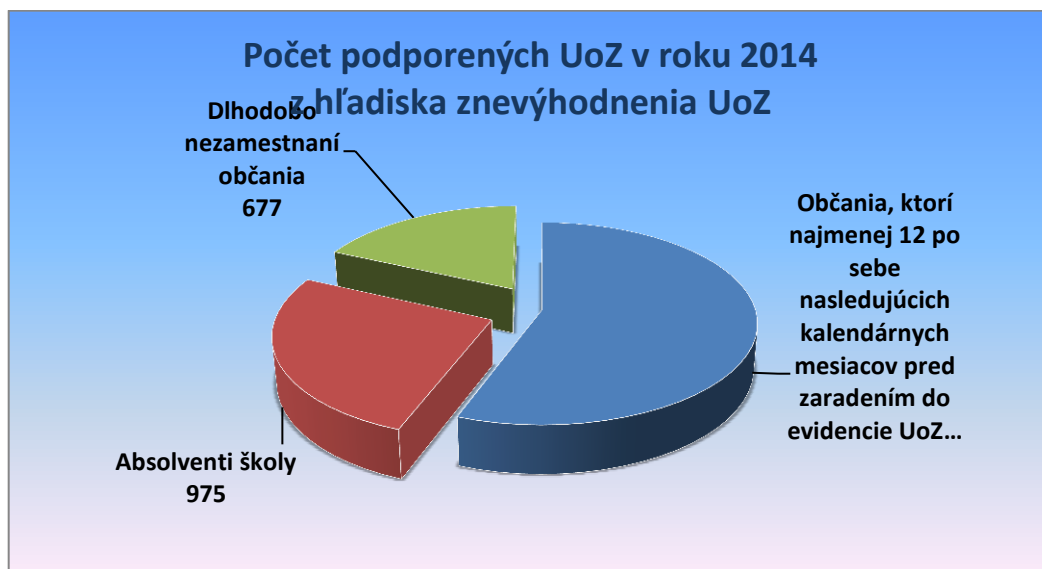

Z hľadiska znevýhodnenia UoZ, ktorým bola poskytnutá náhrada časti cestovných výdavkov, bolo 4 280 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 76,16 % z celkového počtu UoZ. Z hľadiska znevýhodnenia UoZ najvyšší podiel tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené

zamestnanie v počte 2 070 UoZ (48,36 %). Absolventi školy tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu znevýhodnených UoZ v počte 975 UoZ (22,78 %). Treťou najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ boli dlhodobo nezamestnaní občania v počte 677 (15,82 %).

Počet podporených UoZ z hľadiska znevýhodnenia UoZ v roku 2014 je vyjadrený v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 43

4.2 Informačné a poradenské služby pri voľbe povolania - § 42 ods. 2 písm. a)

Úrady aj v roku 2014 poskytovali laPS pri voľbe povolania pre žiakov ZŠ a SŠ. Ich hlavným cieľom je **pomôcť žiakom pri výbere vhodného štúdia alebo zamestnania** predchádzaním nesprávnej voľby povolania u žiakov ZŠ, aby sa v budúcnosti predišlo ich prípadnému zaradeniu do evidencie UoZ a informovaním žiakov SŠ o situácii na trhu práce a možnostiach ďalšieho štúdia.

laPS pri voľbe povolania pre žiakov ZŠ sú zamerané najmä na oboznámenie s **charakteristikou povolání, predpokladoch a požiadavkách na výkon určitého povolania** a poskytnutie informácií o možnostiach ďalšieho štúdia na SŠ.

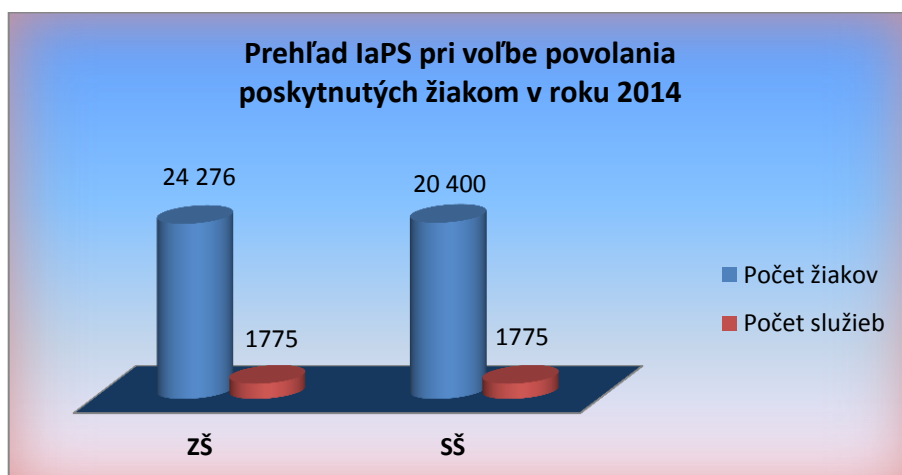
laPS pri voľbe povolania pre žiakov SŠ sú zamerané najmä na poskytovanie **informácií o možnostiach ďalšieho štúdia na VŠ, profesiách preferovaných v podmienkach regionálneho trhu práce**, podmienkach správnej komunikácie s budúcim zamestnávateľom a ostatných službách poskytovaných úradmi.

laPS pri voľbe povolania poskytujú úrady priamo na školách alebo na úrade (najmä v IPS). Na školách sú žiakom ZŠ a SŠ poskytované laPS pri voľbe povolania najmä formou skupinových stretnutí. Zamestnanci úradov sa taktiež zúčastňujú rodičovských združení. Na úrade sú laPS pri voľbe povolania poskytované najmä formou individuálnych stretnutí so žiakmi ZŠ a SŠ.

laPS pri voľbe povolania boli v roku 2014 poskytnuté 44 676 žiakom (z toho bolo **20 400 žiakov ZŠ** – 45,66 % a **24 276 žiakov SŠ** – 54,33 %), čo predstavuje pokles v porovnaní s rokom 2013 o 12 030 žiakov. Týmto žiakom bolo poskytnutých **3 550 služieb**, z toho **1 775 žiakom ZŠ** a **1 775 žiakom SŠ** (pokles o 1 161 v porovnaní s rokom 2013). V roku 2014 sa individuálnych a skupinových stretnutí v rámci laPS pri voľbe povolania zúčastnilo celkom **575 žiakov ZŠ a SŠ so ZP**, z toho bolo 303 žiakov ZŠ so ZP a 272 žiakom SŠ so ZP, ktorí boli prevažne

integrovaní do kolektívu medzi zdravých rovesníkov. Prehľad počtu žiakov, ktorým boli poskytnuté IPaS pri voľbe povolania v roku 2014 je uvedený v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 44

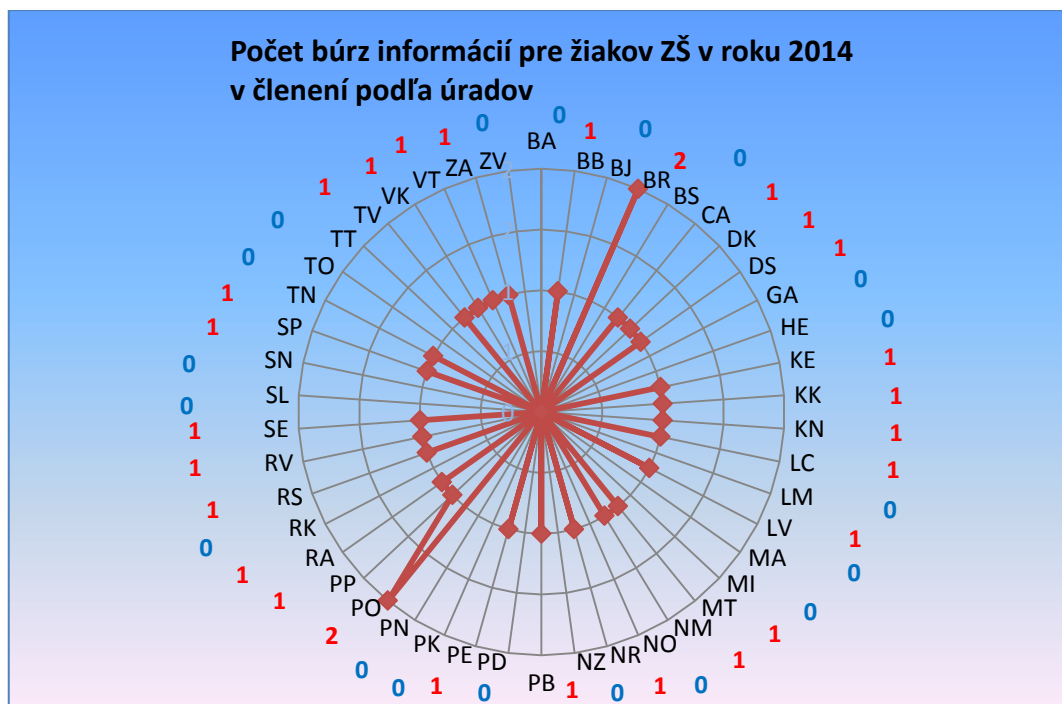

Burzy informácií

BI sú aktivitou organizovanou v rámci IaPS pri voľbe povolania pre žiakov ZŠ najmä za účelom zvýšenia záujmu žiakov ZŠ o remeselné druhy povolání a súčasne riešenia problému s ich nedostatkom na trhu práce.

V roku 2014 bolo zrealizovaných 29 BI (nárast o 3 BI v porovnaní s rokom 2013), ktoré zorganizovalo **27 úradov** (nárast o 4 úrady v porovnaní s rokom 2013). **BI sa v roku 2014 zúčastnilo celkovo 382 ZŠ a 17 195 ich žiakov** (nárast o 972 žiakov v porovnaní s rokom 2013). Na BI sa **prezentovalo celkom 425 SŠ a 228 zamestnávateľov**. Prehľad búrzh informácií zrealizovaných v roku 2014 je uvedený v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 45

- **Príklady dobrej praxe v rámci IPaS pri voľbe povolania v roku 2014**

- **Úrad Bratislava** sa zúčastnil podujatia „**Kam po strednej škole**“, ktoré sa konalo v rámci spolupráce Campus France Slovensko a Slovensko-francúzskeho univerzitného inštitútu a na ktorom boli zo poskytnutých informácií o možnostiach štúdia vo Francúzku a štúdia vo francúzštine na Slovensku.
- **Úrad Banská Štiavnica** sa zúčastnil podujatia „**Stredoškólák**“, v rámci ktorého prezentoval informácie najmä pre žiakov ZŠ, ktoré by im mohli pomôcť pri rozhodovaní sa o výbere štúdia na SŠ.
- **Úrad Čadca** zrealizoval pracovné **stretnutie s výchovnými poradcami ZŠ** za účelom poskytnutia informácií o programe ISTP. V spolupráci so spoločnosťou TREXIMA Bratislava, spol. s r.o. boli všetci zúčastnení vyšškolení za účelom čo najkvalitnejšieho poskytovania informácií žiakom pri výbere SŠ a boli odovzdané informačné materiály k používaniu tohto programu.
- **Úrad Dunajská Streda** uskutočnil v rámci projektu cezhraničnej spolupráce EURES – T Danubius „**Exkurziu k zamestnávateľom – šanca pre mladých**“ pre žiakov Strednej odbornej školy technickej v Dunajskej Strede a žiakov Strednej odbornej školy v Győri – exkurzia na automobilový okruhu Slovakia Ring v Orechovej Potôni a exkurzia do spoločnosti AUDI – Akadémie Győr v Maďarsku.
- **Úrad Kežmarok** navštívil v rámci zabezpečovania laPS pri voľbe povolania **Špeciálnu ZŠ v Spišskej Belej**. Na základe rozhovorov so žiakmi bolo evidentné, že len veľmi málo rodičov má snahu zabezpečiť im ďalšie vzdelanie, pričom pod vedením pedagógov tieto deti dosahujú pekné výsledky často práve v manuálnej činnosti ako napríklad výroba darčkových predmetov, maľovanie obrázkov a pod.
- **Úrad Kežmarok** sa zúčastnil podujatia „**Otvorený kariérny deň**“, ktoré organizovala Hotelová akadémia Otta Brucknera v Kežmarku pre žiakov končiacich ročníkov štúdia. Cieľom aktivity bolo poskytnúť žiakom aktuálne informácie o trhu práce a možnosti pracovného uplatnenia.
- **Úrad Komárno** nadviazal **spoluprácu s detskými domovmi** vo svojej územnej pôsobnosti, v rámci ktorej boli chovancom, ktorí končia štúdium na SŠ priamo v priestoroch detských domovov poskytované zamestnancami úradu laPS pri voľbe povolania.
- **Úrad Košice** sa zúčastnil medzinárodnej konferencie „**Vzdelávanie – motor na ceste k prosperite kraja**“, ktorú organizoval pre žiakov SŠ a ich rodičov Košický samosprávny kraj. Úrad na konferencii prezentoval špecifiká regionálneho trhu práce v nadväznosti na potreby európskeho trhu práce.
- **Úrad Nitra** zorganizoval skupinové laPS pri voľbe povolania pre žiakov so ZP z Odborného učilišťa internátneho v Mojmirovciach a Odborného učilišťa internátneho v Novej Vsi nad Žitavou. Väčšina týchto žiakov sa nevie samostatne rozhodovať, vyhodnocovať a využívať získané informácie vo svoj prospech, realisticky hodnotiť svoje schopnosti a možnosti vo vzťahu k učebnému odboru, ktorý študujú a uplatneniu sa na trhu práce. Zo strany úradu im bol preto za účelom lepšieho zapamätania a pochopenia viackrát poskytnutý rovnaký **balík** informácií potrebných pre ich pracovné uplatnenie po ukončení štúdia.
- **Úrad Nové Zámky** zorganizoval seminár „**Možnosti uplatnenia absolventov škôl na trhu práce**“, ktorý bol určený pre výchovných poradcov ZŠ. Seminár bol zameraný na možnosti podpory zamestnanosti a uplatnenia mladých ľudí na trhu práce v SR, ale aj v prihraničných regiónoch Maďarskej republiky.

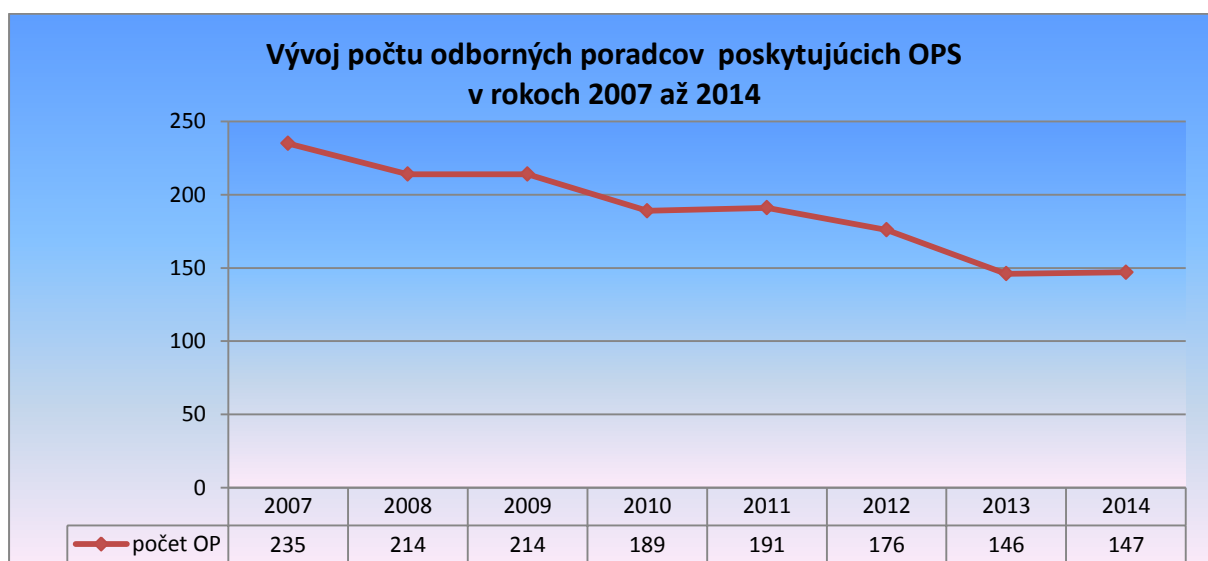
- **Úrad Prešov** sa zúčastnil pracovného stretnutia výchovných poradcov ZŠ k projektu „Odborné vzdelávanie a príprava pre trh práce. Úrad prezentoval potrebu záujmu o štúdium odborov technického zamerania (rôzne profesie v stavebníctve, profesie v strojárstve, ktorých služby využíva stavebníctvo). Taktiež bola zúčastneným poskytnutá informácia o situácii na trhu práce, ponuky voľných PM, o profesiách po ktorých je zo strany zamestnávateľov dopyt, ale aj o profesiách, ktoré na trhu práce sú menej žiadané.
- **Úrad Topoľčany** zorganizoval v priestoroch IPS skupinové stretnutie s výchovnými poradcami, riaditeľmi ZŠ, zástupcami Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a zástupcu spoločnosti TREXIMA na tému „**Voľba povolania – výber strednej školy**“. Cieľom stretnutia bolo zdôraznenie nevyhnutnosti a opodstatnenosti vzájomnej spolupráce rezortu Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a MPSVR SR v oblasti preventívneho poradenstva pre žiakov ZŠ.
- **Úrad Trebišov** zorganizoval pre žiakov Obchodnej akadémie Trebišov a Strednej odbornej školy v Trebišovi študentskú prax v priestoroch IPS. Žiaci vykonávali pomocné administratívne práce a boli oboznámení s činnosťami úradu. V IPS boli žiakom poskytnuté tiež informácie o vývoji situácie na trhu práce, žiadaných profesiách a možnostiach ďalšieho štúdia.

4.3 Odborné poradenské služby § 43 zákona

OPS sú služby zamerané na riešenie problémov spojených s pracovným uplatnením UoZ, na vytváranie súladu medzi jeho osobnostnými predpokladmi a požiadavkami na vykonávanie určitého zamestnania, na ovplyvňovanie rozhodovania a správania sa UoZ, ako aj na jeho sociálnu a pracovnú adaptáciu.

OPS poskytujú interní odborní poradcovia úradov alebo externí dodávatelia OPS. **V roku 2014 poskytovalo OPS 147 interných odborných poradcov**, čo po niekoľkých rokoch poznamenaných takmer nepretržitým poklesom počtu odborných poradcov predstavuje určitú stabilizáciu. Vývoj počtu odborných poradcov poskytujúcich OPS vyjadruje nasledovný graf.

GRAF Č. 46

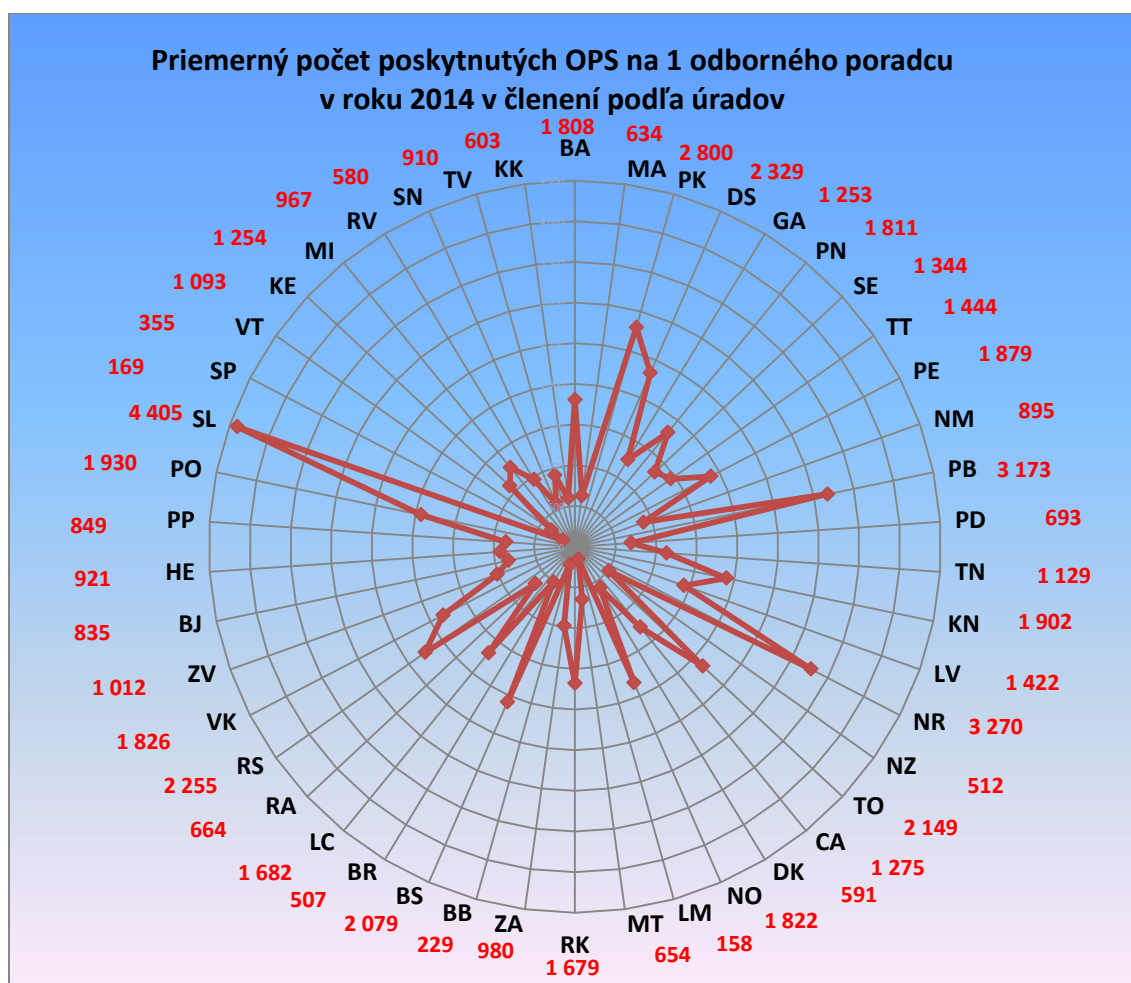

Z hľadiska pomeru medzi počtom poskytnutých OPS a počtom klientov, ktorým boli OPS poskytnuté, sledujeme mierne zvýšenie počtu poskytnutých OPS na jedného klienta, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Rovnako je možné sledovať mierny pokles celkového počtu poskytnutých OPS. Tento vývoj naznačuje mierny **nárast systematickej a komplexnej poradenskej práce oproti systému charakterizovanému jednorazovými intervenciami**. Tento vývoj je v súlade s uprednostňovaním kvality pred kvantitou poskytovaných OPS.

TABUĽKA Č. 27

Rok	Počet poskytnutých OPS	Počet klientov zaradených na OPS	Priemerný počet OPS na jedného klienta
2013	236 920	179 002	1,3
2014	201 438	145 236	1,4

GRAF Č. 47

Priemerný počet poskytnutých OPS na 1 odborného poradcu na jednotlivých úradoch je zobrazený v grafe č. 44. Z uvedených údajov je možné konštatovať **vysokú rôznorodosť prístupov k poskytovaniu OPS medzi jednotlivými úradmi - od 158 OPS na jedného odborného poradcu (úrad Liptovský Mikuláš) po 4 405 OPS na jedného odborného poradcu (úrad Stará Ľubovňa), čo predstavuje priemer 1 352 poskytnutých OPS na jedného odborného poradcu, so smerodajnou odchýlkou 878 OPS**. Hoci tieto výrazné odchýlky je možné aspoň čiastočne vysvetliť aj rôznym spôsobom typovania poskytnutých OPS do informačného systému služieb zamestnanosti,

z hľadiska homogenizácie poskytovaných OPS a ich kvality je potrebné v budúcnosti vyvinúť snahu na znižovanie týchto rozdielov.

Celkovo boli OPS v roku 2014 poskytnuté 145 236 klientom, z toho pre 145 213 UoZ a 23 ZoZ. Z celkového počtu UoZ bolo 72 034 žien (49,60 %).

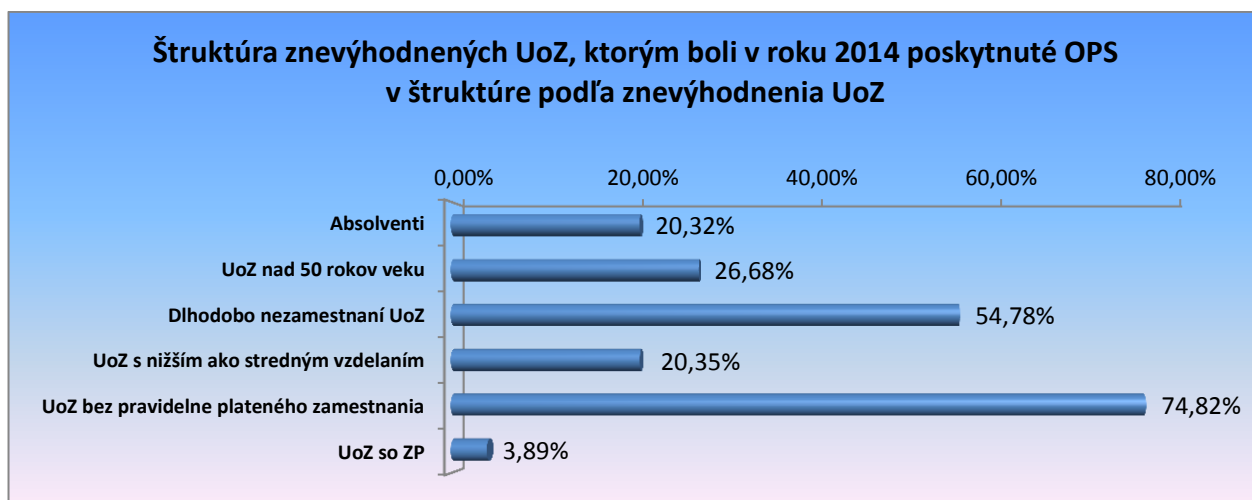
Úrad poskytuje UoZ, ktorý sa zúčastní na OPS, náhradu výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavkov na cestovné z miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu do miesta poskytovania OPS a späť podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov. Ak je UoZ rodičom, ktorý sa stará o dieťa (deti) pred začatím povinnej školskej dochádzky a ktorý sa zúčastňuje na aktivitách v rámci OPS, úrad mu **poskytne príspevok na služby pre rodiny s deťmi** najviac vo výške 54,00 € mesačne na jedno dieťa a na každé ďalšie dieťa najviac v sume 42,00 € mesačne.

Na OPS boli v roku 2014 vynaložené finančné prostriedky v celkovej výške 11 035,00 €.

Vo výraznej väčšine boli OPS poskytované znevýhodneným UoZ (131 302 znevýhodnených UoZ, t. j. 90,42 % z celkového počtu 145 213 UoZ, ktorým boli poskytnuté OPS).

Z hľadiska štruktúry znevýhodnených UoZ zaradených na OPS podľa typu znevýhodnenia, výrazne sú zastúpení **najmä znevýhodnení UoZ, ktorí 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie** (98 242 UoZ) **a dlhodobo nezamestnaní UoZ** (71 933 UoZ). Údaje ohľadom typov znevýhodnenia sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. Z uvedených počtov je zrejmé, že u mnohých znevýhodnených UoZ zaradených na OPS sa kombinuje viacero typov znevýhodnenia.

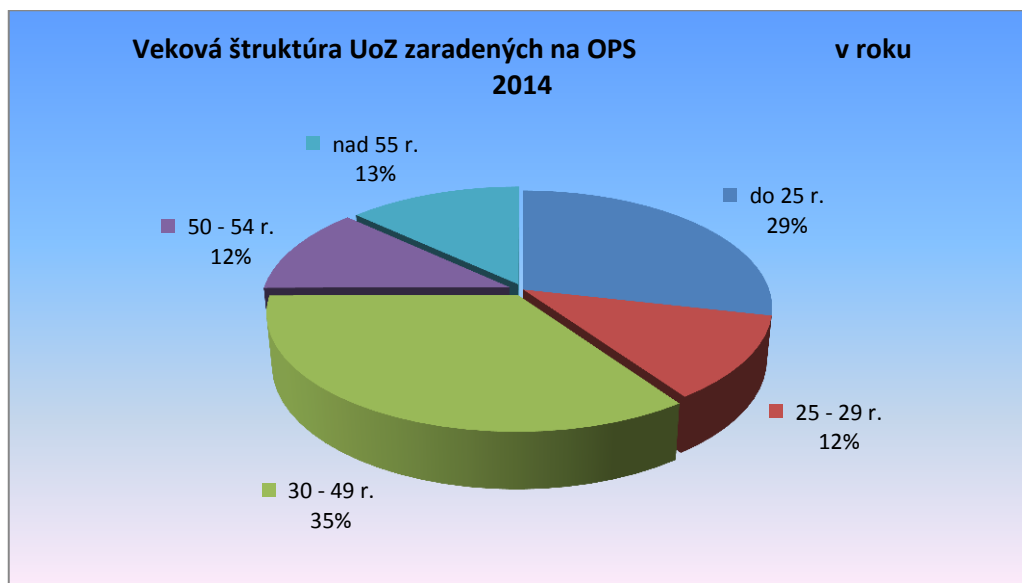
GRAF Č. 48

Veková štruktúra UoZ zaradených na OPS je znázornená v nasledujúcom grafe. **Najviac je zastúpená kategória 30 – 46 rokov** (50 279 UoZ – 34,62 % z celkového počtu UoZ, ktorým boli poskytnuté OPS), pričom táto veková skupina tvorí 45 % zo všetkých evidovaných UoZ. Ďalšia početne zastúpená je **kategória do 25 rokov, ktorá je pri zaradovaní na OPS disproportionalne zastúpená** (41 431 UoZ – 28,53 % z celkového počtu UoZ, ktorým boli poskytnuté OPS), pričom táto kategória reprezentuje 18 % všetkých UoZ). Z uvedeného je možné usudzovať, že pri poskytovaní OPS je **venovaná zvýšená pozornosť práci s mladými UoZ, čo zodpovedá prioritám boja proti nezamestnanosti mladých a opatreniam plynúcich z programu Záruka pre mladých ľudí v SR** (včasná intervencia a aktivácia, podporné opatrenia pre integráciu na trhu práce¹).

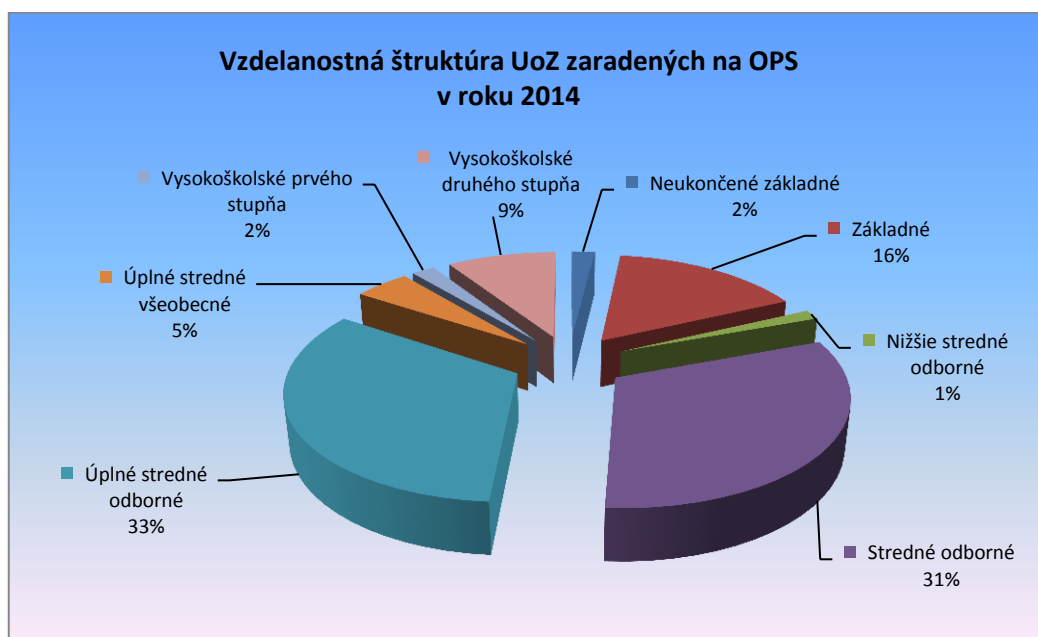
¹ <http://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/podpora-zamestnanosti/zaruka-mladych-ludi-sr/>

GRAF Č. 49

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry medzi klientmi OPS dominuje skupina s úplným stredným odborným vzdelaním (47 764 UoZ – 32,89 %) a so stredným odborným vzdelaním (45 677 UoZ – 31,45 %). Celková štruktúra je uvedená v nasledujúcom grafe (vzdelanostné kategórie so zastúpením menej než 1 %, t. j. vyššie odborné a vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa nie sú v grafe uvedené). Vzdelanostná štruktúra UoZ zaradených na OPS zodpovedá vzdelanostnej štruktúre UoZ v evidencii, okrem kategórie UoZ so základným vzdelaním (15,97 % oproti 24 % v celkovej evidencii) a kategórie s neukončeným základným vzdelaním (1,93 % oproti 5 % v celkovej evidencii). Zdá sa, že v prípade UoZ s nízkou úrovňou kvalifikácie sú uprednostňované iné AOTP. Naopak relatívne väčšie zastúpenie majú UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním (32,89 % oproti 26 % v celkovej evidencii).

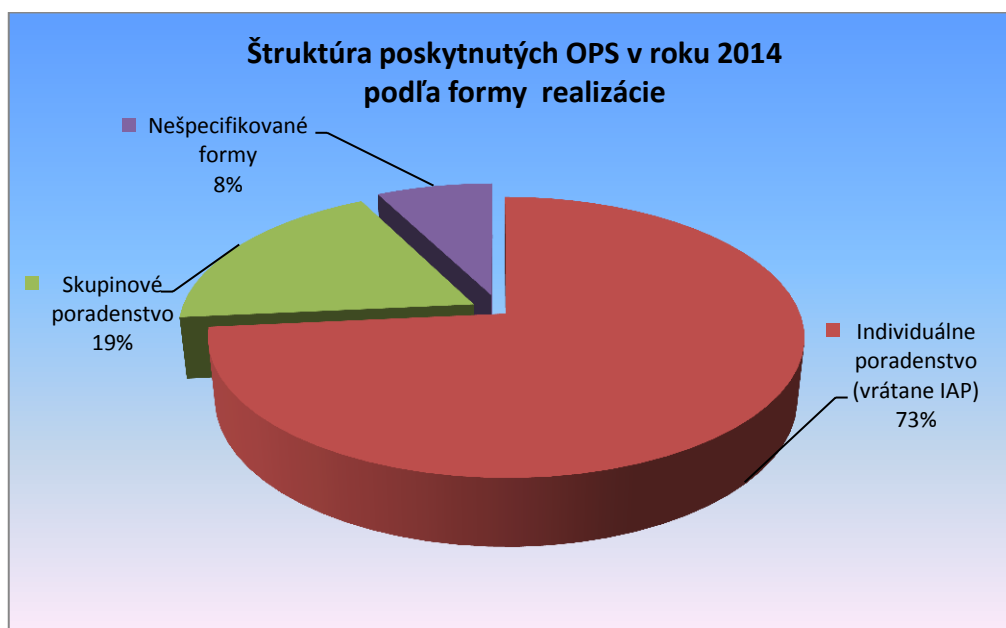
GRAF Č. 50

OPS sa realizujú v rámci aktivít individuálneho poradenstva alebo skupinového poradenstva. Štruktúru OPS poskytnutých v roku 2014 v členení podľa formy realizácie OPS vyjadruje nasledujúci graf. V porovnaní s rokom 2013 je možné konštatovať mierny nárast skupinového

poradenstva (19 % oproti 17 % v roku 2013), čo je v súlade s platnými metodickými usmerneniami.

GRAF Č. 51

V rámci OPS boli v roku 2014 poskytované nasledovné aktivity:

Individuálny akčný plán je písomný dokument, ktorý na základe činností a postupov OPS určuje opatrenia, postup a časový harmonogram plnenia jednotlivých opatrení na zvýšenie možností uplatnenia znevýhodneného UoZ na trhu práce. Rok 2014 je prvým celým kalendárnym rokom, v ktorom vypracovanie IAP nebolo povinné pre vybrané skupiny znevýhodnených UoZ. **Celkovo bol IAP vypracovaný pre 34 830 znevýhodnených UoZ. S týmto počtom znevýhodnených UoZ bolo vykonaných 175 333 opatrení**, t. j. v priemere 5 opatrení na každého znevýhodneného UoZ, pre ktorého bol vypracovaný IAP.

Skupinové poradenské aktivity, napr. sociálno-psychologický výcvik, sociálno-komunikačný tréning a pod. boli poskytnuté **36 063 krát pre 29 422 klientov**. Vo veľkej väčšine boli poskytované znevýhodneným UoZ, ktorí tvorili 86,43 % UoZ z celkového počtu UoZ, ktorým boli poskytnuté.

Výber do projektov a programov je aktivita s klientmi s cieľom výberu do poradenských programov, projektov, výcvikov alebo iných aktivít, ktorá bola poskytnutá **3 629 krát pre 735 klientov**.

Zhodnotenie pred vzdelávaním a prípravou pre trh práce a zhodnotenie na RE-PAS zahŕňa výber na vzdelávanie a prípravu pre trh práce, individuálne zhodnotenie a určenie druhu vzdelávacej aktivity a zhodnotenie na RE-PAS, ktoré boli realizované **4 062 krát pre 1 237 klientov**.

Psychologické poradenstvo je psychologická odborná a špeciálna činnosť zameraná na prekonanie psychických problémov a osobných kríz klienta OPS, súvisiacich s ohrozením, stratou zamestnania, hľadaním nového zamestnania, vrátane zvládania situácie neúspechu pri hľadaní zamestnania, ktorá bola poskytnutá **1 007 krát pre 189 klientov**.

Špecifické poradenstvo je aktivita poskytovaná špeciálne vyškolenými odbornými poradcami v poradensko-informačnom centre pre občanov so ZP, ktorá bola realizovaná **765 krát pre 123 klientov**.

Bilancia kompetencií UoZ je OPS, ktorou sa analyzujú nadobudnuté vedomosti, zručnosti, osobnostné predpoklady a motivácie UoZ s cieľom vypracovať realistický plán budúceho profesijného smerovania. Bilancia kompetencií bola zrealizovaná **367 krát pre 48 klientov**.

Iné nešpecifikované poradenstvo nemožno špecificky zaradiť medzi predchádzajúce aktivity. Bolo poskytnuté 14 483 krát pre 2373 klientov (z toho pre 1228 žien).

4.4 Vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ - § 46 zákona

VzPrTP UoZ je **teoretická alebo praktická príprava UoZ, ktorú si vyžaduje jeho uplatnenie na trhu práce** a ktorá umožňuje získať nové odborné vedomosti, zručnosti a schopnosti na účel pracovného uplatnenia vo vhodnom zamestnaní. VzPrTP **napomáha prispôsobovaniu zručností pracovnej sily potrebám trhu práce, poskytuje širšiu možnosť vzdelávať sa rôznym kategóriám nezamestnaných občanov, zlepšuje ich prístup ku kvalitnejším pracovným miestam a prispieva k prekonávaniu sociálno-ekonomického znevýhodnenia spôsobeného nezamestnanosťou**. Pri určovaní obsahu a rozsahu VzPrTP sa vychádza z doterajšej úrovne odborných vedomostí, zručností a schopností UoZ tak, aby boli účelne využité pri získavaní nových odborných vedomostí, zručností a schopností.

V roku 2014 sa VzPrTP zúčastnilo celkom 6 659 UoZ, na ktorých bolo vynaložených 2 497 323,00 € (z toho 71,10 % výdavky na kurzovné pri VzPrTP zabezpečenom úradom; 21,05 % na vedľajšie výdavky pre UoZ pri VzPrTP zabezpečenom úradom - výdavky na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné a príspevok na služby pre rodinu s deťmi; 7,85 % výdavky na VzPrTP z vlastnej iniciatívy UoZ). Porovnanie ukazovateľov týkajúcich sa VzPrTP UoZ v roku 2014 s rokom 2013 je uvedené v tabuľke. Medzi **najžiadanejšie vzdelávacie kurzy** zo strany UoZ v roku 2014 patrili **opatrovateľská starostlivosť, výpočtová technika, účtovníctvo, zvéračské kurzy, strážna bezpečnostná služba, obsluha vysokozdvížneho vozíka, logistika a skladové hospodárstvo a jazykové kurzy**.

TABUĽKA Č. 28

Rok	Počet UoZ zaradených na VzPrTP	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2013	1 438	475 411,99 €	280 252,33 €
2014	6 659	2 186 038,00 €	2 497 323,00 €

VzPrTP UoZ môže byť zabezpečené dvomi formami:
úradom,
z vlastnej iniciatívy UoZ.

VzPrTP UoZ zabezpečené úradom

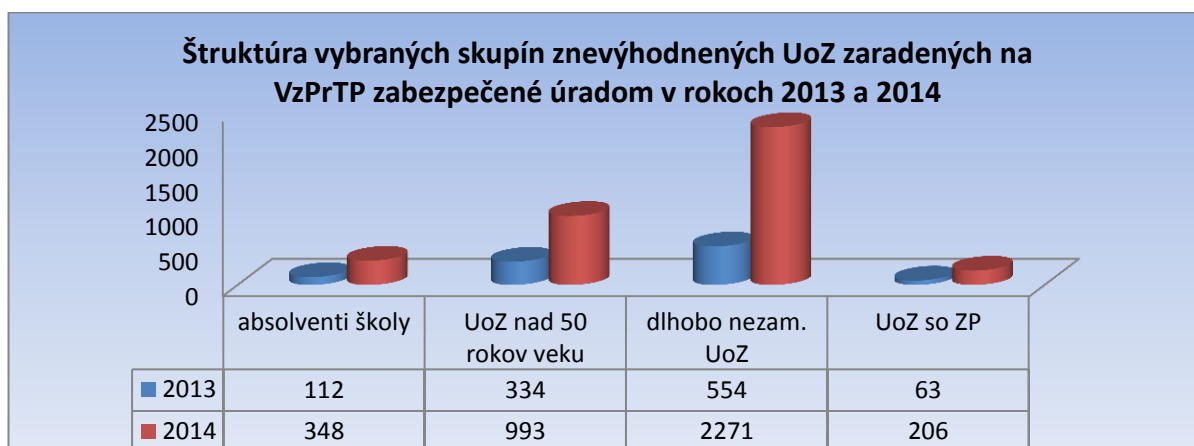
VzPrTP, ktoré pre UoZ zabezpečuje úrad **realizujú dodávatelia služieb VzPrTP**, na výber ktorých sa vzťahuje zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V roku 2014 bolo na VzPrTP UoZ, ktoré zabezpečuje úrad zaradených 5 733 UoZ, čo v porovnaní s rokom 2013 predstavuje nárast o 4 431 UoZ. Z celkového počtu 5 733 zaradených UoZ bolo 2 427 žien (42,33 %).

Z celkového počtu UoZ zaradených VzPrTP zabezpečené úradom bolo **3 974 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 69,32 %**. Najviac bolo **dlhodobo nezamestnaných UoZ (39,61 %** zo všetkých

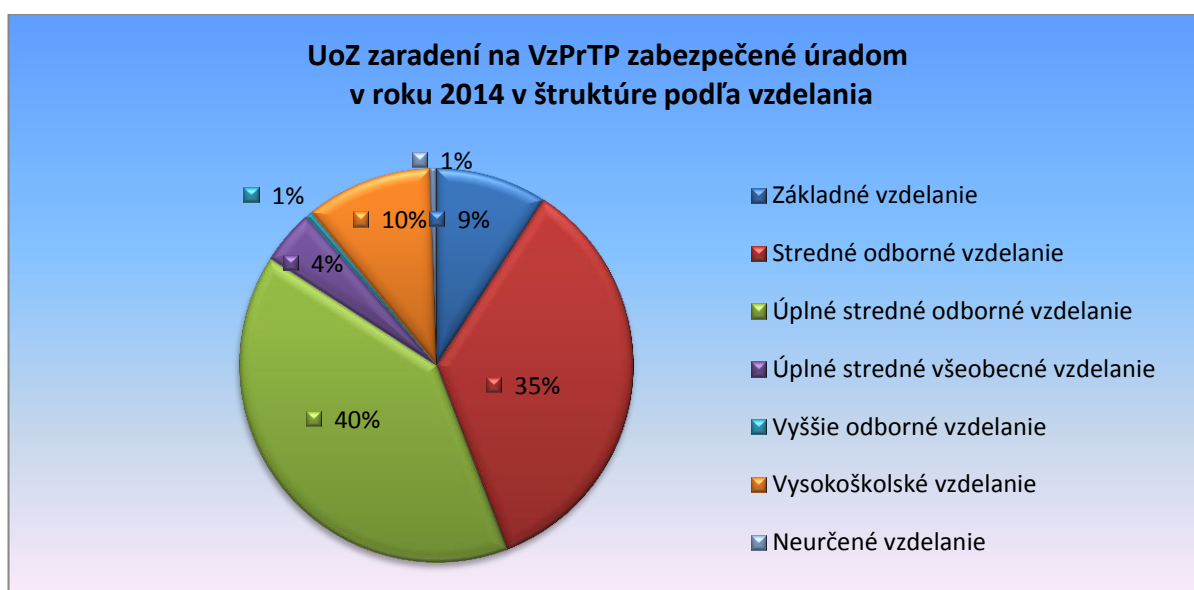
UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečenom úradom). Štruktúra znevýhodnených UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom v porovnaní s rokom 2013 je vyjadrená v grafe.

GRAF Č. 52

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry bolo na VzPrTP zabezpečené úradom zaradených najviac UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním (39,90 % zo všetkých UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom). **Vzdelanostná štruktúra UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom** je vyjadrená v nasledujúcom grafe.

GRAF Č. 53

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo najviac UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom vo vekovej štruktúre 25-54 rokov (75,20 %). **Veková štruktúra UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom** v porovnaní s rokom 2013 je vyjadrená v nasledujúcej tabuľke.

TABUĽKA Č. 29

Rok	Počet UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom vo veku 15-24 r.	Počet UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom vo veku 25-54 r.	Počet UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom vo veku 55-64r.
2013	241	964	97
2014	999	4 311	423

Čo sa týka zaradovania UoZ VzPrTP zabezpečené úradom podľa dĺžky evidencie, z celkového počtu 5 733 UoZ bolo najviac (2 291 UoZ – 39,96 %) zaradených tých, ktorí sú vedení v evidencii UoZ dlhšie ako 12 mesiacov. Štruktúra UoZ zaradených na VzPrTP zabezpečené úradom podľa dĺžky evidencie v mesiacoch je vyjadrená v grafe.

GRAF Č. 54

Najvyšší počet zaradených UoZ na VzPrTP zabezpečené úradom mal úrad **Senica** (451 UoZ), **Pezinok** (434 UoZ) a **Košice** (387 UoZ) a naopak **najnižší počet zaradených UoZ** mal úrad **Dolný Kubín** (40 UoZ), **Námestovo** (35 UoZ), **Michalovce** (20 UoZ).

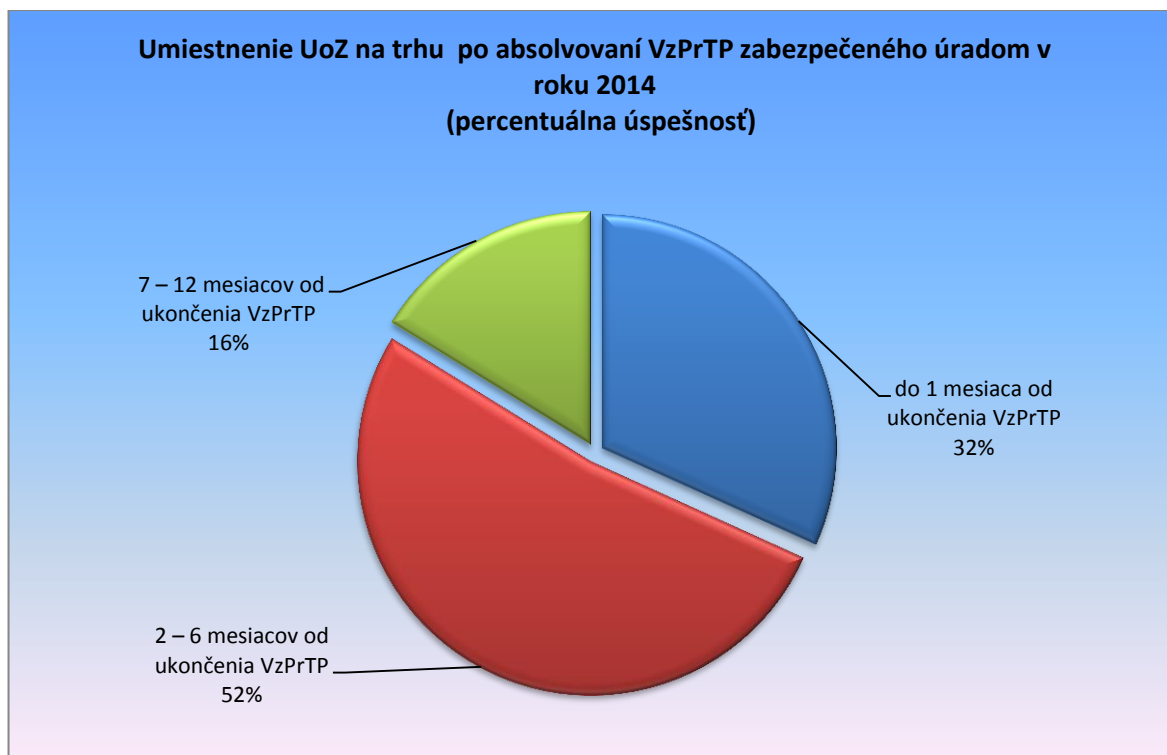
Takmer polovica, až 46 % úradov, považuje VzPrTP zabezpečené úradom za málo využívané, čo je spôsobené najmä z dôvodu nutnosti výberu dodávateľov VzPrTP prostredníctvom verejnej súťaže, čo je procesne a časovo veľmi náročný proces, podmienený meniacimi sa legislatívnymi predpismi a tiež vplyvmi z externého prostredia, ktoré môžu mať za následok zrušenie verejnej súťaže na základe vznesenia pripomienok alebo námietok.

Až 91,30 % úradov nepovažuje VzPrTP zabezpečené úradom za zneužívané a zvyšných 8,96 % úradov uvádza nízke riziko možného zneužívania. Keďže kurzovné, ako aj vedľajšie výdavky (výdavky na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné a príspevok na služby pre rodinu s deťmi) sa vyplácajú refundáciou na základe predloženia dokladov preukazujúcich skutočne vynaložené náklady, nie je riziko zneužívania tohto AOTP takmer žiadne.

Takmer ¾ úradov považuje VzPrTP zabezpečené úradom za efektívne AOTP (63 % efektívne a 11 % vysoko efektívne). 24 % úradov považuje toto AOTP za málo efektívne AOTP a 2 % úradov za neefektívne. Ide pravdepodobne o úrady, na ktorých ostala v evidencii UoZ aj po absolvovaní VzPrTP zabezpečeného úradom prevažná väčšina účastníkov VzPrTP, čo mohlo byť ovplyvnené rôznymi faktormi, ako napr. zmena podmienok na trhu práce, zmena rodinných podmienok účastníkov a pod.

Po ukončení VzPrTP zabezpečenom úradom bolo v roku 2014 na trh práce umiestnených 41,12 % UoZ. Viac ako polovica úspešných absolventov VzPrTP sa umiestni na trhu práce v období 2 – 3 mesiacov od jeho ukončenia, cca 1/3 do 1 mesiaca od jeho ukončenia a 16 % úspešných absolventov VzPrTP sa umiestni na trhu práce v období 7 – 12 mesiacov od jeho ukončenia. Úspešnosť VzPrTP zabezpečeného úradom je vyjadrená v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 55

VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ

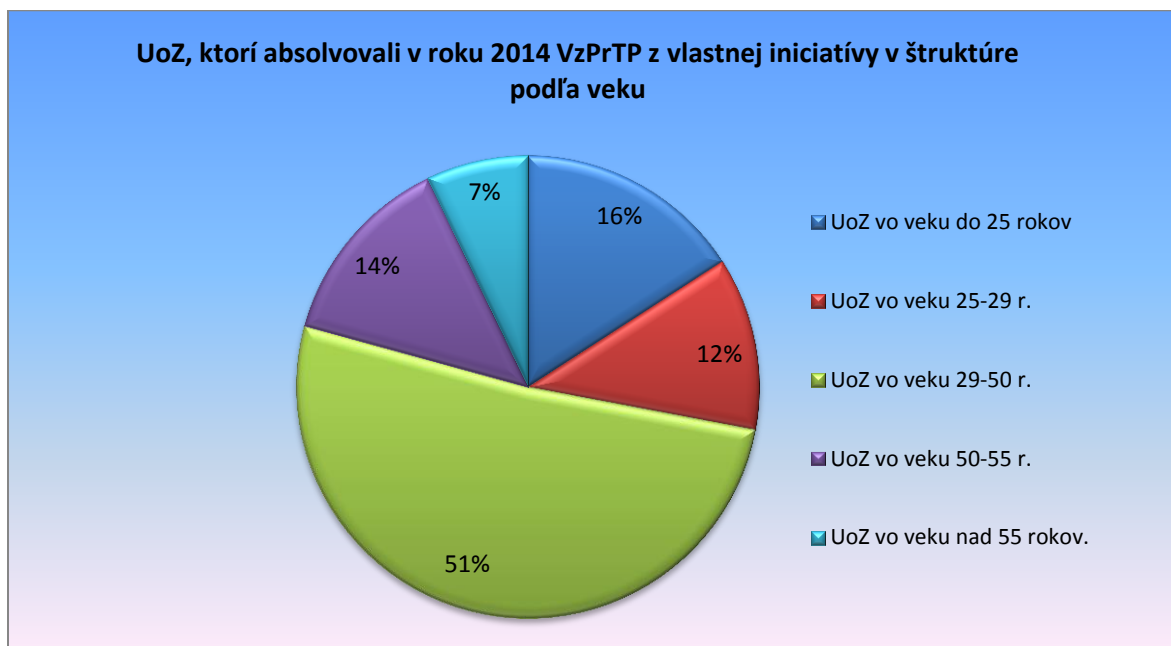
Ak úrad nemôže UoZ zabezpečiť VzPrTP, môže si UoZ požadované VzPrTP zabezpečiť sám, z vlastnej iniciatívy. Ide o VzPrTP UoZ, ktorého priamym dôsledkom je nástup do pracovného pomeru k zamestnávateľovi na výkon pracovnej činnosti, resp. začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti podmienenej absolvovaním konkrétneho VzPrTP.

V roku 2014 bol príspevok na VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ poskytnutý pre 926 UoZ, z toho pre 473 žien (51,07 %).

Z celkového počtu UoZ, ktorí si zabezpečili VzPrTP z vlastnej iniciatívy bolo 688 znevýhodnených UoZ (74,29 %). Najväčšiu skupinu z pohľadu štruktúry znevýhodnených UoZ, ktorým bol v roku 2014 poskytnutý príspevok na VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie (478 UoZ – 51,61 %), dlhodobo nezamestnaní UoZ (260 UoZ – 28,07 %) a ďalšou najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ boli občania nad 50 rokov (188 UoZ – 20,30 %).

Z hľadiska vzdelania bolo najviac podporených UoZ, ktorí si zabezpečili VzPrTP z vlastnej iniciatívy bolo s úplným stredným odborným vzdelaním (390 – 42,11 %) a stredným odborným vzdelaním (223 – 24,08%).

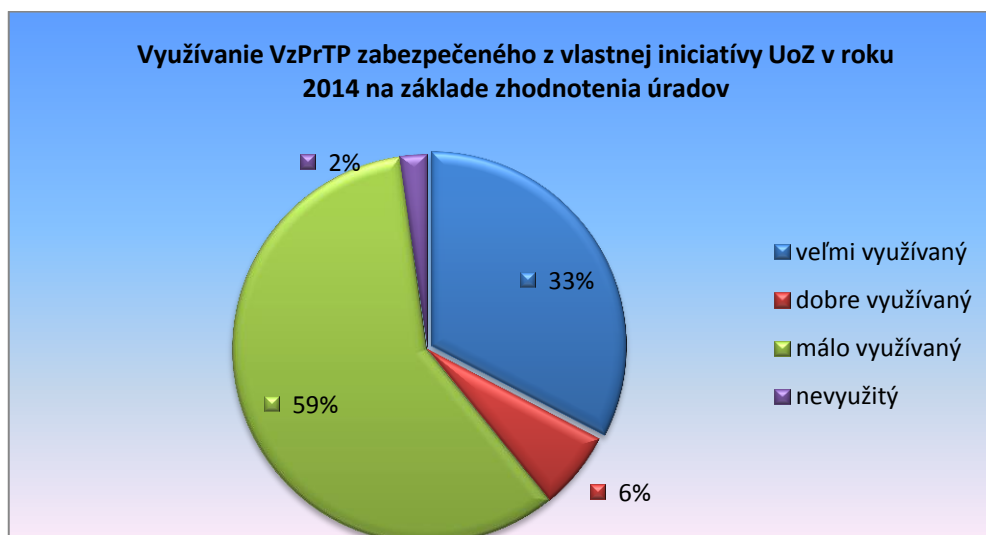
Z hľadiska vekovej štruktúry bolo najviac UoZ (475 – 51,29 %), ktorí absolvovali VzPrTP z vlastnej iniciatívy vo veku od 29 – 50 rokov. Štruktúra UoZ podľa veku, ktorí boli absolvovali VzPrTP z vlastnej iniciatívy je vyjadrená v grafe.

Najvyšší počet zaradených UoZ na VzPrTP zabezpečené UoZ z vlastnej iniciatívy mal úrad **Prešov** (72 UoZ), **Prievidza** (57 UoZ), **Bratislava** a **Košice** (43 UoZ) a naopak **najnižší počet zaradených UoZ** mal úrad **Brezno** (5 UoZ), **Bardejov**, **Považská Bystrica** a **Galanta** (po 3 UoZ).

Viac ako polovica, až 59 % úradov, považuje VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ za málo využívané, čo je spôsobené najmä z dôvodu nutnosti investovať do vzdelávacieho kurzu vlastné finančné prostriedky, ktoré sú úradom uhradené len v prípade, ak sa občan preukáže pracovnou zmluvou uzatvorenou najmenej na 6 mesiacov alebo dokladom o oprávnení prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, ktoré vzniklo po absolvovaní individuálneho vzdelávania, ktoré súvisí s výkonom pracovnej činnosti vykonávanej v rámci pracovného pomeru alebo s prevádzkovaním alebo vykonávaním samostatnej zárobkovej činnosti. Ďalším faktorom, ktorý má vplyv na využívanie tohto AOTP je skutočnosť, že v zmysle platnej legislatívy nie je možný súbeh príspevku na VzPrTP z vlastnej iniciatívy a príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť. Na druhej strane **33 % úradov považuje VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ za veľmi využívané**. Štruktúra využívania VzPrTP zabezpečeného z vlastnej iniciatívy je vyjadrená v nasledujúcom grafe.

GRAF Č. 57

Až 96 % úradov nepovažuje VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ za zneužívané a zvyšné 4 % úradov uvádza nízke riziko možného zneužívania VzPrTP zabezpečeného z vlastnej iniciatívy UoZ. Keďže príspevok sa vypláca refundáciou na základe predloženia dokladov preukazujúcich uzatvorenie pracovného pomeru alebo začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, nie je riziko zneužívania tohto AOTP takmer žiadne.

Viac ako ¾ úradov považuje VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ za efektívne AOTP (63 % efektívne a 13 % vysoko efektívne), 24 % úradov považuje toto AOTP za málo efektívne AOTP. Ide pravdepodobne o úrady, ktoré s UoZ uzatvorili dohodu o poskytnutí príspevku na VzPrTP zabezpečené z vlastnej iniciatívy UoZ a napriek tomu nedošlo k čerpaniu, keďže UoZ neboli vyradení z evidencie UoZ na základe uzatvorenia pracovného pomeru alebo začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, takže síce nedošlo k čerpaniu finančných prostriedkov, ale absolvovanie tohto VzPrTP neprinieslo očakávaný efekt.

4.5 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51 zákona

Cieľom absolventskej praxe je získavanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy v príslušnej skupine učebných odborov alebo študijných odborov, ako i získavanie a prehľbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností, ktoré rozšíria možnosti absolventov škôl pri uplatnení na trhu práce, čím sa priamo pôsobí na zvyšovanie zamestnateľnosti UoZ. Absolventská prax prispieva absolventom škôl k hľadaniu si práce vo svojej profesii. Umožňuje im získať prvý kontakt s praxou pri získavaní potrebných zručností.

Absolventská prax sa aj v roku 2014 vykonávala najmenej 3 mesiace a najviac 6 mesiacov bez možnosti jej predĺženia a opakovaného vykonávania, v rozsahu 20 hodín týždenne. Počas vykonávania absolventskej praxe poskytoval úrad absolventovi školy mesačne paušálny príspevok v sume 65% výšky životného minima na úhradu jeho nevyhnutných osobných výdavkov spojených s vykonávaním absolventskej praxe a náhradu poistného na úrazové poistenie.

V roku 2014 bolo na absolventskú prax **zaradených 9 482 UoZ** (z toho 6 231 žien), čo je o 376 UoZ menej ako v roku 2013, s dohodnutou sumou finančných prostriedkov vo výške 6 657 695 €, pričom reálne **čerpanie** predstavovalo čiastku **4 426 804 €**. Počet absolventov škôl, zaradených v roku 2014 na vykonávanie absolventskej praxe oproti roku 2013 bol nižší aj v dôsledku zmien vo vykonávaní absolventskej praxe zavedených od 1.5.2013 novelou zákona o službách zamestnanosti, ktorou sa sprísnil podmienky zaraďovania na absolventskú prax. Ešte výraznejší je rozdiel medzi čerpaním finančných prostriedkov, ktorý bol viac ako o polovicu nižší oproti roku 2013, pretože od 1.5.2013 sa novelou zákona o službách zamestnanosti znížil paušálny príspevok na vykonávanie absolventskej praxe z pôvodných 100% na 65% sumy výšky životného minima.

TABUĽKA Č. 30

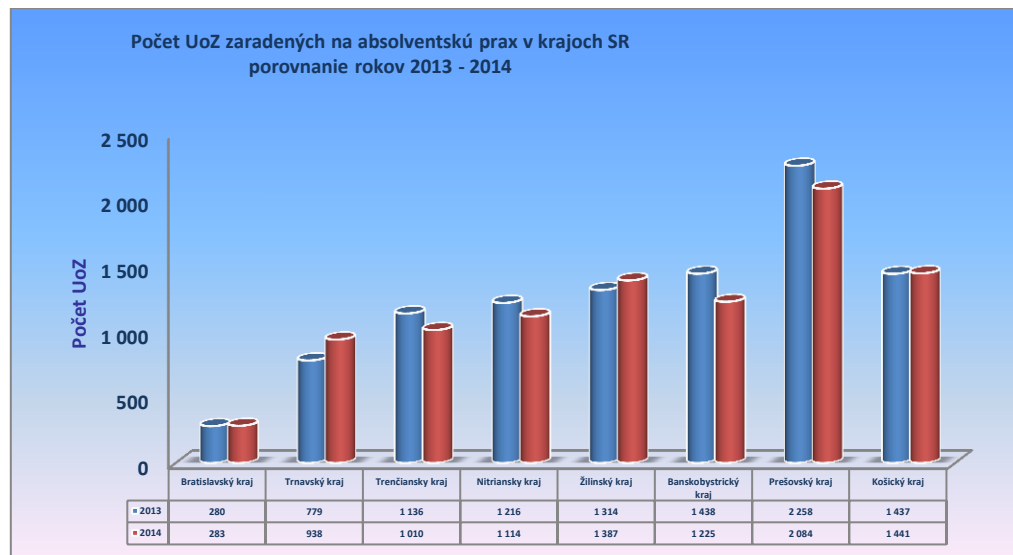
Rok	Počet UoZ, zaradených na AP	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných Prostriedkov
2013	9 858	7 042 341 €	8 790 098 €
2014	9 482	6 657 695 €	4 426 804 €

Najvyšší počet zaradených UoZ na absolventskú prax bol v Prešovskom kraji, v ktorom v roku 2014 vykonávalo absolventskú prax 2 084 UoZ, čo je 21,98 % z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku. Najnižší počet zaradených UoZ na absolventskú prax

bol v Bratislavskom kraji, v ktorom v roku 2014 vykonávalo absolventskú prax 283 UoZ, čo je 2,98 % z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku.

Počet zaradených UoZ na absolventskú prax v jednotlivých krajoch SR v porovnaní rokov 2013 a 2014 je vyjadrený v grafe č. 58.

GRAF Č. 58

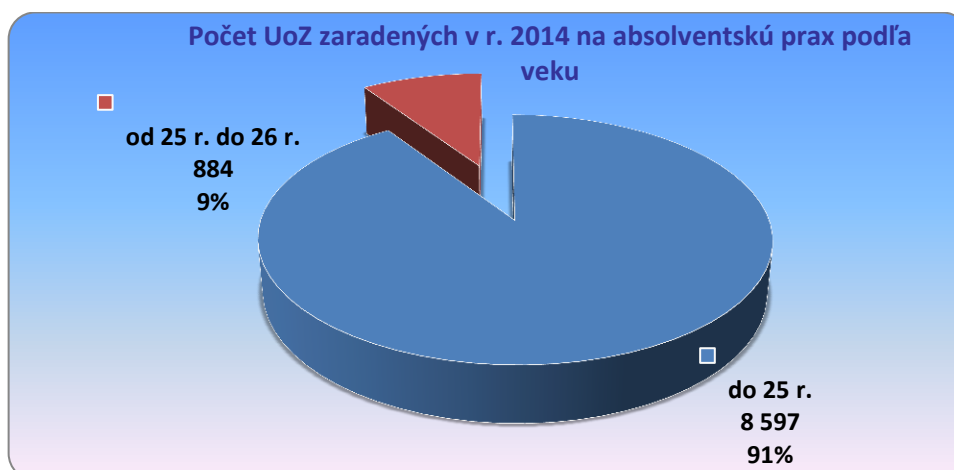

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo v roku 2014 zaradených na absolventskú prax 8 597 UoZ vo veku 15 - 24 rokov, čo je 90,7 % z celkového počtu UoZ zaradených na absolventskú prax v sledovanom roku a 885 UoZ vo veku 25 – 26 rokov, čo je 9,3 % z celkového počtu UoZ zaradených na vykonávanie absolventskej praxe v sledovanom roku. Veková štruktúra UoZ zaradených na vykonávanie absolventskej praxe v porovnaní rokov 2013 a 2014 je vyjadrená v tabuľke č. 31 a grafe č. 59.

TABUĽKA Č. 31

Rok	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax celkom	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax vo veku do 25 rokov	Počet UoZ zaradených na absolventskú prax vo veku od 25 - 26 rokov
2013	9 858	8 522 (86,4 %)	1 336 (13,6 %)
2014	9 482	8 597 (90,7%)	885 (9,3%)

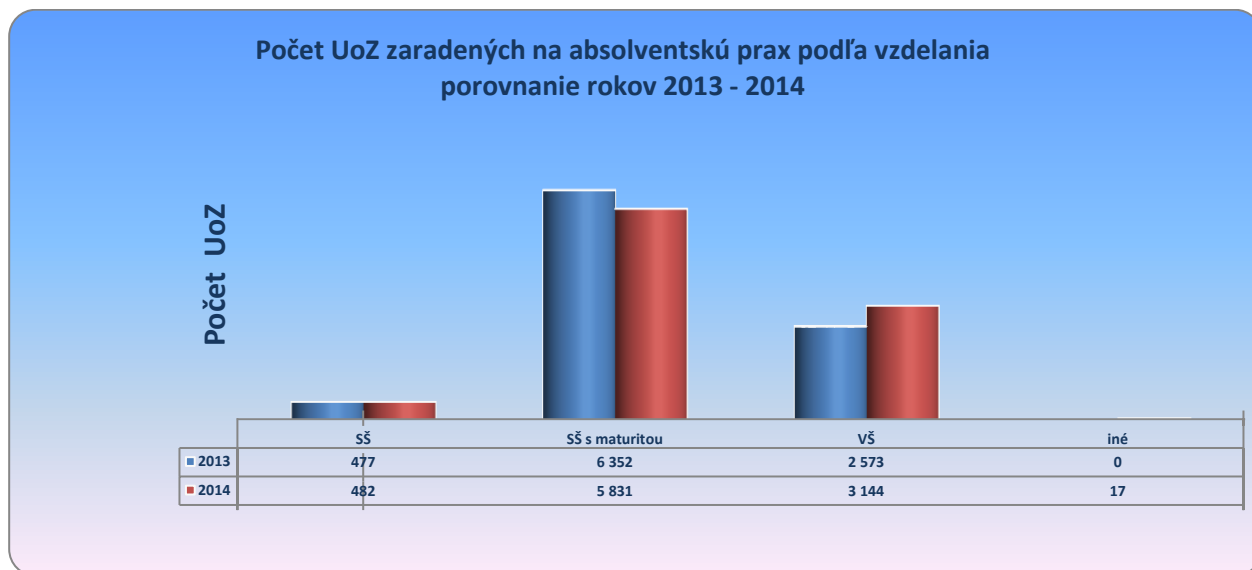
GRAF Č. 59

Podľa vzdelania bolo v roku 2014 zaradených na absolventskú prax najviac UoZ s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou – 5 831 UoZ (z toho 159 s vyšším odborným vzdelaním) , čo je 61,5 % z celkového počtu zaradených UoZ na absolventskú prax v roku 2014 a najmenej UoZ so stredným odborným vzdelaním – 490 UoZ, čo je 5,1 % z celkového počtu zaradených UoZ na absolventskú prax v sledovanom roku.

Počet zaradených UoZ na absolventskú prax podľa vzdelania v porovnaní rokov 2013 a 2014 je vyjadrený v nasledujúcom grafe:

GRAF Č. 60

Z hľadiska znevýhodnenia z celkového počtu 9 482 UoZ - absolventov škôl tvorili:

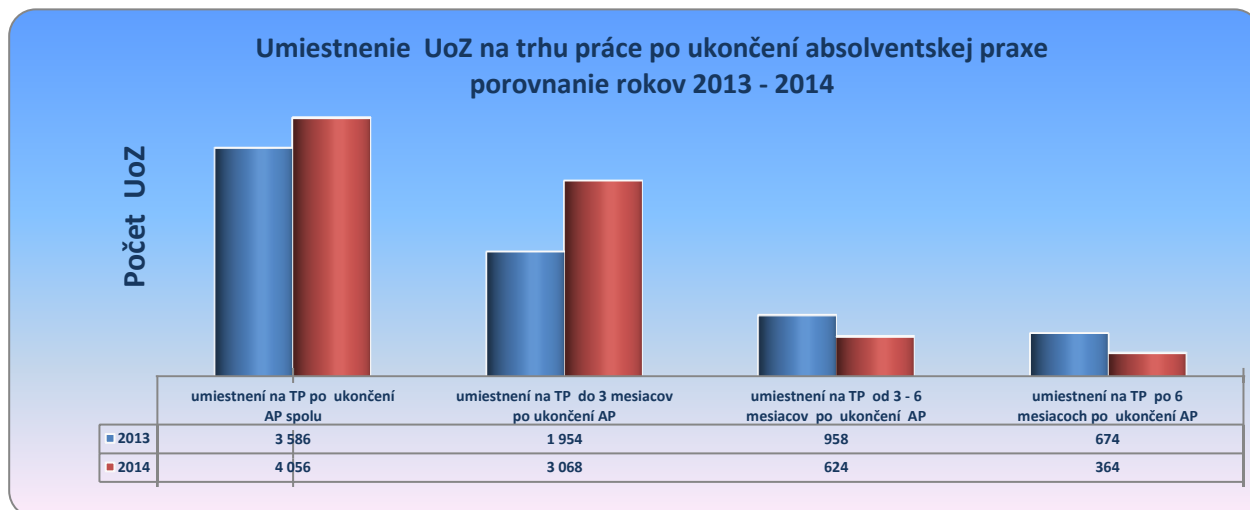
- 9 354 UoZ, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie – 98,65 %,
- 300 UoZ dlhodobo nezamestnaní – 3,16 %,
- 60 UoZ so zdravotným postihnutím – 0,63 %.

Z hľadiska hodnotenia účinnosti tohto opatrenia je dôležitý ukazovateľ umiestnenie UoZ do zamestnania po ukončení vykonávania absolventskej praxe. V roku 2014 ukončilo absolventskú prax celkovo 7 583 UoZ, z nich sa na trhu práce umiestnilo 4 056 UoZ, čo je 53,49 % z celkového počtu UoZ, ktorí v roku 2013 ukončili absolventskú prax . Najviac z nich sa umiestnilo na trhu práce do 3 mesiacov po jej ukončení – 3 068 UoZ, od 3 do 6 mesiacov po jej ukončení – 624 UoZ a po 6 mesiacoch – 364 UoZ. Percentuálna úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce po ukončení vykonávania absolventskej praxe bola v roku 2014 vyššia oproti roku 2013 až o 18,35 %, čo naznačuje, že sa absolventská prax stala efektívnejšou, pretože absolventi škôl mohli vykonávať absolventskú prax len vo svojom odbore, ktorý vyštudovali, kým do 30.4.2013 mohli vykonávať absolventskú prax aj v odbore, ktorý nevyštudovali, pričom museli spĺňať len podmienku výšky dosiahnutého vzdelania. Absolventská prax vykonávaná v odbore, ktorý absolventi škôl vyštudovali mala vplyv aj na vyšší záujem o týchto absolventov škôl zo strany zamestnávateľov. Umiestnenie UoZ na trhu práce po ukončení vykonávania absolventskej praxe je uvedené v tabuľke č. 32 a v grafe č. 61.

TABUĽKA č. 32

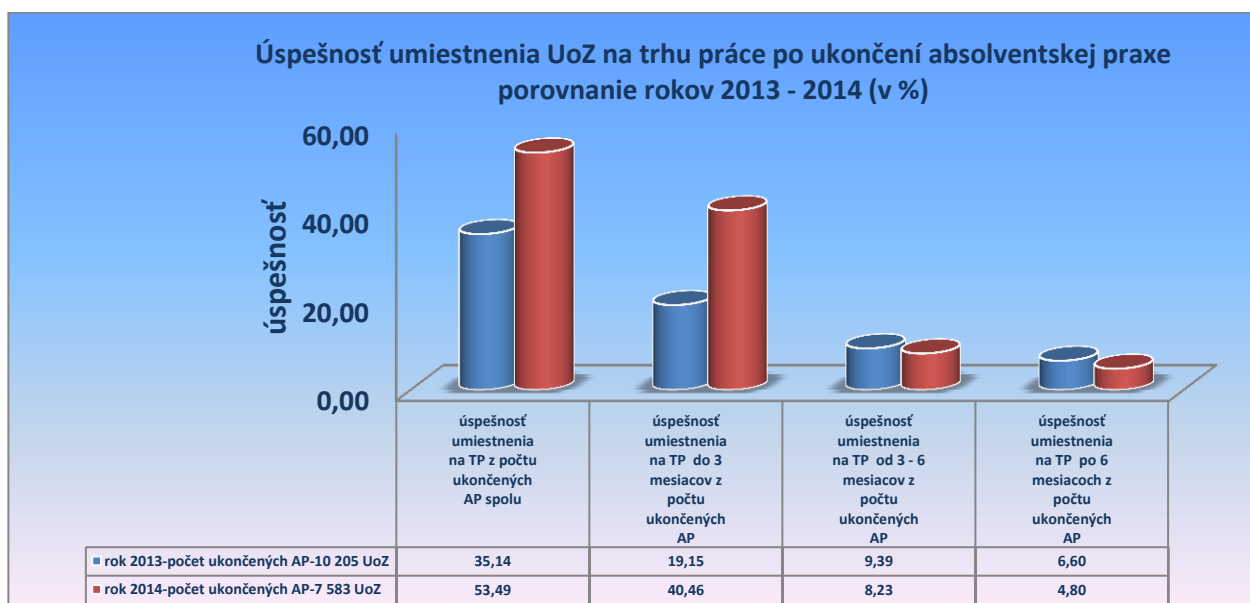
Rok	Počet UoZ ktorí ukončili AP	Umiestnení UoZ na trhu práce po ukončení AP				
		spolu	do 3 mesiacov	od 3 – 6 mesiacov	po 6 mesiacoch	úspešnosť
2013	10 205	3 586	1 954 (19,15%)	958 (9,39%)	674 (6,60%)	35,14 %
2014	7 583	4 056	3 068 (40,46%)	624 (8,23%)	364 (4,80%)	53,49 %

GRAF č. 61

Úspešnosť umiestnenie UoZ na trhu práce po ukončení vykonávania absolventskej praxe je uvedené v grafe.

GRAF č. 62

Absolventská prax je nástroj AOTP, o ktorý bol zo strany UoZ - absolventov škôl do 30.4.2013 veľký záujem. Od 1.5.2013 došlo k zníženiu záujmu o absolventskú prax zo strany absolventov

škôl v dôsledku zníženia príspevku na vykonávanie absolventskej praxe zo 100 % sumy životného minima na výšku 65 % sumy životného minima.

Aj v roku 2014 zo strany zamestnávateľov najväčší záujem o vykonávanie absolventskej praxe prejavovali organizácie štátnej a verejnej správy, ktoré preferovali absolventov škôl s ekonomickým vzdelaním s maturitou, alebo absolventov gymnázií, avšak u tejto skupiny zamestnávateľov bol minimálny predpoklad na vytvorenie nových trvalých pracovných miest pre absolventov škôl. Vysoký záujem mali aj podnikateľské subjekty realizujúce činnosti v oblasti služieb.

Najviac UoZ – 4 686 absolventov škôl vykonávalo absolventskú prax v oblasti verejnej správy (49,41%), 814 UoZ vykonávalo absolventskú prax v oblasti vzdelávania (8,58%), 774 UoZ v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu (8,16%).

Využívanie vykonávania absolventskej praxe bolo do značnej miery ovplyvňované aj pravidelným opakovaním prítoku tejto skupiny UoZ do evidencie úradov v mesiacoch, keď končia absolventi stredných a vysokých škôl štúdium.

Z hľadiska kvalitatívneho hodnotenia absolventskej praxe úradmi, 71,74 % úradov hodnotí vykonávanie absolventskej praxe ako veľmi využívaný nástroj AOTP, ktorý je efektívny a riziko jeho zneužívania je nízke (52,7 % úradov).

Podľa hodnotenia úradov hlavnou a zásadnou výhodou absolventskej praxe je jej nízka administratívna náročnosť a zároveň je to pre absolventov škôl momentálne najschodnejšia cesta ako získať pracovné návyky a skúsenosti v rámci trhu práce. Je efektívnym nástrojom, nakoľko umožňuje mladému UoZ rýchlejšie sa umiestniť na trhu práce a absolvent školy s absolvovanou praxou je pre zamestnávateľa atraktívnejší.

Rizikom daného nástroja je zneužívanie absolventa školy ako náhrady za zamestnanca v pracovnom pomere (zamestnávateľ nemá odvodové a mzdové povinnosti).

Aby došlo k vyššej efektivite využívania tohto nástroja musí dôjsť k zosúladieniu odborného vzdelávania a potrieb trhu práce. Nakoľko absolvent školy môže vykonávať absolventskú prax len v odbore, ktorý zodpovedá dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy v príslušnej skupine učebných odborov alebo študijných odborov, v niektorých prípadoch je problém reálne zosúladiť požiadavky zamestnávateľov na jednej strane a absolventov škôl na strane druhej. Niektoré úrady vidia problém určitého poklesu využívania tohto nástroja v zmene zákona o službách zamestnanosti, kde pred novelou do 30.4.2013 mal zamestnávateľ, ktorý žiadal o zabezpečenie absolventa školy, iný status. Nemal povinnosť, na účely absolventskej praxe, zamestnávať inú osobu v riadnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu. Touto zmenou tak vznikol problém obsadiť niektoré pozície (hlavne v menších okresoch napr. kaderník, kozmetička).

Prevažoval vyšší záujem zo strany zamestnávateľov ako zo strany absolventov škôl. Pre absolventov tento nástroj nebol až taký atraktívny, lebo sa novelou zákona o službách zamestnanosti od 1.5.2013 znížila výška paušálneho príspevku.

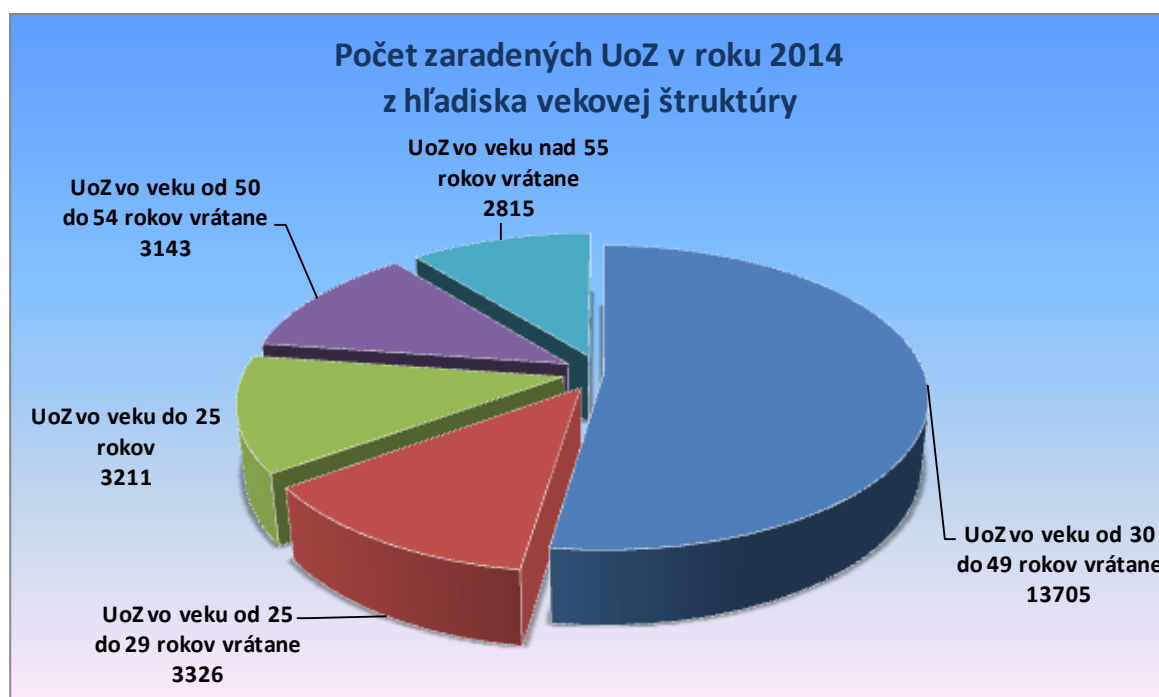
V roku 2014 sa zvýšila úspešnosť umiestnenia absolventov škôl na trhu práce oproti minulým rokom. Pre zamestnávateľov je vysoko efektívny, pretože im nahradí pracovnú silu, menej efektívny z pohľadu úradu, pretože mnoho absolventov škôl naďalej zostáva v evidencii UoZ a zamestnávateľ často s absolventom školy ani po ukončení absolventskej praxe neuzatvorí pracovnú zmluvu. Najväčší podiel zamestnávateľov tvorili subjekty verejnej a štátnej správy, ktorí zamestnávajú nízke percento UoZ.

4.6 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj - § 52 zákona

V roku 2014 bolo na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj zaradených 26 200 UoZ, z toho 14 473 mužov a 11 727 žien. Vyčerpaných bolo 4 213 568 €. V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom celkový počet UoZ vzrástol o 9 209 UoZ. V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali zvýšenie vyčerpaných finančných prostriedkov o 2 028 146 €. V roku 2014 najviac UoZ zaradených na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj zaznamenal úrad Trebišov a najmenej UoZ zaradených na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj zaznamenal úrad Malacky.

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo zaradených 13 705 UoZ vo veku od 30 do 49 rokov vrátane, 3 326 UoZ vo veku od 25 do 29 rokov vrátane, 3 211 UoZ vo veku do 25 rokov, 3 143 UoZ vo veku od 50 do 54 rokov vrátane a 2 815 UoZ vo veku nad 55 rokov vrátane, čo je znázornené v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 63

V roku 2014 sa na trhu práce umiestnilo 3 199 UoZ vykonávajúcich aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj z celkového počtu vyradených 23 029 UoZ. Do 6 mesiacov po ukončení aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj sa umiestnilo na trhu práce 2 522 UoZ z celkového počtu 3 199 UoZ. Nad 6 mesiacov po ukončení aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj sa na trhu práce umiestnilo 677 UoZ.

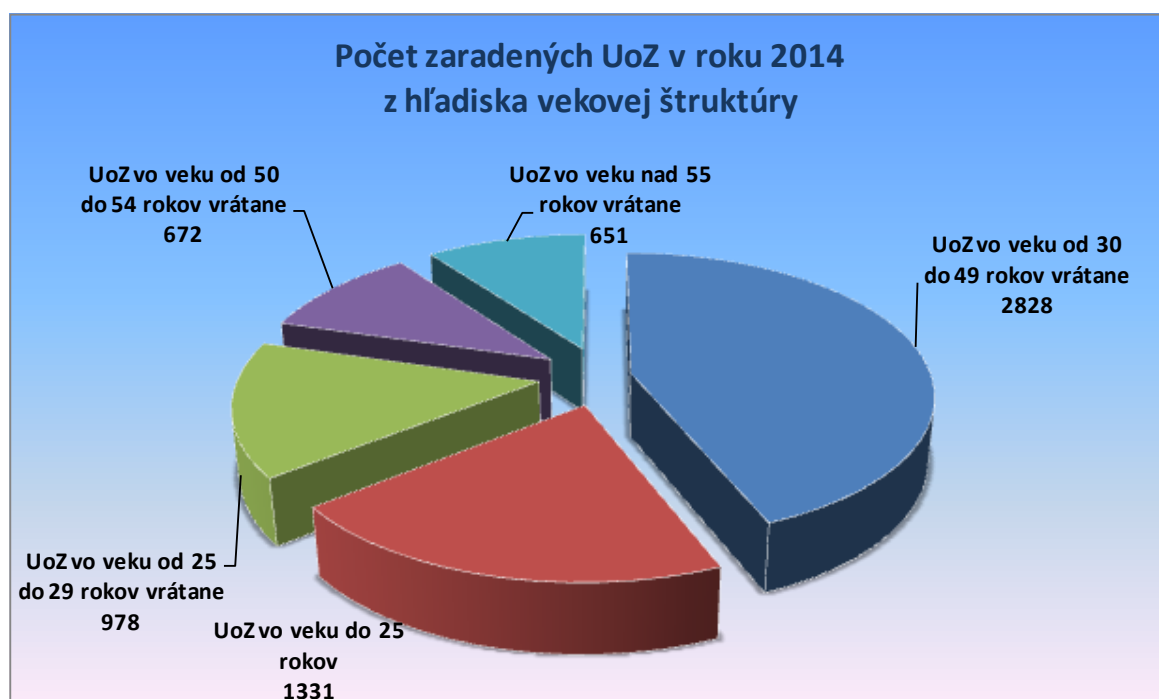
Väčšina zaradených UoZ považovala aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj predovšetkým za možnosť získať aktivačný príspevok. Tento nástroj AOTP bol vo všeobecnosti uplatňovaný najmä v regiónoch s nízkou úrovňou sociálno-ekonomickej situácie a nemotivoval znevýhodnených UoZ v umiestňovaní sa na trhu práce.

4.7 Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a zákona

V roku 2014 bolo na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby zaradených 6 460 UoZ, z toho 1 688 mužov a 4 772 žien. Vyčerpaných bolo 5 734 928,40 €. V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom celkový počet UoZ vzrástol o 2 972 UoZ. V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali zvýšenie vyčerpaných finančných prostriedkov o 2 223 345,50 €. V roku 2014 najviac UoZ zaradených na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby zaznamenal úrad Košice a najmenej UoZ zaradených na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby zaznamenali úrady Martin a Žilina.

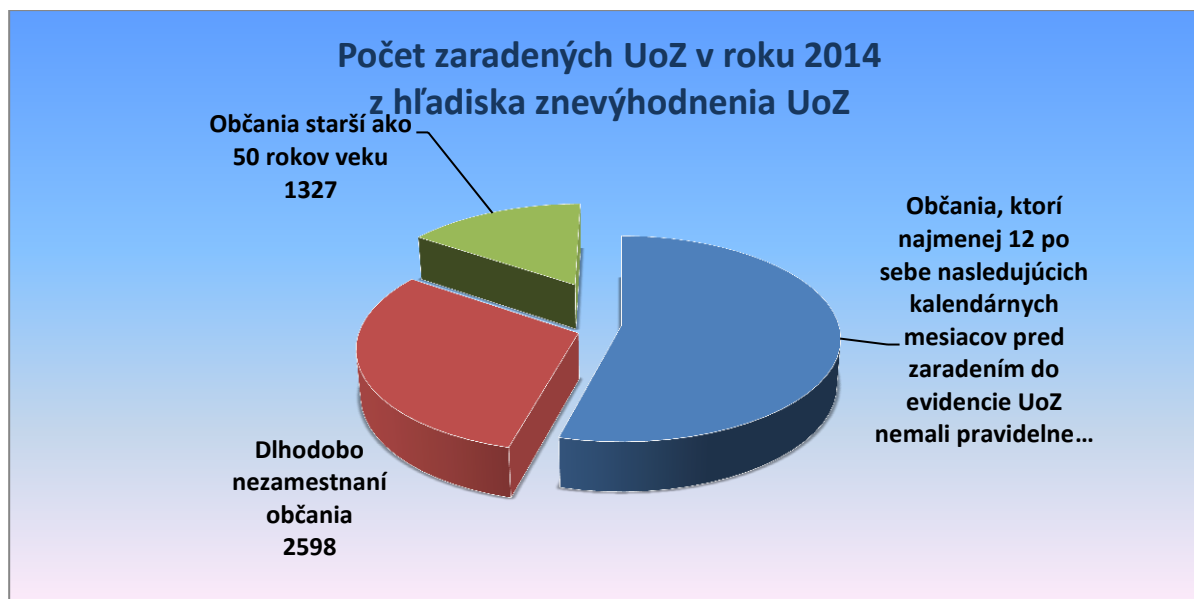
Z hľadiska vekovej štruktúry bolo zaradených 2 828 UoZ vo veku od 30 do 49 rokov vrátane, 1 331 UoZ vo veku do 25 rokov, 978 UoZ vo veku od 25 do 29 rokov vrátane, 672 UoZ vo veku od 50 do 54 rokov vrátane a 651 UoZ vo veku nad 55 rokov vrátane, čo je znázornené v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 64

Z hľadiska znevýhodnenia UoZ, ktorí boli zaradení na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby, bolo 5 804 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 89,85 % z celkového počtu UoZ. Z hľadiska znevýhodnenia UoZ najvyšší podiel tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie v počte 4 618 UoZ (79,57 %). Dlhodobo nezamestnaní občania tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu znevýhodnených UoZ v počte 2 598 UoZ (44,76 %). Treťou najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ boli občania starší ako 50 rokov veku v počte 1 327 UoZ (22,86 %).

Počet zaradených UoZ z hľadiska znevýhodnenia UoZ v roku 2014 je vyjadrený v nasledovnom grafe.

V roku 2014 sa na trhu práce umiestnilo 2 397 UoZ vykonávajúcich aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby z celkového počtu vyradených 4 956 UoZ. Do 6 mesiacov po ukončení aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby sa umiestnilo na trhu práce 2 157 UoZ. Nad 6 mesiacov po ukončení aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby sa na trhu práce umiestnilo 240 UoZ.

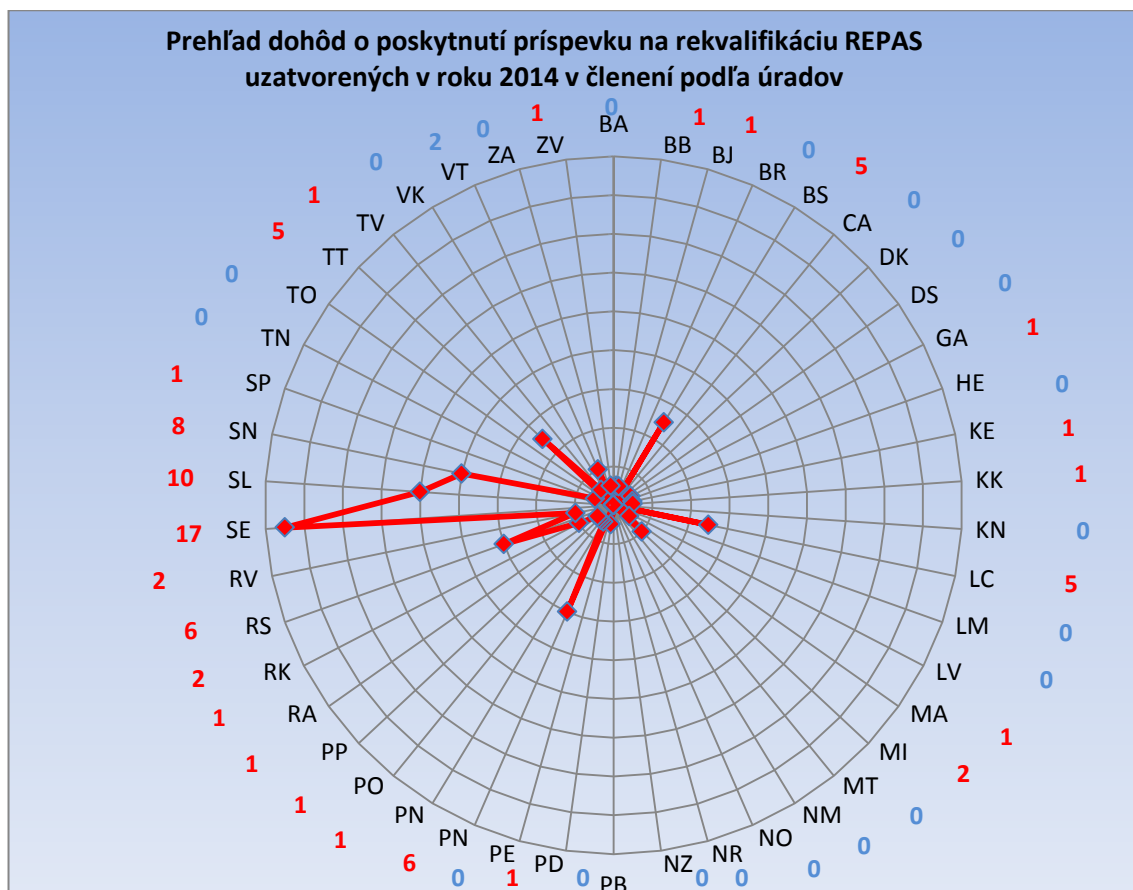
4.8 Príspevok na rekvalifikáciu (§ 54 ods. 1 písm. d) REPAS

Od októbra 2014 sa začal realizovať **pilotný projekt REPAS – rekvalifikácia ako príležitosť k spolupráci UoZ, úradov a vzdelávacích inštitúcií.**

REPAS je určený pre všetkých UoZ, vrátane znevýhodnených UoZ na trhu práce, ktorí majú problém pracovne sa uplatniť a potrebujú flexibilne reagovať na požiadavky trhu práce. **UoZ si môže zvoliť druh pracovnej činnosti, na ktorú sa chce rekvalifikovať a poskytovateľa rekvalifikácie, ktorý má požadovanú rekvalifikáciu zrealizovať.** UoZ si môže zabezpečiť rekvalifikáciu, ktorá vyhovuje jeho potrebám, zámeru uplatniť sa na trhu práce, resp. ktorú požaduje potenciálny zamestnávateľ. Úrad UoZ uhradza 100 % nákladov na rekvalifikáciu (kurzovné).

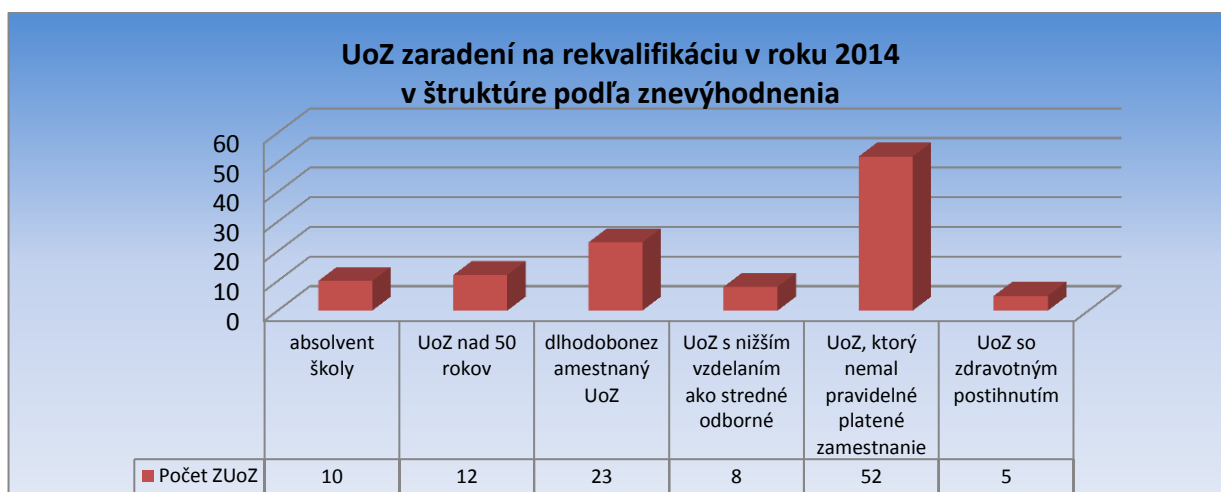
Od začiatku realizácie projektu do konca roka 2014 bolo zaradených na rekvalifikáciu 84 UoZ v celkovej dohodnutej sume 29 275 € a uhradené boli finančné prostriedky v sume 5 831 €. Z celkového počtu 84 zaradených UoZ bolo 32 žien (38 %).

Najväčší počet dohôd o úhrade príspevku na rekvalifikáciu uzatvoril s UoZ úrad Senica, kde nastúpilo na rekvalifikáciu 17 UoZ, čo predstavuje 20,24 % z celkového počtu zaradených UoZ, za ním nasledovali úrad Stará Ľubovňa (10 UoZ – 11,90 %) a úrad Spišská Nová Ves (8 UoZ – 9,52 %). Počet uzatvorených dohôd o úhrade príspevku na rekvalifikáciu podľa jednotlivých úradov je vyjadrený v grafe.

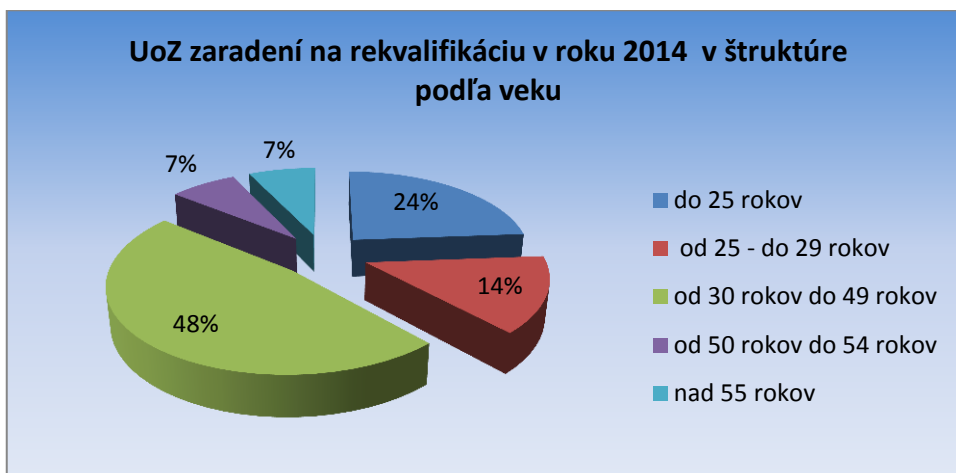
Až 78,57 % UoZ zaradených na rekvalifikáciu bolo znevýhodnených. Najväčšiu skupinu z pohľadu štruktúry znevýhodnených UoZ, ktorí v roku 2014 nastúpili na rekvalifikáciu tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie (61,90 % zo všetkých UoZ zaradených na rekvalifikáciu) a dlhodobo nezamestnaní UoZ (27,38 % zo všetkých UoZ zaradených na rekvalifikáciu). Štruktúra UoZ podľa znevýhodnenia je vyjadrená v nasledujúcom grafe.

GRAF Č. 67

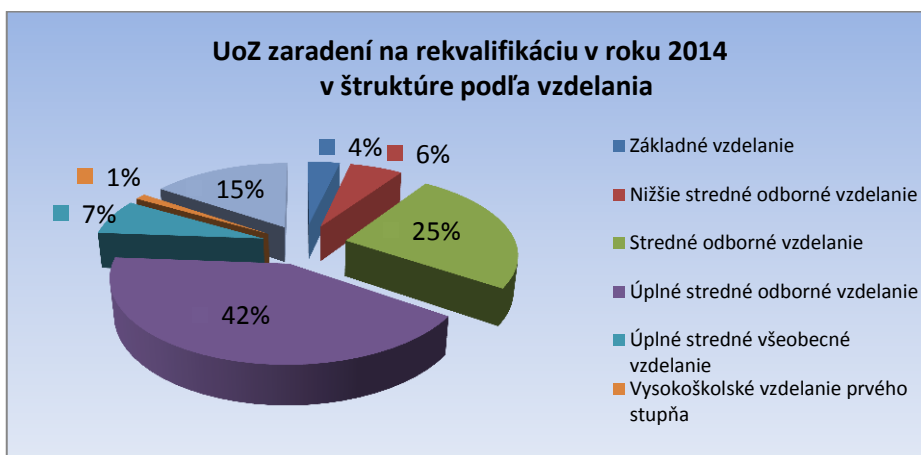
Štruktúra UoZ podľa veku, ktorí nastúpili na rekvalifikáciu v roku 2014 je vyjadrená v grafe č. 68.

GRAF Č. 68

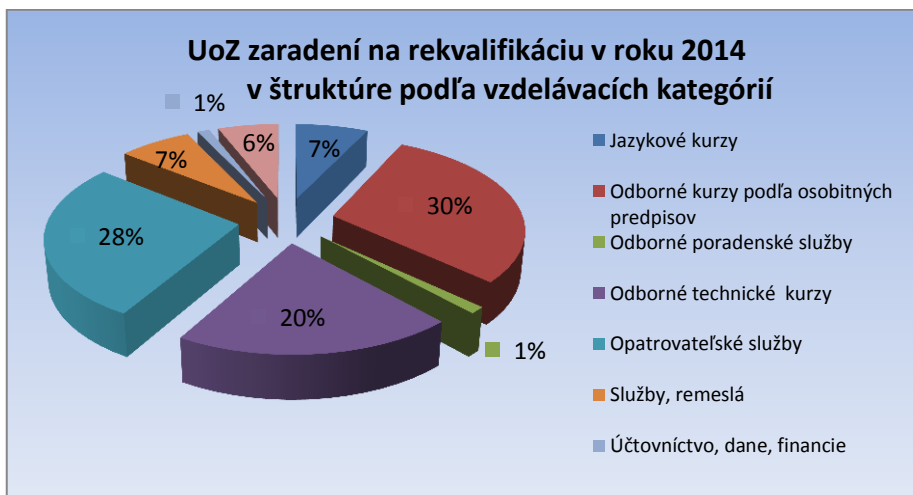
Z hľadiska vzdelania najviac podporených UoZ, ktorí nastúpili na rekvalifikáciu v roku 2014 bolo s úplným stredným odborným vzdelaním a stredným odborným vzdelaním. Podrobný prehľad štruktúry **UoZ podľa vzdelania** je uvedený v grafe.

GRAF Č. 69

UoZ mali **najväčší záujem** o nasledovné rekvalifikačné kurzy **opatrovateľská starostlivosť, zváranie, strážna a bezpečnostná služba, obsluha vysokozdvížného vozíka**. Prehľad zaradených UoZ na rekvalifikáciu podľa jednotlivých vzdelávacích kategórií je vyjadrený v grafe.

GRAF Č. 70

Vzhľadom na skutočnosť, že pilotný projekt RE-PAS sa začal realizovať koncom októbra 2014, nie je možné kvalifikovane zatiaľ hodnotiť efektívnosť a úspešnosť jeho využívania.

5. VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA ZVÝŠENIE ZAMESTNANOSTI

5.1 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49 zákona

Príspevok sa poskytuje na čiastočnú úhradu nákladov súvisiacich s vytvorením pracovného miesta na samozamestnanie a následným najmenej trojročným prevádzkovaním SZČ. Príspevok sa poskytuje UoZ, ktorí budú prevádzkovať živnosť podľa živnostenského zákona a vykonávať poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách podľa zákona o súkromnom podnikaní občanov. Výška príspevku sa odvíja od zákonom o službách zamestnanosti definovaného násobku celkovej ceny práce a od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v príslušnom okrese. Z hľadiska podpory vytvárania pracovných miest nástroj napomáha vstup UoZ ako samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) na otvorený trh práce. Príspevok má fakultatívny charakter (nie je naň právny nárok).

V roku 2014 bolo prostredníctvom tohto príspevku podporených **2 715 UoZ**, čo bolo o 2 182 menej ako v roku 2013, čo súvisí so zníženým záujmom UoZ o tento nástroj v nadväznosti na zmeny vyplývajúce z novely zákona o službách zamestnanosti podporujúce efektívnosť využitia tohto nástroja, (fakultatívnosť nástroja, dvojfázovosť poskytnutia príspevku, povinnosť predkladania správ o prevádzkovaní SZČ, preukazovanie čerpania príspevku a vrátenie nevyčerpanej časti príspevku, pri prerušení, resp. skončení prevádzkovania SZČ v období 6 mes. pred zaradením do evidencie UoZ povinnosť 12-mes. evidencie žiadateľa o príspevok a pod.). Celková čerpaná suma bola **6 908 844 €**, čo bolo o 9 361 024 € menej ako v roku 2013.

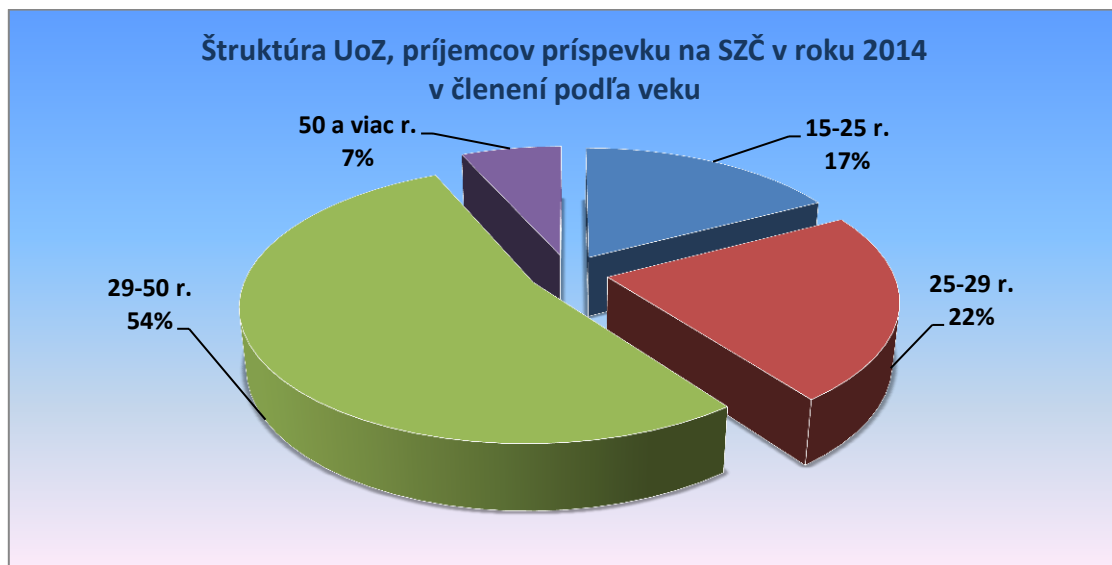
TABUĽKA Č. 33

Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2013	4 897	16 721 777,96 €	16 269 867,71 €
2014	2 715	10 116 337 €	6 908 844 €

Z celkového počtu 2 715 príjemcov príspevku bolo 1 282 žien, t. j. 47,22 %.

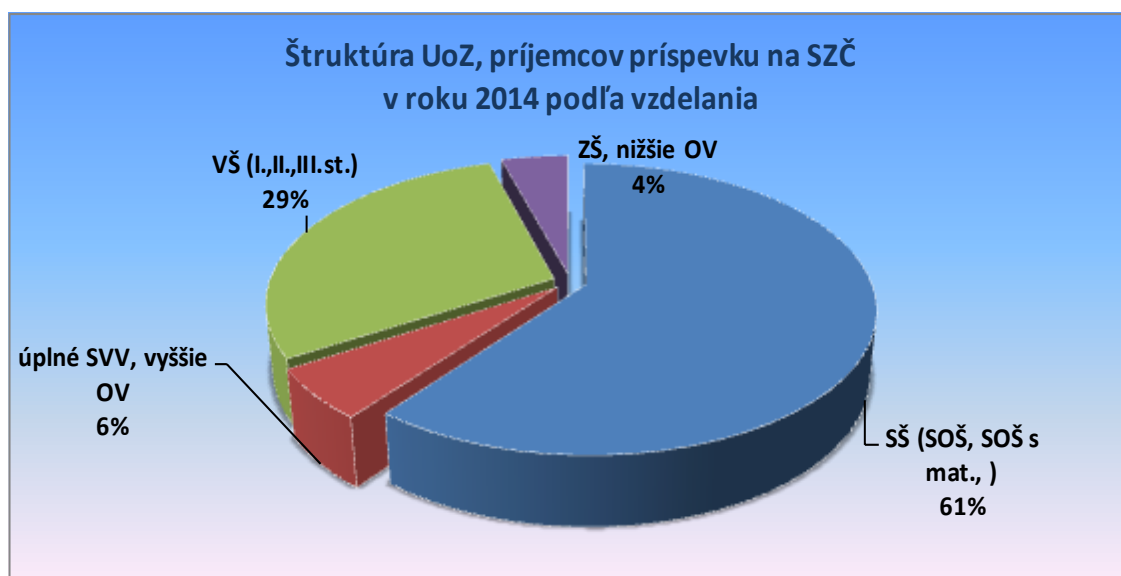
Z hľadiska vekových charakteristík, najvyššie percento 53,55 % príjemcov príspevku na SZČ tvoria občania vo veku 29 - 50 rokov (1 454), vo veku do 29 rokov je to 1 080, t. j. 39,78 % občanov (470 občanov do 25 r. a 610 občanov 25-29 r.). 181 UoZ, t. j. 6,67 z celkového počtu tvorili UoZ nad 50 r. veku, z toho 44, t. j. 1,62 % tvoria UoZ nad 55 r. veku.

GRAF Č. 71

Z hľadiska vzdelania najviac, a to 1 640 UoZ, ktorí vytvorili podporené PM na SZČ bolo so stredoškolským odborným vzdelaním a s úplným stredným odborným vzdelaním; 795 UoZ bolo s vysokoškolským vzdelaním I., II. a III. stupňa, 154 podporených pracovných miest vytvorili UoZ s úplným stredným všeobecným vzdelaním (137) a UoZ s vyšším odborným vzdelaním (17) a najmenej 120 PM vytvorili UoZ so základným a nižším stredným odborným vzdelaním.

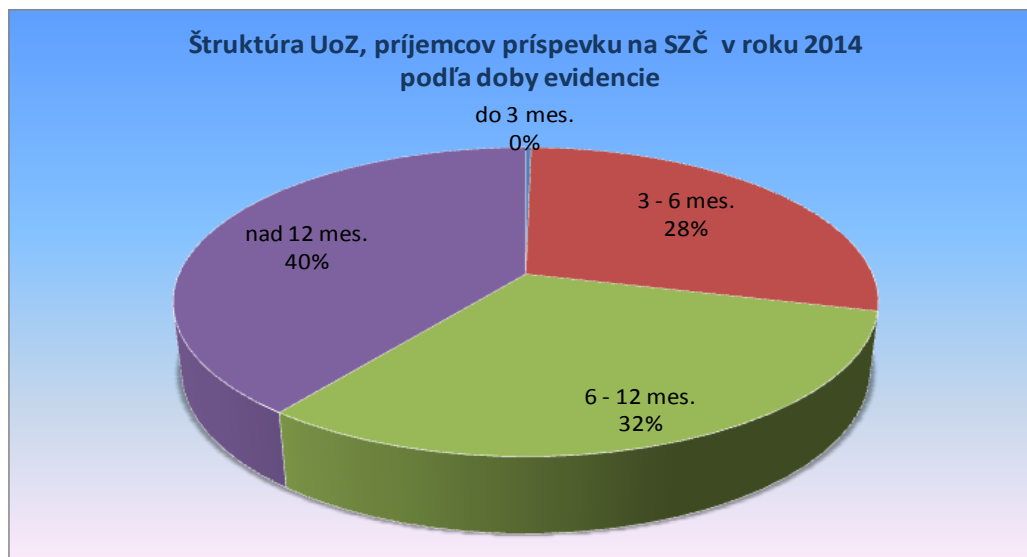
GRAF Č. 72

Z celkového počtu 2 715 UoZ, príjemcov príspevku na SZČ, ktorí v roku 2014 vytvorili pracovné miesto na samozamestnanie, boli v evidencii úradu:

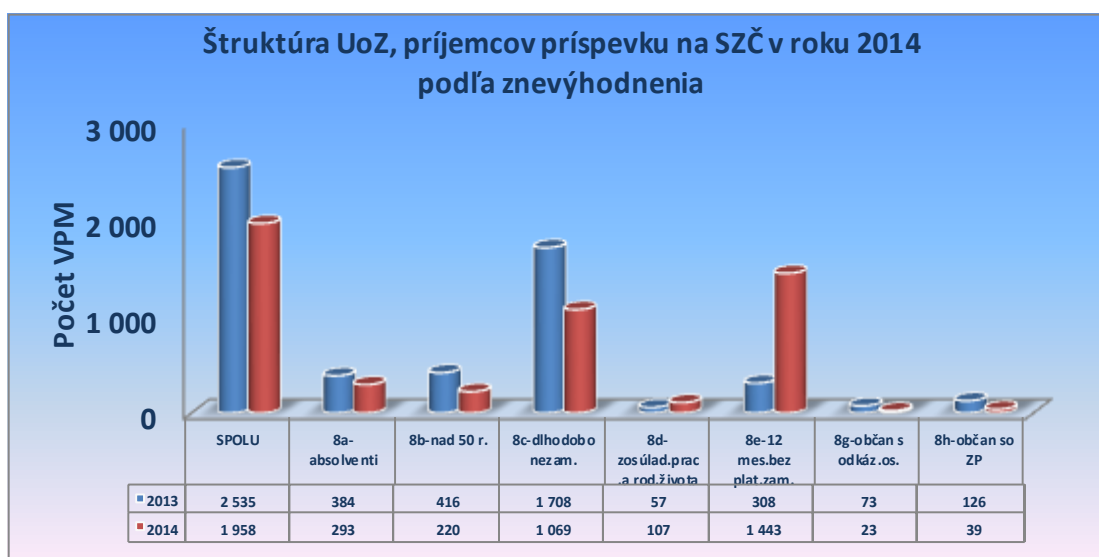
3 - 6 mesiacov 774 UoZ, t. j. 28 % , 6 - 12 mesiacov 858 UoZ, t. j. 32 % viac ako 12 mesiacov 1 075 UoZ, čo je 40 % z celkového počtu príjemcov príspevku na SZČ v roku 2014. Podiel dlhodobu nezamestnaných občanov na využití tohto nástroja sa znížil zo 42,1 % v roku 2013 na 40 % v roku 2014.

GRAF Č. 73

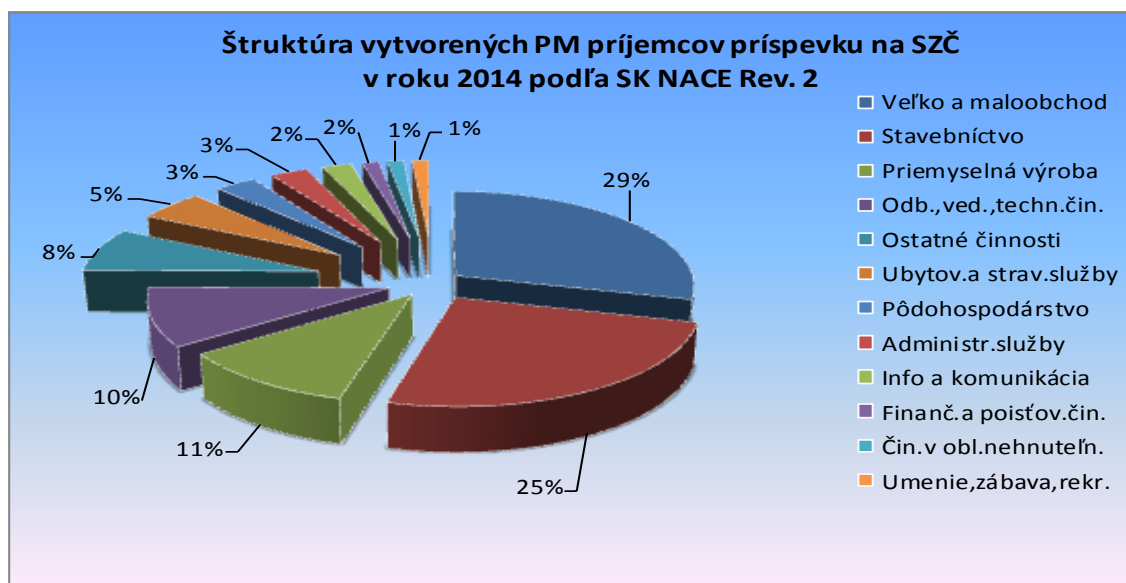

Nasledujúci graf znázorňuje štruktúru znevýhodnených UoZ, ktorí vytvorili PM v zmysle § 49 zákona. V rámci štruktúry znevýhodnených UoZ zaradených na tento nástroj AOTP pozitívnym javom je, že uvedený nástroj AOTP v roku 2014 využilo 53,15 % (1 443) občanov, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie UoZ z celkového počtu vytvorených pracovných miest a 1 069 UoZ dlhodobo nezamestnaných, čo je a 39,37 % z celkového počtu vytvorených PM.

GRAF Č. 74

Z hľadiska štruktúry vytvorených pracovných miest príjemcov príspevku na SZČ podľa SK NACE Rev 2, najviac 90 PM (28 %) bolo vytvorených v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu, 78 PM (25%) v oblasti stavebníctva, v oblasti priemyselnej výroby 34 PM (11 %), v oblasti vedeckých, odborných a technických činností 31 PM (10 %), v ostatných činnostiach 23 PM (7 %), ubytovacie a stravovacie služby 16 PM (5 %), 10 PM (3 %) v oblasti pôdohospodárstva, 9 PM (3%) v oblasti administratívnych služieb, 7 PM (2 %) v oblasti informácií a komunikácie, finančné a poisťovacie činnosti 4 PM (1 %), činnosť v oblasti nehnuteľností 4 PM (1 %), umenie, zábava a rekreácia 4 PM (1%).

Pri porovnaní počtu vytvorených PM v podmienkach jednotlivých úradov môžeme konštatovať, že v roku 2014 bolo najviac vytvorených PM v okrese Nitra – 129 PM, v okrese Prievidza - 127 PM, v okrese Nové Zámky – 115 PM, v okrese Spišská Nová Ves - 111 a v okrese Námestovo - 107 PM. Ako ďalší nasleduje okres Košice - 94 PM, Považská Bystrica - 90 PM, Prešov - 86 PM a Trenčín 85 - PM. Najmenej vytvorených PM v podmienkach jednotlivých úradov bolo v okresoch Piešťany – 16 PM, Stropkov – 20 PM, Senica - 22 PM, Lučenec - 23 PM, Revúca - 27 PM, Rimavská Sobota - 28 PM, Pezinok - 29 PM a Trebišov – 30 PM.

Po prijatí novely zákona o službách zamestnanosti, ktorá priniesla sprísnenie zákonných podmienok pre poskytnutie príspevku, vyplácanie príspevku vo dvoch fázach ako aj nové formy kontroly použitia príspevku prostredníctvom pravidelného predkladania správ o prevádzkovaní SZČ a o použití príspevku, nastal pokles žiadostí o poskytnutie príspevku. Pozitívne je, že sa zlepšila kvalita predkladaných zámerov a žiadatelia o príspevok dôslednejšie a reálnejšie pristupujú k rozhodnutiu podnikáť. Vychádzajúc z uvedených skúseností je vyšší predpoklad udržateľnosti živnosti aj po období povinného udržania pracovného miesta na viac ako tri roky, čo sa pre budúcnosť javí ako efektívnejšie. Udržateľnosť živnosti dlhšiu dobu hodnotia úrady či už v rámci regiónu ale aj v zmysle konkurencieschopnosti pozitívne. Finančnú podporu profesií, ktoré sa uplatnia na trhu práce prostredníctvom príspevku so zameraním na remeselné, viazané živnosti, účtovnícke, administratívne, počítačové služby a iné úrady hodnotia pozitívne.

Z hľadiska využívania nástroja UoZ 25 úradov hodnotí nástroj ako málo využívaný, 14 úradov ako veľmi využívaný a 7 úradov ako dobre využívaný. Žiadny úrad ho neoznačil ako nevyužívaný.

Riziko zneužitia nástroja spočívalo v použití prostriedkov z príspevku na iný účel ako boli určené, čo bolo prijatím novely zákona o službách zamestnanosti odbúrané. Zo strany úradov je zabezpečovaná kontrola realizovaná prostredníctvom priebežných správ, ktoré sú príjemcovia príspevku povinní predkladať v ročných intervaloch spolu s dokladmi o čerpaní finančného príspevku. Pri nedodržaní podmienok dohody klienti vracajú pomernú časť príspevku, prípadne nepoužitú časť finančného príspevku späť na účet úradu. Daný nástroj AOTP 5 úradov hodnotí ako nezneužívaný, 40 úradov ako nástroj s nízkym rizikom zneužitia a len 1 úrad považuje daný nástroj za vysoko rizikový.

V rámci štatistického porovnania je pomer medzi počtom žiadostí o poskytnutie príspevku a počtom skutočne uzatvorených dohôd 80,26 %. Ako dôvody neschvaľovania žiadostí pri tomto opatrení úrady uvádzajú: nekvalitne spracované podnikateľské zámery, nepripravenosť

žiadateľov na budúce podnikanie, a to hlavne v oblasti legislatívy, neschopnosť presvedčivo obhájiť pred komisiou zámer budúceho podnikania, žiadatelia nevyhoveli kritériám posúdenia komisie z hľadiska efektívnosti, reálnosti a účelnosti podnikateľského zámeru, nedokázali obhájiť stratégiu svojho podnikania a pozitívne očakávané výsledky prevádzkovania SZČ, v niektorých prípadoch absentoval prieskum trhu vo vzťahu k plánovanej činnosti, žiadatelia o príspevok mali slabý prehľad pracovných príležitostí a očakávanej klientely, komisia konštatovala presýtenosť trhu zvolenou živnosťou v príslušnom regióne, chýbajúci rozmer účelnosti podnikateľského zámeru, nízku udržateľnosť novovytvoreného pracovného miesta, neefektívne a neúčelové vynaloženie finančných prostriedkov, nedostatočný počet percent za kritérium regionálny aspekt a pod.

Poskytovanie príspevku na SZČ považuje 12 úradov za vysoko efektívny, 33 úradov za efektívny a len 1 úrad za málo efektívny. Všeobecne je príspevok hodnotený ako nástroj, ktorý do značnej miery prispieva k zníženiu miery nezamestnanosti. Poskytnutie príspevku podporuje UoZ k vytváraniu PM prostredníctvom SZČ, čím nástroj prispieva k zníženiu miery nezamestnanosti v regióne. Takto vytvárané pracovné miesta s viazanosťou po dobu 3 rokov zabezpečuje, že UoZ budú minimálne 3 roky mimo evidencie úradu a úrady potvrdzujú skúsenosť, že tieto zostávajú v prevažnej miere zachované aj po uplynutí dohodnutej doby trvania. Percentuálne rozdelenie finančného príspevku na dve časti umožňuje zo strany úradov väčšiu kontrolu subjektov, prípadne operatívnejšie zistenie neplnenia podmienok dohody. Vyššia suma vyplateného finančného príspevku (60 %) ihneď po podpise dohody a jej následné vyčerpanie do 1 roka podnikania vedie samozamestnávateľov k vyčerpaniu vyššej časti príspevku už v prvom roku podnikania.

5.2 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného UoZ - § 50 zákona

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý prijme znevýhodneného UoZ do pracovného pomeru na vytvorené pracovné miesto. Ide o univerzálny široko koncipovaný príspevok na podporu zamestnávania znevýhodnených UoZ, ktorí sú vedení v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace a poskytuje sa na úhradu časti ich celkovej ceny práce. Výška príspevku závisí od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v príslušnom okrese.

Týmto nástrojom bolo v roku 2014 podporených 2 308 PM, na ktorých bolo umiestnených 3 178 znevýhodnených UoZ, z toho 1 860 žien a 1 318 mužov, príspevkom v celkovej výške 5 359 649 €. Oproti roku 2013 sme zaznamenali nárast o 1 620 UoZ a čerpanie finančných prostriedkov sa zvýšilo o 3 677 832 €.

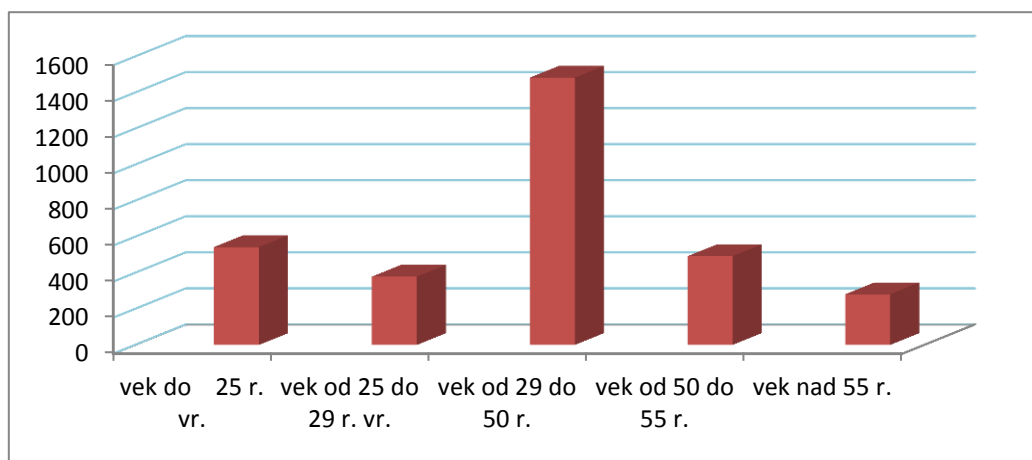
TABUĽKA Č. 34

Rok	Počet umiestnených UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2013	1 558	6 002 036	1 681 817
2014	3 178	11 727 238	5 359 649

Najviac PM využitím tohto nástroja vytvoril úrad práce v Prešove 453 čo predstavuje 19,62% zo všetkých vytvorených PM v rámci § 50 zákona. Ďalej to boli úrad Košice 187 PM, čo predstavuje

8,10 % z celkového počtu PM a úrad Michalovce 172 PM čo predstavuje 7,45 % z celkového počtu PM.

GRAF Č. 76

Ako je zrejmé z grafu, z celkového počtu 3 178 umiestnených uchádzačov, najvyšší podiel mali uchádzači vo vekovom rozmedzí 29 – 50 rokov, čo predstavuje (1 483) uchádzačov. Ďalej nasledujú uchádzači vo vekovom rozmedzí do 25 roku vrátane v počte (543), v rozmedzí od 50 – 55 rokov bolo (492) umiestnených uchádzačov , vo veku od 25 – 29 bolo (379) a najnižší počet uchádzačov (281) bolo vo veku nad 55 rokov.

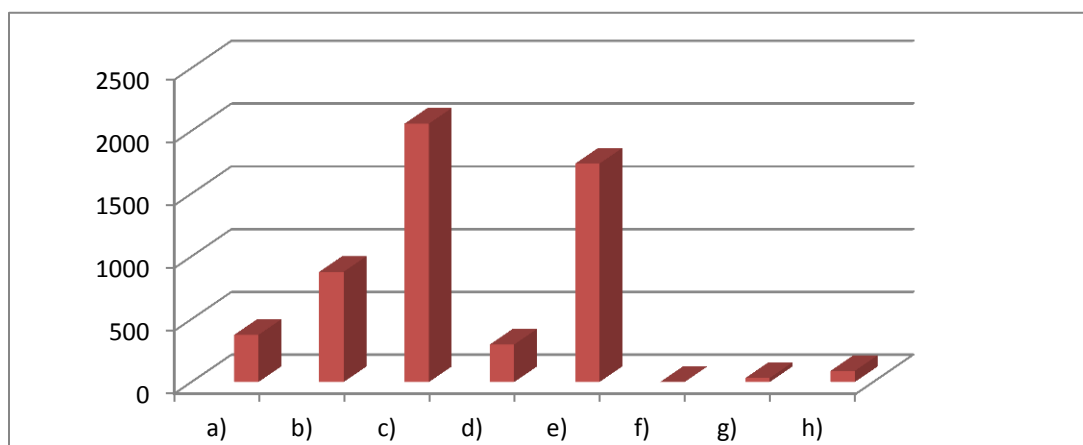
V tabuľke č. 35 uvádzame, že spomínaným aktívnym opatrením na trhu práce sa najviac podporilo umiestnenie znevýhodnených uchádzačov na také pracovné miesta, u ktorých bola požiadavka na ukončené stredoškolské vzdelanie.

TABUĽKA Č: 35

Neukončené základné vzdelanie	Základné vzdelanie	Nižšie stredné odborné vzdelanie	Stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné všeobecné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie	VŠ I. stupňa	VŠ II. stupňa	VŠ III. stupňa	Neurčené vzdelanie
15	221	76	1 025	1 194	132	16	86	403	8	2

V roku 2014 bolo z celkového počtu najviac do pracovného procesu zaradených dlhodobo nezamestnaných občanov (§ 8 písm. c).

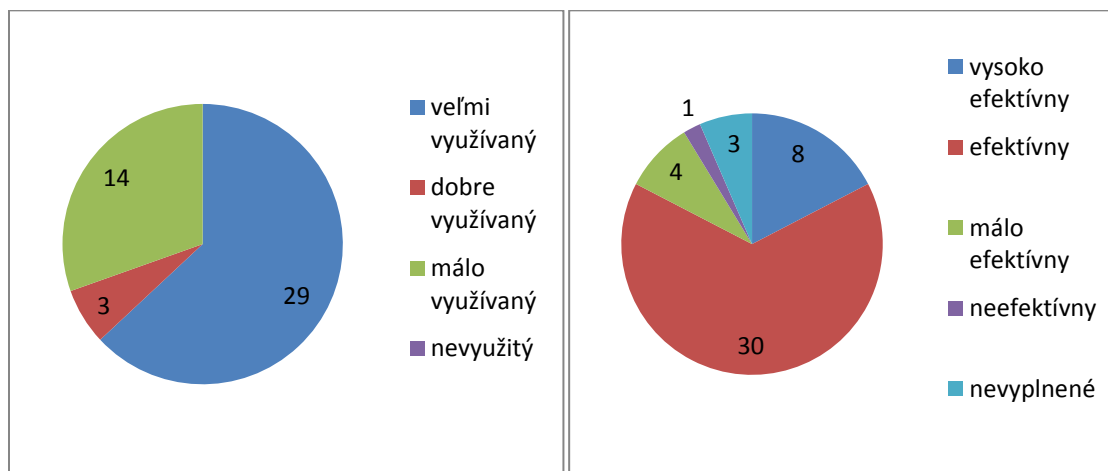
GRAF Č. 77

Z pohľadu kvalitatívneho vyhodnotenia tohto nástroja, realizovaného prostredníctvom úradov práce, na základe poznatkov a skúseností z praxe, § 50 – príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, až 63 % úradov hodnotí tento nástroj AOTP ako veľmi využívaný a 65 % z celkového počtu ako efektívny.

Pomer medzi počtom žiadostí a skutočne uzatvorených dohôd je 90,70 %.

GRAF Č. 78

5.3 Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti – § 50j zákona

Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti (v znení účinnom od 1.5.2013) sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorým je:

- obec alebo samosprávny kraj,
- právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj,

na zamestnávanie znevýhodnených UoZ starších ako 50 rokov alebo UoZ ktorí dosiahli nižšie ako stredné odborné vzdelanie alebo dlhodobo nezamestnaných UoZ, vedených v evidencii najmenej tri mesiace ak pracovný pomer je dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času.

Týmto nástrojom bolo v roku 2014 podporených 3 999 znevýhodnených UoZ, z toho 1 784 občanov starších ako 50 rokov a 3 036 dlhodobo nezamestnaných občanov. Na príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti bolo k 31.12.2014 vyčerpaných spolu 12 466 006,12 €.

TABUĽKA Č. 36

Rok	Počet umiestnených UoZ	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2013	4 902	13 842 635	9 748 048
2014	3 999	13 414 636	12 466 006

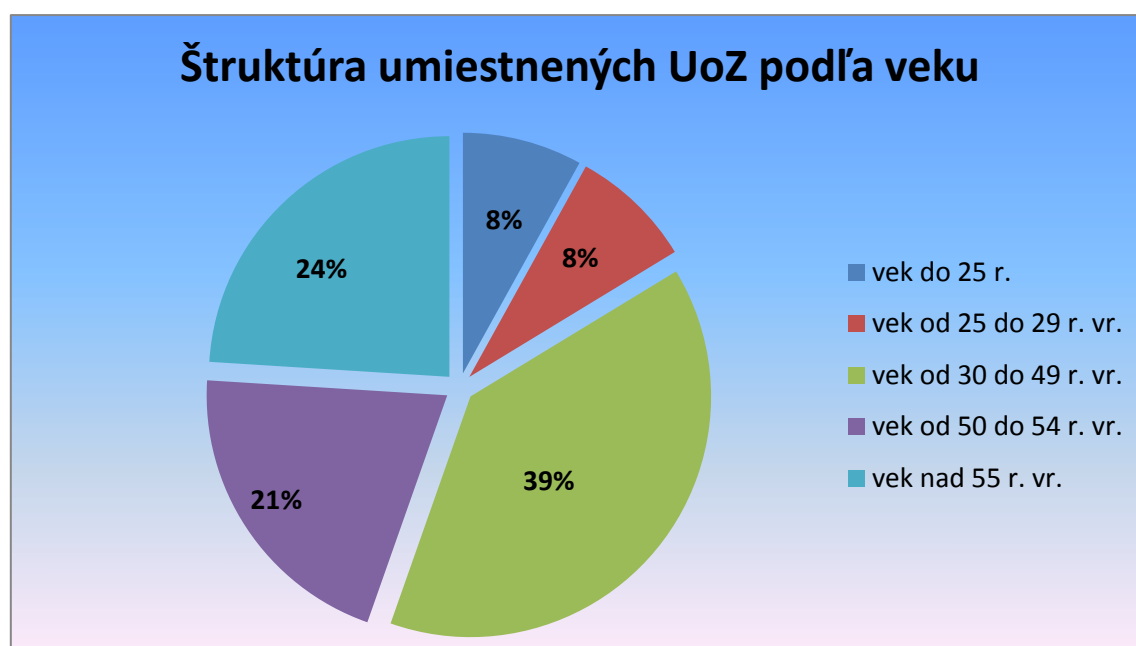
Poznámka: Za rok 2013 je započítaný aj § 50j pred novelou zákona (príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie) a aj súčasný príspevok na podporu rozvoja regionálnej a miestnej zamestnanosti, ktorý ho nahradil od 1.5.2013.

Štruktúra znevýhodnených UoZ na § 50j podľa veku a pohlavia je uvedená v tabuľke č. 37 a grafe č. 79.

TABUĽKA Č. 37

§ 50j	Počet umiestnených			UoZ podľa vekovej štruktúry				
	UoZ			vek do 25 r.	vek od 25 do 29 r. vr.	vek od 30 do 49 r. vr.	vek od 50 do 54 r. vr.	vek nad 55 r. vr.
	spolu	Muži	Ženy					
	3 999	2 559	1 440	322	330	1 563	824	960
Percent. podiel		63,99%	36,01%	8,05%	8,25%	39,08%	20,61%	24,01%

GRAF Č. 79

TABUĽKA Č. 38

Štruktúra umiestnených znevýhodnených UoZ podľa § 8 zákona

Počty umiestnených UoZ na § 50j podľa znevýhodnenia (§ 8 zákona)								
Počet znevýhodnených UoZ	z toho	z toho	z toho	z toho	z toho	z toho	z toho	z toho
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)
3 999	79	1 783	3 046	1 301	2 746	0	4	184

Štruktúra umiestnených podľa druhu znevýhodnenia (§ 8 zákona)

Z hľadiska kvalitatívneho hodnotenia príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti úradmi, 80,43 % úradov hodnotí vykonávanie § 50j ako veľmi využívaný nástroj AOTP, ktorý je efektívny a riziko jeho zneužívania je pomerne nízke (19,5 % úradov), čo vyjadruje tabuľka:

TABUĽKA Č. 39

Hodnotenie § 50j úradmi *

Využívanie § 50j				Riziko zneužívania § 50j			Efektívnosť § 50j			
veľmi	dobré	málo	nevyužívaný	žiadne	nízke	vysoké	vysoko efektívna	efektívna	málo efektívna	neefektívna
37* (80,43%)	4* (8,69%)	4* (8,69%)	1* (2,17%)	37* (80,43%)	9* (52,18%)	0* (0%)	11* (23,91%)	27* (58,69%)	7* (15,21%)	1* (2,17%)

* počet úradov

Priemerný pomer za všetky úrady medzi počtom žiadostí a skutočne uzatvorených dohôd bol pri tomto nástroji 96,55 %.

5.4 Príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska - § 56 zákona

V roku 2014 úrad poskytoval príspevok na zriadenie CHD alebo CHP zamestnávateľovi, ktorý na zriadené PM v CHD alebo na CHP prijal do pracovného pomeru UoZ so ZP, vedeného v evidencii UoZ najmenej jeden mesiac.

Počas sledovaného obdobia roku 2014 úrady vytvorili 284 PM, na ktoré bolo (vrátane preobsadení) umiestnených 994 občanov so zdravotným postihnutím, z toho všetci boli UoZ so ZP. Oproti roku 2013 došlo v roku 2014 k výraznému poklesu v počte novovytvorených pracovných miest (pokles o 1426 PM) a k zníženiu celkovej dohodnutej sumy o 12 517 673 €, zatiaľ čo v čerpaní finančných prostriedkov na uvedený nástroj AOTP v roku 2014 paradoxne nedošlo až k takému výraznému poklesu.

Nižší nárast počtu novovytvorených pracovných miest sa javí ako dôsledok novely zákona o službách zamestnanosti účinnnej od 1. 5. 2013, ktorý sa reálne prejavil až v roku 2014. Kým v minulosti bol príspevok podľa § 56 zákona o službách zamestnanosti určený tak na náklady na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska (CHD/CHP) ako aj na náklady na celkovú cenu práce (CCP) občanov so zdravotným postihnutím (OZP), uvedenou novelou zákona o službách zamestnanosti bol určený výlučne na zriaďovacie náklady CHD/CHP. Z uvedeného dôvodu sa pre potenciálnych zamestnávateľov takých zamestnancov, ktorí sú OZP, stal nezaujímavým, resp. menej zaujímavým, keďže väčšina zamestnávateľov tento príspevok používala práve na financovanie CCP zamestnancov, ktorí sú OZP.

Na margo čerpanej sumy finančných prostriedkov možno uviesť, že skutočnosť, že oproti minulým rokom táto suma priamo úmerne nepoklesla spolu s počtom novovytvorených pracovných miest, ovplyvňuje predovšetkým dofinancovanie tých pracovných miest, ktoré boli vytvorené v zmysle dohôd uzatvorených pred už spomínanou novelou zákona o službách zamestnanosti (t. j. do 30. 4. 2013), a pri ktorých sa zamestnávatelia rozhodli, že príspevok použijú na CCP zamestnancov, ktorí sú OZP.

TABUĽKA Č. 40

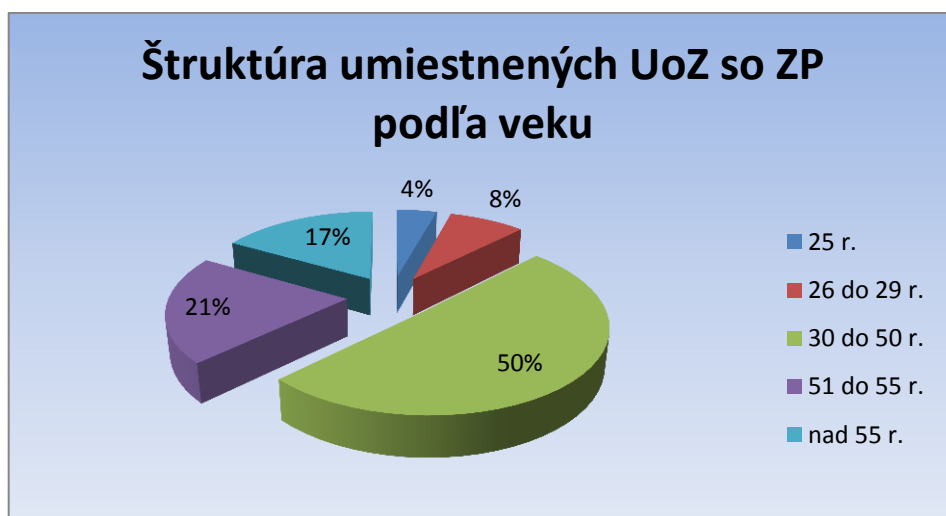
Rok	Počet novovytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov na vytvorený počet PM	Výška čerpaných finančných prostriedkov
2013	1 710	14 217 647 €	17 623 407,47 €
2014	284	1 699 974 €	12 640 458,16 €

Štruktúra umiestnených UoZ so ZP na AOTP podľa veku je uvedená v tabuľke č. 41 a grafe č. 81

TABUĽKA Č. 41

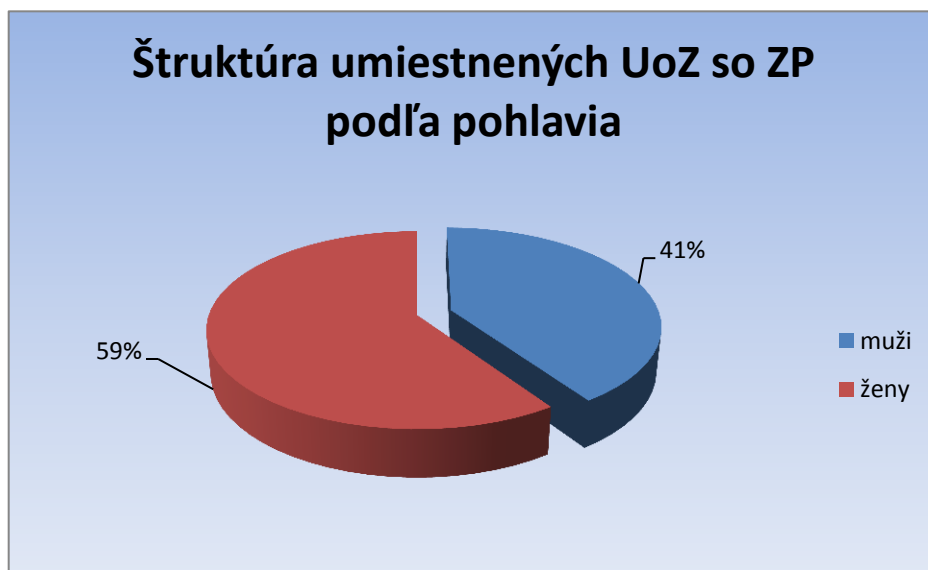
Celkový počet umiestnených UoZ so ZP na nástroj v roku 2014	Štruktúra umiestnených UoZ so ZP podľa veku				
	do 25 r. vrátane	26 r. až 29 r.	30 r. až 50 r.	51 r. až 55 r.	nad 55 r.
994	43	81	465	201	204

GRAF Č. 81

Najviac podporených príspevkom na zriadenie pracovného miesta pre UoZ, ktorý je občanom so ZP v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku podľa § 56 zákona (vrátane preobsadení), boli UoZ so ZP vo vekovej štruktúre 30 - 50 rokov, pričom z celkového počtu 994 umiestnených UoZ to bolo 591 žien, čo predstavuje 59% z celkového počtu umiestnených, vid' graf č. 82

GRAF Č. 82

Najviac umiestnení na nástroj bolo v priebehu roka 2014 v územnom obvode úradu Košice (12,07% z celkového počtu).

Úrady tento nástroj AOTP vyhodnotili ako málo využívaný, aj z dôvodu zmeny, ktorá priniesla novela zákona o službách zamestnanosti. Vzhľadom na skutočnosť, že prostredníctvom tohto nástroja nie je možné podporiť refundáciu celkovej ceny práce zamestnancov, ktorí sú OZP, ale „iba“ zriadenie pracovného miesta pre OZP, pričom maximálnu výšku príspevku zamestnávateľa často nedokážu využiť, resp. použiť. Z uvedeného dôvodu sa tento nástroj javí aj ako málo efektívny.

5.5 Príspevok občanovi so ZP na prevádzkovanie alebo vykonávanie SZČ - § 57 zákona

Úrad môže poskytnúť príspevok OZP na SZČ prevádzkovanú na CHP nepretržite najmenej dva roky. Príspevok sa poskytuje UoZ – OZP, ktorí budú prevádzkovať živnosť podľa živnostenského zákona a vykonávať poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách podľa zákona o súkromnom podnikaní občanov. Výška príspevku sa odvíja od zákonom o službách zamestnanosti definovaného násobku celkovej ceny práce a od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v príslušnom okrese.

Prostredníctvom tohto opatrenia bolo v roku 2014 bolo podporené vytvorenie **96** pracovných miest na samozamestnanie OZP, čo bolo o 200 pracovných miest menej ako v roku 2013. Uvedený pokles súvisí so zníženým záujmom UoZ OZP o tento nástroj v nadväznosti na zmeny vyplývajúce z novely zákona o službách zamestnanosti podporujúce efektívnosť využitia nástroja (fakultatívnosť nástroja, dvojfázovosť poskytnutia príspevku, použitie príspevku limitované na 6 mesiacov, povinnosť predkladania správ o prevádzkovaní SZČ, preukazovanie čerpania príspevku a vrátenie nevyčerpanej časti príspevku, zníženie výšky poskytnutého príspevku, pri prerušení, resp. skončení prevádzkovania SZČ v období 6 mes. pred zaradením do evidencie UoZ OZP povinnosť 12-mes. evidencie žiadateľa o príspevok a pod.). Celkové čerpanie na tento príspevok bolo vo výške **431 095 €**, čo je v porovnaní s rokom 2013 pokles o 2 112 058 €. Porovnanie počtu

vytvorených pracovných miest a porovnanie rokov 2013 a 2014 je uvedené v nasledovnej tabuľke.

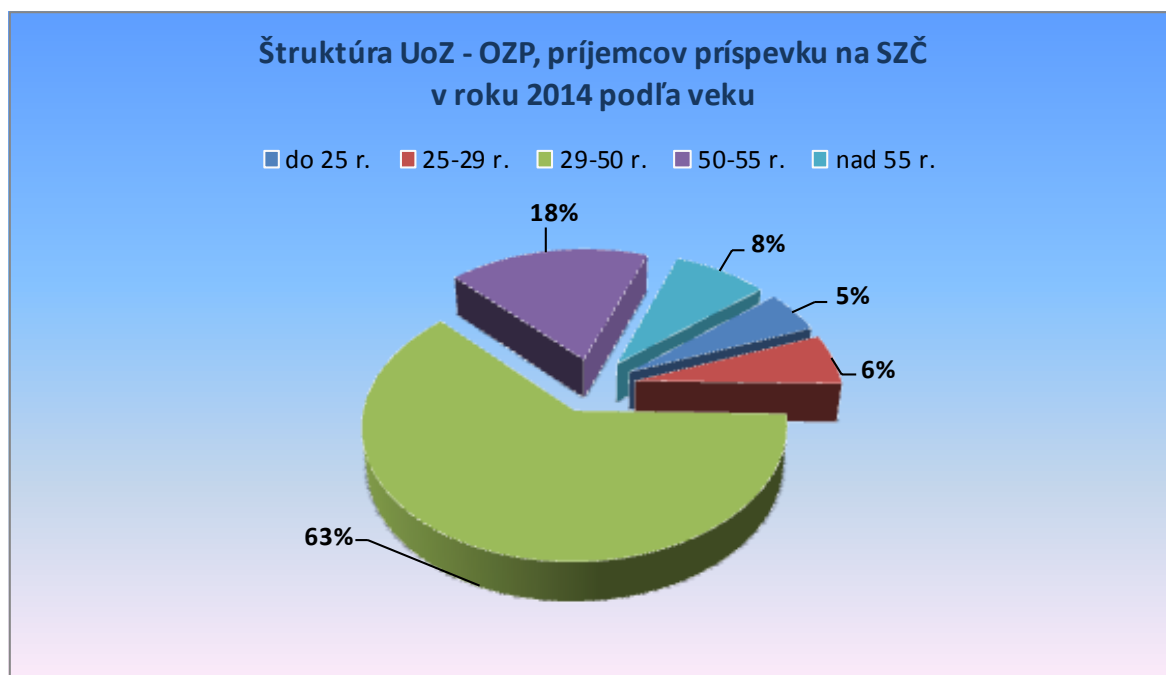
Tabuľka č. 42

Rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov
2013	296	2 148 358,79	2 543 153,4
2014	96	448 181	431 095

Z celkového počtu 96 umiestnených UoZ so ZP, ktorí boli všetci občanmi so zdravotným postihnutím, bolo celkom 48 žien a 48 mužov, čo je ideálny pomer 50 : 50 %.

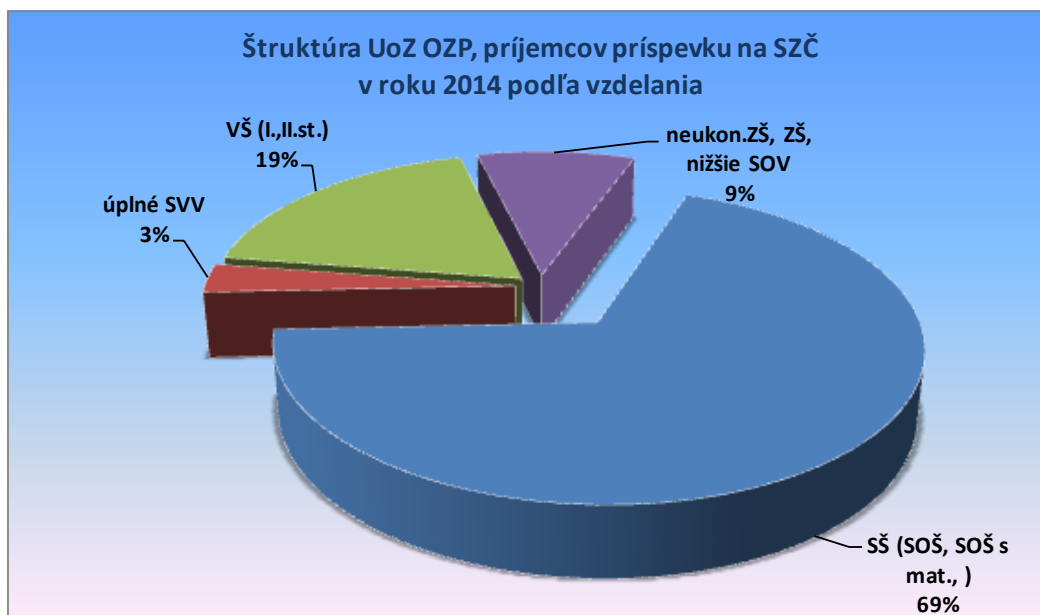
Z hľadiska veku najviac, t. j. 63 % z celkového počtu podporených pracovných miest pre UoZ so ZP na prevádzkovanie SZČ v počte 60 tvorili UoZ so ZP vo veku 29-50 rokov, 18 % tvorili UoZ so ZP vo veku 50-55 rokov, nad 55 rokov 8 % UoZ so ZP, 6 % UoZ so ZP od 25 do 29 rokov a 5 % UoZ so ZP do 25 rokov.

GRAF Č. 83

Z hľadiska vzdelania PM na samozamestnanie vytvorilo 66 % UoZ OZP so stredoškolským odborným vzdelaním a s úplným stredným odborným vzdelaním, 19 % UoZ OZP s vysokoškolským vzdelaním I., II. stupňa, 9 % podporených pracovných miest na samozamestnanie vytvorili UoZ s neukončenou ZŠ, so základným a nižším stredným odborným vzdelaním a najmenej, t. j. 3 % PM bolo vytvorených UoZ OZP s úplným stredným všeobecným vzdelaním.

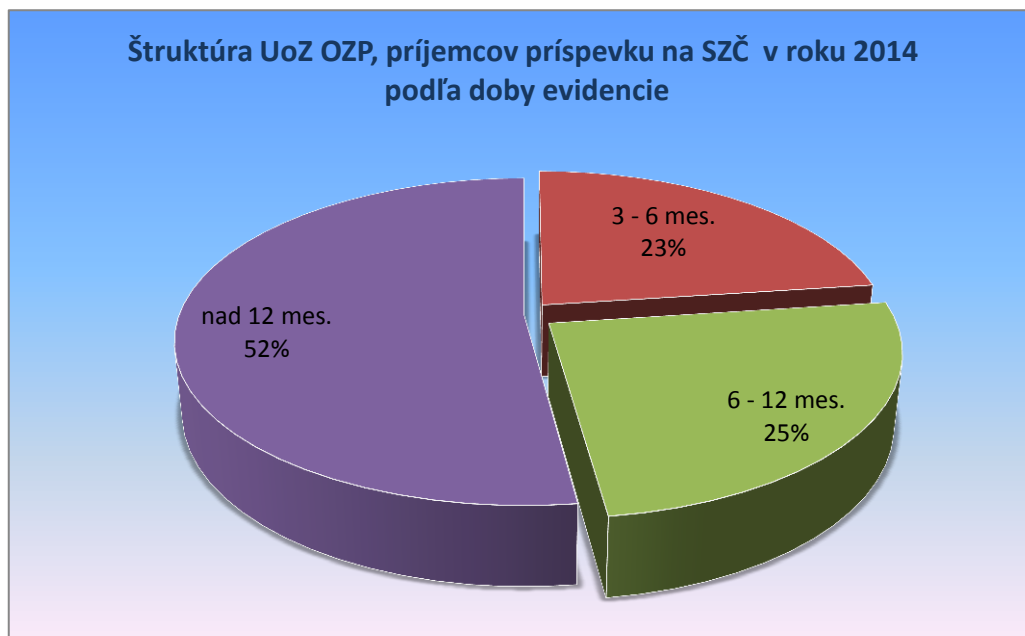
GRAF Č. 84

Z celkového počtu 96 UoZ OZP, príjemcov príspevku SZČ, ktorí v roku 2014 vytvorili pracovné miesto pre OZP na samozamestnanie, boli všetci príjemcovia príspevku v evidencii úradu nad 3 mesiace:

3 - 6 mesiacov 23 % UoZ OZP, 6 - 12 mesiacov 25 % UoZ OZP, nad 12 mesiacov 52 % UoZ OZP z celkového počtu príjemcov príspevku na SZČ v roku 2014.

GRAF Č. 85

Pri porovnaní počtu vytvorených PM v podmienkach jednotlivých úradov môžeme konštatovať, že v roku 2014 bolo najviac vytvorených PM v okrese Námestovo - 7 PM v okrese Prievidza - 7 PM, v okrese Kežmarok - 6 PM, v okrese Spišská Nová Ves - 6 PM a Košice - 6 PM. Ako ďalší nasledujú okresy Čadca - 6 PM, Bardejov - 5 PM, Michalovce - 4 PM a Žilina 4 - PM. Po jednom

PM bolo vytvorené v okresoch Bratislava, Dunajská Streda, Galanta, Nitra, Galanta, Topoľčany, Dolný Kubín, Martin, Banská Štiavnica, Brezno, Lučenec, Revúca, Humenné, Poprad.

Po prijatí novely zákona o službách zamestnanosti, ktorá priniesla sprísnenie zákonných podmienok pre poskytnutie príspevku, výrazné zníženie výšky príspevku, jeho vyplácanie v dvoch častiach a povinnosť použiť príspevok do šiestich mesiacov od uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku, ako aj dokladovanie použitia príspevku účtovnými dokladmi, administratívna náročnosť a fakultatívnosť, opätovné schválenie až po 8 rokoch - to sú dôvody, ktoré odradili mnohých žiadateľov od predloženia žiadosti o príspevok.

Z hľadiska využívania nástroja UoZ so ZP 1 úrad ho hodnotí ako veľmi využívaný, 2 úrady ako dobre využívaný, 28 úradov hodnotí nástroj ako málo využívaný a 15 úradov označilo nástroj ako nevyužívaný.

Z hľadiska rizika zneužitia 29 úradov hodnotí nástroj ako nezneužívaný, 15 úradov ako nástroj s nízkym rizikom zneužitia a len 2 úrady považuje daný nástroj za vysoko rizikový. Riziko zneužitia nástroja spočívalo v použití prostriedkov z príspevku na iný účel ako boli určené, čo bolo prijatím novely zákona o službách zamestnanosti odbúrané. Rizikovým faktorom však môže byť zdravotný stav príjemcu (dlhodobá PN), ktorý sa môže v priebehu dvoch rokov zmeniť, čo môže v značnej miere ovplyvniť výkon SZČ. Ďalším rizikovým faktorom môže byť aj to, že sa v tomto období zníži miera poklesu schopnosti vykonávať SZČ na menej ako 41%. Zo strany úradov je zabezpečovaná kontrola realizovaná prostredníctvom priebežných správ, ktoré sú príjemcovia príspevku povinní predkladať v ročných intervaloch. Pri nedodržaní podmienok dohody klienti vracajú pomernú časť príspevku, prípadne nepoužitú časť finančného príspevku späť na účet úradu.

V rámci štatistického porovnania je pomer medzi počtom žiadostí o poskytnutie príspevku a počtom skutočne uzatvorených dohôd 73,74 %. Príčiny neschvaľovania žiadostí pri tomto opatrení úrady uvádzajú nasledovne: podnikateľské zámery nevyhoveli kritériám posúdenia komisie pre neefektívny podnikateľský zámer a nízke očakávané výsledky, žiadatelia mali slabý prehľad pracovných príležitostí a očakávanej klientely, v niektorých prípadoch žiadatelia nedosiahli v písomnom teste dostatočný počet bodov. Úrady uvádzajú aj prípady, keď UoZ so ZP požiadali o odklad podpisu dohody zo zdravotných dôvodov, resp. dohoda nebola uzatvorená, pretože UoZ vzal žiadosť o poskytnutie príspevku späť. Sú aj prípady, keď so žiadateľom, ktorý príspevok mal schválený, nedošlo k podpísaniu dohody z dôvodu zmeny zdravotného stavu. V niektorých okresoch (LC) 50 % klientov odstúpilo od žiadosti, keďže sa vzhľadom na svoj zdravotný stav obávajú zaviazť na dvojročné prevádzkovanie živnosti aj z dôvodu nízkej kúpyschopnosti obyvateľstva.

Poskytovanie príspevku na SZČ považujú 2 úrady za vysoko efektívny, 24 úradov za efektívny a 13 úradov za málo efektívny a 6 úradov za neefektívny. Všeobecne je príspevok hodnotený ako nástroj, ktorý prispieva k zníženiu miery nezamestnanosti. Poskytnutie príspevku podporuje UoZ so ZP k vytváraniu PM prostredníctvom SZČ, čím nástroj prispieva k zníženiu miery nezamestnanosti v regióne. Takto vytvárané pracovné miesta zostávajú v prevažnej miere zachované aj po uplynutí dohodnutej doby trvania. Vyčerpanie príspevku do 1/2 roka podnikania vedie samozamestnávateľov k vyčerpaniu celej časti príspevku už pri zriaďovaní CHP na účely podnikania. Efektívnosť tohto príspevku spočíva v tom, že umožňuje občanovi so ZP uplatniť sa na trhu práce, včleniť sa do pracovného procesu, najmä v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou konkurovať na trhu práce a včleniť sa aj medzi zdravých občanov; zvyšuje motiváciu UoZ so ZP nájsť si uplatnenie na trhu práce prostredníctvom vytvorenia PM v CHP, kde si vytvorí pracovné podmienky zodpovedajúce jeho zdravotnému stavu.

Čerpanie príspevku UoZ so ZP bude aj v budúcnosti obmedzené vychádzajúc z nižšieho počtu UoZ so ZP v evidencii UoZ, zároveň sa odvíja od záujmu jednotlivých občanov o riešenie svojho zamestnania prostredníctvom samozamestnania. Táto skupina znevýhodnených UoZ vyžaduje v zmysle úspešnosti pri umiestnení a udržaní sa na trhu práce viac pozornosti a podpory pri príprave na prevádzkovanie SZČ na otvorenom trhu práce.

6 VYHODNOTENIE UPLATŇOVANIA NÁSTROJOV AOTP ZAMERANÝCH NA UDRŽANIE ZAMESTNANOSTI (udržanie existujúcich PM)

6.1 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca - § 47 zákona

VzPrTP zamestnancov vykonáva zamestnávateľ v záujme ďalšieho pracovného uplatnenia svojich zamestnancov formou všeobecného a špecifického VzPrTP, s cieľom zvýšiť vzdelanostnú úroveň, pracovný potenciál a adaptabilitu svojich zamestnancov na trhu práce. VzPrTP zamestnancov sa uskutočňuje v pracovnom čase a je prekážkou v práci na strane zamestnanca. Úrad môže poskytnúť príspevok na VzPrTP zamestnanca zamestnávateľovi, ak sa zamestnávateľ zaviazal, že po skončení VzPrTP zamestnanca bude zamestnávať týchto zamestnancov najmenej počas 12 mesiacov alebo VzPrTP zamestnancov uskutoční ako súčasť opatrení, ktoré umožňujú predísť HP alebo obmedziť HP.

Úrad môže poskytnúť príspevok na VzPrTP zamestnanca najviac do výšky 80 % oprávnených nákladov na VzPrTP zamestnancov.

V roku **2014** bola v zmysle Schémy štátnej pomoci na podporu vzdelávania č. 1/2009 v platnom znení uzatvorená **1 dohoda** s podnikateľským subjektom. Celkový **dohodnutý príspevok v roku 2014** bol vo výške **5 665,49 €** na **9 zamestnancov**.

V roku **2014** bol príspevok na VzPrTP zamestnanca poskytnutý **3 zamestnávateľom**, ktorý vzdelávali **1 609** zamestnancov (išlo o VzPrTP zamestnancov z dohôd uzatvorených v roku 2014 aj 2013). Ku koncu **roka 2014** bolo na tento účel vyčerpaných **563 679 €**. Z celkového počtu **1 609 vzdelávaných zamestnancov** bolo 45 žien a 7 znevýhodnených zamestnancov.

TABUĽKA Č. 43

Rok	Počet podporených zamestnancov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2013	8	1 125 335,84	4 052
2014	1 609	5 665,49	563 679

Vzhľadom na skutočnosť, že VzPrTP zamestnancov je málo využívané AOTP, nie je možné kvalifikovane vyhodnotiť efektívnosť a úspešnosť jeho využívania.

6.2 Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami - § 50a

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami prijatých do pracovného pomeru z evidencie uchádzačov o zamestnanie sa poskytoval zamestnávateľovi na úhradu:

- preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom a
- sumy preddavku na poistné na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom.

Príspevok sa poskytol, ak hrubá mesačná mzda zamestnanca, ktorý pracoval na plný pracovný úväzok, dosiahol najviac 50 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje a zamestnanec bol pred prijatím do zamestnania vedený v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace.

V roku 2014 boli podporené pracovné miesta preobsadené inými UoZ v celkovom počte **370** osôb. Najviac preobsadení podporených pracovných miest bolo v okrese Michalovce (48), Košice (43), Nové Zámky (34). Podporených zamestnancov v roku 2014 bolo celkom **4 452**. Celková čerpaná suma finančných prostriedkov bola vo výške **5 513 613 €**, čo je v porovnaní s rokom 2013 menej o 5 683 107 €.

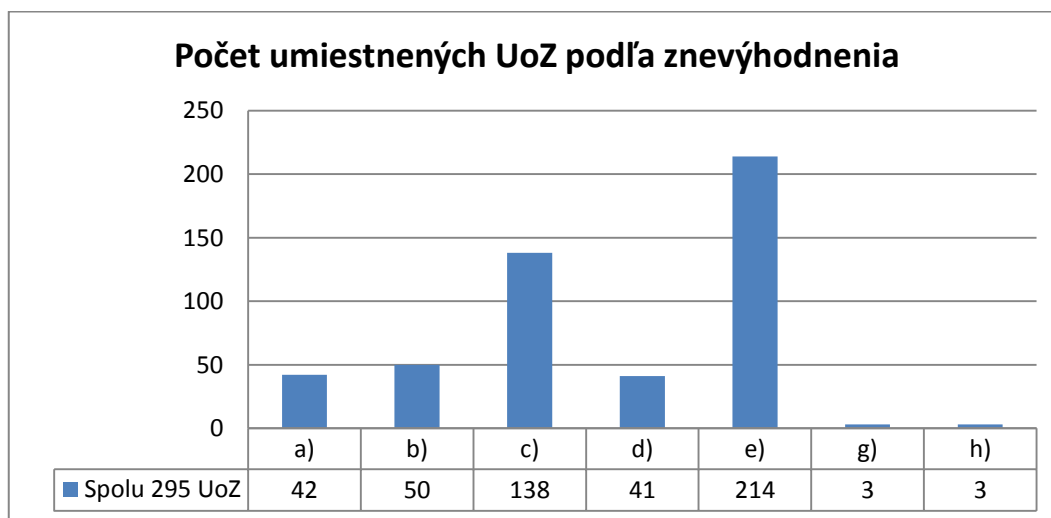
Štruktúra umiestnených UoZ na § 50a podľa veku je v uvedená v nasledujúcej tabuľke.

TABUĽKA Č. 44

Počet umiestnených UoZ spolu	Štruktúra umiestnených UoZ podľa veku - § 50a		
	15 - 25 rokov	25 - 54 rokov	55 - 64 rokov
370	97	250	23

Štruktúra znevýhodnených umiestnených UoZ na § 50a je v uvedená v nasledujúcom grafe.

GRAF Č. 86

Od 01. 05. 2013 bol tento nástroj AOTP zrušený, ale pracovné miesta a finančné čerpanie pokračovalo aj v roku 2014.

6.3 Príspevok na podporu udržania pracovných miest - § 50k zákona

Príspevok možno poskytnúť zamestnávateľovi, ktorý najmenej tri mesiace pred podaním žiadosti o poskytnutie príspevku udržal PM aj v prípade pretrvávajúcich vážnych prevádzkových dôvodov vymedzených v písomnej dohode so zástupcami zamestnancov, na základe ktorých po dohode

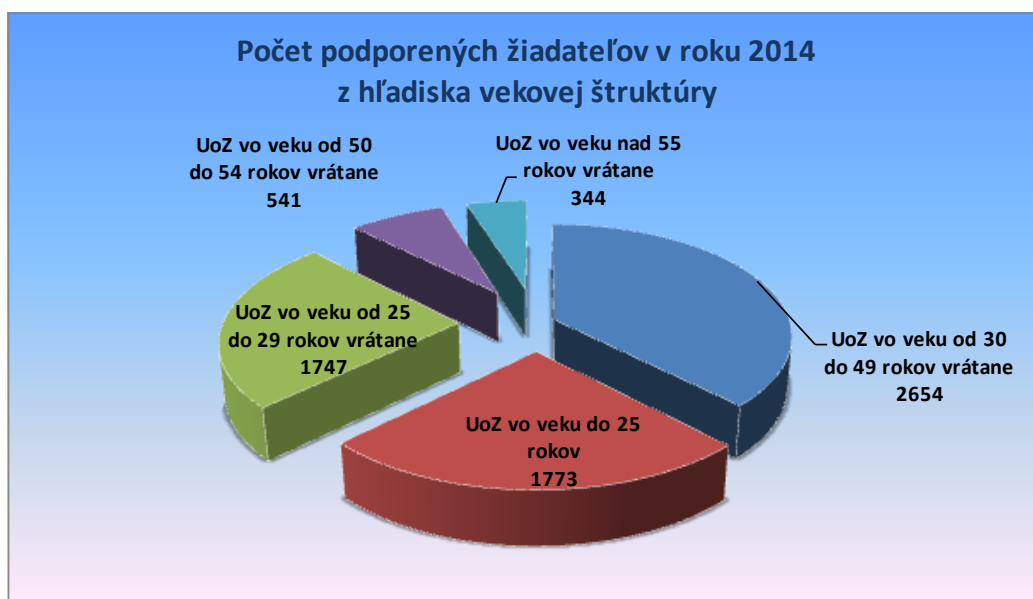
s úradom PSVR na prechodné obdobie obmedzí svoju prevádzkovú činnosť tak, že nebude zamestnancom prideľovať prácu v rozsahu najmenej 6 % a najviac 20 % ustanoveného týždenného pracovného času. Výška príspevku je 50 % z náhrady mzdy poskytnutej zamestnancovi a poskytuje sa najviac počas 12 mesiacov. Príspevok sa poskytuje za dni, v ktorých bola zamestnancovi poskytnutá náhrada mzdy. V roku 2014 úrady PSVR neuzatvorili žiadnu novú dohodu so zamestnávateľmi na udržanie pracovných miest. Vyčerpaná však bola na tento nástroj čiastka 44 049,78 €, z dohôd uzatvorených v roku 2013.

6.4 Príspevok na dochádzku za prácou - § 53 zákona

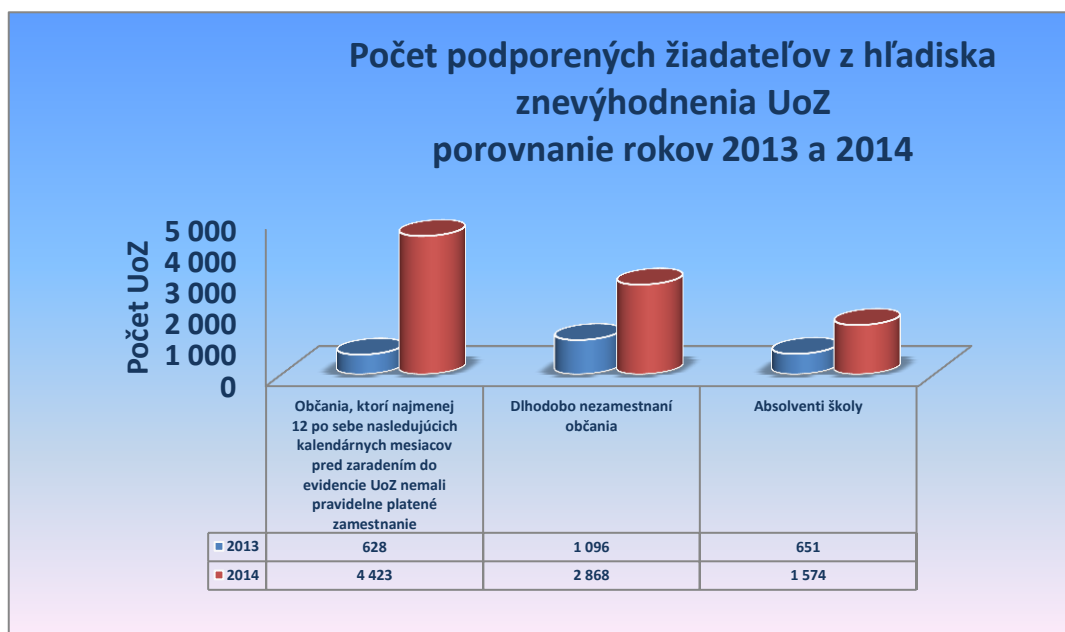
V roku 2014 bol príspevok na dochádzku za prácou poskytnutý celkom 7 059 žiadateľom, z toho 2 318 mužom a 4 741 ženám v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 1 590 039,34 €. V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali pokles celkového počtu žiadateľov o 5 717 žiadateľov a zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 2 486 149,98 €. V roku 2014 najviac podporených žiadateľov zaznamenal úrad Prešov a najmenej podporených žiadateľov zaznamenal úrad Bratislava.

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo podporených 2 654 žiadateľov vo veku od 30 do 49 rokov vrátane, 1 773 žiadateľov vo veku do 25 rokov, 1 747 žiadateľov vo veku od 25 do 29 rokov vrátane, 541 žiadateľov vo veku od 50 do 54 rokov vrátane a 344 žiadateľov vo veku nad 55 rokov vrátane, čo je znázornené v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 87

Z hľadiska znevýhodnenia UoZ, ktorým bol poskytnutý príspevok na dochádzku za prácou, bolo 5 908 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 83,69 % z celkového počtu žiadateľov. Z hľadiska znevýhodnenia UoZ najvyšší podiel tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie v počte 4 423 žiadateľov (74,86 %). Dlhodobo nezamestnaní občania tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu znevýhodnených UoZ v počte 2 868 žiadateľov (48,54 %). Treťou najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ boli absolventi školy v počte 1 574 žiadateľov (26,64 %). Počet podporených žiadateľov z hľadiska znevýhodnenia UoZ v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 je vyjadrený v nasledovnom grafe.

6.5 Príspevok na presťahovanie za prácou - § 53a zákona

Príspevok na presťahovanie za prácou bol v roku 2014 jedným z najmenej využívaných nástrojov AOTP. V roku 2014 príspevok na presťahovanie za prácou bol poskytnutý celkom 38 žiadateľom, z toho 12 mužom a 26 ženám v celkovej poskytnutej sume finančných prostriedkov 66 193,34 €. V roku 2014 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali pokles celkového počtu žiadateľov o 28 žiadateľov a zníženie celkovej poskytnutej sumy finančných prostriedkov o 29,39 €.

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo podporených 20 žiadateľov vo veku od 30 do 49 rokov vrátane, 13 žiadateľov vo veku od 25 do 29 rokov vrátane a 5 žiadateľov vo veku do 25 rokov, čo je znázornené v nasledovnom grafe.

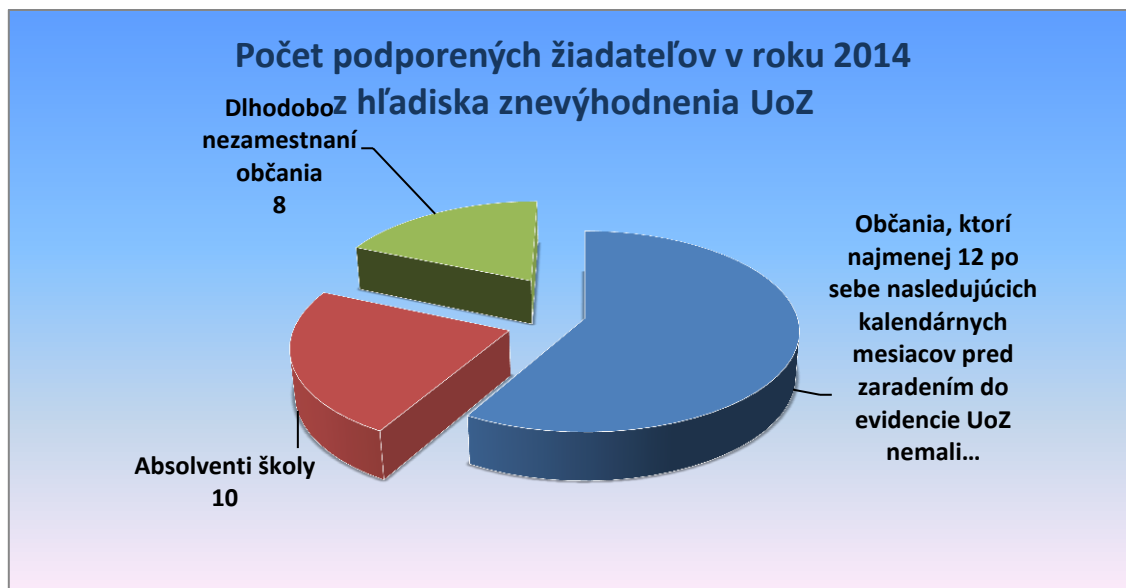
GRAF Č. 89

Z hľadiska znevýhodnenia UoZ, ktorým bol poskytnutý príspevok na presťahovanie za prácou, bolo 26 znevýhodnených UoZ, čo predstavuje 68,42 % z celkového počtu žiadateľov. Z hľadiska znevýhodnenia UoZ najvyšší podiel tvorili občania, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie v počte 25 žiadateľov (96,15 %). Absolventi škôl tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu znevýhodnených UoZ v počte 10 žiadateľov (38,46 %). Treťou najpočetnejšou skupinou znevýhodnených UoZ boli dlhodobo nezamestnaní občania v počte 8 žiadateľov (30,77 %).

Počet podporených žiadateľov z hľadiska znevýhodnenia UoZ v roku 2014 je vyjadrený v nasledovnom grafe.

GRAF Č. 90

6.6 Príspevok na dopravu do zamestnania § 53b zákona

Príspevok v roku 2014 nebol využívaný nakoľko je málo zamestnávateľov, ktorí zabezpečujú každý deň dopravu svojich zamestnancov do zamestnania a zároveň spĺňajú podmienky stanovené zákonom o službách zamestnanosti.

6.7 Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní § 56a zákona

Zamestnávateľovi, ktorý zamestnával viac ako 25 % občanov so ZP z priemerného evidenčného počtu svojich zamestnancov, sa poskytoval príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní. Od 1. 5. 2013 mohol úrad uzavrieť dohodu o poskytnutí tohto príspevku len s tým zamestnávateľom, ktorý nemal priznané postavenie chránenej dielne. Príspevok sa poskytoval na občana so ZP, ktorý pre zamestnávateľa vykonáva prácu najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času.

V sledovanom období roku 2014 bolo týmto nástrojom AOTP podporených 31 zamestnancov, čo je o 201 zamestnancov menej ako v roku 2013. V roku 2014 bola dohodnutá podpora 31 zamestnancov sumou 44 828 €. Maximálna výška príspevku na jedného zamestnanca – občana so ZP bola v roku 2014 v sume 145,47 €. Celková čerpaná suma na tento nástroj AOTP bola v roku 2014 vo výške 169 643 €.

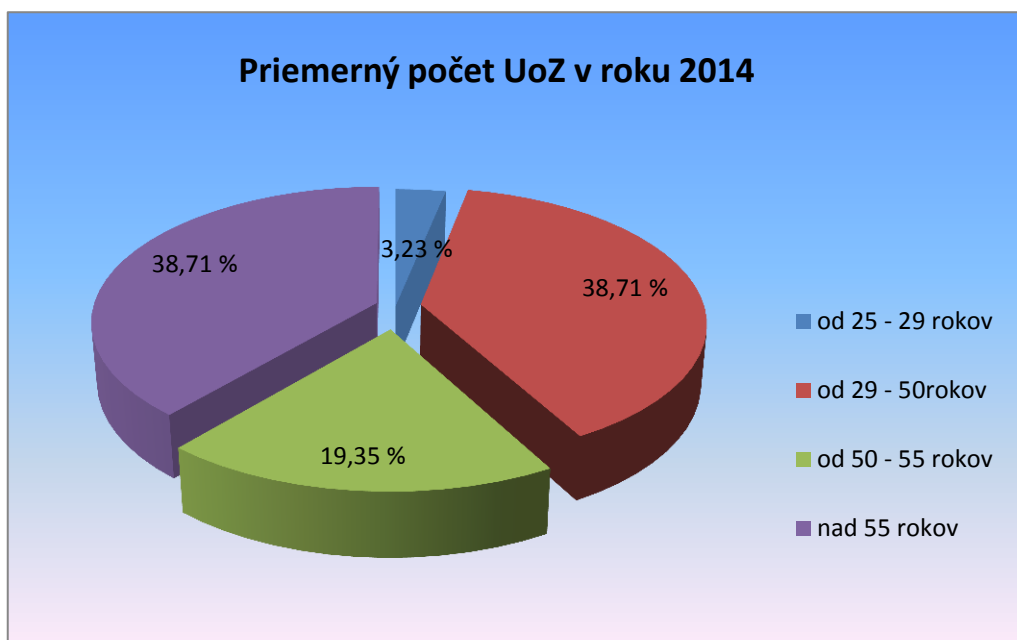
TABUĽKA Č. 45

Rok	Počet podporených zamestnancov	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov
2013	232	418 569 €	775 557 €
2014	31	44 828 €	169 643 €

Najväčší záujem o nástroj bol v Banskobystrickom kraji, na tento nástroj boli vyčerpané finančné prostriedky vo výške 36 757 €.

Z 31 podporených zamestnancov boli podporené 3 ženy (podiel žien 9,7 %). Štruktúra podporených zamestnancov so ZP podľa veku je uvedená v grafe č. Najviac podporených príspevkom na udržanie občana so ZP v zamestnaní podľa § 56a zákona bolo vo vekovej štruktúre 29 - 50 rokov a vo veku nad 55 rokov.

GRAF Č. 91

6.8 Príspevok na činnosť pracovného asistenta § 59 zákona

Príspevok na činnosť pracovného asistenta poskytoval úrad, ak z druhu zdravotného postihnutia a z vykonávanej pracovnej činnosti zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby vyplýva potreba pracovného asistenta, a to mesačne najmenej vo výške 41 % a najviac vo výške 70 % celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti.

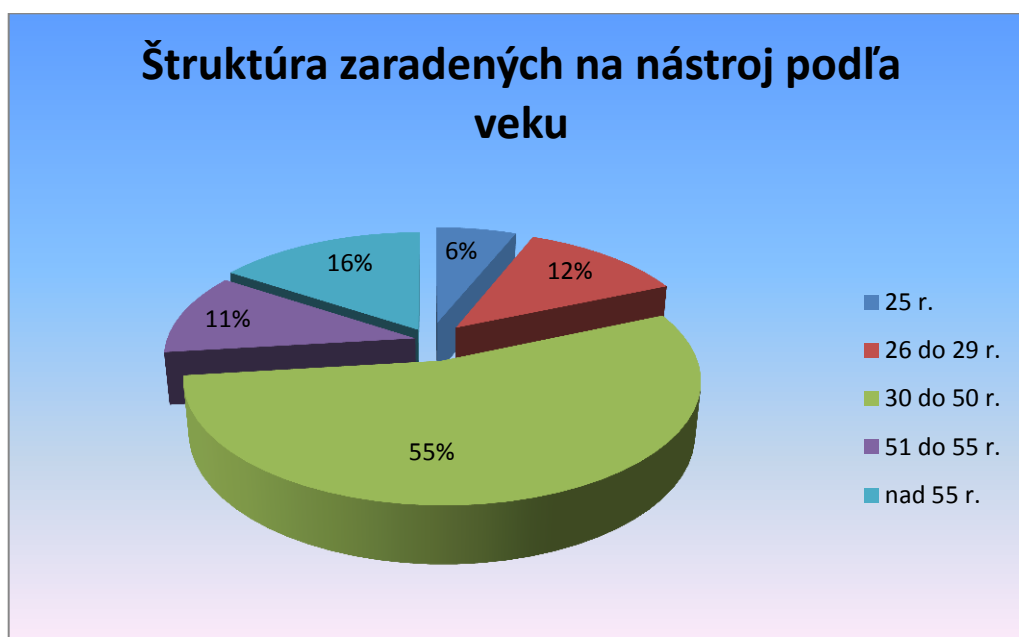
V roku 2014 bolo na tento nástroj APTP zaradených celkovo **770 pracovných asistentov**, z toho počet novovytvorených PM pre pracovných asistentov bol **721**. Najviac využitý bol tento príspevok v pôsobnosti úradu Prievidza, podporených bolo 74 PM. Porovnanie s rokom 2013 je uvedené v tabuľke č. 46.

Najviac asistentov podporených príspevkom (vrátane preobsadení), bolo vo vekovej štruktúre 30 - 50 rokov, pričom z celkového počtu 770 zaradených to bolo 481 žien, čo predstavuje 62,47%.

TABUĽKA Č. 46

Rok	Počet zaradených na nástroj	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2013	764	4 131 798	3 662 677,50
2014	770	4 115 085	3 220 721,53

GRAF Č. 92

Tento príspevok v rámci AOTP si zachoval zo zákona obligatórny charakter, čo znamená, že je vo veľkej miere využívaný. Na základe hodnotenia úradov sa aj napriek veľkej miere využitia sa javí málo efektívny, najmä z dôvodu reálne ťažko preukázateľnej skutočnej potreby pracovnej asistencie, osobitne v prípadoch samostatne zárobkovo činných osôb so ZP, kde je prakticky nemožné skontrolovať, či asistent skutočne a koľko hodín asistenciu vykonáva..

6.9 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov § 60 zákona

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska (CHD/CHP) a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov sa poskytoval právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ak o tento príspevok písomne požiadala najneskôr do konca prvého kalendárneho mesiaca štvrtroka nasledujúceho po štvrtroku, za ktorý príspevok žiada.

V rámci tohto nástroja AOTP sa nevytvárali nové PM, ale podporovali sa už existujúce. Príspevok poskytoval príslušný úrad na základe dokladov preukazujúcich vynaložené náklady za príslušný štvrtrok najviac vo výške 25 % z ustanovených súm a to do konca druhého mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí kalendárneho štvrtroka, za ktorý sa príspevok žiadal.

V roku 2014 bolo prostredníctvom tohto opatrenia podporených **9 728** pracovných miest, čo v porovnaní s rokom 2013 predstavuje nárast o 2 919 pracovných miest. V sledovanom období boli na tento nástroj AOTP vyčerpané finančné prostriedky vo výške 20 258 100 €.

Porovnanie počtu podporených PM a čerpaných finančných prostriedkov v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 je uvedené v tabuľke č. 47.

TABUĽKA Č. 47

Rok	Počet podporených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2013	6 809	-	17 745 247,25
2014	9 728	-	20 258 100

Najväčší záujem o tento nástroj bol v regióne Prievidza, na tento nástroj boli vyčerpané finančné prostriedky vo výške 1 671 772 €, Košice kde bolo vyčerpaných 1 402 641 € a Prešov kde bolo vyčerpaných 909 304 €.

Z celkového počtu 46 úradov využívanie tohto príspevku AOTP hodnotilo až 96 % úradov ako veľmi využívaný nástroj.

Z hľadiska efektívnosti 39 % úradov hodnotilo tento nástroj ako vysoko efektívny, 54 % úradov ako efektívny a 7 % úradov hodnotilo nástroj ako neefektívny (viď graf č. 93).

GRAF Č. 93

Z hľadiska rizika zneužívania tohto nástroja 41 % úradov uviedlo vysoké riziko zneužívania tohto nástroja, 26 % úradov uviedlo nízke riziko zneužívania a 33 % úradov uviedlo, že riziko zneužívania tohto nástroja je nulové.

K 31.12.2014 malo priznané postavenie CHD/CHP **6 792** zamestnávateľov a SZČO. V CHD/CHP pracuje **11 602 zamestnancov** alebo **SZČO**.

7. PROJEKTY A PROGRAMY § 54 ZÁKONA

7.1. Realizácia projektov a programov (§ 54)

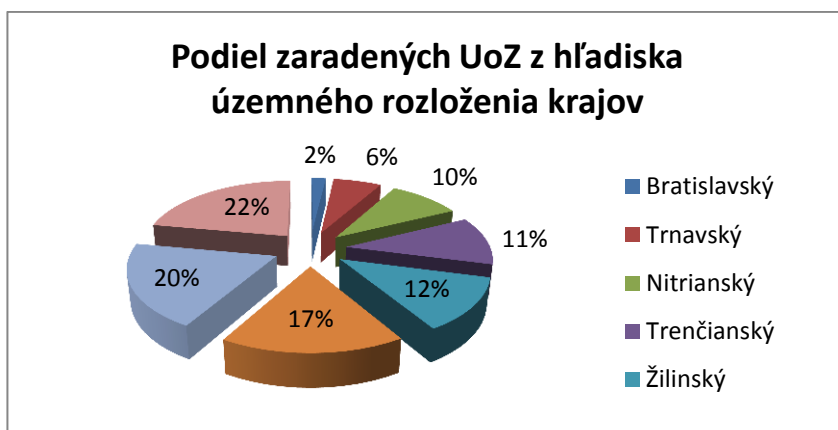
Za aktívne opatrenia na trhu práce (ďalej len „AOTP“) sú považované aj

- národné projekty, ktoré schvaľuje MPSVR SR a realizuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úrad,
- projekty na zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce, ktoré schvaľuje MPSVR SR a realizuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,
- projekty na zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce, ktoré schvaľuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a realizuje úrad,
- projekty na zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce, ktoré schvaľuje MPSVR SR alebo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a realizuje úrad alebo právnická osoba alebo fyzická osoba,
- pilotné projekty na overenie nových AOTP, ktoré schvaľuje MPSVR SR a realizuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,
- pilotné projekty alebo pilotné programy na podporu rozvoja regionálnej alebo miestnej zamestnanosti, ktoré schvaľuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a realizuje úrad.

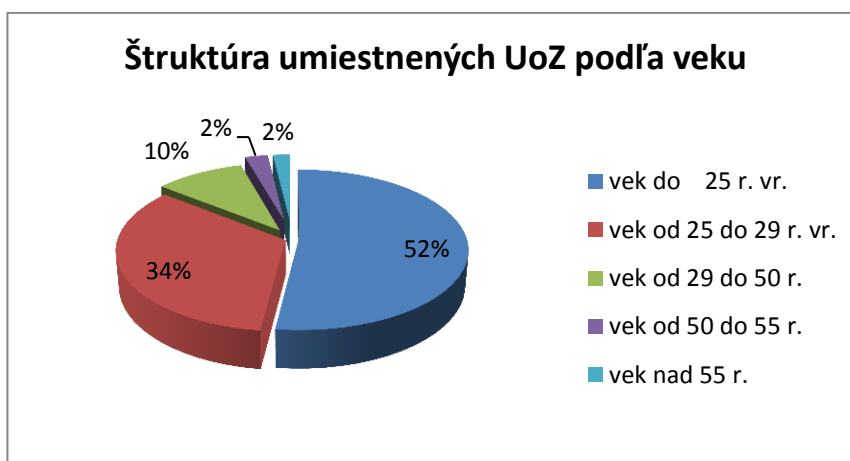
Projekty a programy sú financované zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu a spolufinancované zo štátneho rozpočtu alebo sú financované zo štátneho rozpočtu alebo z iných zdrojov.

V roku 2014 v rámci všetkých projektov a programov spadajúcich pod § 54 bolo zaradených **17 188** osôb a finančné prostriedky boli využité v celkovej výške **39 863 208 €**.

GRAF Č. 94

GRAF Č. 95

V rámci § 54 bolo v roku 2014 prostredníctvom hodnotiacej komisie na posudzovanie, hodnotenie a odporúčanie schvaľovania predložených projektov a programov v rámci AOTP podľa § 54 ods. 1., písm. c, d, f, podporených celkom 20 projektov pre predpokladaný počet **3 351** zaradených osôb. Výška schválených finančných prostriedkov bola celkom 1 762 518,41 €, čerpanie finančných prostriedkov sa premietne aj v roku 2015 a 2016. V roku 2013 bolo prostredníctvom schválených projektov zaradených celkom **816** osôb a schválených finančných prostriedkov celkom **429 706 €**, kde sa čerpanie premietlo aj v roku 2014.

Prostredníctvom tohto nástroja AOTP boli realizované projekty, cieľom ktorých bola Interaktívna forma vzdelávania, Veľtrh práce, Poradenstvo a vzdelávanie pre UoZ v oblasti strojárstva a vytvorenie funkčného modelu štvorstrannej spolupráce medzi zamestnávateľom, úradom, vzdelávacou inštitúciou a UoZ, realizácie vzdelávania a odbornej praxe u konkrétneho zamestnávateľa. Tieto projekty boli ukončené v zmysle časového harmonogramu projektov k 31.12.2014 a celkové vyplatené finančné prostriedky boli vo výške 111 595,70 €.

Z celkového počtu zaradených 2 344 UoZ do projektov bolo umiestnených na trh práce 391 UoZ, čo tvorí 16,68 %. Pri projekte Veľtrh práce, ktorý organizoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, bola snaha prispieť k zvýšeniu pracovných príležitostí na trhu práce a k zlepšeniu sociálnej situácie najmä osôb bez vzdelania alebo iba so základným vzdelaním. O týchto zaradených UoZ zamestnávateľa neprejavili dostatočný záujem, najmä z dôvodu nedostatočnej praxe, odborných zručností, počítačovej gramotnosti a zdravotného stavu, čo spôsobilo že iba 81 UoZ bolo umiestnených na trh práce.

Prehľad realizovaných projektov sa nachádza v tabuľke č. 48.

TABUĽKA Č. 48

Cieľ projektu	Skutočný počet zaradených UoZ do projektu	Počet umiestnených UoZ na trh práce	Percento umiestnenia UoZ na trh práce (v %)	Vyplatené finančné prostriedky
Interaktívna forma vzdelávania	250	94	37,60	19 750,00
	250	107	42,80	19 750,00
	212	62	29,25	19 725,00
Poradenstvo a vzdelávanie pre UoZ v oblasti strojárstva a vytvorenie funkčného modelu štvorstrannej spolupráce medzi zamestnávateľom, úradom, vzdelávacou inštitúciou a UoZ	20	10	50,00	17 731,93
Veľtrh práce	1555	81	5,21	30 010,50
Realizácia vzdelávania a odbornej praxe u konkrétneho zamestnávateľa	57	37	64,91	22 360,20
Spolu	2 344	391	16,68	111 595,70

7.2. Projekt Poradenská činnosť/ vzdelávanie a príprava pre trh práce

Jedným z realizovaných projektov bol aj **projekt Poradenská činnosť/vzdelávanie a príprava pre trh práce pri zvyšovaní zamestnatel'nosti a podpora sociálnej inklúzie (ďalej len „PČ/VzPrTP“)**, realizovaný pre UoZ zaradených na výkon aktivačnej činnosti. Bol zameraný najmä na aktivizáciu UoZ, získavanie a rozvoj základných sociálnych zručností, motivovanie k proaktívnemu prístupu a získavanie kľúčových zručností. PČ/VzPrTP bol realizovaný externými dodávateľmi, ktorých vyberali úrady v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní. Celkom bolo do projektu zaradených **6 767 UoZ**. Celková výška poskytnutých finančných prostriedkov bola vo výške 699 664 €, pričom sa reálne v roku 2014 vyčerpalo **374 194 €**.

7.3 Projekt č. XX „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“

Cieľom toho projektu bolo realizovať a prioritne podporovať vytvorenie PM pre mladých ľudí, ktorí spravidla nemali možnosť pracovať, najmä pre nedostatok pracovných skúseností, ale i príležitostí. Pracovné miesto bolo možné vytvoriť a obsadiť UoZ z cieľovej skupiny mladých ľudí vo veku do 29 rokov vrátane. Oprávnenými zamestnávateľmi boli obce, mestá, samosprávne kraje alebo nimi zriadené príspevkové alebo rozpočtové organizácie, ktoré vytvoria nové PM pre UoZ z definovanej cieľovej skupiny na plný pracovný úväzok, na dobu určitú alebo aj neurčitú. Povinná doba trvania PM je najmenej 12 mesiacov s poskytovaním príspevku (podporovaním) minimálne 6 mesiacov a najviac 18 mesiacov s podporovaním maximálne 9 mesiacov. Príspevok na úhradu časti mzdových nákladov sa poskytuje mesačne vo výške 95 % celkovej ceny práce zamestnanca. Taktiež bolo možné zamestnávateľovi uhradiť jednorazový príspevok na úhradu časti nákladov na pracovný odev, pracovnú obuv a osobné ochranné pomôcky, najviac vo výške 40 € na jedno vytvorené PM.

Vzhľadom na neuspokojivé výsledky realizácie projektu, ktoré vyplynuli z prvej monitorovacej správy projektu, riadiaci orgán pre OPZaSI, dňa 2.8.2013, rozhodol o rozšírení cieľovej skupiny a o zmene rozpočtu projektu. Nezaväzňované finančné prostriedky z NP XX „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“ boli použité na tvorbu dvoch nových národných projektov zameraných na podporu vytvárania PM zamestnávateľmi – NP XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest – 2“ a NP XXI/B „Podpora vytvárania pracovných miest – 3“.

V období od schválenia projektu do 31.12.2014 bolo dohodnutých **756 PM** (na základe dohôd uzatvorených v sledovanom období) s celkovým dohodnutým finančným príspevkom vo výške **2 652 907,34 €**.

7.4 Projekt č. XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“

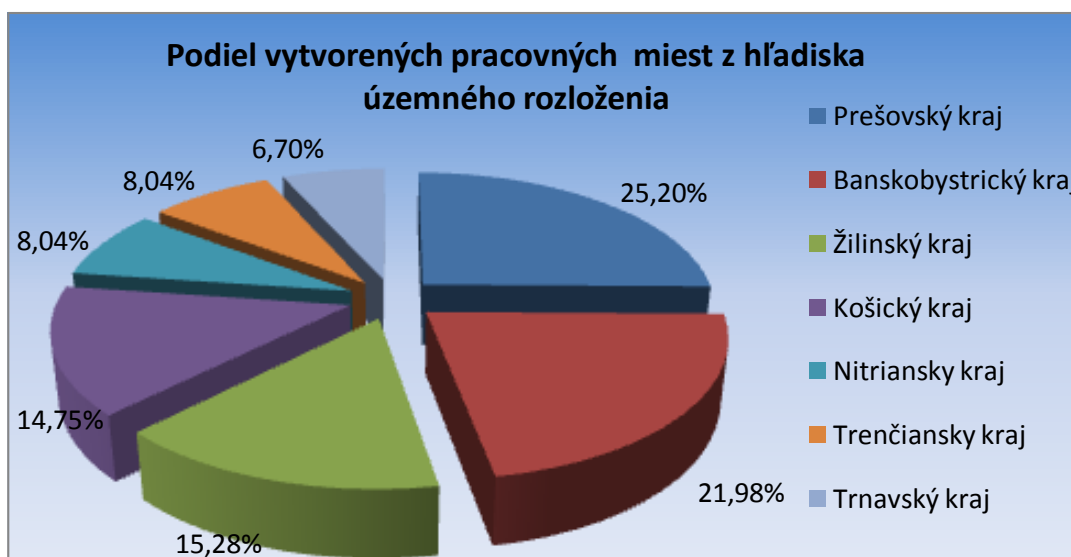
NP XXI bol schválený v roku 2012 ako jeden z projektov podpory vytvárania pracovných miest pre UoZ do 29 rokov z dôvodu riešenia vysokej miery nezamestnanosti mladých ľudí a zároveň ako podpora malých a stredných podnikov, ktoré sú hlavným zdrojom nových pracovných miest. Prijímanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku bolo v roku 2013 z dôvodu vysokého záujmu zo strany zamestnávateľov ukončené. Nakoľko v priebehu implementácie projektu došlo k zníženiu dohodnutých finančných záväzkov, v sledovanom období bolo prijímanie žiadostí obnovené a úrady pokračovali v uzatváraní nových dohôd o poskytnutí finančných príspevkov a zároveň v plnení záväzkov vyplývajúcich z uzatvorených dohôd o poskytnutí finančných príspevkov od začiatku implementácie NP.

Z hľadiska územného rozloženia boli pracovné miesta vytvárané najmä v Prešovskom kraji s počtom miest 94, tak ako to bolo aj v roku 2013. V Banskobystrickom kraji bolo podporených 82 miest a nasledoval Žilinský kraj s počtom miest 57, Košický kraj s počtom 55 miest, Nitriansky

a Trenčiansky kraj s počtom 30 miest. Najmenej pracovných miest sa vytvorilo v Trnavskom kraji s počtom 25.

Z hľadiska územného rozloženia bol podiel krajov v sledovanom období nasledovný:

GRAF Č. 96

Takmer polovica pracovných miest, v percentuálnom vyjadrení 44,97 % bola obsadená UoZ vedenými v evidencii viac ako 3 mesiace menej ako 6 mesiacov , nasledovala kategória UoZ evidovaných 12 mesiacov a viac, ktorí tvorili 29,65 %. UoZ evidovaní viac ako 6 mesiacov a menej ako 12 mesiacov boli v zastúpení 24,48 % , a najmenej zastúpená bola kategória evidovaných UoZ do 3 mesiacov, ktorí v percentuálnom vyjadrení mali 0,90 % z celkového počtu prijatých UoZ na podporené pracovné miesta.

V rámci projektu sa realizovali 2 hlavné aktivity:

Oprávnená aktivita č. 1

Podpora vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov vrátane zamestnávateľov pôsobiach v oblasti nákladnej cestnej dopravy resp. ostatnej osobnej dopravy, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 18 mesiacov.

Oprávnená aktivita č. 2

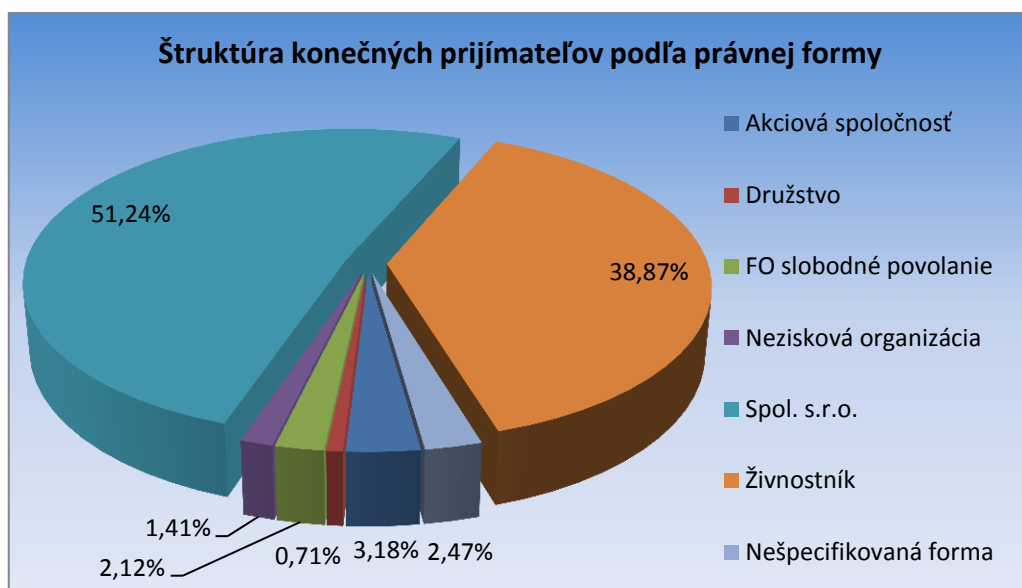
Podpora vytvárania PM u zamestnávateľov pôsobiach v oblasti nákladnej cestnej dopravy resp. ostatnej osobnej pozemnej dopravy, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 30 mesiacov. Oprávnení žiadatelia sú podnikatelia, ktorých prevažujúca činnosť je v oblasti nákladnej cestnej dopravy, resp. ostatnej osobnej pozemnej dopravy podľa SK NACE rev.2.

Úrady uzatvorili v roku 2014 dohody o poskytnutí finančného príspevku v celkovej dohodnutej výške **1 817 459 €** na vytvorenie **373** pracovných miest.

Z celkového počtu zamestnávateľov, ktorí v sledovanom období uzatvorili dohody, z hľadiska právnej formy viac ako polovicu pracovných miest tvorili spoločnosti s ručením obmedzením (51,24 %), nasledovali živnostníci, (38,87 %), akciové spoločnosti (3,18 %) a ostatné kategórie mali menej ako 3 %. Z hľadiska veľkosti podnikov tvorili najpočetnejšiu skupinu mikro podniky, druhou najpočetnejšou skupinou boli malé podniky a najmenšie zastúpenie mali veľké podniky,

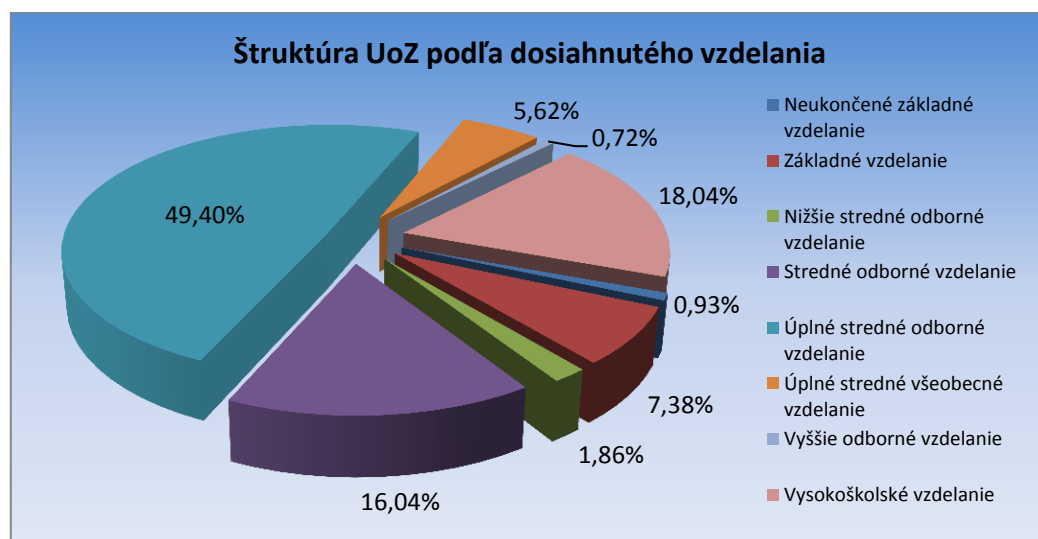
čo vyplýva z celkového zamerania projektu, ktorý mal podporiť malých a stredných podnikateľov. Dohody boli uzatvorené so zamestnávateľmi v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 97

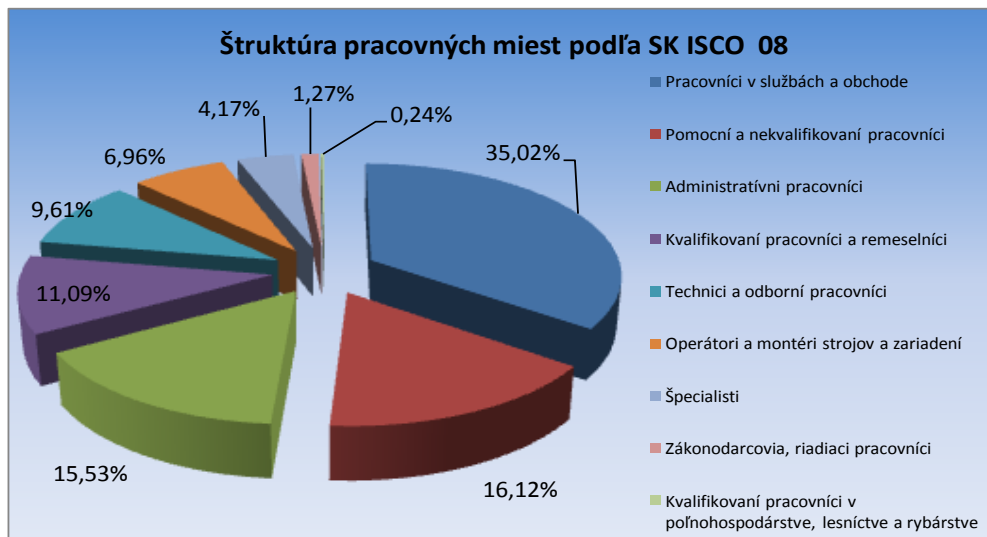
Z hľadiska vekovej štruktúry boli pracovné miesta obsadené 1 826 UoZ vo veku do 25 rokov, v percentuálnom vyjadrení 62,88 % zo všetkých prijatých UoZ na oprávnené aktivity NP tvorila skupina UoZ v uvedenej vekovej štruktúre. 1 077 UoZ vo veku od 25 do 29 rokov vrátane tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu, čo je 37,09 % z celkového počtu prijatých UoZ. Z celkového počtu 2 904 umiestnených UoZ tvorili znevýhodnení UoZ v percentuálnom vyjadrení 85,37 %, pričom dominuje kategória znevýhodnený UoZ, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie. Z pohľadu pohlavia boli vytvorené pracovné miesta obsadené prevažne mužmi (51,83 %). V rámci NP boli do pracovného pomeru prijatý UoZ s dosiahnutým vzdelaním v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 98

Zamestnávatelia v sledovanom období rovnako ako v predchádzajúcom období vytvárali pracovné pozície prevažne pre pracovníkov v službách a obchode, čo predstavuje 35,02 % z celkového počtu vytvorených pozícií. Ostatné pozície boli vytvárané nasledovne:

GRAF Č. 99

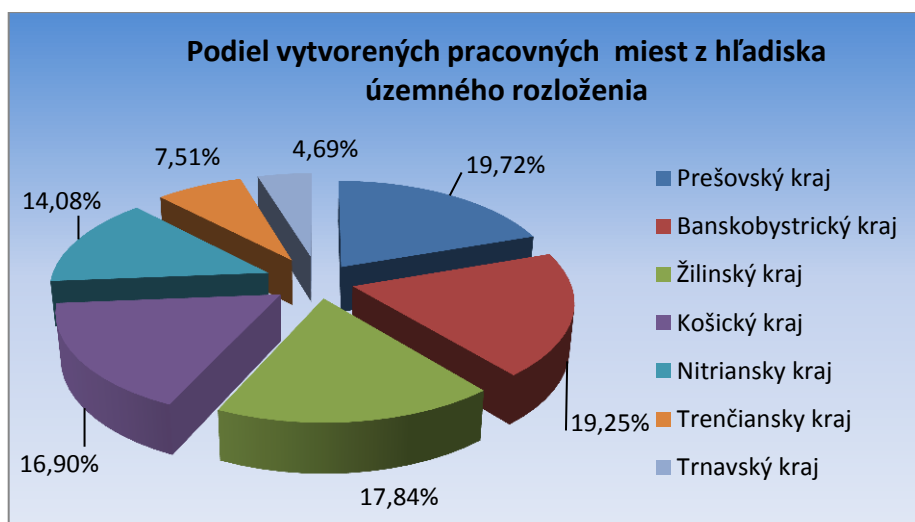

7.5 Projekt č. XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest - 2“

V sledovanom období prebiehala implementácia NP XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest – 2“, na ktorého rozpočet boli použité nevyužívané finančné prostriedky z projektu „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve“. NP bol schválený v roku 2013 ako pokračovanie NP XXI „Podpora vytvárania pracovných miest“. Cieľ NP a cieľová skupina zostali nezmenené s jediným rozdielom, že doba evidencie UoZ sa skrátila na obdobie najmenej 1 mesiac.

Z hľadiska územného rozloženia boli aktivity NP v sledovanom období realizované zamestnávateľmi takmer v rovnakom percentuálnom zastúpení ako v NP XXI, predovšetkým v Prešovskom kraji s počtom pracovných miest 42, ktorý sa vyznačuje dlhodobo najvyššou nezamestnanosťou. V Banskobystrickom kraji bolo podporených 41 miest a nasledoval Žilinský kraj s počtom miest 38, Košický kraj s počtom 36 miest, Nitriansky kraj s počtom 30 a Trenčiansky kraj s počtom 16 miest. Najmenej pracovných miest sa vytvorilo v Trnavskom kraji s počtom 10. Aktivity NP boli realizované nasledovne:

GRAF Č. 100

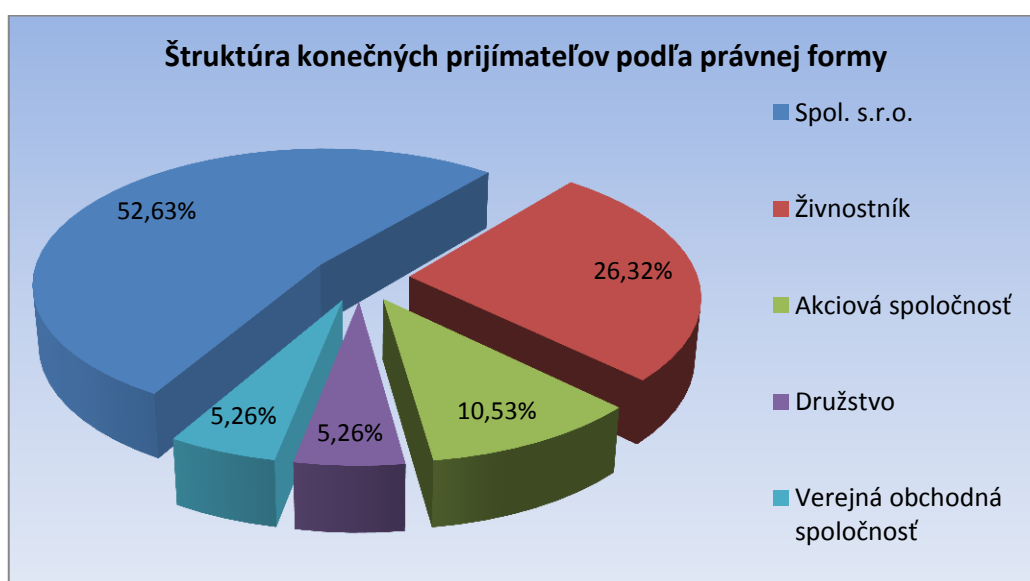
Takmer tretina pracovných miest, v percentuálnom vyjadrení 33,14 % bola obsadená UoZ vedenými v evidencii do 3 mesiacov, nasledovala kategória UoZ evidovaných viac ako 3 mesiace menej ako 6 mesiacov, ktorí tvorili 29,32 %. UoZ evidovaní viac ako 12 mesiacov boli v zastúpení

22,19 % , a najmenej zastúpená bola kategória viac ako 6 mesiacov a menej ako 12 mesiacov, ktorí v percentuálnom vyjadrení mali 15,35 % z celkového počtu prijatých UoZ na podporené pracovné miesta.

V roku 2014 nastal prirodzený pokles vytvárania pracovných miest, nakoľko záväzkovanie finančných prostriedkov prebiehalo do výšky schváleného rozpočtu projektu a prebiehalo plnenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorených dohôd o poskytnutí finančného príspevku. Úrady v sledovanom období uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku v celkovej dohodnutej výške **1 153 695 €** na vytvorenie **213** pracovných miest.

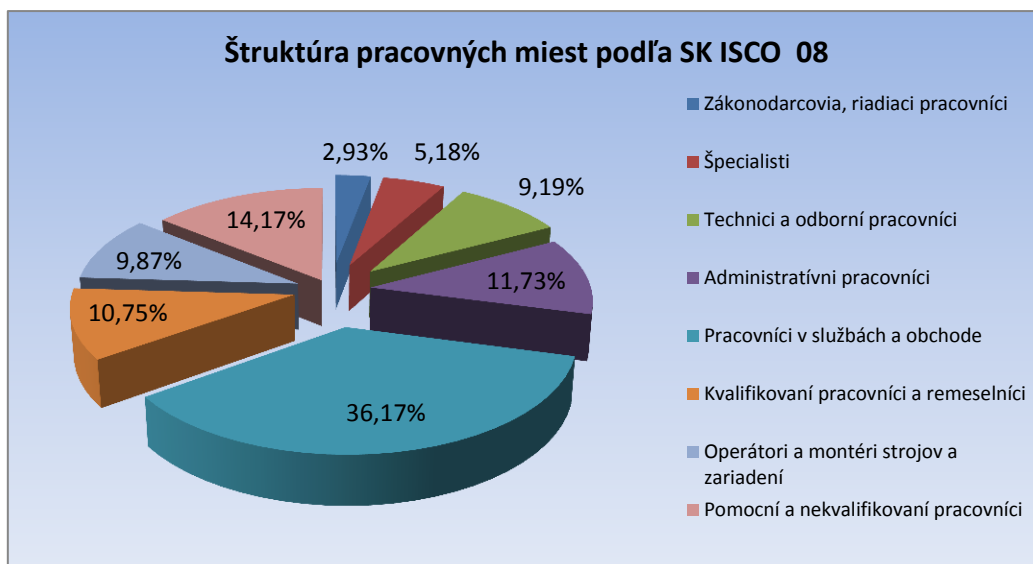
Z celkového počtu zamestnávateľov, ktorí v sledovanom období uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku, z hľadiska právnej formy viac ako polovicu tvorili spoločnosti s ručením obmedzeným. Dohody boli uzatvorené so zamestnávateľmi v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 101

Z hľadiska vekovej štruktúry boli pracovné miesta obsadené 647 UoZ vo veku do 25 rokov, v percentuálnom vyjadrení až 63,25 % zo všetkých prijatých UoZ, t. z. viac ako polovica týchto pracovných miest bola obsadená mladými UoZ v uvedenej vekovej štruktúre. 376 UoZ bolo vo veku od 25 do 29 rokov vrátane, čo je 36,75 %. Z celkového počtu **1 023** umiestnených UoZ tvorili znevýhodnení UoZ v percentuálnom vyjadrení 84,56 %, pričom rovnako ako v NP XXI dominuje kategória znevýhodnený UoZ, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie. Z pohľadu pohlavia mala prevahu kategória - muži, ktorí tvorili 51,81 % z celkového počtu UoZ.

Pracovné miesta boli zamestnávateľmi rovnako ako v predchádzajúcom období vytvárané predovšetkým pre pracovníkov v službách a obchode, čo predstavuje 36,17 % z celkového počtu vytvorených pozícií. Ostatné pozície boli vytvárané nasledovne:

Realizácia NP začala v septembri roku 2013 a z celkového rozpočtu vo výške **11 884 125,38 EUR** bolo na toto AOTP v roku 2014 vyčerpaných **9 626 780,67**, čo tvorí za celé obdobie implementácie NP takmer 82 % z celkového rozpočtu.

Implementácia národných projektov NP XXI a NP XXI/A zameraných na podporu vytvárania pracovných miest pre mladých nezamestnaných mala plynulý priebeh o čom svedčí aj fakt, že aktivita prijímanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku bola v oboch prípadoch ukončená skôr ako bolo schválené v časovom harmonograme z dôvodu vysokého záujmu zo strany zamestnávateľov o tieto AOTP.

7.6 Projekt č. XXI/B „Podpora vytvárania pracovných miest - 3“

V sledovanom období bol schválený NP XXI/B „Podpora vytvárania pracovných miest – 3“, na ktorého financovanie boli rovnako použité nevyužitú finančné prostriedky z projektu „Podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve vo výške 5 000 000 € ako to bolo aj v prípade NP XXI/A „Podpora vytvárania pracovných miest – 2“. Cieľ projektu a cieľová skupina zostali nezmenené, doba evidencie UoZ sa predĺžila na najmenej 3 mesiace. Z hľadiska územného rozloženia boli aktivity NP realizované zamestnávateľmi predovšetkým v Prešovskom kraji, s počtom pracovných miest 193, ktorý sa vyznačuje dlhodobou najvyššou nezamestnanosťou. V Banskobystrickom kraji bolo podporených 162 miest a nasledoval Košický kraj s počtom miest 140, Žilinský kraj s počtom 105 miest, Nitriansky s počtom 93 a Trenčiansky kraj s počtom 88 miest. Najmenej pracovných miest sa vytvorilo v Trnavskom kraji s počtom 66.

Viac ako tretina pracovných miest - v percentuálnom vyjadrení 39,49 % bola obsadená UoZ vedenými v evidencii 12 a viac mesiacov, 32,00 % UoZ bolo v kategórii evidovaných viac ako 3 mesiace menej ako 6 mesiacov, 28,19 % bolo UoZ evidovaných viac ako 6 mesiacov a menej ako 12 mesiacov a najmenšie zastúpenie 0,32 % tvorili UoZ, ktorí boli evidovaní do 3 mesiacov. V rámci NP sa realizovala hlavná aktivita - podpora vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 18 mesiacov.

Úrady v sledovanom období uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku v celkovej dohodnutej výške **4 511 130 €** na vytvorenie **847** pracovných miest.

Z celkového počtu zamestnávateľov, ktorí v sledovanom období uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku, z hľadiska právnej formy konečných užívateľov, viac ako polovicu tvorili spoločnosti s ručením obmedzeným (55,38 %), 32 % mali zastúpenie živnostníci.

Z hľadiska vekovej štruktúry boli pracovné miesta obsadené 525 UoZ vo veku do 25 rokov, v percentuálnom vyjadrení 55,44 % zo všetkých prijatých UoZ na oprávnené aktivity NP tvorila skupina UoZ v uvedenej vekovej štruktúre. 422 UoZ vo veku 25 - 29 rokov vrátane tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu, čo je 44,56 % z celkového počtu prijatých UoZ. Z celkového počtu 947 umiestnených UoZ tvorili znevýhodnení UoZ v percentuálnom vyjadrení 83,84 %, pričom dominuje kategória znevýhodnený UoZ, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie. Z pohľadu pohlavia, väčšie zastúpenie na vytvorených pracovných miestach mali muži (50,69 %).

Pracovné miesta boli taktiež ako v predchádzajúcom období vytvárané predovšetkým pre pracovníkov v službách a obchode, čo predstavuje 30,83 % z celkového počtu vytvorených pozícií. Realizácia NP začala v júni 2014 a z celkového rozpočtu vo výške **5 000 000 €** bolo na toto AOTP v roku 2014 vyčerpaných **860 952,90 €**, čo tvorí 17,22 % z celkového rozpočtu.

7.7 NP č. XXXIV-2 „Podpora rozvoja regionálnej zamestnanosti bez BSK“

NP XXXIV-2 je zameraný na znižovanie dlhodobej nezamestnanosti v jednotlivých krajoch Slovenska okrem Bratislavského samosprávneho kraja.

Časová realizácia projektu je nadstavená na obdobie 6/2014- 11/2015.

Projekt má dve hlavné aktivity: Poskytovanie príspevkov na podporu vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov (Aktivita č. 1) a poskytovanie príspevkov na podporu vzdelávania zamestnancov prijatých výlučne na vytvorené pracovné miesta v rámci aktivity č. 1 tohto národného projektu (Aktivita č. 2). Aktivita 2 sa pre nezáujem zamestnávateľov o vzdelávanie nere realizovala.

Pracovné miesta v roku 2014 boli obsadzované UoZ a znevýhodnenými UoZ všetkých vekových kategórií, prevažne UoZ do 25 rokov- 32,31%, UoZ od 29 do 50 rokov- 30,90% a UoZ od 25 do 29 rokov- 22,17 % z celkového počtu umiestnených.

V roku 2014 bolo prostredníctvom tohto nástroja vytvorených 1 225 pracovných miest pre UoZ a znevýhodnených UoZ v dohodnutej sume finančných prostriedkov 4 375 535 €. V sledovanom období boli na tento nástroj vyčerpané finančné prostriedky vo výške 353 925,86 €.

TABUĽKA č. 49

rok	Počet vytvorených PM	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (V €)	Výška vyčerpaných finančných prostriedkov (v €)
2014	1 225	4 375 535	356 925,86

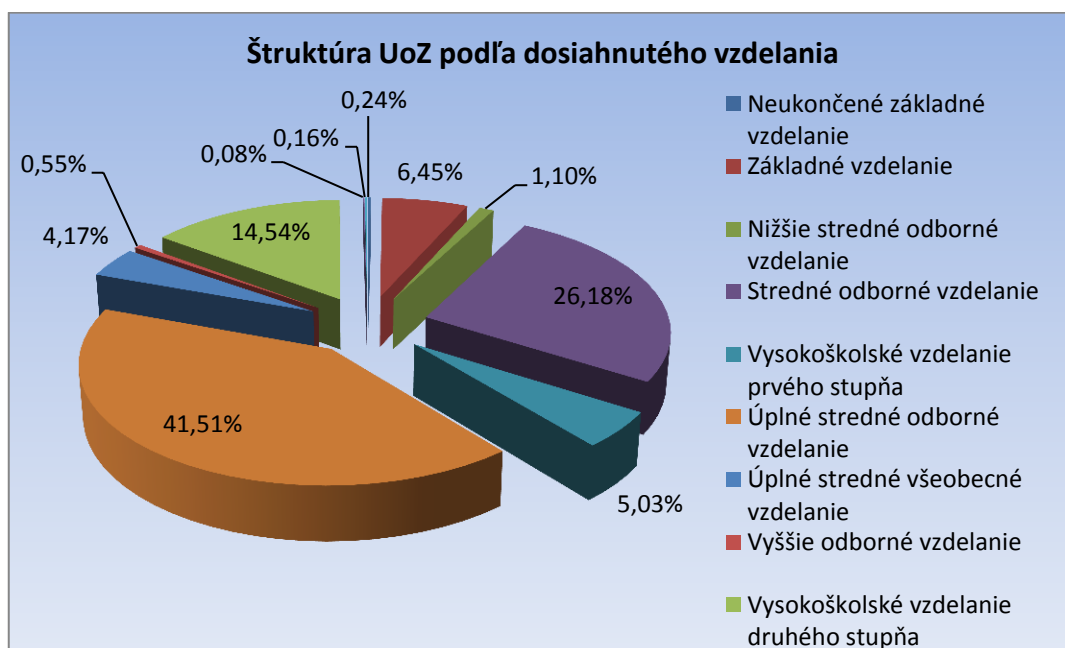
Z celkového počtu **1 272** umiestnených na aktivitu č. 1 tvorili znevýhodnení UoZ až **91,5%**, kde dominovali predovšetkým uchádzači, ktorý nemali najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie pravidelne platené zamestnanie (**69,07 %**), dlhodobo nezamestnaní (**61,42 %**) a uchádzači mladší ako 26

rokov veku **(19,41%)**, ktorí ukončili príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemali pravidelne platené zamestnanie a UoZ starší ako 50 rokov veku .

Z celkového počtu umiestnených tvorili ženy 53,45 % v počte 680 a muži 46,55 % v počte 592.

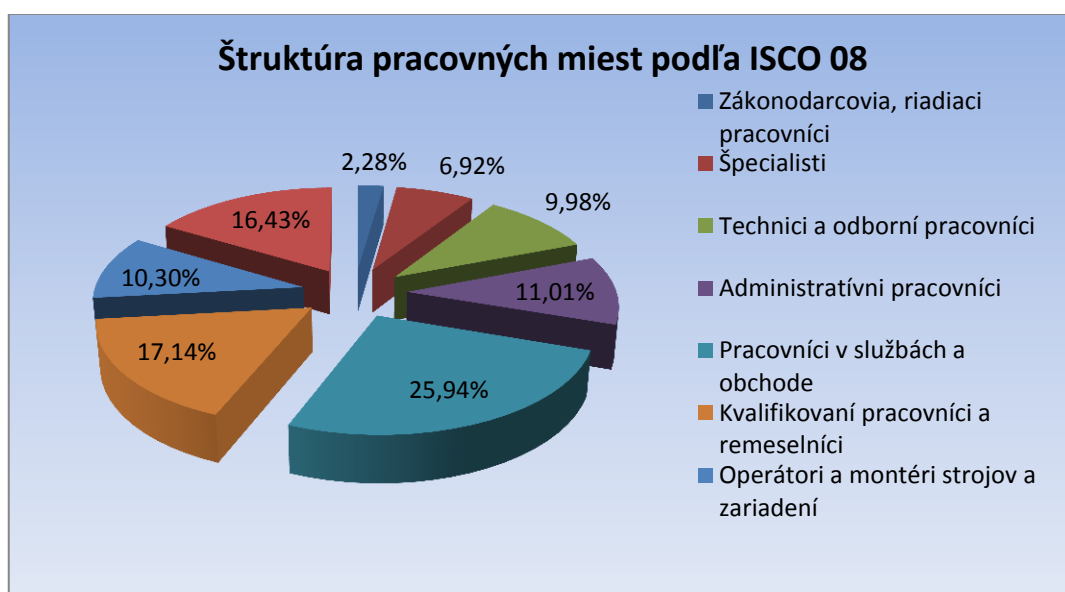
V rámci NP boli do pracovného pomeru prijatí najmä UoZ a znevýhodnení UoZ s úplných stredným odborným vzdelaním (41,51%), stredným odborným vzdelaním (26,18%) ale aj so základným vzdelaním (6,45%) v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 103

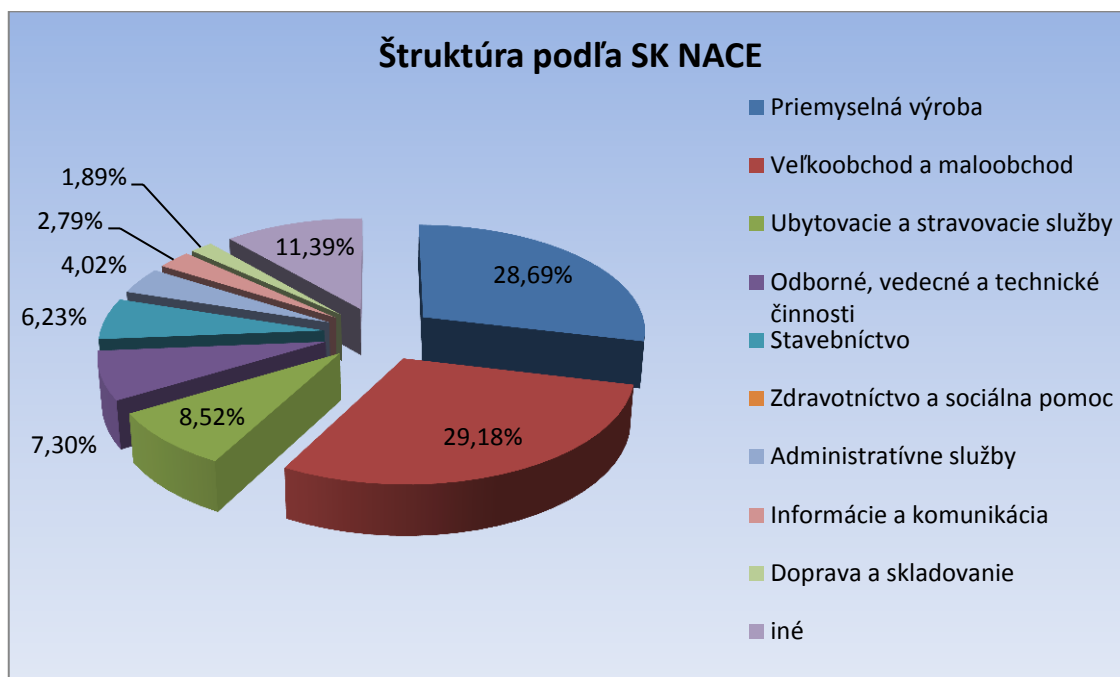
Pracovné miesta v rámci NP XXXIV-2 boli vytvárané pre pracovníkov v službách a obchode (25,94%), kvalifikovaných pracovníkov, remeselníkov (17,14%), a administratívnych pracovníkov (11,01%) , pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov v štruktúre:

GRAF Č. 104

Z hľadiska štruktúry zaradených UoZ podľa odvetia posledného zamestnávateľa dominuje najmä oblasť veľkoobchodu a maloobchodu (29,18%), priemyselnej výroby (28,69%), ubytovacích a stravovacích služieb (8,52 %) v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 105

Z celkového schváleného rozpočtu 6 356 968,22 € pre tento národný projekt bolo v roku 2014 vyčerpaných **5,6 %**. Najväčšie čerpanie bolo v krajoch s vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti ako je Prešovský kraj (27,42%) a Košický kraj (22,90%).

Úrady, ktoré boli zapojené do NP, hodnotia toto opatrenie AOTP ako veľmi využívané (**68%**) nakoľko bol o tento nástroj AOTP zo strany zamestnávateľov veľký záujem a až **65%** ho hodnotí ako efektívny.

7.8 Projekt č. XXXVII „Podpora vytvárania pracovných miest pre UoZ do 29 rokov v BSK“

V rámci tohto NP bolo možné poskytnúť finančný príspevok na podporu vytvárania pracovných miest len v Bratislavskom samosprávnom kraji. Cieľová skupina ostala nezmenená ako v projektoch zameraných na podporu pracovných miest pre mladých nezamestnaných - UoZ vo veku do 29 rokov vrátane, ktorí sú UoZ podľa § 6 zákona o službách zamestnanosti, vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu PSVR najmenej tri mesiace.

Z hľadiska územného rozloženia boli pracovné miesta vytvárané prevažne v Bratislave, kde bolo z celkového počtu pracovných miest vytvorených 51, v Pezinku v počte 42 a 18 pracovných miest bolo vytvorených v Malackách.

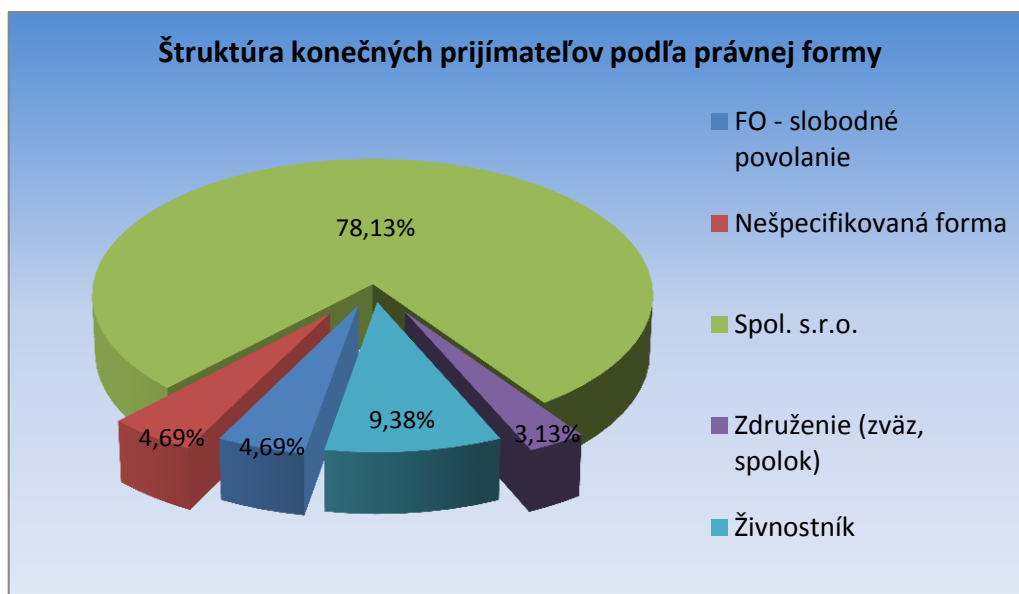
V rámci NP sa realizovala hlavná aktivita - podpora vytvárania pracovných miest u vybraných zamestnávateľov, pre UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, prijatých do pracovného pomeru na plný pracovný úväzok, na dobu najmenej 18 mesiacov. Takmer polovica pracovných miest, v percentuálnom vyjadrení 48,86 % bola obsadená UoZ vedenými v evidencii viac ako 3 mesiace a menej ako 6 mesiacov. 28,24 % tvorili UoZ vedení v evidencii 12 mesiacov a viac, 18,32 % boli

UoZ evidovaní viac ako 6 mesiacov a menej ako 12 mesiacov, 4,58 % tvorila skupina UoZ, ktorí boli v evidencii do 3 mesiacov.

Úrady v roku 2014 uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku, s dohodnutým počtom pracovných miest **157** v celkovej dohodnutej výške **907 012 €**. V sledovanom období bolo vytvorených **111** pracovných miest, s celkovým finančným príspevkom **631 891,41 €**.

Z celkového počtu zamestnávateľov, ktorí v sledovanom období uzatvorili dohody o poskytnutí finančného príspevku, z hľadiska právnej formy tvorili viac ako tretinu spoločnosti s ručením obmedzeným a to až 78,13 %. Z hľadiska veľkosti podniku tvorili takmer tretinu zamestnávateľov mikropodniky. Dohody boli uzatvorené so zamestnávateľmi v nasledovnej štruktúre:

GRAF Č. 106

Z hľadiska vekovej štruktúry boli pracovné miesta obsadené 81 UoZ prevažne vo veku do 25 rokov, v percentuálnom vyjadrení až 61,83 % zo všetkých prijatých UoZ, t.j. viac ako polovica týchto pracovných miest bola obsadená mladými UoZ v tejto vekovej štruktúre. 50 UoZ vo veku do 25 rokov tvorili druhú najpočetnejšiu skupinu, čo je 38,16 % z celkového počtu prijatých UoZ. Z celkového počtu **131** umiestnených UoZ tvorili znevýhodnení UoZ v percentuálnom vyjadrení 80,92 %, pričom rovnako ako v NP XXI, XXI/A, XXI/B dominuje kategória znevýhodnený UoZ, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemal pravidelne platené zamestnanie a z pohľadu pohlavia mali prevahu taktiež muži (58,78 %).

Pracovné miesta boli vytvárané predovšetkým v oblasti služieb a obchodu, čo predstavuje 24,03 % z celkového počtu vytvorených pozícií. Ďalej to boli pozície pre technikov a odborných pracovníkov, administratívnych pracovníkov, pomocníkov, nekvalifikovaných pracovníkov .

Realizácia NP začala v júni 2014 a z celkového rozpočtu vo výške **1 000 000 €** bolo na toto AOTP v roku 2014 vyčerpaných **40 913,70 €**, čo tvorí 4,09 % z celkového rozpočtu.

Nástroje zamerané na podporu vytvárania pracovných miest pre mladých nezamestnaných sú považované za veľmi efektívne, o čom svedčí vysoký záujem zo strany zamestnávateľov o tieto AOTP.

7.9 Projekt „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva - 2“

Národný projekt sa realizuje v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR (ďalej len „MK“). Na podporu realizácie spoločných projektov na obnovu kultúrneho dedičstva bola podpísaná „Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi MK SR a MPSVR SR a ústredím“. Projekt realizujú ústredie a úrady vo všetkých samosprávnych krajoch okrem Bratislavského samosprávneho kraja.

MK SR podporuje žiadateľov v rámci dotačného programu „Obnovme si svoj dom“, kde bol vytvorený špeciálny podprogram na obnovu kultúrneho dedičstva s pomocou nezamestnaných Žiadatelia, ktorým bola schválená dotácia z dotačného systému MK SR (na iné oprávnené výdavky ako výdavky v rámci tohto NP, napr. archeologický prieskum, nákup stavebného materiálu a pod.) boli oprávnení požiadať o poskytnutie finančného príspevku na podporu vytvárania pracovných miest na vykonávanie obnovy kultúrnej pamiatky na úrade v územnej pôsobnosti, ktorého sa kultúrna pamiatka nachádza.

Cieľom projektu bolo vytvoriť krátkodobé pracovné miesta pre cieľovú skupinu - UoZ a znevýhodnených UoZ v širšej oblasti obnovy kultúrneho dedičstva ako sú hrady, pevnosti, mestské hradby, kaštiele, kúrie, kláštory a historické parky, s perspektívou dlhodobého zamestnania v tejto oblasti.

Integráciou nezamestnaných do projektu obnovy kultúrneho dedičstva sa sledovali aj ciele, ktoré spočívali v pozitívnom dopade projektu na ekonomiku, rozvoj cestovného ruchu a celkové oživenie v regiónoch postihnutých značnou mierou nezamestnanosti, s multiplikačným efektom na ubytovacie, reštauračné a iné služby.

Časový rozsah realizácie projektu bol nadstavený na obdobie od 1.4.2014 – 30.6.2015.

Hlavná aktivita projektu – poskytovanie príspevkov na podporu zamestnanosti pri obnove kultúrnej pamiatky bola realizovaná na základe dohody uzatvorenej medzi príslušným úradom a zamestnávateľom. Ten sa zaviazal vytvoriť príslušný počet pracovných miest, prijať do zamestnania na dobu max. 6 mesiacov určitý počet uchádzačov o zamestnanie a zabezpečiť im v rozsahu 37,5 hodín týždenného pracovného času na osobu, výkon takých odborných alebo pomocných činností, ktoré sú schopní vykonávať. Podľa typu vykonaných prác sa pri obnove kultúrnej pamiatky vytvorila pracovná skupina na vykonávanie pomocných prác a skupina na vykonávanie odborných prác. Obe skupiny boli riadené koordinátorom projektu. V prípade ak si to vyžadovala realizácia projektu obnovy, zabezpečil sa aj stavebný dozor.

Poskytovanie príspevkov na úhradu nákladov na pracovné miesta zamestnávateľom umožnilo zrealizovať práce, na ktoré im chýbali finančné zdroje, pokiaľ by boli vykonávané dodávateľským spôsobom. Išlo predovšetkým o práce veľmi náročné na čas a fyzicky náročné. Väčší počet zapojených pracovníkov pomohol viaceré havarijné situácie zabezpečiť a domurovať. Odborní pracovníci (majstri, reštaurátori, archeológovia) sa mohli venovať svojej odbornej činnosti a zároveň sa využil potenciál pomocných pracovníkov.

Do projektu bolo zapojených **24 úradov** rovnako ako v predchádzajúcom roku 2013. Počet obnovovaných kultúrnych pamiatok sa zvýšil o 3 oproti roku 2013, kedy sa obnovovalo 36 objektov.

Najviac kultúrnych pamiatok (14) sa obnovovalo v **Prešovskom kraji** - hrady Šebeš, Kapušany, Šariš, Brekov, Jasenov, Zborov, Kamenica, Hanigovský hrad, Hrádok Medzianky Gőergeyovský kaštieľ v Toporci, Park pri kaštieli v Spišskom Hrhove, bunkre vo Vyšnom Komárniku a opevnenie v Sabinove.

OBRÁZOK 1

park pri Kaštieli v Spišskom Hrhove

OBRÁZOK 2

Hrad Brekov

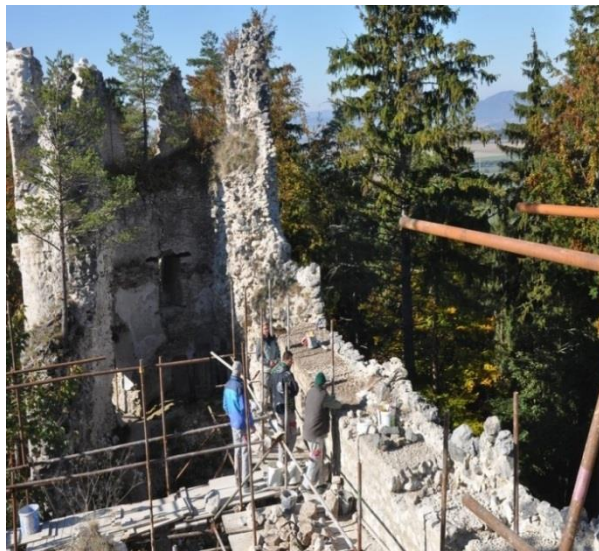
V **Košickom kraji** pokračovala obnova Obišovského hradu, hradov Slanec, Vinné, Parič a kaštieľ s areálom kúrie v Budimíre.

V **Banskobystrickom kraji** bolo do obnovy zaradených 8 kultúrnych pamiatok – hrady Revište, Šášov, Divín, Muráň, Modrý Kameň, Kaštieľ v Širkovciach, Pustý hrad a Glazenberg.

V **Trenčianskom kraji** sa obnovovali hrady – Čachtice, Beckov, Tematín, Lednica, Považský hrad a hrad Sivý Kameň.

V **Žilinskom kraji** sa intenzívne obnovovali hrady Lietava, Blatnica, Zniev a renesančný kaštieľ v Liptovskom Hrádku .

OBRÁZOK 3

Hrad Blatnica

OBRÁZOK 4

Hrad Lietava

V **Trnavskom kraji** sa obnovoval hrad Branč a v Nitrianskom kraji Kaštieľ v Malých Vozokanoch.

V roku 2014 bolo na obnovu kultúrnych pamiatok vytvorených **452 PM**, na ktoré bolo zaradených **504 UoZ a znevýhodnených UoZ**, z toho na výkon odborných prác 188 osôb a na výkon pomocných prác 316 osôb. V porovnaní s rokom 2013 sa celkový počet zaradených osôb zvýšil o 26 osôb.

TABUĽKA č. 50

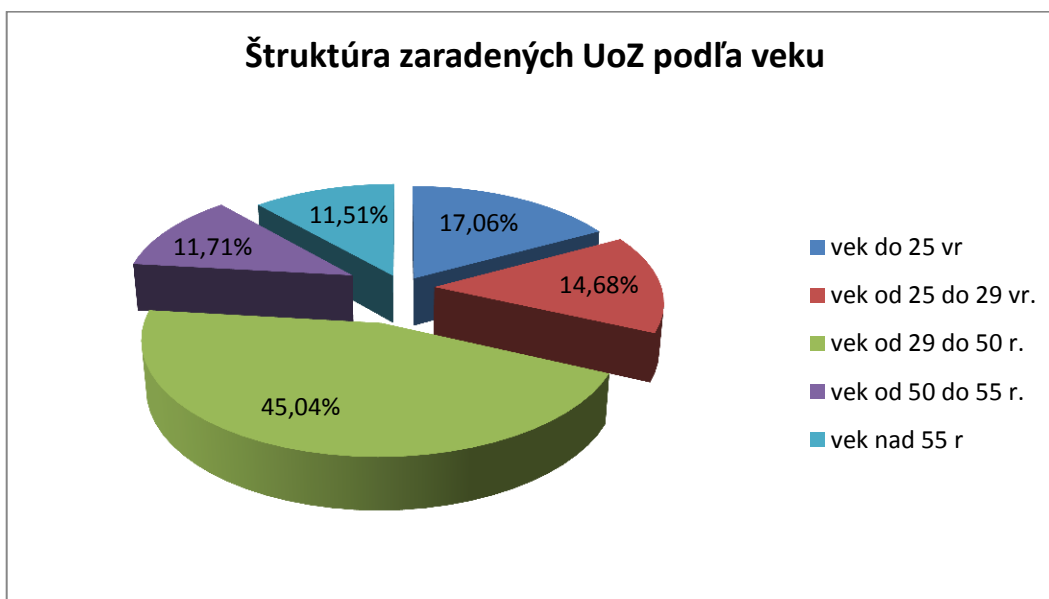
	Počet obnovovaných kultúrnych pamiatok	Počet vytvorených PM	Počet zaradených UoZ	na výkon pomocných prác	na výkon odborných prác	Dohodnutá suma finančných prostriedkov (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
2013	36	410*	478	327	151	1 859 305	1 526 559
2014	39	452	504	316	188	1 736 461	1 553 725

*plánovaný počet miest

Z hľadiska štruktúry zaradených UoZ podľa **pohlavia** z celkového počtu zaradených UoZ a znevýhodnených UoZ na výkon obnovy kultúrneho dedičstva bolo 442 mužov a 62 žien. Čo je prirodzené vzhľadom na druh vykonávaných prác (ťažká fyzická práca).

Z hľadiska **vekovej štruktúry** bolo na obnovu kultúrneho dedičstva v roku 2014 najviac zaradených UoZ vo veku 29 - 50 rokov, čo je 45,04 % z celkového počtu zaradených na výkon obnovy kultúrnych pamiatok a 86 UoZ vo veku do 25 rokov (17,06 %). Významným z pohľadu uplatnenia UoZ na trhu práce bol počet zaradených UoZ vo veku nad 50 rokov veku 117 osôb (23,22%)

GRAF č. 107

Z hľadiska **doby evidencie** UoZ pred zaradením do NP prevládali UoZ vedení v evidencii UoZ **viac ako 6 a menej ako 12 mesiacov** - 159 osôb (31,55%). Na druhom mieste to boli UoZ v evidovaní **viac ako 3 menej ako 6 mesiacov** – 148 osôb (29,37%). Menej ako štvrtinu z celkového počtu zaradených tvorili dlhodobo nezamestnaní UoZ – 102 osôb (20,24%).

Z hľadiska štruktúry zaradených UoZ podľa **profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie** (ISCO – 80) najvyšší počet predstavovali **pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** – 318 osôb (63,10%), čo zodpovedá aj požiadavkám pomocných prác vykonávaných v rámci obnovy kultúrneho dedičstva. Druhý najvyšší počet tvorili kvalifikovaní pracovníci a remeselníci – 161 osôb (31,64%), ktorí mohli využiť svoje pracovné skúsenosti pri výkone najmä odborných prác.

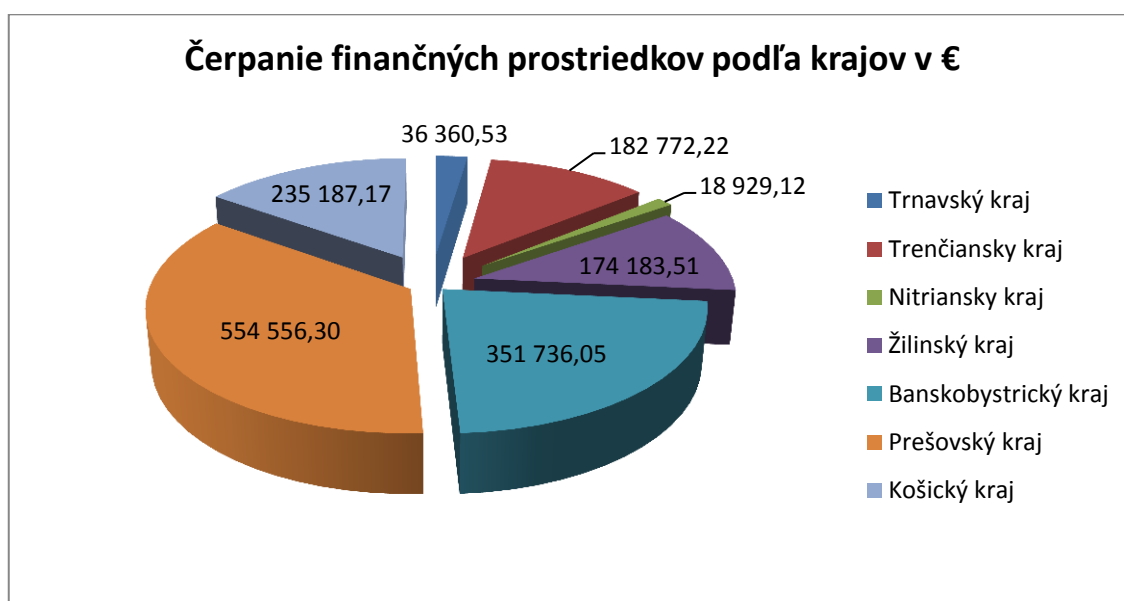
Z hľadiska štruktúry zaradených UoZ podľa **znevýhodnenia** z celkového počtu umiestnených 504 UoZ bolo až 474 (94,04%) znevýhodnených. Z nich najväčšiu skupinu tvorili UoZ, ktorí nemali

najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ pravidelne platené zamestnanie – 423 osôb (89,24%). Rovnakým počtom boli zastúpení UoZ starší ako 50 rokov – 117 osôb (24,68%) a UoZ, ktorí dosiahli nižšie ako stredné odborné vzdelanie podľa osobitného predpisu rovnako 117 osôb. Dlhodobo evidovaní UoZ boli v počte 102 osôb (21,51%).

Z hľadiska štruktúry podľa **dosiahnutého stupňa vzdelania** najvyšší počet UoZ zaradených na výkon obnovy kultúrneho dedičstva 197 osôb (39,09%) dosiahlo stredné odborné vzdelanie, 130 UoZ (25,79%) malo úplné stredné odborné vzdelanie. V poradí treťou skupinou boli UoZ so základným vzdelaním v počte 86 osôb (17,06%) a 36 (7,14%) UoZ s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa.

Na realizáciu aktivít národného projektu bolo z dohodnutej sumy vyčerpaných **1 553 725 €**, čo bolo o 27 166 € viac ako v roku 2013. Čerpanie finančných prostriedkov podľa krajov odráža počet obnovovaných kultúrnych pamiatok.

GRAF Č. 108

Najvyšší podiel na čerpaní finančných prostriedkov mali Prešovský kraj - 35,69% a Banskobystrický kraj – 22,64%.

8 POSKYTNUTÁ ŠTÁTNA POMOC INVESTOROM V ROKU 2014

Regionálna investičná pomoc

Poskytovateľom regionálnej investičnej pomoci vo forme príspevku na vytvorenie nových pracovných miest je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) podľa § 2 ods. 4 písm. d) zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o investičnej pomoci“).

Regionálna investičná pomoc investorom je poskytovaná zo štátneho rozpočtu na základe uzatvorenej zmluvy s ústredím v súlade s § 2 ods. 2 zákona o investičnej pomoci a bola poskytovaná na vytváranie nových pracovných miest a vzdelávania zamestnancov u investorov.

V roku 2014 bola poskytnutá regionálna investičná pomoc investorom v celkovom objeme **2,67 mil. Eur**, pričom investičná pomoc bola poskytnutá **5** oprávneným investorom.

Z celkovej poskytnutej regionálnej investičnej pomoci investorom bola poskytnutá investičná pomoc vo forme príspevku na pracovné miesta vo výške **2,67 mil. Eur** za **451** pracovných miest udržaných 1 rok a **119** pracovných miest udržaných 2 roky.

V zmysle § 53d zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov a zákona o investičnej pomoci boli v I. a II. polroku 2014 schválené **3** nové investičné zámery, v rámci ktorých sa bude poskytovať príspevok v celkovej výške **4 236 300 Eur** na vytvorenie minimálne **577** nových pracovných miest.

V I. a II. polroku 2014 bolo schválených aj **9** investičných zámerov, ktoré získali regionálnu investičnú pomoc v inej forme ako je príspevok na vytvorené nové pracovné miesta. Nasledujúce investičné zámery podporia a udržia regionálnu zamestnanosť, tým že vytvoria alebo udržia minimálne **1 053** pracovných miest v znevýhodnených regiónoch.

Porovnaním rokov 2013 a 2014 (viď. tabuľka č. 51 a tabuľka č. 52) sa investičná pomoc v roku 2014 zvýšila o **0,78 mil. Eur**, čo predstavuje nárast poskytnutia investičnej pomoci približne o **41,27%**.

TABUĽKA Č. 51

Výška poskytnutej regionálnej investičnej pomoci investorom v roku 2013

	NUTS II	NUTS III	Počet investorov	Výška (v mil. Eur)	Výška (v %)
z toho	Bratislavský kraj 0,00 mil. Eur 0,00 %	Bratislavský kraj	1	0,00	0,00
	Západné Slovensko 1,06 mil. Eur 56,09 %	Trnavský kraj	1	1,05	55,56
		Nitriansky kraj	1	0,01	0,53
	Stredné Slovensko 0,30 mil. Eur 15,87 %	Banskobystrický kraj	2	0,30	15,87
	Východné Slovensko 0,53 mil. Eur 28,04 %	Košický kraj	1	0,53	28,04
SPOLU	4	5	6	1,89	100,00

TABUĽKA Č. 52

Výška poskytnutej regionálnej investičnej pomoci investorom v roku 2014

z toho	NUTS II	NUTS III	Počet investorov	Výška (v mil. Eur)	Výška (v %)
	Východné Slovensko	Košický kraj	5	2,67	100,00
SPOLU	1	1	5	2,67	100,00

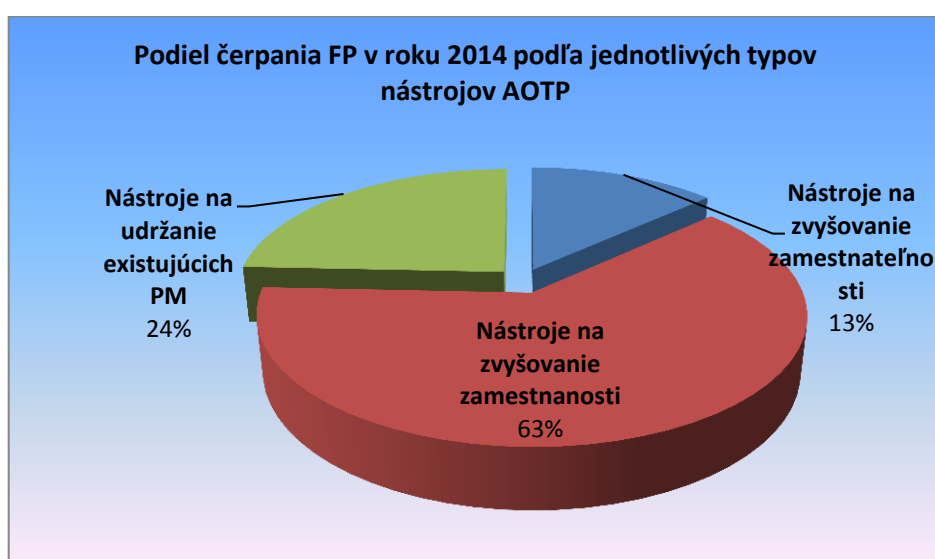
V kalendárnom roku 2015 ústredie očakáva:

- prijatie novely zákona o investičnej pomoci v súlade s novými nariadeniami Európskej komisie a Usmerneniami o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014-2020,
- uzatvorenie nových zmlúv na vytvorenie nových pracovných miest s investormi, ktorým Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky schváli v roku 2015 rozhodnutie o schválení štátnej pomoci.

9 Záver

V roku 2014 bolo na implementáciu nástrojov AOTP vynaložených (čerpaných) celkom **129 284 015 €**, čo bolo o takmer **2 mil. € viac ako v roku 2013**. Vyšší objem finančných prostriedkov sa prejavil vo vyššom počte vytvorených PM. Celkový počet aktivizovaných UoZ resp. iných osôb a zamestnancov sa v roku 2014 zvýšil. **V roku 2014** úrady intervenovali (aktivizovali, udržali, zaradili, zapojili do aktivít, poskytli FP a pod.) nástrojmi AOTP celkom v **539 901 prípadoch**, vrátane IPS (§42), ktoré predstavovali až 50,31 % intervencií, 271 645 prípadov, pri ktorých neboli priamo použité finančné prostriedky na AOTP, pretože boli poskytnuté v rámci internej činnosti úradov, bez vyplácania príspevkov účastníkom. Počet zaradených/podporených osôb v roku 2014 bol 519 534, ale napríklad na § 60 boli tí istí občania so ZP podporení za rok 2014 v priemere 3 krát, preto celkový počet intervencií je vyšší o cca 20 tisíc. Z hľadiska **čerpania finančných prostriedkov** na AOTP podľa jednotlivých typov nástrojov AOTP, bol ich podiel v nasledovnom zložení:

GRAF Č. 109

Finančné prostriedky na nástroje AOTP **na zvyšovanie zamestnanosti a podporu udržania existujúcich pracovných miest tvorili spolu 86,67 %** z celkového objemu finančných prostriedkov čerpaných v roku 2014 a len **13,33 %** bolo čerpaných na nástroje **na zvyšovanie zamestnateľnosti**.

Pri skupine nástrojov na udržanie PM a zvyšovanie zamestnanosti **32,77 % zdrojov** ide na vytváranie PM a udržiavanie v zamestnaní občanov so ZP (v roku 2013 to bolo až 37,65 %).

TABUĽKA Č. 53

Priemerná výška príspevku na jedného podporeného občana, resp. PM v roku 2014 podľa typu nástrojov AOTP (v €)		
Udržanie existujúcich PM	Zvyšovanie zamestnateľnosti	Zvyšovanie zamestnanosti
1 602	37	2 816

Priemerná výška nákladu na jednu intervenciu v rámci AOTP v SR v roku 2014 bola **239,46 €** (priemerne vynaložené FP na celkový počet vytvorených - obsadených PM, resp. počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených PM/UoZ/osôb, resp. počet celkovo aktivizovaných).

Návrh opatrení

Vychádzajúc z vyššie uvedeného vyhodnotenia AOTP, z rozpracovaných programových dokumentov ako sú Programové vyhlásenie vlády SR, Národný program reforiem, Správa o sociálnej situácii obyvateľstva SR za rok 2014 a ďalších materiálov, ktoré ústredie pripravovalo pre rôzne príležitosti a rokovania na medzinárodnej úrovni (OECD, MMF EK), ako i zo skúsenosti verejných služieb zamestnanosti, navrhujeme nasledovné opatrenia, ktoré by sa mali realizovať v roku 2015, najmä v týchto oblastiach:

Pokračovať v reforme a modernizácii inštitucionálneho a organizačného usporiadania

- uskutočniť analýzu procesov,
- zvýšiť flexibilitu organizačných štruktúr v prospech nosných činností (sprostredkovanie, poradenstvo, rozvoj zamestnateľnosti),
- pokračovať v prechode na dôsledne klientsky orientovanú inštitúciu,
- posilniť personálne zabezpečenie úradov, dôsledne akceptovať potreby lokálnych trhov práce a tomu zodpovedajúco priradiť činnosti, kompetencie, finančné zdroje a technické vybavenie
- dobudovávať a rozširovať informačný systém TP , prepojenie v rezorte i mimo rezortu s relevantnými partnermi na trhu práce a štátnymi inštitúciami .

Rozvoj aktívnej politiky trhu práce

- prioritne rozvíjať ponukovú stránku (základný štandardný balík služieb), rozvoj zamestnanosti (doplňkový),
- zabezpečiť pravidelné vyhodnocovanie účinnosti a efektívnosti jednotlivých AOTP a použite finančných prostriedkov v porovnaní k dosahovaným cieľom politiky trhu práce,
- zabezpečiť pravidelné informácie o vývoji na trhu práce a jeho predikciu
- zabezpečiť vyššiu úroveň koordinácie politiky trhu práce s politikou zamestnanosti,
- napomáhať a spolupracovať pri prepájaní trhu práce so systémom vzdelávania,
- zabezpečiť dostatok finančných zdrojov na financovanie APTP,
- naďalej vytvárať predpoklady pre postupnú liberalizáciu poskytovania vybraných služieb APTP (outsourcing, spolupráca s neverejnými službami zamestnanosti),
- posilniť regionálne aspekty a v ich rámci úlohu sociálnych partnerov pri rozhodovaní o poskytovaní príspevkov AOTP v regiónoch a pri stanovovaní priorit v regiónoch.